

THE
Ambādās Chaware
Digambara Jain Granthamālā
OR
KARANJA JAIN SERIES

EDITED
With the Co-operation of Various Scholars

BY
HIRALAL JAIN, M. A , LL B
King Edward College, Amraoti

Volume I

PUBLISHED BY
Karanja Jain Publication Society
Karanja, Berar, India

JASAHARACARIU

OF

PUSPADANTA

an Apabhraṃśa work of the 10th Century

CRITICALLY EDITED

With an Introduction, Glossary and Notes

BY

Paraśurāma Lakṣmaṇa Vaidya

M. A. (Cal), D. LITT (Paris)

Professor of Sanskrit and allied languages
Fergusson College, Poona

1931

A copy of this volume, postage paid, may be obtained directly by sending a Postal Order of Rupees Six and annas Eight or Ten Shillings and six pence from the Secretary, Karanja Jain Publication Society, Karanja, Berar, India.

We have great pleasure in announcing that the following Apabhramsa works are under preparation and we hope to issue them soon in the forthcoming Volumes of this Series Orders for Copies may be registered now with the Secretary

- 1 *Karakanḍucarī of Kanakāmara*
2. *Sudamsanacarī of Nayanandi*
- 3 *Mahāpurāṇa of Puspadaṇḍa.*
- 4 *Apabhramsa-kathā-saṃgraha.*

Printed from type at the
Shri Ganesh Printing Works, 495-496, Shanwar Peth, Poona
and Published by
Seth Gopal Ambadas Chaware, Karanja, Berar.

श्री १०८ भट्टारक वीरसेनजी स्वामी,
सेनगण, कारंजा (वराह)

समर्पण-पत्रिका

प्रातः स्मरणीय, अध्यात्मविद्याविशारद, सद्गुरु, श्री १०८ भट्टारक

श्री वीरसेनजी स्वामी—

आपकी श्रेष्ठ अध्यात्मविद्यापर मुग्ध होकर तथा आपके उपदेशा-
मृत का आकंट पान करके मैं जिस प्रकार आपका अतिशय व्रणा व
घन्य हुआ हूँ उसी प्रकार अनेक विद्वान् पंडित व मुमुक्षु लोकों के
अंतःकरण में भी आपने चिरस्थायी स्थान प्राप्त किया है। हमारे अहो-
भाग्य से हमें आप जैसी अद्वितीय विभूति प्राप्त हुई है।

अपने धर्मोपदेश से आपने जो मेरी आत्मा का कल्याण किया है
उसके लिये मैं आपका चिर ऋणी हो चुका हूँ। उसी अनन्त ऋणराशि
के अत्पांश परिशोधनार्थ आपके ही सदुपदेश के फल-स्वरूप मेरे पूज्य
पिताजी की स्मृति में स्थापित ग्रंथमाला का यह प्रथम पुष्प 'यशोधर
चरित' आपके अर्पण करता हूँ।

आपका विनम्र शिष्य

गोपाल अम्भादास चवरे

प्राथमिक वक्तव्य

जैन धर्म भारतवर्षके सबसे प्राचीन धर्मोंमें से है। इस धर्म ने देशकी सम्यता व आचार, कलाकौशल्य और विज्ञान पर चिरस्थायी छाप लगा दी है। इस धर्म का प्राचीन साहित्य बहुत विस्तीर्ण तथा सर्वांगपरिपुष्ट है। किन्तु खेद है कि यह साहित्य अभीतक पूर्णरूप से प्रकाशित नहीं हुआ। बम्बई की माणिकचन्द्र टिगम्बर जैन ग्रंथमाला इस ओर प्रशसनीय कार्य कर रही है, किन्तु सम्पूर्ण प्राचीन साहित्य को शीघ्र प्रकाश में लाने के लिये एक नहीं अनेक ग्रंथमालाओं की आवश्यकता है।

हमें यह प्रकट करते हुए अत्यन्त हर्ष होता है कि कारजा के उदार तथा धर्मिष्ठ श्रीमान् सेठ गोपाल साहुजी चवरे ने अपने पूज्य पिता अम्बादास साहुजी चवरे की पुण्यस्मृति में उनके नाम से एक 'जैन धर्मोन्नति फंड' खोला है, जिसमें उन्होंने बीस हजार रुपया प्रदान किया है। धर्म की उन्नति के लिये प्राचीन जैन ग्रंथोंका सुचारु रूप से प्रकाशन व प्रसार आवश्यक जान सेठजीने इस द्रव्य के व्याज से 'अम्बादास चवरे दिगम्बर जैन ग्रंथमाला' प्रकाशित करने का निश्चय किया है व इस हेतु एक समिति भी बना दी है। इस ग्रंथमाला में मूल प्राचीन संस्कृत व प्राकृत ग्रंथ उच्च कोटि के विद्वानों द्वारा वैज्ञानिक शैली से सम्पादित कराकर प्रकाशित किये जायेंगे जिससे उन ग्रंथों का देश व विदेश में आदर हो सके, वे विश्वविद्यालयों की उच्च कक्षाओं में पाठ्य पुस्तकें नियुक्त की जा सकें तथा उनके द्वारा विद्वान लोग पुतातत्व की खोज कर सकें। कारजा तथा अन्यस्थानों के शालाभंडारों में जो बहुसंख्यक ग्रंथरत्न छिपे हुए हैं उनकी जगमगाती हुई ज्योति को इस ग्रंथमाला द्वारा संसार के सन्मुख प्रस्तुत करनेका उक्त समिति प्रयत्न करेगी।

इस ग्रंथमाला का प्रथम पुष्प 'यशोधर चरित' प्रस्तुत है। इसके कर्ता विक्रमकी ग्यारहवीं शताब्दि के महाकवि पुण्यदन्ताचार्य हैं। ग्रंथ की कथा वही यशोधर महाराज का पवित्र चरित्र है जिसका वर्णन सोमदेवादि अनेक आचार्यों ने संस्कृत में किया है। भाषा की दृष्टि से यह ग्रंथ बड़ा महत्वपूर्ण है। उसकी भाषा वह अपभ्रंश प्राकृत है जो आज की प्रचलित हिन्दी, गुजराती, मराठी आदि भाषाओं की जननी है तथा जिसके ग्रंथों के लिये विद्वत्समाज लालायित हो रहा है।

इस ग्रंथ का सम्पादन फर्ग्युसन विद्यामंदिर के संस्कृत व अर्धमागधी आदि प्राकृत भाषाओं के अध्यापक तथा अनेक प्राकृत संस्कृत जैन ग्रंथों के सम्पादक डॉ. परशुराम लक्ष्मण वैद्य, एम्. ए.; डी. लिट्. द्वारा हुआ है। आपने अनेक हस्तलिखित प्रतियों परसे संशोधन करके ग्रंथ को प्रचुर पाठित्यपूर्ण तथा विद्वानों द्वारा सप्रास्य बनाया है।

जसहरचरित्र

जिनकी अनुमतिसे गोपाल साहुजीने उक्त उदार कार्य किया है तथा जिनके सदुपदेशके फल-स्वरूप आज कारंजा में श्री महावीर ब्रह्मचर्याश्रम, चवरे दि जैन बोर्डिंग, जे. डी. चवरे, ए व्ही. स्कूल, तथा जे. जी चवरे, हायरस्कूल नामक धार्मिक तथा सामाजिक स्थायें दृष्टि पड़ती हैं उन्हीं अध्यात्मप्रेमी श्री १०८ वीरसेन स्वामी भट्टारकको यह प्रथम समर्पित किया गया है। उक्त कार्योंके लिये जैन समाज स्वामीजीका चिर ऋणी रहेगा।

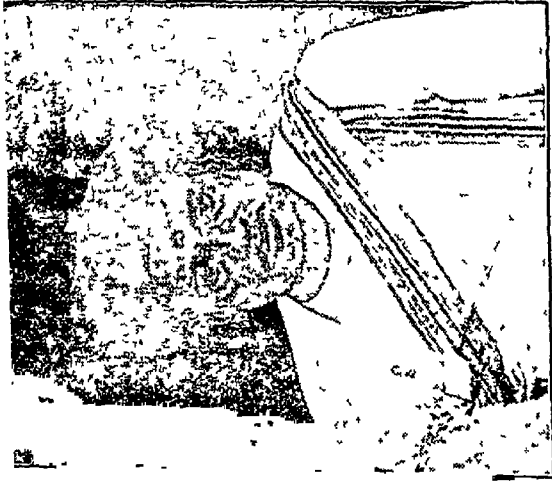
हमे यह प्रकट करते हुए असह्य दुःख होता है कि गोपाल साहुजीके बन्धु, वरार दि. जैन समाजके आधार ओर आभूषण तथा हमारी समितिके एक मान्य सदस्य व इस ग्रंथमालाको जन्म देने में भारी प्रयत्न करनेवाले श्रीयुक्त जयकुमार देवदासजी चवरे वकीलका ग्रंथमालाका यह प्रथम पुष्प प्रस्तुतित होनेके पूर्वही हमसे वियोग हो गया। आपके वियोगसे हमारी समिति तथा जैन समाजको जो क्षति पहुंची है उसकी पूर्ति होना कठिन है।

विद्वत्समाज से प्रार्थना है कि आगे संस्कृत, प्राकृत व अपभ्रंश भाषाके चुने हुए ग्रंथोंको सर्वांगसुंदर और पूर्ण बनाकर प्रकाशित करने में हमे सहयोग प्रदान करें।

हीरालाल जैन

स्वर्गवासी श्रीमान् अंवादास गंगासावजी बर्वरे
कारंजा (अकोला)

जन्म

२३-८-१८५६

स्वर्गवास

२४-९-१९२३

श्रीमान् गोपाल अंवादासजी बर्वरे
कारंजा (अकोला)

जन्म

२४-२-१८८६

A NOTE

BY THE GENERAL EDITOR

JAINISM is one of the most ancient religions of India. It has played a great part in the cultural development of the Indian people. "Ahimsā paramo dharmah" or 'Non-violence is duty par excellence' is the sine-qua-non of this faith which has always stood for universal peace and brotherhood. It has sought to accommodate the different view-points in the domain of thought as well as of action by its philosophy of Anekānta. It has attempted to afford equal opportunities of material and spiritual advancement to all irrespective of the incident of birth and it has tried to avoid clashes of worldly interests by placing spiritual well-being above material gain.

It may appear from this that a faith so pre-eminently spiritual would be unsuited for the development of art and science. But the contributions of Jainism to these departments are also by no means small. Building temples and setting up images for worship forms an important item of the faith amongst the Jain laity and this brought about the introduction of some special features in the architecture and sculpture both in Northern and Southern India where their numerous temples and statues still excite the devotion and admiration of the worshippers and the scholars alike. Books have also been produced on these as well as on the other fine arts such as painting and music. With still greater attention and success have the Jains cultivated the highest of the fine arts—poetry, which is fully represented in their literature in all its branches. Hand in hand with poetry they have produced numerous important works on such technical subjects as grammar, lexicography, poetics, law and polity as well as on sciences such as astronomy, mathematics and medicine, and treatises are not wanting in their literature even on subjects like war-carriages, bows and arrows, elephants and horses, erotics, astrology and magic.

Thus important as the Jain literature is for the study of Indian philosophy and religion, art and science, it is of a still greater importance for the study of the development of Indian languages. It may even be said that the importance of Jain literature is, in this respect, unique. The sacred language of the Brahmins was Sanskrit and they did not, at first, take any important part in the development of the languages of the people—the Prakrits. Lord Buddha gave his preachings in the language of the people but the Buddhist literature confined itself to one language only—Pali, and at a later date it adopted Sanskrit. But Lord Mahāvīra gave a permanent impetus to the development of the popular languages and his followers adopted these both for preaching and writing in their religious propaganda. They gave literary shape to many languages even for the first time and took a prominent part in the early development of

A NOTE

even the Dravidian vernaculars of South India. The ancient Prakrits, Māgadhi, Ardha-Māgadhi, Śaurasenī and Māhāraṣṭrī are extensively preserved in the Jain books whose study is very essential for their adequate knowledge.

Of a very special interest are the Jain works written in what is called the Western Apabhramsa. This language is the immediate forerunner of at least three important vernaculars, Hindi, Gujarati and Marathi. All the works in this language that have so far come to light are the productions of the Jains. Till very recently, not a single complete work of this language was available in print, on account of which the study of history and philology of the modern vernaculars could not make any appreciable progress. It was only in the year 1918 that the first complete and systematically edited work of this language appeared. This was the Jain work *Bhaviṣyatta-kāhā* of Dhanapāla edited by Professor Hermann Jacobi of the University of Bonn. This same work was again published in the Gaekwad Oriental Series in 1923. This was all and nothing definite or much was known about the other works of this language till I had the occasion in 1924 of examining the Jain manuscript stores at Kāranjā in the Akolā district of Berar, being deputed to that task by my learned patron and benefactor Rai Bahadur Hiralal, B. A., M. R. & S., Deputy Commissioner who, in his retirement, was entrusted by the Government with the work of compiling a Catalogue of Sanskrit MSS in the Central Provinces and Berar. Here I discovered a dozen works in Apabhramsa, including three Purāṇes of more than one hundred chapters each, the other works being of a more modest size. Information about these works will be found embodied in the Catalogue mentioned above which was published in 1926.

It is a great pity that a very large part of the Jain literature of which I have spoken so far, remains yet unpublished. A few Granthamālās have recently been started with the chief object of making these works available to the scholarly world in the original, and the Manikchand Digambara Jain Granthamālā of Bombay deserves special mention in this connection. It has so far issued thirty volumes containing about fifty ancient Sanskrit and Prakrit works. The work is however, too vast to be adequately handled in a single series and hence the need of fresh efforts to speed up the work of publication.

Two years ago, Seth Gopal Ambadas Chaware of Kāranjā sought my advice in the matter of utilising certain funds which he had set apart for some religious or charitable purpose in the memory of his late father. I suggested to him that the best and most lasting memorial that he could raise to his father and at the same time do a great service to the cause of Jainism was the institution of a book-series for the publication of Jain works that remain yet unpublished, particularly those from MSS deposited at his own place, Kāranjā. This suggestion of mine was discussed at a meeting of the leading Jains of Berar and was ultimately adopted in preference to other suggestions put forward for the utilisation of the funds. A committee was formed for starting the work of the series to be known at the Ambādās Chaware Digambara Jain Granthamālā or the KARANJA JAIN SERIES of which I was elected General Editor.

BY THE GENERAL EDITOR

We had decided to open the Series with one of the Apabhramśa work recovered from the Kāraṇjā MSS when Dr P L Vaidya, M A., D Litt, sought my help in obtaining facilities for consulting some of those MSS I learnt from him that he had already secured some MSS of the Jasaharacarīu of Puspādanta and was engaged in preparing the text for the Press I told him about our Series and offered to open the Series with that work if he would edit it for us To this Dr Vaidya readily agreed and he has spared no pains in presenting the text as accurately and critically as was possible with the apparatus that he had before him

We are very thankful to Dr Vaidya for his valuable contribution to the Series as well as for the help he gave in making arrangements for the printing of the book, all this work being undertaken by him merely as a labour of love

It is our great sorrow that one of the members of our committee who was also a cousin of Seth Gopal Ambādās Chaware and a leading Jain citizen of Berar, Mr J. D. Chaware, B A, LL B, to whose efforts the inauguration of this Series owes a good deal, did not live to see even the publication of its first volume By his death our committee has suffered an irreparable loss

I can hardly adequately thank Seth Gopal Ambadasji to whose munificence this Series owes its inception I pay my humble respects to Svāmi Virasenji Bhattāraka who is the custodian of the manuscript-store of the Sena Gana temple at Kāraṇjā and who encouraged Seth Gopal Ambadasji in his laudable munificence I also thank the members of my committee for their co-operation in the work

I take this opportunity to invite the co-operation of all scholars interested in the study of Jain literature in making the future volumes of this Series as suitable for study and research as possible With their co-operation we hope to publish soon the remaining Apabhramśa works at Kāraṇjā.

King Edward College
Amraoti
20th March 1931

}

HIRALAL JAIN

TABLE OF CONTENTS

1. Portrait of Swami Virasena Bhattaraka	---	---	---	---	---	---	---
Facing page	---	---	---	---	---	---	5
2. समर्पण पत्रिका	---	---	---	---	---	---	5
3. प्राथमिक वक्तव्य	---	---	---	---	---	---	7-8
4. Photos of Shet Ambadasji and Gopaldasji	---	---	---	---	---	---	---
facing page	---	---	---	---	---	---	9
5. A Note by the General Editor	---	---	---	---	---	---	9-11
6. Table of Contents	---	---	---	---	---	---	12
7. Introduction	---	---	---	---	---	---	13-32
8. TEXT OF JASAHARACARI	---	---	---	---	---	---	1-100
Pariccheda I	---	---	---	---	---	---	1-23
Pariccheda II	---	---	---	---	---	---	24-46
Pariccheda III	---	---	---	---	---	---	47-68
Pariccheda IV	---	---	---	---	---	---	69-100
9. शब्दकोशः	---	---	---	---	---	---	101-168
10. Notes	---	---	---	---	---	---	175-185
11. Addenda et Corrigenda	---	---	---	---	---	---	187-188

INTRODUCTION

1. GENESIS OF THE UNDERTAKING

WHILE working as Springer Research scholar of the Bombay University during 1926-28 I occupied myself with the surveying work of the Prakrit literature in general and of the Apabhramsa works in particular. In the course of my labours in that direction I commenced examining the Bhandarkar Institute MS of Puspadanta's Tisatthimahāpurisagunālamkāra, of which the late Dr P D Gune included a short notice in his introduction to the Bhaviṣyattakāhā, published in the Gaekwar Oriental Series at Baroda. It came to my knowledge that the Bhandarkar Institute Library of MSS contained a few more MSS of this work and also a MS of another work, JASAHARACARIU, by the same author. Just at this juncture Rai Bahadur Hiralal published his Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in the Central Provinces and Berar and, on going through it, I discovered, to my delight, that the Kāranjā Jain Bhandars contained several MSS of the two works mentioned above, and in addition, one more work, Nāgakumāracarīu, by the same author.

While I was studying the Tisatthimahāpurisagunālamkāra and the Jasaharacarīu at the Bhandarkar Institute, which works were composed at Mānyakheta, the modern Malkhed in the Nizām's territory, another idea struck me, how far would these works of Puspadanta, written in the Apabhramsa language and composed in the province of Mahārāstra proper, throw light on the origin and growth of the Marathi language. For, it is a well known fact that a very large number of works in the old Marathi were composed or revised within a radius of about a hundred miles from Mānyakheta, the capital of later Rāstrakūtas. The discovery of Puspadanta's works at Kāranjā in Berar, therefore, particularly delighted me, as I thought, I would find therein pre-Marathi Apabhramsa records composed, and also preserved, in Mahārāstra which would be of great value to the history of the Marathi language. Consequently I made up my mind to visit the Kāranjā Jain Bhandars for this purpose during the Christmas holidays of 1927. It was on that occasion that I made acquaintance of Prof Hiralal Jain, M A, LL B, of the King Edward College, Amroati, who, within a few days of my visit, made a proposal to me that I should edit the Jasaharacarīu of Puspadanta before undertaking the bigger work, Tisatthimahāpurisagunālamkāra, and that I should allow it to be included in the Kāranjā Jain Series as its first volume, which proposal I readily accepted.

INTRODUCTION

2 THE CRITICAL APPARATUS

The critical apparatus on which this edition of the *Jasaharacariu* is based consists of four manuscripts collated in full and three more MSS partially collated in cases of doubt. I also used pretty frequently the printed edition of the Hindi translation, which here and there gives the ghattā lines in the original *Apabhramsa*. The details of this apparatus are given below —

S This is a paper manuscript deposited in the Sena Gana Bhāṇḍāra of Kāraṇyā in Berar. The MS is written in good hand, consists of 78 leaves with 11 lines to a page and a' out 37 letters to a line, has voluminous notes in the margin in mixed Hindi and Sanskrit. It is dated Wednesday the auspicious 13th of the dark half of Āsvin of 1656 of the Śāla era, or 1790 of the Vikrama era, i e, 1734 A D, as can be seen from the following colophon —

शके १६५६ मिति आद्यो वदि मंगलात्रयोदश्यां बुधवारे श्रीमूलस्थे मूरत्यगणे पुत्तरगळे ऋषभसेण-
गणधरान्वये पारपर्यागते भट्टारकश्री १०८ सोमसेन तत्त्वटे भट्टारकश्रीजिनसेन तत्त्वटे भट्टारकसमतमद्र तत्त्वटे
भट्टारकश्री १०८ छत्रसेन तत्त्वटोदयाद्विचर्तमान भ० नरेंद्रसेनैलिलितोय जलोधरचरित्रं संपूर्ण स्वपटनार्ये वा
अन्वेषा शानावर्षाकिर्मक्षयार्थे श्रीसुरतचंदरे श्रीआदिनायकैत्यालये स० १७९०.

It will be seen from the colophon that the copy was made at Surat and then it travelled to the Kāraṇyā temple of the Sena Gana. There is another MS of this work in the same temple, but it was so old and its condition so delapidated that it could not be safely used. I however consulted it occasionally and found that it generally agrees with the above as regards omission of certain passages for which see below. As the MS is prepared at Surat, there is no consistency as regards the use of initial n

T This is another MS of the Sena Gana group now deposited in the Terāpanthi Jain Mandir of Bombay. It was secured for my use by the kindness of Pandit Nāthū-rām Premī of Bombay. It seems to be the oldest MS of the work now extant, as it is dated 1390 of the Vikrama era, i e, 1333 A D. It is a paper MS consisting of 98 leaves with 8 lines to a page and about 30 letters to a line. The colophon runs as follows—

मंगलमस्तु । संवत् १३९० वर्षे आपादशुद्धत्रयोदशी भानौ अष्टमे श्रीमहाराजाधिराजश्रीसुरजाण-
महामंदराज्ये दुर्गामंडपडिगनामामे (?) पगडीनामनि प्राग्वाटवंशीयसामावडसंतान मल्लौ पुत्र रामा.....

This MS seems to have been copied from another older MS. The copyist seemed to be unable to read some lines and letters of his original and put dots and dashes where he was not able to decipher them. As T is now nearly 600 years old, its latter part has become considerably worn out and indistinct to read. It is however striking that the readings of T agree with those of S oftener than with those in A and P. I have used T throughout my work.

P This MS belongs to the Deccan College Library, now deposited in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona, and bears No 1192 of 1891-95. It consists

of 84 leaves with 11 lines to a page and about 29 letters to a line It has the following colophon :—

संवत् १६१५ वर्षे मादव सुदि ५ वीसतवारे पुष्यनक्षत्रे तोडागढमहादुर्गो महाराजाधिराजराउश्री-
कल्याणराज्यप्रवर्तमाने श्रीमूलसधे नद्याम्रये वलत्करगणे सरस्वतीगच्छे श्रीकुदकुंदाचार्येन्वये भट्टारकश्रीपद्मनदि-
देवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीश्रुतचंद्रदेवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीजिनचंद्रदेवास्तत्पट्टे भट्टारकश्रीप्र... ..

It will be seen that this MS is dated Thursday, the 5th of the bright half of Bhādrapada of 1615 of the Vikrama era, 1 e, 1558 A D It is a carefully prepared paper MS belonging to the Balātkāra Gana group, and, what is striking is the consistency with which it uses the initial n except in one or two places only See also under H below

A, This is another MS of the Balātkāra Gana group It was secured for me, when the printing of the text had already considerably advanced, by my friend, Professor Hiralal Jain of King Edward College, Amraoti, from Pandit Jugal Kishore Mukthar of Sarasawa and now of Samantabhadrasrama, Delhi It consists of 73 leaves of which the first leaf is missing, with 11 lines to a page and about 38 letters to a line It is also a carefully written paper MS but is slightly inferior to P Its colophon runs as follows :—

अथ संवत्सरेस्मिन् श्रीनृपतिविक्रमादित्यराज्ये संवत् १६२१ वर्षे श्रावणवदि २ सोमवासरे श्रीमूलसधे
वलात्कारगणे सरस्वतीगच्छे कुदकुंदाचार्येन्वये भट्टारकश्रीपद्मनदिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीश्रुतचंद्रदेवा तत्पट्टे
भट्टारकश्रीजिनचंद्रदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीसिंहर्कातिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीधर्मकीर्तिदेवा तत्पट्टे भट्टारकश्रीशील-
भूषणदेवा तदाम्नाये आर्याश्रीचारित्रश्रीतत्सिष्यणावतशुणसुदरी एकादशप्रतिपालिका तपशुणराजीमती शीलतोय-
प्रक्षालितपापपटलाः । बाई हीरा तथा चंदा पठनार्थ इदं यशोधरचरित्र लिखापितं कर्मक्षयनिमित्तं ॥ ५ ॥
लिखितं पठितवीणासुतगरीवा अलवरवासिनः ॥ ५ ॥ शुभ वो भूयात् ॥

It will be seen that this MS. is dated Monday, the 2nd of the dark half of Śrāvana of 1621 of the Vikrama era, 1 e, 1564 A, D, 1 e, about six years after P As P was prepared in 'Todā gadh or Todā fort and A in Alwar, and as the genealogies of teachers mentioned therein agree so far as they are available, it can well be presumed that they belong to the same group The text and the readings in them agree closely except in one detail, viz., P omits the portion IV 29 9—IV. 30 13 which is given only in B and A. A is also almost consistent in the use of initial n

In addition to these four fully collated MSS described above, I have used the following material at times :—

(a) B This is a MS deposited in the Balātkāra Gana Jain Bhāndāra at Kāranjā I personally examined this MS on the spot, but had no time at my disposal to fully collate it A copy of this MS was recently prepared for the Ailak Pannalal Jain Bhandar of Bombay. Through the kindness of Professor H D Velankar of the Wilson College, Bombay, I was able to collate a portion of it, 1 e, to the end of the first pariccheda, when I thought that the text there agreed with P, a better and more reliable

INTRODUCTION

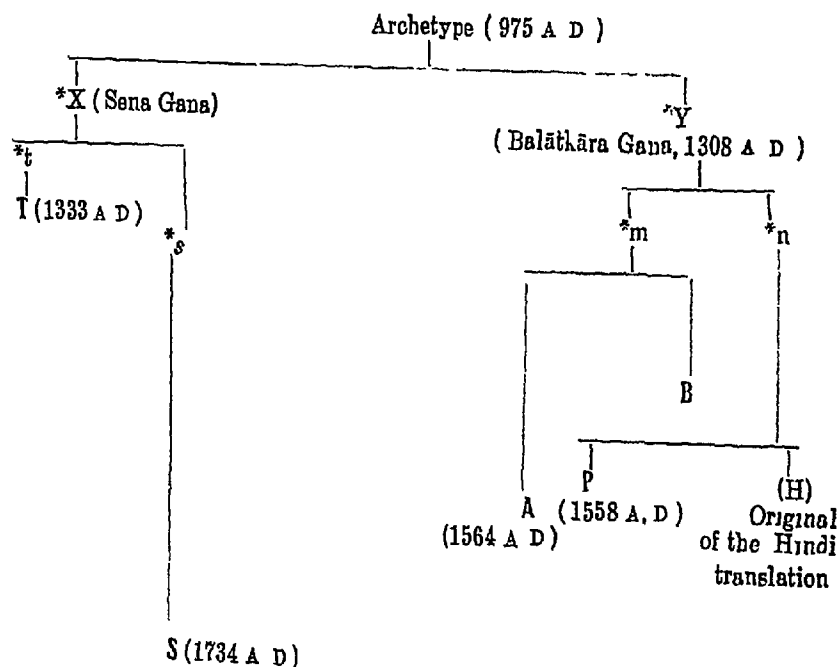
MS, in all essential points, and that it was no use further to collate a secondary MS like this. On the discovery, however, of the additional passage in A, viz, IV 29 9—IV 30 13, I wanted to ascertain whether the original MS B also contained the same. Professor Hiralal Jain got it examined for me again and sent me collation of which I made full use.

(b) H This is a printed Hindi translation of our text which I purchased in a Bombay bookseller's shop. This printed translation usually gives in the original Apsbhramsa the ghatā portion with its Sanskrit rendering, and translates the rest in Hindi calling the translation as Tikārtha. I was not able to discover the name of the translator nor the year of its publication. On the last page I find the following—

लाल गिरिनारीलाल ने जैनी भाईयों के हितार्थ लाल जैनीलाल के "जैनीलाल प्रिंटिंगप्रेस"
देवबन्द जिला सहारनपुरमें छपाकर प्रकाशित किया।

I consulted this translation throughout for what it was worth, and have come to the conclusion that the translator used a MS of the text identical with the one in P and not with the same in A or B, as the absence of translation of IV 29 9—IV 30 13 clearly shows.

The relationship of all the material described above will be clear from the following diagram —

* The asteric indicates conjectural MSS

It will be clearly seen from above that there are two recensions¹ of the text of Jasaharacariu, of which the older one belongs exclusively to the Sena Gana and is represented in my material by S and T. This group of MSS, in my opinion, presents almost the original text as composed by the author himself. The original of my T, i. e., of the diagram, is irrecoverable, being already worn out in 1333 A. D., and so it may have been two or three centuries older, which is approximately the age of Puspadanta. Copies of this recension, however, were being made from time to time in the Sena Gana tradition, and I saw s, a copy of which, S, I have fully collated. This Sena Gana recension omits the following passages from the printed text —

(a) Verses in Sanskrit in praise of the poet's patron, Nanna, at the beginning of the 2nd, 3rd and 4th pariccheda; and,

(b) (i) A Passage from I 5 3 to I 8 17 (Bhairava's visit),

(ii) A Passage from I 24 9 to I 27 23 (Jasahara's marriage, and

(iii) A Passage from IV 22 17^b to IV 30 15 (The various subsequent births of several persons in the story)

Of these additions to the Sena Gana recension, I think, those mentioned under (a) may have been made by the author himself during his life-time in some of the copies of his work. For, in the poet's other work, e. g., in his *Tisrthamahapurisagunā-lankāra*, there are similar verses in Sanskrit in praise of Bharata, Nanna's father, which verses also are found only in some of the MSS of that work.

As regards additions under (b) all of which (except IV 29 9 IV 30 13 which passage is found in A and B only), appear in the second recension of the Balātkāra Gana, there is only one conclusion to be drawn, viz., that these additions were made by Gandharva (Sk Gandharva), son of Kanhada (or Kṛṣṇa), in the Samvat year 1365, on Sunday, the 2nd tithi of the bright half of Vaisākha, i. e., in 1308 A. D., at the request of Visalasāhu, the son or pupil of Khelāsāhu and grandson or grand pupil of Change-sāhu of Pattana. Now, as the passage IV 29 13-IV 30 15 tells us, this Visala once asked the poet Gandharva to fill up the deficiency in Puspadanta's work by adding passages relating to (i) the visit of Bhairava to the royal household, (ii) the marriage of Jasahara, and (iii) the wanderings of the various persons through several subsequent births. Accordingly the poet Gandharva composed these passages, inserted them at appro-

---

¹ When my work on the text and on the introduction was completed I had the good luck of securing another MS from Kolhapur through my pupil and friend Prof. A. N. Upadhye of the Rajaram College. This MS belongs to Mr. Tatyasaheb Patil of Nandni near Kolhapur. It is of the Balātkāra Gana group and presents the text as in P and (H). I am glad to see that my classification of MSS as given above and my remarks on the additions to the original text by Gandharva are fully borne out and confirmed by the discovery of this additional MS, which consists of 100 leaves of which the second and third are missing. The MS was completed in Todā (Todāgad?) on the 11th day of the bright half of Āsvina of the Samvat year 1699 and Saka year 1564, i. e., 1642 A. D.

INTRODUCTION

private places and read them on the above mentioned date to Visala, who was then staying at Yoginipura or Delhi. The poet says that he borrowed the material of the above mentioned passages from an older poet on the subject, Vatsarāja by name, and the material for the description of Jasahara's marriage from Vāsavasena's work for which see below. It is a noteworthy thing here that Gandharva makes mention of his own name at the end of all the three passages. Thus we have —

(१) गंधर्वु भणह मइ कियउ एउ   णिवजोईसहो सजोयभेउ ।

घत्ता—अगह कइराउ पुफयतु सरसइणिलउ ॥

देवियहि सरुउ वण्णइ कइयणकुलतिलउ ॥

I 8 15-17

(२) ज वासवसेणि पुंवि रइउ   त पेकिखनि गंधर्वेण कइउ ।

I 27 23

(३) गंधर्वे कण्हडणदणेण   आयह भवाइ किय थिरमणेण ।

महु दोसु ण दिजइ पुंवि कइउ   कइवच्छराइ त सुत्तु लइउ ।

IV 30 14-15

Now it may be asked. How is it that the passage IV 29. 9-IV 30-13 came to be omitted in P and in the original of (H)? My explanation is that the clever and learned copyists of P and the original Apabhramsa of H did not like that the passage in question, giving the history of these additions to Puspadanta's work, should continue to remain, as they thought the deficiency would do little credit to the poet, and hence they suppressed it. The retention of IV. 30 14-15 in all the recensions of the *Balāt-kāra Gana* has, however, misled several scholars like Pandit Nāthūrām Premī in the *Jan Sāhitya Samsodhaka*, Vol II 1 page 67, and Pandit Jugalkishore Mukhtar in the *Jan Jagat* of October of 1926. They interpreted that गंधर्वे कण्हडणदणेण meant Puspādanta, as Kanhada, they said, was only another name of Kesava, the real name of Puspādanta's father (See IV 31 2).

It will be seen from the above discussion that the text in the present edition represents the secondary and amplified version of MSS A, B and P. If the origin of the additions had been discovered in earlier stages of my labours on the printing of this edition, it would not have been difficult for me to give the smaller, and, should I say, the original, version of the text. I must confess that the externals of P impressed me so much that I thought I had discovered the best version, though the roughness of language, expressions and versification of the additional passages made me frequently pause. It is, however, quite easy from the critical apparatus of the present text, to ascertain what the original version of S and T must have been.

There is only one more point to which I should like to draw the attention of the reader. The date of these additions is 1308 A D, while the date of my oldest MS T is 1333 A D. The additions, thus, did not influence the copies that were made in the

JASAHARACARIU

quarter of the century that followed their composition Besides, my MS T is, as pointed out above, a faithful copy of a still older and worn out MS prepared at least two centuries before which in the diagram I have called /

3 THE POET AND HIS DATE

The author of this small work in Apabhramsa is Puppahayanta, Sk. Puspadanta. Besides Jasaharacarīu he wrote two other works, both in Apabhramsa, viz., (1) *Tisatti-mahāpurīṣagūṇāṁkāra*, better known by its shorter title *Mahāpurāṇa*, divided into two parts, *Ādipurāṇa* in 37 chapters and *Uttarapurāṇa* in 65 chapters, (2) *Nāgakumāracarīu* in 9 chapters, both of which are contemplated to be included in the *Kāranjā Series*. In all these works the poet gives some account of himself. I give below a tentative sketch based upon the available material in the crude form, reserving a fuller and more accurate information to a future volume of the Series when I hope to have the material critically edited.

Puspadanta was a Brahmin by caste and belonged to Kāśyapa gotra. His father's name was Keśavabhatta and mother's name was Mugdhādevī. He was at first follower of Saivism but later was converted to Digambara Jainism. He seems to have secured several titles and honours for his poetic genius, such as *Ahīmānameru*, *Kavvarayanāyara*, *Kavvapiculla*, *Kavvarakhaṣa*, *Kaikulatīlā*, *Sarasarīlaya*, *Vāesarighara* and others. He had a lean body and dark complexion, but a smiling face, and seems to have no wife nor children. We do not know what his native land was, where he studied and who patronised him before he migrated to Mānyakheta. It is however clear that he had some bitter experience in life, was probably insulted at the court of his patron, whose name, according to Prabhācandra's notes to the *Mahāpurāṇa*, seems to be *Virārāja* *kāśipati* or *kāncīpati* (?) *alias* *Sūdraka*. After this humiliation at the court of his patron he left his native land, came to a garden in the outskirts of Mānyakheta, where two persons persuaded him to see their patron Bharata, the minister of king Subhatungarāja, Tudiga or Kṛṣṇarāja III of Mānyakheta, and assured him that he would be well received by the Minister. Puspadanta thereupon saw him and was at once offered patronage. After a few day's stay Bharata requested the poet to write on the theme of the *Mahāpurāṇa*, a theme already made popular in Sanskrit by the work of the same name of Jināsena and Gunabhadra a century before—, as a *prāyascitta* for the sin that the poet committed in writing poems in praise of his former patron Virārāja.

पदं मण्डितं वणिज्ज वीरराज उप्पण्णज्जो मिच्छत्तभाउ ।

पच्छित्तु तासु जइ कग्दि अज्ज ता घड्ढ तुज्झ परलोयकज्जु ।

The poet was at first reluctant to take up the proposal as he was very much depressed at that time and thought that the age of poetry was gone, but after a good deal of persuasion he agreed to commence the work. Even in the middle of his undertaking

INTRODUCTION

the poet was once more in depressed mood when the goddess in a dream asked him to wake up and finish his labours. In the introduction to his *Tisatthimāhāpurīṣagunā-lamkāra* Puspādanta mentions a long list of well-known literary figures which were his predecessors. I give below the passage in full —

अकलक-कविल-कणयर-मयाई	दिय-सुगय-पुरंदर णयसयाई ।
दतिलविसाहिछुद्वारियाई	णउ णायई भरहवियारियाई ।
णउ पीयई पायंजलजलाई	इइहासपुराणइ णिम्मलाई ।
भावाहिउ भारहमासि वासु	कोहलु कोमलगिर कालिदासु ।
चउमुहु सयमु सिरिहरिसु दोणु	णालोइउ कइ ईसाणु वाणु ।
णउ धाउ ण लिंगु ण गण समासु	णउ कम्मु करणु किरियाविसेसु ।
णउ सधि ण कारउ पयसमत्ति	णउ जाणिय मइ एक वि विवत्ति ।
णउ बुद्धिउ आयसु सद्धासु	सिद्धु धवल जयधवल णामु ।
पडु रुद्धु जडणिण्णासयार	परियच्छिउ णालंकारसार ।
पिंगलपत्थार समुदि पडिउ	ण कयाइ महारइ चित्ति चडिउ ।
जसइधु सिंधु कल्लोसित्तु	ण कलाकोसल हियवइ णिहिउ ।

In addition to those mentioned in the passage above he mentions a few more persons prominent amongst them being Pravarasena, the author of *Setubandha*

It appears that Puspādanta completed his *Mahāpurāṇa* during the life-time of Bharata. After Bharata's death the poet continued to enjoy the favour of Nanna, Bharata's son, under whose patronage he composed his two other works known to us. It appears that besides these three he composed a few more works prior to his arrival at Mānyakheta, at any rate one such work in praise of Virarāja seems to have been alluded to in the lines already quoted above, but is probably lost

As regards the date of Puspādanta we have the following evidence in his works. (i) The mention of his predecessors, particularly of Rudrata whose date is fixed by Mr P V Kane of Bombay and Dr S K De of Dacca to lie between 800 and 850 A. D., (ii) the reference to the death of the Cola king in the war waged by Subhatunga or Tudiga or Kṛṣṇarāja III, which event, in my opinion, took place at about 940 A. D., (iii) the mention of the name of the year Siddhārtha (of the Saka era) in which he commenced his *Mahāpurāṇa*, and of Krodhana of the same era in which he completed it, which, in my opinion, are 959 A. D. and 965 A. D., for I think Puspādanta commenced his work in the same Siddhārtha year in which Somadeva completed his *Yasastilaka* which year is 881 of the Saka era, i. e. 959 A. D., (iv) mention by the poet in a verse of the plunder of Mānyakheta by Harsadeva of Dhārā which event took place about the year 1029 of the Vikrama era, i. e. 972 A. D. in the reign of Khottigadeva, the successor of Kṛṣṇarāja III. The *terminus a quo* therefore would be the date of Rudrata, say 850 A. D., and the *terminus ad quem*, the plunder of Mānyakheta in the

JASAHARACARI

year 972 A D Now within these limits the Siddhārtha Samvatsara of the Śaka era would occur in 999 A D and 939 A D, but of these two years we cannot accept the first as the defeat of the Cola king by a Rāstrakūṭa king could not have been effected before 940 A D, the probable year of the accession of Kṛṣṇarāja III In fact the event took place, according to V Smith, in the year 949 A. D. We therefore have to accept 959 A D as the year in which Puspadanta commenced his Mahāpurāṇa Puspadanta's patron Bharata lived to see the completion of this work, but may have perhaps lost his life in defence of the city in the year 972 A D Puspadanta mentions or refers to, I think, this event in the last line of following verse at the opening of the 50th chapter of his Uttarapurāṇa MS of Kāraṇjā —

श्रीनानाथधनं सदाबहुजन प्रोक्तुल्लवहीनं
मान्यास्तेदपु पुण्डरपुरीलीलाहर सुन्दरम् ।
धारानाथनरेन्द्रकोपशिशिना दग्ध विदग्धप्रियं
केदारान् वसति करिष्यति पुनः श्रीपुण्यदन्तः कविः ॥

As I have already remarked above, the Sanskrit verses in praise of the poet's patron are found only in some of the MSS of his works, which shows that they were inserted by the poet at his leisure after some of the copies of his work had already gone out It is not necessary to argue therefore that the plunder of Mānyakheta must have taken place before the Mahāpurāṇa was completed in 966 A D Shortly after this event, in 972 A. D., Puspadanta once more secured the patronage of Bharata's son Nanna, and resumed his poetic activity which gave to the world two more works, the Jasaharacariu and the Nāgakumāracarui

In order to make clear the above arguments as to the date of Puspadanta, I quote below a long extract from Rai Bahadur Hiralal's Introduction to his Catalogue, page xlv ff

" As for the date of the author, we have the following verses towards the end of the Uttarapurāṇa —

पुण्यतटदृशा पुण्यपर्वे	जइ अहिमाणमेरुनामके ।
कयउ ऋदु भक्तिइ परमर्थे	‡जिणपयपंक्रमंउलिवहत्थे ।
कोरुणसवञ्ज आसाढइ	दहमइ दियहे चंदसइरुदइ ।

These verses convey that Puspadanta completed the Purāṇa on the 10th of the bright fortnight of Āśāḍha in Krodhana samvatsara. Apparently there is no mention of the year in the verses, and hence we have to look for other data in the work to determine the year. Puspadanta tells us that he was the protege of Bharata, the minister of king Subbatungarāja of Mānyakheta. The same king at other places in the work has been

* The Kolhapur MS of the Uttarapurāṇa does not give this verse at all

‡ The Kolhapur MS of the Uttarapurāṇa confirms this reading in the text as against another reading given below from the Poona MS

INTRODUCTION

referred to as Vallabharāya. On both these names we have in the manuscripts a marginal explanatory note "Kṛṣṇarāja," which proves that the note-maker thought Subhatungarāya and Vallabharāya to be only different names of "Kṛṣṇarāja". History tells us that there have been three kings bearing the name of Kṛṣṇarāja in the Rāstrakūṭa dynasty of the South. In the time of Kṛṣṇarāja I, the Rāstrakūṭa capital was not at Mānyakheta but near Nāsik. Amoghavarṣa I whose reign began in 815 A. D., established Mānyakheta as a capital town and Kṛṣṇarāja II and III sat on the throne there. Kṛṣṇa II reigned from about 722 to 788 and for Kṛṣṇa III we have epigraphical and literary records of years ranging from Śaka 861 to 881 (A. D. 939 to 959). In order to decide as to which of these two kings has been referred to by Puspadanta, we should examine some other data deducible from his *Epio*. Quite at the beginning of the great work we have a line in which we are told that the king of Mānyakheta who is here called "Tudiga" killed the king of the Colas.

उववद्धुडू भूमगर्भसु

तोडेपिणु चोटहो तणउ सीसु ।

We read in Dr. Smith's *Early history of India* (pp. 424-430) that "The war with the Colas in the reign of Kṛṣṇa III, the Rāstrakūṭa king, was remarkable for the death of Rājāditya, the Cola king, on the field of battle in 949 A. D." Again in the *Imperial Gazetteer*, Vol. II, page 332, we read, "The Rāstrakūṭa Kṛṣṇa III (940-971) had great success in the Cola country and inscriptions in that tract show that he exercised sovereign rights over parts of it."

An inscription at Atkūr, also in Mysore, of the year 949-50 relates that at a time when the Rāstrakūṭa king Kṛṣṇa III was warring against the Cola king Rājāditya, son of Pārantaka I, the former's ally Būtuga II of the Western Ganges of Talkād (who had married Kṛṣṇa's sister), murdered the Cola sovereign at a place called Tatkola, not far west of modern Madras. . . . "Somadeva also in the colophon to his *Yasastilaka* refers to the conquests of Cola by Kṛṣṇa III. Thus it is probable that the line quoted from Puspadanta refers to this very event.

Continuing our search we find at the beginning of the 50th chapter of *Uttara-purāṇa* a verse of some importance for our inquiry. This verse is—

दीनानाथधन सदावहुजन प्रोक्तुल्लवलीवन

मान्याखेटपुरं पुरदरपुरीलीलाहर सुन्दरम् ।

धारानायनरेद्रकोपशिखिना दग्ध विदग्धप्रिय

केदानीं वसतिं करिष्यति पुनः श्रीपुण्यदन्तः कविः ॥

In this verse Puspadanta refers to the raid of Mānyakheta by some king of Dhārā that took place in his time. Dhanapāla in his *Pāryalacohināmamālā* (verse 276) says that he composed the work 'when one thousand years of the Vikrama era and twenty nine besides had passed, when Mānyakheta had been plundered in consequence of an attack made by the lord of Mālava.' A reference to this plunder occurs in the *Udaipur Prasasti* as well (*Ep. Ind.*, Vol. I, p. 226), the 12th verse of which runs as follows—

तस्मात् [वैरिसिंहात्] अमूदरिनरेश्वरसंघसेवा-
गर्जजेन्द्ररवसुन्दरतूर्यनादः ।
श्रीहर्षदेव इति खोद्विगदेवलक्ष्मी
जग्राह यो युधि नगादसमप्रतापः ॥ १२ ॥

Khottigadeva was the successor of Kṛṣṇa III, and we have a stone inscription of his date in the Śaka year 893, while Harsadeva was a Paramāra King of Dhārā contemporaneous with Kṛṣṇa III and Khottigadeva. It is quite possible that Puspadanta in the above quoted verse refers to this plunder of Mānyakheta by Harsadeva. The identifications irresistibly lead us to the conclusion that Puspadanta wrote in the time of Kṛṣṇa III. It has been said above that Puspadanta refers to the king contemporaneous with him by the names of Vallabharāya and Śubhatunga. As for the first of these terms, it is known to have been the general title of the Rāstrakūṭa princes. Dr V. Smith tells us "All these writers (Arab) agree in stating that they regarded the Balhara as the greatest sovereign in India. They called the Rāstrakūṭa kings Balhara, because those princes were in the habit of assuming the title of Vallabha (Beloved, *Bien aïmé*) which in combination with the word Rāj (prince) was easily corrupted into the form Balhara"

Jinasena in his Harivamśa-Purāṇa-Praśasti calls the Rāstrakūṭa king Indra (son of Kṛṣṇa I,) as Śrī Vallabha.—

पातीन्द्रायुधनाम्नि कृष्णनृपतौ श्रीवल्लभे दक्षिणाम् ।

As for the second name Śubhatunga it is well known that it was an alternative name of Kṛṣṇa I, but probably that was also a general title of the Rāstrakūṭa kings. Tunga was certainly their common name (of Deolī plates). These proofs are, I think strong enough to justify the conclusion that Puspadanta wrote in the time of Kṛṣṇa III. But we have still to determine the year in which Puspadanta completed his Mahāpurāṇa. We have quoted above six lines from the work, expressing the date without any mention of the year. Mr. Nāthūrām Premī, on the strength of many manuscripts of this work seen by him reads the third and fourth lines of these as follows:—

कयल कव्व मत्तिह परमत्थे

छसय छडुत्तर कयलमत्थे ।

This gives the year 606 for the completion of the work. Referred however to the Vikrama, Śaka, Kalacūri or Gupta era, the year does not agree with the facts disclosed above, nor does it prove to be a Krodhana Samvatsara as required. Therefore this reading must be held to be erroneous, unless and until it is shown to have reference to an era other than the four mentioned above.

At the beginning of the work Puspadanta tells us that he began writing it in Siddhārtha Samvatsara —

तं कहमि पुराणु पसिद्धणामु

सिद्धत्यवरिसे भुवणाहिरामु ।

INTRODUCTION

Somadeva, in the colophon to his *Yāśastilaka*, tells us that he completed the work in the Śaka year 881 (Siddhārtha Samvatsara) when Kṛṣṇa III was reigning (of Peterson's III Report, 156). Astronomical calculations also confirm the statement that the Śaka year 881 was Siddhārtha. Krodhana follows Siddhārtha after six years and thus the Śaka year 887 was Krodhana. Hence the *Mahāpurāṇa* may be taken to have been begun in the Śaka year 881 and completed on the 10th of the bright fortnight of Āśāḍha of Śaka year 887. This according to Swami Kanna Pillar's *Indian Ephemeris* is equivalent to Sunday the 11th June, 965 A.D. This date, however, raises a question of some historical importance. If we accept that this *Mahāpurāṇa* was completed in A.D. 965 = V.S. 1022, and also that the raid of Mānyakheta mentioned in it refers to the plunder of the city by Harsa of Dhārā, it *prima facie* follows that the latter event took place at least not later than V.S. 1022. But as we have seen, the author of *Pāyilacchināmamālā* refers to the same event in a way as to make us understand that it occurred in V.S. 1029. This would make a difference of seven years. I take it that the event in fact took place about the year 1022 V.S. The mention of Dhanapāla may be explained by the probability that King Harsadeva returned to his capital Ujjain seven years after the plunder of Mānyakheta, spending the interval in conquering other parts of the country. In V.S. 1029 the memorable plunder of Mānyakheta must have been still fresh and hence Dhanapāla referred to it in that manner.

Though it is difficult to say how long after the completion of *Mahāpurāṇa*, the *Yasodhara-carita* and *Nāgakumāra carita* written written, this much is certain that they were written after the *Mahāpurāṇa*, because during the composition of the latter, Bharata was the minister of the King, but when the other two works were composed, his son Nanna is said to have occupied that office. The king has been referred to by the name of Vallabharāya in these two works also, and on their manuscripts we find the marginal note "Kṛṣṇarāja." This is a mistake. As we have seen Khotṭigadeva had already succeeded Kṛṣṇarāja even before the completion of *Mahāpurāṇa*.

---

4 POPULARITY OF JASAHARA WITH THE JAIN WRITERS

Jasahara or Yaśodhara, the hero of the present work, seems to be highly popular with both the sects of the Jains. Well-known literary figures like Haribhadra handled the theme, and works bearing the title Yaśodharacarita are found in Sanskrit, Prakrit, Apabhraṃśa, old Gujarati, old Hindi, old Tamil and old Kannada. I have been so far able to collect over twenty-five authors on the theme, and I do not feel confident that my list is exhaustive.

1. Somadeva composed his *Yāśastilakacampū*, a huge work in Sanskrit prose and verse. He completed the work in 881 of the Śaka era, i.e., in 959 A.D. It is printed and published by the Nirnayasāgara Press, Bombay, together with the commentary of Śrutasaṅgara.

2. Vāsavasena composed in Sanskrit a *Yāśodharacarita* in eight cantos. It is in verse and the predominant metre is anuṣṭubh. It is this poet who is mentioned in the

passages added to Puspadanta's work and therefore must be earlier than 1308 A. D. There are two MSS of this work, No 550 of 1884-86 and No 307 of 1883-84 at the Bhandarkar Institute. At the opening of his work Vāsavasena mentions Prabhāṅjana and Harisena as his predecessors in writing on Yasodharacarita.

सर्वज्ञानविदा मान्यैः सर्वशाल्मार्यपारगैः ।

प्रभञ्जनादिभिः पूर्वं हरिवेणसमन्वितैः ॥ ३ ॥

यदुक्तं तत्कथं शक्यं मया बालेन भाषितुम् ।

तथापि तत्काम्भोजप्रणामार्जितपुण्यतः ॥ ४ ॥

प्रोच्यमान समासेन संसारासारसातनम् ।

पठता शृण्वता यत्तत्सन्तस्तच्छृणुतादरात् ॥ ५ ॥

The description of the marriage of Yasodhara which Gandharva added to Puspadanta's work and which, he says, is based upon Vāsavasena's work is found in the second canto of the work

3 Sakalakīrti composed a Yasodharacarita in Sanskrit, probably after the model of Vāsavasena's work. It is also written in anustubh metre and in eight cantos. There are two MSS of this work, No 1469 of 1886-92 and No 1051 of 1887-91 at the Bhandarkar Institute. One of these MSS is dated Samvat 1806 but is itself copied from an other old MSS dated Samvat 1776, i e 1719 A D. Sakalakīrti, however, must have lived about 1450 A D, as his grand-pupil Jñānabhūṣana wrote his Tattva Jñana-taranginī in Samvat 1560, i e, in 1503 A D. See Rai Bahadur Hiralal's Catalogue, Introduction, page xxxviii.

4 Vādirāja, otherwise known as Kanakasena Vādirāja composed a Yasodharacarita in Sanskrit in four cantos. There is published an edition of this work in Tanjore in 1912. According to that editor, the poet Vādirāja lived in the second half of the 10th century A D. This work therefore must be regarded as almost contemporaneous with our work. Vādirāja calls himself to be the author of the Ekibhāvastrottra and Pārsvanāthacarita which are published, and of Kākutsthacarita.—

श्रीपार्श्वनायकाकुत्स्थचरित येन कीर्तितम् ।

तेन श्रीवाटिराजेनारब्धा यागोधरी कथा ॥ ६ ॥

5 Somakīrti composed a Yasodharacarita in Sanskrit. The work is divided into eight cantos as in Sakalakīrti's. There are two MSS of this work, No 549 of 1884-86 and No 167 of 1872-73 at the Bhandarkar Institute. The author gives the date of the composition as samvat (?) 1536, i e, 1479 A. D. in the colophon which runs as follows:—

नन्दीतटाख्यगच्छे वंशे श्रीरामदेवसेनस्य ।

जातो गुणार्णवौकः (काः) श्रीमाश्र श्रीभीमसेनेति ॥ ९३ ॥

निर्मितं तस्य शिष्येण श्रीयशोधरसंज्ञिकम् ।

श्रीसोमकीर्तिमुनिना विशोष्याधीयता बुधाः ॥ ९४ ॥

INTRODUCTION

वर्षे षट्त्रिंशसंख्ये तिथिपरिगणिना युक्तसंवत्सरे वै
पञ्चम्या पौषकृष्णे दिनकरदिवसे चोत्तराभे हि चन्द्रे ।
गौडिल्या मेदपाटे जिनवरमवने शीतलेन्द्रस्य रम्ये
सोमादीकीर्तिनेदं नृपवरचरितं निमित्तं शुद्धमत्तया ॥ ९५ ॥

6 Māṅkyasūri or Māṅkyadevasūri composed a Yaśodharacarita in Sanskrit verse. It is divided into fourteen cantos and the Granthasamkhyā is 1350. There are two MSS of this work, No. 1308 of 1884-87 and No. 1332 of 1887-91 at the Bhandarkar Institute. There is no mention of the date of the work or of MSS. Māṅkyasūri, however, mentions Haribhadra as his predecessor on the theme.

7. Padmanābha composed a Yaśodharacarita in Sanskrit in nine cantos. There is one MS. of this work, No. 1161 of 1891-95 at the Bhandarkar Institute which does not give any indication as to the date of the composition or of the MS. Is he the same as Padmanātha, author of MS. No. 7805 in Rai Bahadur Hiralal's Catalogue? He must however be older than Pandit Lakṣmīdāsa who composed his Yaśodharacarita in old Hindi in Samvat 1781, i. e., in 1724 A. D., after the model of Padmanābha.

8. Pūrṇadeva composed a small work in 311 Sanskrit stanzas on Yaśodhara, of which there is a MS. No. 548 of 1884-86 at the Bhandarkar Institute. I could not get any clue to fix the date of the author.

9. Kṣamākalyāṇa composed a Yaśodharacarita in Sanskrit prose and in eight chapters. There is one copy of the MS., No. 394 of 1880-81, of this work at the Bhandarkar Institute. In the introduction to his work, Kṣamākalyāṇa mentions Haribhadra as a writer of a Prakṛit Yaśodharacarita:—

श्रीहरिभद्रमुनीन्द्रैर्विहितं प्राकृतमयं तथान्यकृतम् ।
संस्कृतपद्यमयं तत्समस्ति यद्यपि चरित्रमिह ॥ ८ ॥
तदपि तयोर्विषमत्वादर्थवगमो हि तादृशो न भवेत् ।
तदहं गद्यमयं तत्कुर्वे सर्वाविबोधकृते ॥ ९ ॥

Kṣamākalyāṇa wrote his work in Samvat 1839, i. e., in 1782 A. D., as is clear from the following colophon to his work —

वर्षे नन्दकृशौनसिर्द्विषुषासंख्ये नमस्ये सिते
पक्षे पावनपञ्चमीसुदिवसे श्रीजिसलाद्रौ पुरे ।

10. There is, at the Bhandarkar Institute one more MS. of the Yaśodharacarita. No. 804 of 1892-95. A few pages at the beginning are missing and the colophon also does not mention the name of the author. The work, however, is divided into four cantos, and the MS. is dated Samvat 1581, i. e., 1524 A. D.

Besides these writers in Sanskrit on Yaśodharacarita whose works I could examine at the Bhandarkar Institute, the following are mentioned in Rai Bahadur Hiralal's Catalogue —

JASAHARACARIU

11. Mallibhūsana, No 7788.

12. Brahmanemidatta, No 7800

13. Srutaśāgara, No 7804. Is he the same as the commentator on Somadeva's Yaśastilaka?

14 Padmanātha, No 7805, probably the same as Padmanābha above

The Jain Granthāvalī adds one more name to the list —

15 Hemakuñjara, whose work consists of 370 śloka only.

The following writers, presumably in Sanskrit, on the theme are referred to in works already examined :—

16 Prabhañjana, mentioned by Vāsavasena

17 Harisena, mentioned by Vāsavasena

18. Vatsarāja, referred to by Gandharva in passages added to Puspadanta's work

The following writers wrote on the theme in Prakrit and Apabhramśa respectively .—

19 Haribhadra, on the authority of Ksamākalyāna and Mānikyasūri

20. Puspadanta, the author of the present work.

Besides these I have discovered the names of the following writers in vernaculars on the theme :—

21 Janna composed his Yaśodharacarita in Kannada in 1209 A. D, in the reign of Vira Ballāl (1173-1220 A. D). His work is in prose and verse and is divided into four avatāras. In the introductory portion of his work he says that the story was already narrated in Sanskrit, Prakrit and kannada by former poets (See karnātaka-kavi-carite, Vol I, by R. B. R. Narasimhacārya)

22 Lakṣmidāsa or Pandit Lakṣmidāsa wrote a Yaśodharacarita in Hindi, of which there is a copy at the Bhandarkar Institute and bears No. 681 of 1895-98. The Pandit says that he wrote the work after the model of Padmanābha in the year 1781 of the Vikrama era, i. e., in 1724 A. D

23 Jinacandrasūri of Kharatara Gaccha wrote a Yaśodharacarita in old Gujarati, a MS. of which, No. 1489 of 1887-91, is deposited at the Bhandarkar Institute. I think he belongs to 16th century.

24. Devendra composed in old Gujarati a Yaśodhararāsa, a MS. of which, No. 1468 of 1886-92, is deposited at the Bhandarkar Institute. Both Jinacandra and Devendra have not been mentioned by Mr. M. D. Desai in his Jain Gurjara Kavio vol I. He however mentions four more poets of old Gujarati on the theme —

25. Lāvanyaratna composed a Yaśodharacarita in Gujarati which is dated Samvat 1573, i. e., 1516 A. D

26. Manoharadāsa composed a similar work in Gujarati dated Samvat 1676, i. e., 1619 A. D

INTRODUCTION

27. Brahmanādināśa composed a Yaśodhararāsa in Samvat 1520, i e, 1463 A.D
28. Jñānadāsa composed a Yaśodhararāsa in Samvat 1670, i e 1613 A. D
29. An unknown author, perhaps Vādirāja composed in Tamil a Yaśodharacarita in the 10th century (See Introduction to Vādirāja's Sanskrit work, page 6)

It will be clear from the above list of writers to what extent Jasahara was popular with the Jains from the time of Haribhadra down practically to the close of the 18th century. Of this vast literature on the hero, only two works, Somadeva's Yasastilaka and Vādirāja's Yaśodharacarita are made known to the world and the present work is the third. Its special interest is not thus the narrative, but the language, the Apabhramśa language of Mahārāstra of the 10th century. I am reserving for my introduction to Puspadanta's Tisatthimahāpurisagunālamkāra, a detailed examination of all his works from the linguistic point of view, their vocabulary and metre, as the present work is only one-twentieth of his extensive literary activity. I have however added to the present text an Apabhramśa-Sanskrit Glossary and a few notes to help the reader.

---

5 THE STORY OF JASAHARA

There was on this earth a prosperous and beautiful country named Yaudheya, the capital of which was Rājapura. King Māridatta ruled over this country and spent most of his time in the full enjoyment of princely pleasures. One day there came on a visit to the capital, a Kāpātikācārya, named Bhairavānanda. He used to wander in the city for begging alms and also for the purpose of initiating people in the faith of the Kāpālika school. He himself proclaimed that he possessed supernatural powers of visualising things of all times, that he had the power of remaining young for ever and that he could even check the movements of heavenly bodies like the sun and the moon. The news of the visit of Bhairavānanda reached the king's ears, and he sent one of his elderly minister for him. On his arrival at the court the king respectfully bowed down to him and begged of him the favour of the power of moving into the air. Upon this Bhairavānanda said that he would certainly secure for him that power if goddess Candamārī is worshipped with the offering of pairs of all living beings including a human pair. The king immediately ordered his officers to secure such pairs. The officers accordingly brought these pairs except a human pair. The king again ordered one of the officers to secure one and he began to search various places for it.

At this juncture there came on a visit to the town a Jain monk called Sudatta, accompanied by his two pupils in the stage of kṣullaka, named Abhayaruci (boy) and Abhayamati (girl). He at first halted at a garden adjoining the town, but finding that place unsuitable, he went to the cemetery. The two kṣullakas under training with him asked their teacher's permission to go for begging into the town, when they were moving into the town, the king's officers caught them and brought them to the temple of goddess Candamārī. The pair of kṣullakas blessed the king in grave tone which attracted his attention. The king was greatly impressed by their figure and

asked them whether they came from a royal family and how it was that they took the vow of ascetic life in so tender an age. The boy ksullaka thereupon said to the king that a pious narrative like his own would be wasted on an assembly of impious men, but the king stopped all the noise of drums and other musical instruments and pressed him to give the narrative. Thereupon the ksullaka said —

There is a country in this Bhārata Varsa called Avantī with Ujjayinī as its capital. There ruled at this place a king, Yasobandhura by name. His son Yasorha succeeded him to the throne. He married princess Candramatī, daughter of king Aṇṭāṅga. I was the son of this couple and was named Yasodhara. I was trained in all the princely arts and crafts of the age, and, when in youth, was married to the princess of Krāthkāsika and to a few more princesses. In due course of time king Yasorha saw his hair turning grey and immediately decided to place his son Yasodhara on the throne and lead the life of an ascetic. The young king Yasodhara firmly established his rule on the earth in a short time.

II

King Yasodhara was so much addicted to pleasures of youth that he felt even the responsibility of his kingship an obstacle to the full enjoyment of life. Now one day in full moon-light, the king Yasodhara went to the palace of his queen Amṛtamatī. At about midnight, when the king was in bed and apparently asleep, the queen gently got herself free from the king's arms and quietly went out to meet her paramour who was an ugly figure of a hump-back. The king was astonished at this conduct of the queen and followed her sword in hand. The queen, on approaching the hump-back, pressed his feet to win him, but he got angry as she was late, and even kicked her. The queen however declared her helplessness and said that she would indeed be glad and worship the goddess if her husband was dead. The king on watching this behaviour of the queen was at one moment about to strike them both with his sword but he thought that he could not with propriety kill a woman and a mean fellow like her paramour. So he returned home in disgust. The queen also returned to her bed before dawn.

Disgusted with what he saw the previous night the king at first thought of leaving the worldly life and becoming an ascetic. Accordingly he declared in the court the next morning to his mother that he saw a bad dream the previous night to the effect that he must at once be a monk or he would die. The mother however proposed that she would rather offer an animal victim to the goddess to counteract the effects of the evil dream. The king proposed that, instead of an animal, a cock made of flour be offered which was done accordingly. The flour was eaten by all as flesh of a cock. But the king, returning home, placed his son on the throne and made preparations to go to the forest. On hearing this the queen came to him and told him that she had arranged a feast after which she also would accompany him to the forest. The king was tempted to wait and partake of the feast, at which the queen poisoned both the king and his mother. The king fell on the ground under the effect, of the poison when the queen, apparently wailing, threw her body on him and strangled him in the neck to death.

INTRODUCTION

His mother also died as a result of the poison. His son Jasavai came to the scene and in grief performed all the funeral rites with due pomp so that his father and grand mother might have good life in the future. But on account of the offering as a victim of the artificial cook, king Yaśodhara was born a peacock and Candramatī a dog in a forest. The peacock was brought to Ujjayinī and presented to king Jasavai by a forester. Yaśodhara in his birth as peacock saw his queen still leading a vicious life with her paramour and in anger attacked them both. The queen struck the peacock with her girdle and thus broke one of its legs. Her maids pursued the peacock, when the dog, queen mother Candramatī of the previous life, came there and killed it. King Jasavai came there and with the stroke of a spear killed the dog. In their next birth Yaśodhara and Candramatī respectively became a mongoose and a snake. Both these met their death in the forest, the snake being devoured by the mongoose and the mongoose by a boar.

III

Resuming the narrative, Abhayaruci said Jasahara was born a fish in his next birth in the river Śiprā, and his mother's soul a crocodile. While this crocodile attempted to catch the fish, one of the maids of the palace fell on them in the course of their water-sport, and the crocodile caught her. The fish thus escaped from the clutches of the crocodile who was caught by the royal order and so also the fish. The crocodile died on being placed on the ground, while the fish was taken to the royal kitchen, was cut and fried and served to Brahmīns by Jasavai in the name of his father Jasahara. In their next life Candramatī was born a she-goat and Jasahara a he-goat to her. While in youth the he-goat the son was enjoying sexual pleasures with the she-goat, the he-goat was killed. Jasahara's soul passed into the womb of the she-goat again. One day king Jasavai caught the she-goat and cut her when he saw the child in the womb still alive. The young one was brought up in the palace, but one day Amrtamatī ordered it to be killed. Next Candramatī and Jasahara passed through successive births of buffalo, cock and hen. While in this last birth they were placed in a cage under the charge of an officer of Jasavai. This officer met a monk who delivered to him a long discourse on Jainism. The officer was, as a result of the conversation, converted to Jainism and the cocks recollected their previous births. But at this very juncture the cocks in the cage were killed by an arrow of king Jasavai who wanted to show his skill in archery to his queen, Kuṣumāvalī, and the souls of Jasahara and Candramatī then passed into the womb of the queen as twins, the boy Abhayaruci and the girl Abhayamatī. In course of time the twins attained youth. King Jasavai went to the forest to hunt with five hundred dogs. He met there a Jain monk named Sudatta, and thinking his presence to be a bad omen, he discharged all his dogs against the monk. But by the prowess of the monk they all stood before him with bent heads. The king thereupon thought of killing the monk with his sword, when the merchant-friend of the king intervened and asked him to prostrate before the monk who, as the merchant said, renounced his kingdom of the Kālinga country because he punished an innocent person by mistake. King Jasavai was moved by this narrative, bowed down to the monk, and thought in his mind to cut off his head in order to expiate his

JASAHARACARIU

sins. The monk knew the king's thoughts and asked him not to do such a rash act. The king was again surprised to see that the monk possessed the power of knowing the thoughts of others and asked him further to tell him where his father, mother and grandmother were born. The monk thereupon narrated to him their various births, saying in conclusion that his father and grand-mother were born to him as his son Abhayaruci and daughter Abhayamati, while his mother was born in the fifth hell.

IV

On hearing this narrative king Jasavaṃśi was moved, and decided, despite the gentle persuasions of his harem, to live the life of a monk. Abhayaruci and Abhayamati also recollected their previous births and fainted. When they were brought round they at first thought of becoming monks, but being too young and being advised on the principles of Jainism by Sudatta, postponed the project for some time, and became *ksullakas*, novices. Abhayaruci concluded his narrative by saying to king Māridatta that they were, while wandering as *ksullakas*, caught by his men and brought to the temple of Candamāri.

On hearing this account both the goddess Candamāri and king Māridatta repented and requested the *ksullaka* to initiate them into the fold of Jainism. The *ksullaka* however replied that he could not do that, but his teacher alone could admit them into Jainism. At this juncture Sudatta came there, narrated the past lives of king Māridatta and others. Bhairavānanda also became disgusted with his mode of life and all the three were converted to Jain faith. At this stage Abhayaruci became a monk and Abhayamati a nun, and after having lived a pious life, were born as gods in the *Īśāna* heaven.

---

6. ACKNOWLEDGMENT OF OBLIGATIONS

It now remains for me to perform the pleasant duty of thanking all those who, one way or the other, assisted me in the production of the present work. I must thank in the first place Rājā Bahadur Hiralal, who, through the kindness of my friend Mr. V. K. Deshpande B. A., LL. B., Additional District and Sessions Judge in the C. P. and Berar, put me in communication with the late Mr. Jaykumar Devidas Chaware, Pleader of Akola. It was late Mr. Chaware who made all the necessary arrangements for my inspection of the two Bhandars at Kāranjā.

The lovers of Indian scholarship owe a special debt of gratitude to the generosity and munificence of Shet Gopal Ambadas Chaware, Banker and Merchant of Kāranjā in Berar, who has set apart a large sum of money for the purpose of starting the Series Ambadas Chaware Digambar Jain Granthamālā, to perpetuate the memory of his late father. It is through this Series that the valuable treasures of the Kāranjā Jain Bhandars will be made known to the world of scholars. I am particularly indebted to him for the courtesy he showed me during my stay at Kāranjā and for the honour he did me in entrusting the edition of the present work.

INTRODUCTION

To Professor Hiralal Jain, M A, LL B, of King Edward College, Amraoti, and the General Editor of the Series, I owe a special debt of gratitude. It was Professor Jain who did me the honour of entrusting the editorship of this first volume, and bore through patiently with me in my protracted labours of editing and printing. It was he, as Rai Bahadur Hiralal had already said in his introduction to the Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in C P and Berar, who first inspected the Kāranjā Jain Bhandars and made their precious treasures known to the world. Professor Jain helped me in other ways also. He procured for my use a valuable MS from Pandit Jugal Kishore Mukhtar of Samantabhandrāsrama, Delhi, and sent me from time to time any piece of information that he might have come across. His articles on the Apabhramsa literature in the Allahabad University Journal, Vol I and on Puspadanta in the Jam Sāhitya Samsodhak, Vol II iii and others, have been of great use to me.

To Pandit Nāthūrām Premi and to Professor H D Velankar of the Wilson College, Bombay, I convey my thanks for respectively procuring for my use the MSS from the Bhandars at the Terapanthi Jain Mandir and the Ailak Pannalal Sarasvati Bhuvan in Bombay.

Nor should I forget to mention the deep obligations on me of my friend Mr G K. Gokhale, Secretary, Shri Ganesh Printing works, Poona, who, as Printer, did his best to produce the work with utmost care and promptitude, and never minded the troubles and inconveniences of the rather exacting editor. His staff, I am glad to note, cheerfully co-operated with him and with me in looking even to the minute details of printer's technicalities.

Fergusson College, Poona
January 1931 }

P L VAIDYA

जसहरचरित

तिहुवेणसिरिकंतहो अइसयवंतहो अरहंतहो हयवम्महहो ॥
 पणविचि परमेट्ठिहि पविमलदिट्ठिहि चरणंजुयल णयंसयमहहो ॥ ध्रुवकं ॥
 कौडिल्लगोत्तणहदिणयरासु वल्लहणरिंदघरमहयरासु ।
 णण्हो मंदिरि णिवसंतु संतु अहिमाणमेरु कइ पुप्फयंतु ।
 चित्तइ यै हो घणणारीकहाए पज्जत्तउ कयडुक्कियपहाए । 5
 कह धम्मणिवद्धी का वि कहमि कहियाइ जाइ सिर्व सोक्खु लहमि ।
 पंचसु पंचसु पंचसु महीसु उप्पज्जइ धम्म दयासहीसु ।
 धुई पंचसु दससु विणासु जाइ कप्पंधिचखइ पुण पुण वि होइ ।
 कालावेक्खइ पढमिल्लु देउ इह धम्मवाइ सियवसहकेउ ।
 पुरुषउ सामि रायाहिराउ आणंदिउ चउसुंरवरणिकाउ । 10

घत्ता—वत्ताणुद्वाणे जणु घणदाणे पइ पोसिउ तुहुं खत्तघरु ॥
 तवचरणविद्वाणे केवलणाणे तुहुं परमप्पउ परमपरु ॥ १ ॥

जय रिसइ रिसीसरणेवियपाय जय अजिय जियंगयरोसराय ।
 जय संभव संभवकयविओय जय अहिणंदण णंदियपओय ।
 जय सुमइ सुमइसम्मयपयास जय पउमप्पह पउमाणिवास ।
 जय जयहि सुपास सुपासगत जय चंदप्पह चंदाहवत्त ।
 जय पुप्फयंत दंतंतरंग जय सीयल सीयलियवयणभंग । 5
 जय सेय सेयकिरणोहसुज्ज जय वासुपुज्ज पुज्जाणुपुज्ज ।
 जय विमल विमलगुणसेट्ठिठाण जय जयहि अणंतानंतणाण ।
 जय धम्म धम्मतिथयर संत जय संति संतिविहियायवत्त ।
 जय कुंयु कुंयुपहुअंगि सद्दय जय अर अरमाहर विहियसमय ।
 जय मल्लि मल्लियादामंगंध जय मुणिसुव्वय सुव्वयणिबंध । 10

1. १ STB road तिहुयण. २. SB चलण ३. T अइसयमहहो ४. S कौडिण ५ STB चित्तइ हो
 ६. ST लहु मोक्खु. ७. T ध्रुव ८. STB पुरुदेवसामि. ९. T चउविहसुरणिकाउ.

2. १. STB णमिय. २. STB सीयल. ३. S अणंत अणतणाण. ४ S सुदय.

जय णमि णमियामरणियरसामि जय णेमि धम्मरहचक्खणेमि ।
जय पास पासल्लिदणकिवाण जय चड्ढमाण जसँवड्ढमाण ।

घत्ता—इय जाणियणामहि दुरियविरामहि पँरिहिवि णवियसुरावलिहिं ॥
अणिहणहि अणाइहि समियकुवाइहि पणविवि अरहंतावलिहिं ॥ २ ॥

3

पुणु पमणमि जसहराणिवचरित्तु	वइयरविचित्तु जं जेम वित्तु ।	
बहुदीवमहणघमंडलिलि	इहं तिरियलोइ मयसंकडिलि ।	
वित्थिण्णप जँवुदीवि भरहे	खरकिरणकरावलिभूरिभरहे ।	
जोहेयउ णामि अत्थि देसु	णं धरणिप धरियउ दिव्ववेसु ।	
जहिं चलइं जलाइं सविब्भमाइं	णं कामिणिकुलइं सविब्भमाइं ।	5
भंगालँइं णं कुकइत्तणाइं	जहिं णीलणेत्तणिद्धँइं तणाइं ।	
कुसुमियफलियइं जहिं उववणाइं	णं महिकाभिणिणवजोव्वणाइं ।	
गोवालमुहालुंखियफलाइं	जहिं महुरइं णं सुकयँहो फलाइं ।	
मंयररोमंथणचालियगंड	जहिं सुँहि णिसण्ण गोमाहिसिसंड ।	
जहिं उच्छुवणइं रसदंसिराइं	णं पवणवसेण पणच्चिराइं ।	10
जहिं कणभरपणँविय पिक्कं सालि	जहिं दीसइ सयदलु सदलु सालि ।	
जहिं कणिसु कीररिँलोलि चुणइ	गहवइसुयाहि पडिवयणु भणइ ।	
छोक्करणरावरंजियमणेण	पहि पउ ण दिण्णु पंथियजणेण ।	
जहिं दिण्णु कण्णु वणि मयउलेण	गोवालगेयरंजियमणेण ।	
जहिं जणधंणकणपरिपुण्ण गाम	पुर णयर सुसीमँराम साम ।	15

घत्ता—रायउरु मणोहरु रयणंचियघरु तहिं पुरवरु पवणुँद्वयहिं ॥
चलच्चिंघहि मिलियहिं णहयालि घुलियहिं छिवइ व सग्गु सयंभुँअहिं ॥ ३ ॥

५ S जयवड्ढमाण ६ B परहवि.

3. १. ST इय २ ST जडुदीवभरहे ३ P भगालय ४ T णिद्धतणाइ ५ T सुकय ६ SB सुहु-
णिसण्ण, T सुहुणिसण्ण ७ SB पणमिय, T विणमिय. ८. P पक्क. ९ T कणधणभर १० SB सणीलाराम.
११. PB पवणुधुएहि १२ P सयसुएहि.

जं छण्णउं सरसहिं उववणेहिं
कयसद्दहिं कण्णसुहावपहिं
गयवरदाणोल्लिय चाहियालि

सरहंसइं जहिं णेउररवेण

जं णिवभुयासिवराणिम्मलेण
पडिञ्चलियबइरितोमरझसेण
णं वेद्विउ वहुसोहरगभारु
जहिं विळुलिय मरगयतोरणाइं
जहिं घवल मंगलुळवसराइं
णवकुकुमरसळडयारुणाइं
गुरुदेवपायपंकयवसाइं
सिरिमंतइं संतइं सुत्थियाइं
जहिं णिच्च विजयदुंदुहिणिणाउ

णं विद्धउं वम्महम्मणेहिं ।
कणइ व सुरहरपारावपहिं ।
जहिं सोइह चिहं पवसियपियालि ।
मउ चि कैमंति जुवईपहेण ।

अण्णु वि दुग्गउ परिहाजलेण ।

पंडुरपायारिं णं जसेण ।

णं पुंजीकय संसारसारु ।

चउदारइं णं पउराणणाइं ।

दुतिपंचसत्तभोमईं घराइं ।

विक्खित्तदिच्चमोत्तियकणाइं ।

जहिं सब्बइं दिव्वइं माणुसाइं ।

जहिं कहिभि ण दीसईहि दुत्थियाइं ।

तहिं मारिदत्तु णामेण राउ ।

5

10

घत्ता—कोवर्गिं जलियाहिं परमंडलियाहिं जो खंडइ अहिमाणसिह ॥

जसु णिहिघडधारिणि आणाकारिणि वियरइ सिरि घरर्दासि जिह ॥ ४ ॥ 15

चाएण कण्ण विहवेण इंदु
दंडे जसु दिण्णपयंडघाउ
सुरकरिकरथोरपयंडवाहु
भसलउलणीलधम्मिल्लसोहु
गोउरकवाडअइविउलवळु

रूवेण कामु कंतीए चंदु ।
परदुमंदलण वलेण वाउ ।
पच्चंतणिवइमणि दिण्णदाहु ।
सुसमत्थभडह गोहाण गोहु ।
सत्तित्तयपालणु दीहरच्छु ।

5

4 १ T सुहावणेहि. २ ST णं. ३. S चिक्कमंति, T विक्कवंति. ४. ST पवराणणाइं. ५ S भउमइं; T भूमी
६. S दिट्ठइं ७ T णिच्च ८. S घरि दासि.

5 १. STB परवलदलणवलेण वाउ. २. Portion beginning with this line and ending with
कडवक 8, is, curiously enough, omitted in S as well as in T.

लक्ष्मणलक्ष्मंकिउ गुणसमुहं	सुपसण्णमुत्ति घणगहिरसहुं ।	
विण्णाणणाणतेएण तरणि	परणिवइ ण वुज्झइ धम्मसरणि ।	
तहो वुद्धवजससेस सब्ब	संठिय जे तरुणसरंतगव्व ।	
हिंदइ समवयसभडेहि जुत्तु	परिपक्कवुद्धि एक्कु वि ण पत्तु ।	
जोव्वणमउ सिरिमउ जेत्थु फार	वटंति तेत्थु बहलंघयार ।	10
काहिं दीसइ तहिं सुहमग्गु सारु	बुहरवियरोहिं विणु विहिय चारु ।	
कइया वि तुरइ आरुहिवि भमइ	धर खुंदिवि खरखुरस्सण्णु कमइ ।	
कइया वि हत्थि चडिर मइरंगि	अंकुसेण भमाइइ विविहभंगि ।	
वाणि भमइ कीलउच्छल्लचित्तु	रमणीहि पउहर णियइ चित्तु ।	
वल्लीमंडवि कामिणिसमाणु	रइसुहुं भुंजइ रइवद्धठाणु ।	15
पुणु कक्खि जाइ सुणहहिं समग्गु	अवल्लोयइ मयस्यरइ मग्गु ।	
कइया वि पुरउ गिज्जं व गीउ	अप्पुणं गायइ रहरिं अभीउ ।	
णञ्जावइ धरिणिं धरेवि तालु	वज्जउ वज्जावइ पुणु णिवाळु ।	
छंदे विरज्जइउ करइ कम्म	विणु बुद्धयणेहिं काहिं लहइ धम्म ।	

घत्ता—तहो रज्जु करंतहो जणु पालंतहो मंतिमहल्लिहिं परियरिउ ॥ 20
एत्तहिं रायउरहो घणकणपउरहो संपत्तउ कउलायरिउ ॥ ५ ॥

6

तीहि जगइ भयाउलु अलियरासि	भइरउ अहिहोणिं सब्बगासि ।	
तहि भमइ भिक्खअरु देइ सिक्ख	अणुगयइ जणइ कुलमग्गदिकख ।	
बहुसिक्ख हिंसहियउ डंभघारि	घरि घरि हिंदइ हुंकारैकारि ।	
सिरिं टोप्पी दिण्णरवणवण	सा झंपवि संठिय दोणिण कण ।	
अंगुलदुतीसपरिमाणु दंडु	हत्थे उप्फालिवि गहइ चंडु ।	5
गलि जोगवट्टु सज्जिउ विचित्तु	पाउँडियजम्म पइ दिण्णु दित्तु ।	
तडंतडतडतडताडियसिंशु	सिगग्गु छेवि किउ तेण चंगु ।	

३. B समूहु ४. B सोहु ५ B करइ ६. B रइसुहु. ७ B अप्पणु ८ B वरणिहिं. ९ B परिवरिउ.

6 १ PA जगइ राउलु २ PA अहिणामि ३ B हुकारिकारि ४ B सिरटोप्पी. ५ B अप्फालिवि.

६ B पावडिय ७ AB add before this line बहुवियपासियउवएसुहु चलुधम्ममाणु परलोयभहु

अपि अप्यहो माद्वपु दपु
 मह पुरउ पसंप्पिय जुयचयारि
 णल णहुस वेण मंधाय जेवि
 मइ दिट्ठ रामरावण मिडंत
 मइ दिट्ठ जुहिट्ठिलु वंधुसहिउ
 हउं चिरंजीविउ मा करहु मंति
 हउं थंममि रंविहि विमाणु जंतु
 सव्वउ विज्जउ मह विप्फुरंति
 इय जपंतहो तहो जाय वत्त
 जायउ कोऊहलु रहसजुत्तु
 पेसियउ महल्लउ गुणवरिट्ठु
 आपसु करेविणु भणइ मंति
 सिग्घउ गउ जहिं ठिउ णरवरिट्ठु
 दिट्ठउ जोईसरु णरवरेण
 संसुहु जाएविणु धरणि पडिउ
 आसीसिउ णरवइ भइरेण
 उच्चासाणि वइसाविवि तुरंतु
 तुहुं देव सिट्ठिसंहारकारि
 तुहुं चिरंजीविउ जं हुवउ किं पि
 तुहुं मह उप्परि साणंदभाउ

अणउंछिउ जंपई थुणइ अप्पु ।
 हउं जरइं ण धिप्पमि कप्पधारि ।
 महि भुंजिवि अवरइं गयइं तेवि । 10
 संगामरंमि णिसियर पडंत ।
 दुज्जोहणु ण करइ विण्हकाहिउ ।
 हउं सयलह लोयहं करमि संति ।
 चंदस्स जोणह छायमि तुरंतु ।
 वहु तंत मंत अगइ सरंति । 15
 सा मारिदत्तकैणंतु पत्त ।
 दीसइ झडत्ति परिसउ पत्तु ।
 गउ तेण भइरवाणंदु दिट्ठु ।
 तुह दंसणि रायहो होइ संति ।
 सहमज्झि परिट्ठिउ णं उविदु । 20
 सीहासणु मेल्लिउ रहसिरेण ।
 दंह व्व दंडपणिवाइ णडिउ ।
 हउं भइरउ तुट्ठउ णियमणेण ।
 सलहणहं लगु तहो पई पडंतु ।
 तुहुं जोईसरु कुलमग्गचारि । 25
 पयढहि जं होसइ कच्चु तं पि ।
 वियरंदि हो सामि महापसाउ ।

घत्ता—जोईसरु मणि तुट्ठउ चितइ दुट्ठउ इंदियसुहु मह पुज्जइ ॥

जं जं उद्देसमि तं भुंजेसमि आपसहु संपज्जइ ॥ ६ ॥

7

ता चवइ जोई मह सयल रिद्धि
 हउं हरणकरणकारणसमत्थ

विप्फुरइ खणंतरि विज्जसिद्धि ।
 हउं पयहु धरायलि गुणपसत्थु ।

८. B जं सइ. ९ B ममाप्पिय. १०. P चिरु. ११ B सव्वह. १२ B रविह. १३. B. कण्णत्ति. १४. B पय.
 १५ PB चिरु १६. B विरयहि.

7. १. PA राय.

जं जं तुहं मंगहि किं पि वत्थु   तं तं हउं देमि महापयत्थु ।
 पप्फुल्लवयणु ता चवइ राउ   महु खेयरत्तु करि विहियञ्जाउ ।
 तुह खेयरत्तु हउं करमि वप्प   परमोवएसु जइ णिव्वियप्प । 5
 भो भो णिवकुलकुवलयमयंक   दुव्वारवइरिवारण असंक ।
 मां णिसुणहि णियपरिवारवयणु   णिस्संकिं लब्भइ गयणगमणु ।
 जइ देवि पुज्ज आगमिण उत्त   जइ जुयलजुयल जीवेहि जुत्त ।
 णहयर थलयर जलयर अणेय   पसुपक्खिमिहुण बहुवण्णभेय ।
 जइ णरमिहुणुल्लउ अवयँपुण्णु   देवीमंडउ तुहं करहि पुण्णु । 10
 तुह पम करंतहो बलिविहाणु   हउं तूस मित्तु हं चंडियसमाण ।
 ता तुज्झ होइ खेयरियसत्ति   विज्जाहर सेवहिं अतुलसत्ति ।
 तुह खगि वसइ जयसिरि सञ्जाय   अमरत्तु होइ तह अजर काय ।

यत्ता—इउं सयल्लु सुणेवि कउलायरिणं जं भणिउं ॥

खगविज्जालाहु अवंसिं होसइ मइं सुणिउं ॥ ७ ॥

8

तां रायहो चित्ति चमक्कु जाउ   दिडु होयप्पिणुं कज्जाणुराउ ।
 णिच्छउ अणेण जं कहिउ मज्झु   तं करमि जइ वि करणहं असज्झु ।
 आढत्तु तलारहं किंकराहं   वलियहं जमइदूअभयंकराहं ।
 पसुपक्खिमिहुण आणेहु सज्ज   देवीमंडउ पुरेहु अज्ज ।
 अहियारियाहं कहियउ विसेसु   पयहो जोईसहो धणु असेसु । 5
 सुपयच्छहु भत्तिभरेण णवहु   उप्परि आयहो सियच्छत्तु तडहु ।
 जं किं पि चवइ तं करहु आसु   जिह होइ मज्झु पुण्णाहिलासु ।
 रहसिल्लु राउ हिंसाहिणंदु   उवपसिं कउलहो हुवउ णंदु ।
 अइकूरदुरग्गहगहिउ जेण   कज्जु व अकज्जु वावरइ तेण ।
 जो होइ मिच्छमयगहिउ सहिउ   ण वि मण्णइ सो वुहयणाहिं कहिउ । 10

२ B मगहि ३. B omits मा. ४. B णिस्संकिं ५ B जुवलजुयल ६ B बहुवण्णि ७. B अवइपुण्णु.
 ८. B हं ९. B इय. १० B अवसं.

8 १. AB तो. २. B होयविणु ३ B. जम इव ४ B. कवलहो. ५. B. जाणइ.

जह अंघु ण णियइ कुमग्गमग्गुं जहँ जलु घोरणिक्किउ तीहिं विलग्गु ।
 जह करिहि सुंउं चउदिसिहि वलइ तह णरवइमणु पेयियउ चलइ ।
 इम मारिदत्तु परिद्वरिवि सव्वु जोईसहो वयणं विलग्गु भव्वु ।
 हिंसाजीवहं संसारसरणि जीवहं अहिंस सुहकम्मधराणि ।
 गंधवु भणइ मइं कियउ पउ णिवजोईसहो संजोयमेउ ।

15

घत्ता-अग्गइ कइराउ पुप्फयंतु सरसइणिलउ ॥

देवियहि सरूउ वण्णइ कइयणकुलतिलउ ॥ ८ ॥

9

वेयालकालमग्गियमिसाहि तंणैयरदाहिणुंल्लियदिसाहि ।
 तहो रायहो केरी वहरिमारि कुलदेवय णामिं चंडमारि ।
 उरयँलि विलुलिय णरँडमाल सिमुससिसममुहदाढाकराल ।
 फणिवद्धदीहलंविरेथणाल तइयच्छिविणिग्गयजलणजाल ।
 लललँलियजीह रुहिरोलवोल वसकइमच्चिक्कियकवोल ।
 घोणसकडिसुत्तयलिहियपाय पिउवणधूलीधूसरियकाय ।
 णिम्मंस भीम चम्मट्टिसेस सिहिसिहसंणिहर्फरुसुद्धकेस ।
 पेयंतावलिभूसियभुअंग तासियपासियवहुजीववग्ग ।
 णिरसिय दूसिय जइ णिंदमग्ग णग्गी दुच्चार वियारभग्ग ।
 गुंजारुणदारुणचवलणयण पलकवलगिलणपायदियवयण ।
 कंकालकवालतिसूलधारि किं वण्णमि जा पच्चक्खमारि ।
 अण्णाणं कुल्लिगकुंदेवभत्तु मारणसीलउ सो मारिदत्तु ।

5

10

घत्ता—पिच्छिवि कंचाइणि रुहिरंचाइणि चकसूलअदिसग्गधरि ॥

जयकारियभार्वि विमलसहाविं महु परमेसरि डुरिउ हरि ॥ ९ ॥

६. B. कुमग्गु मग्गु. ७. B जिह जलि. ८. B तहिमि लग्गु. ९. P. सुंउ

१०. १. T त नयरह २. T दाहिणिल्लिय. ३ T वेरिमारि ४ AB उरयल. ५. ST मुंउ ६ T लललुलिय
 ७. A चक्किय. ८. T फुरिसुद्धकेस, S फलरुद्धकेस. ९ A भुवग्ग, PT भुयग्ग १० T अण्णाण
 ११. S कुंदेवकुल्लिगि.

10

छेलमिहुणसूयरा	रोझहरिणकुंजरा ।
वालवसहरासहा	मेसमहिसरोसहा ।
घोढकरहमल्लुया	सीहसरहगंडया ।
वग्घससयचित्तया	एवं बहु चउण्णया ।
कंककुररमोरया	हंसवलयचउरया ।
धूयसरुंदकाउला	कोडिपूसकोइला ।
कुम्ममयरगो या	गाहँईसयरोइया ।
जीव सयल जाणिया	तीप पुरउ आणिया ।

5

घत्ता—णियजीविउ वंडइ संति समिच्छइ परु मारेण्णिणु मूढमइ ॥

णाणाविहमिहुणइं रोझइं हरिणइं मारइ तहि अग्गइ णिवइ ॥१०॥ 10

11

विसभोयणेण किं णर जियंति	गोसिगइं किं दुद्धइं सवन्ति ।
घण्णाइं सिलायलि किं हवन्ति	णीरसंभोज्जि कहिं कायकंति ।
उवसमविहीणि कहिं होइ खंति	परु मारंतइं कहिं होइ संति ।
करकमलुगिण्णकिवाणण	अवियाणण तें राणँण ।
मेल्लँविय बहु मिहुणुल्लयाइं	अवल्लोइवि चिण्णतणुल्लयाइं ।
रत्तत्तणेत्तजुयलिं पउत्तु	भो चंडयम्म तलवर तुरंतु ।
आणहि णरमिहुणुल्लउ पसत्थु	तं मइं मारेव्वउ पढमु पत्थु ।
आएत्तु लँहिवि मउलियकरेण	पेसिय णियकिंकर किंकरेण ।
जोयंति णयरि वहावयासि	ते तं सरित्तव्वेल्लीणिवासि ।

5

घत्ता—तहिं तेइइ अवसरि हिंसावासरि पत्तु सुदत्तु सँसंथु मुणि ॥

पत्थिवणंदणवाणि दुमसाहाघाणि कीरमोरकुररउल्लुणि ॥ ११ ॥ 10

10 १ ABS एव बहु २ B सरह ३ PTS कोइला ४ AB पुंसकोइला, PS पूसकाउला. ५. ST गोह.
६. S ढसय ७ ST णाणासय, B णाणाविहु. ८ S सव्वइं सउणइं.

11 १ B सिलाइलि २ T भोयणि ३ T रायण. ४ S मेसाइयाइं मिहुणुल्लयाइं, T मेसाइय बहु.
५. A लइवि. ६ PBT सुसंथ

जत्थ चूयकुसुममंजरिया	सुयचंचूचंवनजजरिया ।	
हा सा मुहरत्तेण व खद्धा	कहिमि विडेण व वेसा लुद्धा ।	
छप्पयैल्लिता कोमलललिया	वियैसइ माल्लइ मउलियकलिया ।	
दंसणफंसणहिं रसयारी	मउउ को अ ण वट्टमणहारी ।	5
वायंदोयणलीलासारो	तरुसादाए हल्लइ मोरो ।	
सोहइ घोहिरपिंछसहासो	णं वणलच्छीचमरविलासो ।	
जत्थ सरे पोसियकारंडं	सरसं णवभिसकिसलयखंडं ।	
दिण्णं हंसेणं हंसीए	चंचू चंचू चुंयंतीए ।	
कुल्लामोयवसेणं भग्गो	केयइकामिणियाए लग्गो ।	
खरकंटयणहंणिविमण्णंगो	ण चलइ जत्थ खणं पि भुयंगो ।	10
जत्थासण्णवयम्मि णिसण्णो	णारीवीणारवहियकण्णो ।	
ण चरइ हरिणो दूवाँखंडं	ण गणइ पारद्वियकरकंडं ।	
जत्थ गंधविसपणं खविओ	जक्खीतणपरिमलवेहविओ ।	
हत्थी परिअंचइ णग्गोहं	फंसइ हत्थेणं पारोहं ।	
संकेयत्थो जत्थं सुहइ	सोऊणं मंजीरयसइ ।	15
अहमं तीए तीए सामी	एवं भणिउं णच्चइ कामी ।	
घत्ता—तं वणु जोयंति मयणकयंति भणिउं पत्तंफलु भिजइ ॥		
समदमजमवंतहं संतहं दंतहं पत्थु णिवासु ण जुजइ ॥ १२ ॥		

उग्गदित्ततवतावभासुरो	ता गओ मसाणं मुणीसरो ।	
तं च केरिसं कालगोयरं	सिवसियालदारियमओयरं ।	
करयरंतकायउलसंकुलं	दंखहंक्खसुक्खेहिं णिप्फलं ।	
रक्खसीमुहामुक्खणीसणं	सुलभिण्णचोरउलभीसणं ।	
पक्खिअपक्खलक्खेहि छाइयं	किलिकिलंतणिसियराणिणाइयं ।	5

12. १. S जत्थ य. २. S छप्पइ ३. ST विहसइ ४. AS मउलियमाल्लइ ५. ST मउयउ को ण
६. T णिच्चिण्णंगो. ७. ST दूवाकंडं. ८. T पत्थ. ९. ST सोऊण य १०. AB एउं. ११. SBT पत्तु फलु.

13 १. S मसाणे. २. P तत्थ. ३. S सुक्खक्खेहि ४. ST पक्खिअलक्खपक्खेहि

भीयरं चियाचिच्चिजालयं	धित्तवालपूलोलिणीलयं ।	
धूमगंधघावतसाणयं	सव्वदेहिदेहावसाणयं ।	
पवणपेल्लुणुल्लियभण्णरं	भग्गभाणविकिखत्तखण्णरं ।	
इंदचंदणाइंदसंथुओ	चउविहेण संघेण संजुओ ।	
फासुप विसाले धरायले	उज्जले पवित्ते सिलायले ।	10
सुद्धसुकलेसो अदुम्मई	तम्मि संणिसण्णो महाज्जई ।	

घत्ता—पालियजिणदिक्खहिं गच्छहु भिक्खहिं भणिवि णवेवि णियच्छियउ ॥

तहिं गुरु परमेसरु हयवस्मीसरु खुल्लयजुयलिं पुच्छियउ ॥१३॥

14

णाणालक्खणचच्चियगत्तं	पहसियवत्तं कयकरपत्तं ।	
पंकयणेत्तं पालियवित्तं	जिणपयभत्तं विसयविरत्तं ।	
कलिमलचत्तं सुयणविरत्तं	दयसंजुत्तं उत्तमपत्तं ।	
धम्मासत्तं गुरुणामुक्कं	सगुणगुरुक्कं जियमयचक्कं ।	
अहिमाणिकं रुहरहियक्कं	पुरवदिदुक्कं कम्मविमुक्कं ।	5
बालयजुयलं दहुं विमलं	धुणियं कमलं लवियंसमलं ।	
णरणियरेणं खग्गकरेणं	पावपरेणं कहुयसरेणं ।	
एयं मिहुणं परमं गहणं	सुहसंगहणं दुहणिम्महणं ।	
चारुकरगं रूवसमगं	विहिंससमगं मारणजोगं ।	
मयउलविलप णाच्चियविलप	महियलतिलप देवीणिलप ।	10

घत्ता—इय तेहिं भणेप्पिणु मिउहि करेप्पिणु, सयणु किरणमाळाकुरिउ ॥

तं सिसुजुयलुल्लव तिहुवणि भल्लउ रूसिवि करपल्लवि धरिउ ॥ १४ ॥

५ T महामई ६. T ता

14 1 This line and the two following ones are arranged in Mss in various ways, the wording being the same २. T भावसमगं. ३. T णिच्छियणिलप

तं जणभयजणणं सिरिणिळ्ळणं णाऊणं ।
 कयजीवविमहं मारणसहं सोऊणं ॥
 अभयरुद्धकुमारो णिजियमारो थिरु चवइ ।
 सुक्कियहलवेल्ली णियवहिणुल्ली संठवइ ॥
 मा वीहसु कण्णे अल्लु पवण्णे मरणदिणे । 5
 हिययं अविवंकं गयस्सयसंकं ठवसु जिणे ॥
 छिंदउ तणुचम्मं भिंदउ वम्मं रसवसउ ।
 भक्खउ जंगलयं चंपउ गलयं रक्खसउ ॥
 घुट्टउ कीलालं अंडउ सीलं जइण मुणी ।
 ता होइ पसिद्धो देवो सिद्धो अट्टगुणी ॥ 10
 किं कुणइ रउदो राओ खुदो असुहरणं ।
 अम्हाण अल्लम्मो जिणवरघम्मो सहि सरणं ॥
 ता भणियं तीए चंदमुहीए कयपुलयं ।
 पैइ उच्चं जुच्चं जं जिणसुच्चं णिम्मलयं ॥
 अवरोप्परु अंतइं सैतइं दंतइं दमियाइं । 15
 दुद्दामि भवकहमिं जं चिरु णिरैसामि भमियाइं ॥
 महं हियए घरियं ण हु वीसरियं तं खणु वि ।
 एवहिं अवगण्णामि जीविउ मण्णामि ण उ तणु वि ॥

घत्ता—इय वे वि चवंतइं जिणु सुमरंतइं कउलकुहुंवाणंदिरहो ॥

पकलपाइकाहिं जमललकाहिं णियइं तिसुल्लिणिमंदिरहो ॥१५॥ 20

जाहिं रसियसिगाइं उद्धरियकंढाइं
 लवंतमाऊरपिंलोहणिवसणइं

भुअदंडदक्खवियकोअंडदंढाइं ।
 मसिघातुमंडियइं पित्तलविहसणइं ।

15. १. AB सिरु. २. T. सुक्कय. ३. STB अज्ज. ४. AS चप्पउ ५. T तह. ६. ST दह्वें होतइं. ७. AB णिस्समि, S णिसमे. ८. B हियइ पघरियं ९. ST तिसुल्लिणि

16. १. ST कोअंडचंढाइं. २. T माल्ल.

कडिबद्धचलचीरियाविंधजालाई	करघरियविष्फुरियकत्तियकवालाई ।
पायडियणियगुरुकमारुदलिगाई	कुलघोसमयचम्मपच्छाइयंगाई ।
मुहाविसेसेण दूरं णमंताई	पयघघरोलीहिं घवघवघवंताई । 5
कहकहकहंताई सैवियारवेसाई	मुक्कट्टहासाई झंपडियकेसाई ।
जहिं विविहभेयाई कउलाई मिलियाई	कीलंति ढहरई अट्टंगवलियाई ।
जहिं करडपढहाई वज्जंति वज्जाई	इट्ठाई मिट्ठाई पिज्जंति मज्जाई ।
छिजंति सीसाई णिवडंति भीसाई	रसवसविमीसाई सज्जंति मासाई ।
गिज्जंति गेयाई चामुंडवंडाई	गहिऊण तुंहेणं रुंदस्स खंडाई । 10
दुप्पेच्छरत्तच्छविच्छोहदाइणिउ	णच्चंति जोइणिउ साइणिउ डाइणिउ ।
पसुखहिरजलसिचपंगणपपसम्मि	पसुदीहजीहादलच्चणविसेसम्मि ।
पसुअट्टिकयपिईंगावलिल्लम्मि	पसुतेल्लपज्जलियदीवयजुंइल्लम्मि ।
पसुर्कात्तिउल्लोवयंचियणहंतम्मि	मारीए देवीए देवालए तम्मि ।

घत्ता—सीहु व करितासणु दाढाभीसणु मेहु व विज्जुविराइयउ ॥ 15
दंति व दंतग्गि उग्गयसग्गि सहुं णरणाहु पलोइयउ ॥ १६ ॥

17

ता भासियं तेहिं भांवि प्फुरंतेहि ।	
भो सुद्धवरवंस सिरिपोम्मिणीहंस	भो रायराएस संगहियजससेस ।
गुणसेहिदाणेण जोइ व्व णाणेण	णेहु व्व दाणेण पाणि व्व पाणेण ।
गिरि विव सिलोहेण तरु विव फलोहेण	ससि विव कलोहेण जलहि व जलोहेण ।
हयकूरकम्मेण तं वह घम्मेण	इय महुरघोसेण पसमंतरोसेण । 5
दट्ठूण डिभाइ मयमयाणिसुंभाई	संचितियं तेण पढुमारिदत्तेण ।
लच्छीपियल्लोहिं सरलंगुल्लोहिं	पायाहिं रत्तोहिं णक्खोहिं दित्तेहिं ।
गूढेहिं गुंफेहिं णं मंतगुंफेहिं	सोहामहग्घाहिं मसिणाहिं जंवाहिं ।

३ Tomats सवियार मिलियाई ४ B दहद ५ T तुंडाह ६ AP पट्टि ७ S विसेसम्मि ८ ST कित्ति.
९, ST उल्लोयवंचिय १०. ST उक्खय

17 १ S भाविप्फुरंतेहि २. ASTB पोसिणी ३ ST गुप्पेहिं

णिविड्हेहिं जाणूहिं करिकरसंमोरुहिं सुविडलकाडिलेहिं तुच्छोभारिलेहि ।
 गंभीरणाहीहिं वट्टियसमाहीहिं दयवेल्लिराहाहिं ललियाहिं बाहाहिं । 10
 आविलसवंकैहिं रेहातियंकैहिं गलकंदलुलेहिं तिलोकमोल्लेहिं ।
 छणंयंदवयणेहिं आयंवणयणेहिं संगयपलंवेहिं कण्णेहिं दिव्वेहिं ।
 विंयीहलाहेहिं अहरेहिं तंवेहिं उज्जुवाहिं णासाहिं कुडिलाहिं भउहाहिं ।
 उहुंवंशपभालेहिं पत्तलकवोलेहिं णिवपट्टभालेहिं अलिणीलवालेहिं ।

घत्ता—कहिं आयहिं वालइं णिरु सोमालइं हा खल विहिं हयसुयणसुह ॥ 15

एए सामुहिं समउ समुहें ऐयहिं किं ण भुत्त वसुह ॥ १७ ॥

18

अणिंदो अगिंदो दिणिंदो फाणिंदो सुरिंदो उविंदो महारुंदचंदो ।
 सिस्सूवधारी मुरारी पुरारी अणंगो असंगो अभंगो अलिंगो ।
 इमो को वि देवो सुअव्वत्तभावो दिही कंति किंती सिरी संति सत्ती ।
 मही बुद्धि सिद्धी सुहाणं व लद्धी जसाणं व सेणी गुणाणं व खाणी ।
 सुहाणं व जोणी तवाणं व खोणी दुहाणं व हाणी कवीणं व वाणी । 5
 पसण्णा कुमारो इमा चंडमारी समाया समाया धरादिणपाया ।
 णिण्णं गहीरं महं भत्तिभारं किमं भायणंयं महं कहिमि पयं ।
 जिणं दिक्खपत्तं भवाणंतपत्तं पमोत्तूण चोळं पपुच्छामि कज्जं ।
 मणे मंतिऊणं इमं चित्तिऊणं तिणाणं पउत्तं अहो हो णिरुत्तं ।
 सवित्तोपउत्तं पर्साहेह वत्तं मुसावायचत्तं अयं इत्थ पत्तं । 10
 सरज्जाय भट्टो पुराओ पणट्टो रिऊणं भयाओ पमोत्तुं पयाओ ।
 तुमं रायउत्तो ण किं को वि धुत्तो पुरं मज्झ पत्तो सढो गूढगत्तो ।
 इमी कस्स धूया कुलाणंदभूया अमाणं णवाणं जुवं माणवाणं ।
 घराओ पउत्तं किमत्थं वउत्तं सिस्सूणं पि सिक्खा सिस्सूणं पि भिक्खा ।
 सिस्सूणं पि दिक्खा गुणेतुं परिक्खा महाअब्भुयं भो महाअब्भुयं भो । 15

४. AB जण्णहिं; ST जण्णहिं. ५ AS समूरुहिं. ६ ST सुपिहुल. ७ AB दयवेल्लिसाराहि. ८ AP अवलास ९. STB छणंयंदु. १०. ST omit उदुवद् पट्टभालेहि. ११ ASTB एयहि भुत्त किं ण वसुह.

18 १. S पट्टारं, T महारुह २. AP सुआवत्तभावो ३. S सुयाण. ४. T omits this and the following line ५ ST जिणे. ६. T पवाहेह. ७. ST omit अय इत्थ पत्तं.

घत्ता—अमहारउ पुरवरु छुहंपंकियघरु कि आयउ कुमरोप सहुं ॥
भणु दुरियखयंकरु सवणसुहंकरु सकहंतर भो कुमर महुं ॥ १८ ॥

19

ता गरवइणो हरिसं जणियं	उत्तमसावयचइणा भणियं ।	
अंधे णट्ठं बहिरे गीयं	ऊसरछेत्ते ववियं वीयं ।	
संदे लग्गं तवणिकडक्खं	लवणविहीणं विविहं भक्खं ।	
अण्णाणे तिव्वं तववरणं	वल्लामत्थविहीणे सरणं ।	
असमादिल्ले सल्लेहणयं	णिद्धणमणुप णवजोव्वणयं ।	5
णिम्मोइल्ले संवियदविणं	णिण्णेहे वरमाणिणिरमणं ।	
अवि य अएत्ते दिण्णं दाणं	मोहरयंधे धम्मक्खारणं ।	
पिसुणे भसणे गुणपडिवणं	रण्णे रण्णं वियलई सुण्णं ।	
घत्ता—जो जिणपडिकूलहो मत्थइ सुलहो गुरु परमागमु भासइ ॥		
सो वयणइ सुद्धइ णं धयदुद्धइ सप्पहो ढोईवि णासइ ॥ १९ ॥		10

20

मुच्छं गइ दिज्जइ सलिलु पवणु	उवसंतहो किज्जइ धम्मसवणु ।	
किं सुक्खं रुक्खं सिंचिएण	अविणीयं किं संबोहिएण ।	
कइ राय महारी धम्मचिज्ज	उत्तमपुरिसइं सवणिज्ज पुज्ज ।	
तं णिसुणिवि मणि उवसंतु राउ	वारिउ भंभाभेरीणिणाउ ।	
चामुंडचंडं डिंडिसु रसंतु	वारिउ किलिकिलिकलयलु महंतु	5
णिम्मुकु भीमु हिंसाविणोउ	थिउ णिच्चलु णिहुयउ सयंतु लोउ ।	
ण चलइ ण वलइ णं लेप्पिं विहिउ	णं भित्तिहिं चित्तयेरेण लिहिउ ।	
ता पभणइ अभयरइ सुवाय	देवाणं पिय भो णिसुणि राय ।	
दिट्ठउ णिसुणउ अणुहूउ १ जं पि	आयण्णाहि णरवइ कहमि तं पि ।	
पत्थत्थि अवती णाम विसउ	महिवहु भुंजाविय जेण विसउ ।	10

< AB कुमरीहि

19 १. S महिवइणो २ BT चइयं. ३ S अवत्ते, B अविस्ते ४ T वियलियसुज्जं. ५ S ढोयवि.

20. १. ABST सल्लु २. S चवइ. ३. P ण लेवविहिउ ४. S कि पि.

घत्ता—णंदंताहिं गामाहिं विउलारामाहिं सरवरकमलाहिं लच्छिलहि ॥
गलकलकेकाराहिं हंसहिं मोराहिं मंडिय जेत्य सुहाइ महि ॥ २० ॥

21

जहिं चुमुचुमंति केयारकीर	वरकलमसालिसुरहियसमीर ।	
जहिं गोउलाइं पउं विकिरंति	पुंडुच्छुदंडखंडइं चरंति ।	
जहिं वसइमुक देकार धीर	जीहाविलिहियणांदिणिसरीर ।	
जहिं मंथरगमणइं माहिसाइं	दहरमण्डुवावियसारसाइं ।	
काहलियवंसरवरत्तियाउ	बहुअउ घरकम्मि गुत्तियाउ ।	5
संकेयकुंडुंगणपत्तियाउ	जहिं झीणउ विराहिं तत्तियाउ ।	
जहिं हालिणिरूवाणिबद्धचक्खु	सीमावहु ण सुअइ को वि जक्खु ।	
जिम्मइ जहिं पवहि पवासिपाहिं	दहि कूरु सीर धिउ देसिपाहिं ।	
पवपालियाइ जहिं वालियाइ	पाणिउ भिंगारपणांलियाइ ।	
दितिप मोहिउ णिरु पहियविंदु	चंगउ दक्खालिवि वयणचंदु ।	10
जहिं चउपयाइं तोसियमणाइं	धण्णइं चरंति ण हु पुणु तिणाइं ।	
उज्जेणि णाम ताहिं णयरि अत्थि	जहिं पाणि पसारइ मत्त हत्थि ।	

घत्ता—मरगयकरकलियाहिं महियलि घुलियाहिं फुरियाहिं हरियाहिं मूढमइ ॥
विणडिउ वासइं रसविण्णासइं णीणिउ मिट्ठि मंदगइ ॥ २१ ॥

22

जहिं चंदकंति माणिक्कदित्ति	उल्लइ गयणि णं धवलकित्ति ।	
जहिं पोमरायराएण लिच्छ	णउ लायइ कुंडुमु हरिणणेत्त ।	
जहिं इंदणीलघरि कसणकंति	बहु णज्जइ सियदंतहिं हसंति ।	
सुपहायकालि जोयंतियाहिं	मणिभिच्छिहि चिरु पवसियपियाहिं ।	
अमलियमंडणु मुहु दिट्ठु जेत्यु	हा पिय विणु मंडणु हुंड णिरत्थु ।	5
अप्पाणउं जूरिउ तियाहिं जेत्यु	डिंभपडिधिवहो देइ हत्थु ।	
जहिं छडयधित्तकुसुमावलीउ	मोत्तियरइयउ रंगावलीउ ।	

21 १. S कमिण. २ SP पिउ. ३ T दुकार ४ T कुंडगण, AS कुडगुण ५. T विभावियाइ ६. T दक्खा-
लिउ. ७. ST दुव्वामणं.

22. १. T कसिण २ ST गउ. ३ AS डिंभउ. ४ S omits this line

जहिं गंदइ जणु जणजणियसोक्खु णिच्चोरमारि णिल्लुत्तदुक्खु ।
जहिं गयमयसित्तउ रायमग्गु ह्यलालाजलपंकेण दुग्गु ।
मुहच्चुअत्तचोलरसेण रत्तु णिवडियभूसणमणियरविचित्तु । 10
कप्परधूलिधूसरियचमर मयणाहिपरिमलुब्भमियभर्मर ।

घत्ता—जहिं णरवइ णाएं मंति उवाएं ववहारु वि सच्चं वहइ ॥

कुलु कुलवहुसत्थे पुरिसु वि अत्थे अत्थु वि जहिं दाणिं सहइ ॥ २२ ॥

23

तहिं उज्जेणिहिं मंहिवइ पसिंदु	जसबंधुर णामिं जससमिद्धु ।	
तहु कुलमंडणु गंदणु जसोहु	णं खत्तघम्मु थिय होवि गोहु ।	
णं गुणमेळउ णं तवपहाउ	णं पुण्णपुंजु णं कलकलाउ ।	
णं कुलभूसणु णं जसणिहाणु	णं णायमग्गु णं भुवणभाणु ।	
पाँवगाहगहविज्जामणि व्व	दीणाणाहहं चिंतामणि व्व ।	5
रिउसेल्लसिहरसोदामणि व्व	मंडलियमउलचूडामणि व्व ।	
णं कामजुत्ति णं कामदित्ति	णं कामकित्ति णं कामसत्ति ।	
णं कामहो केरी वाणपंति	णं कामहत्थिवीणाय तंति ।	
अजियंगजाय णवणलिणयण	चंदमइदेवितह चंदवयण ।	
हउं जणियउं ताइ महासईए	तणुरुहु कव्वत्थु व कइमईए ।	10

घत्ता—वहु वैणिणउ सयणाहिं भूसिउ रयणाहिं हउं जायउ जणणीइ किह ॥

णवमयणरसिल्लि जायउ फुल्लि जोव्वणदुमफल्लगुंजु जिह ॥ २३ ॥

24

सिसुलीलइं कीलइं सुहु रमंतु	गुणि पेरिउ वारिउ दोसि थंतु ।
उज्झापं ताएं पढमि खविउ	सुवासिल्लइ भल्लइ विणइ ठविउ ।
मइं लिहियइं गहियइं अक्खराइं	गेयइं सरिगमपधणीसराइं ।

५ S हरचलिय ६ B भसलु.

23 १ AB भूवइ, T णरवइ. २ ST omit पसिंदु गंदणु ३ T reads णं पावगाहविज्जामणि व्व. ४, S omits दीणाणाहह. सोदामणि व्व ५ ABT सिहरि ६ S मणिणउ ७ T मंडिउ ८ AB गोच्छु, T गुच्छु.

24 १ ST घरि भमंतु २ T दोसदित्तु ३ A पढण

फलकुलपत्तलिज्जंतराई	सिललेपकट्टकम्मंतराई ।	
वायरणइं णट्टइं णवरसाई	छंदालंकारइं जोइसाई ।	
मायंगलुरंगारोहणाई	मइं सुणियइं गुणियइं पहरणाई ।	5
दिग्घइं कव्वइं उवलक्खियाई	सव्वइं विण्णाणइं सिक्खियाई ।	
तारुण्णउं लायण्णउं णिवद्धु	णउ जाणउं विहिणा किह णिवद्धु ।	
पोढत्ताणि पुट्ठिपर्लट्ठियंगु	अंगे सहुं हउं णावइ अणंगु ।	
घत्ता—संयलकलासंपुण्णउ विणिहयट्ठण्णउ जसहर कुमर विसालइं ॥		

समवयंसहिं जुत्तउ णिम्लचित्तउ कीलइ णयरि सुसालइं ॥ २४ ॥ 10

25

ता एत्थउ कथकोसाउ णित्तु	देसाउ मंति वाहिवि स पत्तु ।	
कइवयदिणेहिं गउ रयणघाम	तोरणमंडिय उल्लेणि णाम ।	
पडिहारहो सच्छिकरोवि चारु	सहमंडवि पत्तउ विहियचोर ।	
जयकारिउ राउ जसोहु तेण	विणएण विणयभूसियमणेण ।	
तंयोलजुत्तु संमाणु विहिउ	कुसलत्तु कुसलु ता तेण कहिउ ।	5
पुच्छिउ राएं भो मंति एत्थु	पयडेहिं कज्जु तुहुं आउ जेत्यु ।	
ता भणइ मंति महियलि पसिद्धु	वइराडणयरु जणघणसमिद्धु ।	
तहिं णरवइ णियकुलकमलभाणु	णामेण विमलवाहणु पहाणु ।	
तहो भज्जा देवी णाम साम	लक्खणलक्खंकिंय मज्झैस्साम ।	
सुअ अभयमहाएवी सरण्ण	णं अच्छर णावइ णायकण ।	10
सा जोव्वणरूढ णियवि ताउ	धूवहिं परिणावमि हुवउ भाउ ।	
मेलाविय सुयण विसिट्ठ इट्ठ	जे वुह विक्खण सुइ वरिट्ठ ।	
भो पुत्तिहिं कारणे वरु णियहु	को वि रायउत्तु गुणमहियदेहु ।	
मंतेपिणु कहियउ सज्जेणेहिं	उल्लेणि णयरि णिम्लमणेहिं ।	
जसहर तहिं रायजसोहपुत्तु	कण्णाकारणे वरु एहु जुत्तु ।	15

४. ST omit this line ५ P omits this line ६ A नुरगम ७. T सव्वइ ८. B पल्लिङ्गियंगु
 ९ ST असोहट्ठ १० Portion beginning with this line and ending with कडक्क 27, line 23, is
 omitted in S and T ११. A विसालमइ १२. A वइसाहि.

25 १ B कयवय. २ AB मारु ३. B सज्जि राम

रायण मञ्जु आयसु दिण्णु	चालेवि पत्तु हउं इह पवण्णु ।	
पडिहार लेवि तुह सह प॥	जणसंकुलु रायहाणु दिट्ठु ।	
सीहाँसणत्थु पेक्खेवि राय	सीसेण णमंसिय तुज्झ पाय ।	
संभासणु करि पुच्छियउ क	मइं तुम्हहं कहियउ सामि सज्जु ।	
संमालिवि किज्जइ कज्जु एहु	परसप्पर वट्ठइ जेम णेहु ।	20
राएं संतुट्ठिं कहिय सव्वु	जं कहिय पइंमि तं भव्वु भव्वु ।	
को णेच्छइ धय पयमज्झि सारु	सक्करपपैसु वण्णेण चारु ।	
रायहो जं पिउ णिसुणेइ जाम	हरिसं गउ मंती हुवउ ताम ।	
सुपयच्छियकण्णावरहो सज्जु	इह आणिवि कण्ण विवाह कज्जु ।	
किज्जइ सुहदिणि सुहजोई लग्गि	आएसहं एत्थु वहेवि मग्गि ।	25
ता राएं मणिमुही अणग्घ	कण्णाकारणें तहो दिण्ण सिग्घ ।	

धत्ता—जणवयकयसति ता सो मंति हरिहि चडेविणु णिगउ ॥

राएं सम्माणिउ सज्जणु जाणिउ वहराडइ संपत्तउ ॥ २५ ॥

26

तहिं दिट्ठु विमलवाहणु णरिंदु	सहसज्झि परिट्ठिउ णाइ इंदु ।	
पयकमलु णविउं मंतीवरेण	इल लाइवि सिरु भत्तीभरेण ।	
अमयमइ कण्ण जसहरहो देव	दिण्णी जसोहतणयहो सुसेव ।	
उज्जेणिहि जाइवि पुण्णलाहु	लिज्जइ किज्जइ कण्णहे विवाहु ।	
किउ मंतु सयलसज्जणहं जुत्तु	उज्जेणिहिं जाइज्जइ णिरुत्तु ।	5
बंधव सुअ णियपरिवारु लोउ	अंतेउरु भुंजियदिग्घमोउ ।	
चल्लिय हय गय रह सुदड जेत्यु	जगि पयड णयरि उज्जेणि तेत्थु ।	
तहिं णंदणवणि णिवसेइ जाम	वणवारिं रायहो कहिय ताम ।	
उच्छाहु जाउ णयरीहि मज्झि	वणि उच्छउ हुंउ वहरियदुसज्झि ।	
मंडउ विचित्तु विरइउ तुरंतु	वरपंचवण्णधयवडफुरंतु ।	10
बहुथंभहिं बहुतोरणाहिं धदिउ	बहुकलसहिं मंडिउ रयणजाडिउ ।	
बहुणरणारिहि सेविउ विचित्तु	वाणि मंडउ दीसइ हरियवित्तु ।	

४ AB सिहासणत्थु ५ AB पवेसु ६ B जोगि

26, १ B नहमज्झि २ B कण्णाविवाहु ३ A परिवारलोउ ४ B किउ

तहिं वजहिं मंदल पडह ताल	णचंति विलासिणि लडह बाल ।	
सुललियउ गीउ गायंति के वि	मंगलु पढंति थुइवयणु के वि ।	
कलघोसु पवट्टिउ तहिं वणम्मि	णयरीजणु तुट्टउ णियमणम्मि ।	15
णयरिहिं वजहिं वर संख पडह	बहुमेय विलासिणिणडहिं लडह ।	
मंगलु गाइज्जइ रायगेहि	उच्छवरसु वाट्टिउ देहि देहि ।	
दोहिमि कुलोहिं उच्छाहु जाउ	दोहिमि कुलोहिं आणंदभाउ ।	
दोहिमि कुलोहिं वरपत्तदाणु	धणु धणु सुवण्णणं अप्पमाणु ।	
आयउ विवाहदिणु उच्छवेण	हरिसिउ जसोहु णिउणियमणेण ।	20
चंदमइमायहि तोसु जाउ	रहसिं पूरिउ थीयणहं काउ ।	
कंचणमयपट्टि णिवेसियंगु	कलसेहिं णहौविउ उत्तमंगु ।	
आहरणहिं भूसिउ कुमरु तत्थ	परिहाविय सियणिम्मलसुवत्थ ।	
चंदणि चच्चंकिउ सुद्धभाउ	सिरि सेहुर किउ जणदिण्णराउ ।	
कप्पूरणुमयणाहिगंधु	फुल्लोहोहिं हुउ भमरोहु अंधु ।	15

धत्ता—ता कंकणहत्थु रहसपसत्थु अस्सरयणि आरुढउ ॥

भरभेरीसइहिं तूरणिणइहिं जणु जायउ मणमूढउ ॥ २६ ॥

27

समवयस कुमर सहं चलिउ जाम	पारंभिय थुइ णंगुडिहिं ताम ।	
णचंति विलासिणि गीउ रम्मु	गायण गायंतिहिं सुकियकम्मु ।	
गय णंदणवणि मंडवदुवारु	वरतोरणमंडिउ रयणफारु ।	
तहिं किउ जं जोग्गु पुरोहिण	आयारु कुमग्गणिरोहिण ।	
सुपइहुउ मंडवमज्झि जाम	वर दिहुउ सज्जणजणिहिं ताम ।	5
चउरिइ णिविहुं कंदप्पमुत्ति	पासेहि णिवेसिय ता सुपत्ति ।	
अग्गइ पयक्खु किउ धूमकेउ	किउ होमु हुणेप्पिणु तिक्खतेउ ।	
अमयमइ पाणि कुमरेण गहिउ	सीयारु पमेल्लिउ ताइ अहिउ ।	
तहो दिण्ण कण्ण विरइउ विवाहु	सन्वेहिं उच्चरिय साहु साहु ।	
णवयारि वि मायरि कण्णसहिउ	णिग्गउ वर पडु विवाहु कहिउ ।	10

५ B णट्टियउ तहु. ६. B कुवर ७. B फुल्लेहि हिंडह.

27 १ B णागुडिहि. २ B omits this line ३. A णिवहु. ४. P अमयमइकुमरि पाणेण गहिउ

अण्णहिं वासरि संतुहु राउ
तंबोलवत्थआहारदाणु
जं जासु ओग्गु तं तासु दिण्णु
परसप्पर गेहु करेवि दोण्णि
ण खलेइ वित्तु दोण्णि वि णरिंद
वरु गयउ ताम वहरियदुगेज्झि
णयरीतवंगि थिउ हरिसज्जु
सलहइ किं रइ किं मयणु पहु
सीसिण णविय पुत्तेण माय
सुण्हा पेक्खेप्पिणु रुवजुत्त
जसहर परिणेविणु दिव्वभोउ
चित्तइ जसोहु इउं रायकण
जं वासवसेर्णि पुत्थि रइउ
परिणाविउ सुललियतणुभुआउ
गयकाले पइहरि ताहिं णिवेण

विणयहो पणयहो भरणावियकाउ ।
सव्वहं विरइउ संमाणदाणु ।
सियजसिण दिसामुहु जाइ भिण्णु ।
दिंतहं धणु धणु सुवण्णु दोण्णि ।
णं गिल्लगंड दोण्णि वि गइंद । 15
उज्जेणिणामणयरीहि मज्झि ।
णारीयणु पेक्खइ एयचित्तु ।
जसहर संपत्तउ मायैगेहु ।
अमयमइ देवि तर्हं णवइ पाय ।
चंदमइ तुहु इहं चंदवत्त । 20
भुंजइ भज्जइ सहुं जाणियमोउ ।
परिणावेसमि सयपंच अण्ण ।
तं पेक्खिअवि गंधच्चेण कईउ ।
राएण पंच पत्थिवसुआउ ।
दप्पणयलिं मुहु जोवंतिएण । 25

यत्ता—ससहरकिरणुजलु पिक्खिअवि कुंतलु चित्तिउ रइसवत्तिमहणु ॥
दोहगहं रासिए महु जरदासिए ह्या किं किउ केसगहणु ॥ २७ ॥

28

तासुर्णि रणिण दट्ठि खलेण
सियकेसभारु णं छारु घुलइ
थेरहो पावि णं पुण्णसिद्धि
जिह कामिणिगइ तिह मंद दिट्ठि
हत्थहो हौंती परिगलिवि जाइ
थेरहो पयाइं ण हु वि कमंति
थेरहो करपसरु ण दिहु केम
थेरहो जरसरिहि तरंगपहिं

उग्गि लग्गि कालाणलेण ।
थेरहो बल सत्ति व लाल गलइ ।
वयणाउ पयट्ठइ रयणविट्ठि ।
थेरहो लट्ठी वि ण होइ लट्ठी ।
किं अण्णविलासिणि पासि ठाइ । 5
जिह कुकइहिं तिह विहउेवि जंति ।
कुत्थियपहु विणिहयगामु जेम ।
घोइउ तणुलोणु अहंगपहिं ।

५ PB रायगेहु. ६ AB तहो. ७ AB मणि ८ A कहिउ ९ PBT अणुहुंजियसिवेण

28 १ ST अण्णणियंविणि.

घत्ता—सत्त वि रज्जंगइं तणुअहंगइं कामु वि भुवाणि ण सासयइं ॥

तउ केरिवि असंगइं दइ धम्मंगइं पालमि पंचमहव्वयइं ॥ २८ ॥

10

29

इय भणिवि मज्झु किउ पट्टवंधु

णं दीणहं चामीयरणिवंधु

कंदप्पसप्पदप्पावहारि

मइं मुणिउं करणविंल्लियाइं

चउवणु चारु तइयाइ सिट्ठु

मइं वत्तइं वित्तइं संचियाइं

मइं कोहु लोहुं मइं माणु चत्तु

हरिसंगइं णिरु दूरज्झियाइं

विग्गहु संधाणु सजाणु ठाणु

सव्वइं पच्चस्सरं महु फुरंति

जे महु णमंति ते सुहि जियंति

खल णडिय भिडिय जे महिच्छियाइं

घत्ता—आहवि दुव्वारए असिवरधारए परमंडलवइ तज्जिय ॥

तेवण फुरंति दिसि पसरंति पुप्फयंत मइं णिल्लिय ॥ २९ ॥

णं वंधुसहासे णेहवंधु ।

णं परणरणाहहं वाहुवंधु ।

हुउ जणणु परमज्झिमग्गचारि ।

अण्णउ विज्जाइ पडिछियाइं ।

दंढिं दंढिउ उइंहु दुट्ठु ।

सत्त वि वसणइं आउंचियाइं ।

कामु वि सेवियउ विणोयमित्तु ।

मंतिं परकज्जइं वुड्झियाइं ।

संसउ मणदोहीयरणाणु ।

भिच्चउलइं भइयइं थरहरंति ।

जे णट्ठा ते काणाणि वसंति ।

ते सरल तरल तडिसंणिहाइं ।

5

10

इय जसहरमहागयचरिणु महामाएलणणकण्णाहरणे महाकट्टपुप्फयतविरइणु महाकच्चे

जसहररायपट्टवंधो णाम पढमो संधी परिच्छेउ समत्तो ॥ १ ॥

२. S चरमि, A चरिवि

29. १ ST विज्जहल्लियाइ. २. S मोटु. ३. BT वेणु ४ ASB omit संधी

II

नि^१त्वं यो हि पदारविन्दयुगलं भक्त्या नमत्यर्हता-
मर्थं चिन्तयति त्रिवर्गकुशलो जैनश्रुतानां भृशम् ।
साधुभ्यश्च चतुर्विधं चतुरधीर्दानं ददाति त्रिधा
स श्रीमानिह भूतले सह सुतेनैजाभिधो नन्दताम् ॥ १ ॥

1

कामालसु रङ्गालसु पेभमपरव्वसु मत्तउ ॥

हउं वरिणिहि वणकरिणिहि वणकरिंदु जिहं रत्तउ ॥ धुवकम् ॥

अमयमईए सच्छमईए

हंसगईए सुद्धसईए ।

पियपत्तोए मज्झं तीए ।

सिढिल्लिविलासो गरुपवासो

णयणोणिमैसो विरहकिलेसो ।

5

करउं सयज्जं महिवइपुज्जं

डज्जउ रज्जं णिवडउ वज्जं ।

अवि य हिरीए रायसिरीए

परए पुत्तं गुणगणजुत्तं ।

जयजसधामं जसवइणामं

णिवसासणए सीहासणए ।

जय भणिरुणं इहै ठविरुणं

भूमि दाउं इहं काउं ।

संपिच्छामो तं गच्छामो

वड्डियणेहं कंतागेहं ।

10

सह णिवसामो सह विलसामो

सह भुंजामो सह कीलामो ।

उज्जलियाए पत्तलियाए

सामलियाए कोमलियाए ।

सुहल्लियाए पियमहिलाए ।

सह वणवासो वणयरभासो

मह संतोसो लच्छिविलासो ।

तीए रहिओ ण मए महिओ ।

15

जणभारेणं वावारेणं

दुक्खजुएणं सुक्खजुएणं ।

हो पज्जत्तं रमणात्तत्तं

अमलियवत्तं तरुणीवत्तं ।

जत्थ ण दिहं णियणयणिहं ।

^१This verse is omitted in S and T

1 १ S वरवरणिहि २ T जिम ३ ST सिढिलासेसो ४ T णयणणिवासो. ५ T इय ६ ST भूमि
७ T विहसामो; P वियसामो ८ ST सुह ९ ST अमलिय

घत्ता—ता दिणयह पसरियकरु अत्थहो उप्परि रत्तउ ॥

थिय दीसइ किं सीसइ अत्थु केण परिचत्तउ ॥ १ ॥

2

अत्थासिउ रत्तउ मित्तु जहिं
रैणवीरु वि सूरु वि किं तवह
रवि उग्गु अहोगेइणं गमउ
तहिं संझवेहिं वणीसरिय
तारावलिकुसुमिहिं परियरिय
णं रत्तगोवि छाइय हरिणा
णं चक्कु तमोहविहंणउ
णं कित्तिए दाविउ णिययमुट्ट
णं जसु पुंजिउ परमेसरहो
णं रयणीवट्टहि णिलांडतिलउ

दिसिणारि वि रज्जइ वप्प तहिं ।
वहुपहरिहिं णिइणु जि संभवइ
णं रत्तउ कंदउ णिक्खियउ ।
जगमंडवि सा णिरु चित्थरिय ।
संपुण्णचंदफलभरणैविय । 5
सा खद्धो वईलतिमिरकरिणा ।
णं सुरकरिसियमुहमंडणउं ।
णं अमयभवणु जर्णदिणसुहु ।
णं पंहु र छत्तु सुरेसरहो ।
उग्गउ ससि णं सइरिणिविलउ । 10

घत्ता—णहयलखले उहुकणवले वारह रासिउ पेच्छइ ॥

ससिलग्गउ अच्छइ मउ तेणं ण अत्थे गच्छइ ॥ २ ॥

3

ससिघट्ठगलिपं जोण्हासीरिं
दीसइ घवलं रुपयरइयं
ताम विसंजियपरिवारेणं
कणयलयाजुइपिगकरेणं
विण्णवियउ सुरहरसंकासं
णरकरदीवयविणिहयतिमिरो
कलरवगायणगाइजंतो
जंतो जंतो पत्तो रम्मं

भुवणं पद्दायं पिव गंभीरिं ।
णं तुसारहारावलिल्लइयं ।
कंठविलंबियमणिहारेणं ।
अहयं णवियउ पडिहारेणं ।
गच्छैसु महएवीए णिवासं । 5
ता हं चलिओ णिवडियचमरो ।
कईवयसेवयसेविजंतो ।
मणिमयसिहरं रमणीहम्मं ।

2. १ ST गणधीर २. T अहोगयण ३. ST णमिय ४. ST बहुल ५ A मुहसिय ६ ST जणु ७ ST णिलाल, A णिलाडि ८ A चले. ९ T तेणत्थवणु ण गच्छइ.

3. १. ST विवजिय २ T जुय. ३. AST वच्चसु. ४ ST कयवय.

भित्तिचित्तेद्वारमणिजं वज्रमाणणाणाविहवजं ।
 पंगणवावीसारससारे कामिगिनीणारवक्षंकारे । 10
 लंबियमोत्तियमालासोहे कुसुमदामरंजियभमरोहे ।
 घत्ता—तहिं पेच्छमि किर गच्छमि सुद्धफलहआविद्धी ॥
 पढसुज्जल रयणुज्जल महि णं गयणविमुद्धी ॥ ३ ॥

4

वीर्यभूमि मोत्तियहिं सुखंचिय णं मालइकुसुमोहिं अंचिय ।
 वारि रायसोवाणविसेसिय पउमरायमणि तइय विहसिय ।
 मरगयचाहरयणसंसिद्धी भूमि चउत्थी तेयाविद्धी ।
 णीलरयणजालेहिं पसाहिय पंचम महि वहुसोहासोहिय ।
 विहुमजालसिलायलि घट्ठी णं विसयममें कय महि छट्ठी । 5
 जंवूणयकयकीरविसेसिं जहिं ठिय हंस मोर सविसेसिं ।
 पउमरायमणिणियरिं वद्धी सत्तम महि कय कम्मविमुद्धी ।
 चंदकंतिसिलरयणिहिं धामं अट्टम महि गहवक्का णामं ।
 घत्ता—तहिं मंदिरे अइसुंदरे सत्त वि भूमिउ दिट्ठउ ॥
 मैहु कंपइ मह पवहिं मइं णं णरएसु पइट्ठउ ॥ ४ ॥ 10

5

संपत्तउ अट्टसु घरणियलु महु तो वि ण णट्ठउ कम्ममलु ।
 हउं पावयस्सु मयाणि णडिउ सव्वंगु घरिणिणेहिं घट्ठिउ ।
 सव्वंगु मज्झु रोमंचियउ सव्वंगु सेयसंसिंचियउ ।
 सव्वंगु वप्प वेवइ वलइ णं सविससप्पदट्ठउं चलइ ।
 पेच्छवि तहिं पियघरपंगणउं णं लद्धउ मइं आलिगणउं । 5
 अद्धदुवाराविणिग्गयए भासाकुसलइ सविणयणयए ।
 चामीयरदंडयघारियए जयकारिउ हउं पडिहारियए ।
 णं फेणि पिहियउ णवकमलु सियचीरिं ढंकिउ पाणियलु ।

५ AST करवीणा

4 १ T दुविघ २ ST संसुद्धी, ३ ST वसुसोहे ४ ST विद्धी ५ AP धामा, ६ AP णामा ७, T एवहु
 जपइ तणु कपइ ण णरएसु पइट्ठउ.

5 १ P सविस्सु सप्पु, २ T णवकमलदल्लु

हउं तहिं अवलंभमाणु गयउ
मुहसासवासवासिउ सुरहि
अच्छिउडाहि पीयउ रुवरसु
तणुंफांसि देहहो जाय दिहि
दिहो सुंदरि सबडमुहिय

णउ जाणमि हयदइविं हर्यउ ।
आलाउ घाणु सुइसुक्खणिहि । 10
मुहरसु लद्धउ जीहइ सरसु ।
पिययम पंचिदियसुक्खणिहि ।
छणवासररयणीयरमुहिय ।

घत्ता—अल्लोयणु संभासणु दाणु संगु वीसासु चि ॥

पियमेळणु रइकीलणु जं महु तं णउ कासु चि ॥ ५ ॥ 15

6

तं मम्मणु सणिउं सणिउं भणिउं
तं हावभावविम्ममफुरिउं
सो मज्झुं खीणु ते तुंग थण
सो सामवणु तं मुद्धमुहुं
मउलियणयणुल्लउ विंभियउं
ता महु भुयपंजरणिगमणु
भजइ मइ भरिउं सकुंतलिय
एवि चित्तिवि हं करवालंक
सुपसंत्थि णरत्थि अणुजयहो
जं पेच्छिवि णिंदइ सबु जणु
जो दीहदंतदंतुरवयणु
अइअइवियदुइदुविसमु
कुप्परसमाणणिमंसकडि
उंरु संकहु कठिणट्ठियहिंउ
जो विरलकविलकेसुब्भडउ
जो परदिण्णउ घाउ चि सहइ

तं गहिइ महुइ मणहइ मणिउं ।
तं हसिउं रमिउं रइरसभरिउं ।
ते दीह णयण हयमणुयमण ।
सुमरंतहो णावइ णिइ महुं ।
जामच्छमि कामग्गहिं लियउ । 5
किउ पारद्धउ कत्थइ गमणु ।
एयइ चेलइ कहिं संचलिय ।
संजायउ तहि अणुमगायर ।
गय दुइ पासि सा खुजयहो ।
दवइदुथाणुसंकासतणु । 10
कइमवुवुअसंणिहणयणु ।
णिरु फुट्टपाय कयणयविरसु ।
जो कहु पियामणधरणहडि ।
पल्हत्थियपीहुं व जसु हियउ ।
जो परउच्चिहयलंपडउ । 15
जो परपयउंओलिउ वइइ ।

घत्ता—सो देविण सियसेविण चलण मलिवि उट्ठावियउ ॥

घवळच्छिण णं लच्छिण वेयालउं गउरवियउ ॥ ६ ॥

३. S कि ४ A रल्लिउ ५, T तणुफांसि ६ ST अवलोयणु.

6 १ T मणिअ मणिअ २. A महुइ गहिइ ३ S मज्झु खामु ४ AP णिइ ५ ST विंभइउ. ६ ST हय;
A हउ ७ AST हउं. ८ T सुपसंत्थु णरत्थु ९ AST पामिदुइ. १० S उरि ११. S पयउ १२ ST पिइइ
१३ ST उओलिय. १४. T वेयालउ जिह गउरविउ

सो रूसिवि भासइ दिण्णदुहु
तुहु हलि हलि खलि सग्मावचुण
इय गरहिवि सालंकारवह
अच्छोडिय चिहुरभारे धरिवि
ता भणइ देवि पणवेवि पय
तुहु देउ भडारउ कुसुमसरु
पहं विणु महु लत्तइं चामरइं
हरि करि रहवरं विविहासणइं
पयइं अवरइमि णिवेण सहं
जं विहिणा दुहं तुह ण कय
जं जिज्जइ पहं विणु दइय दिणु

भूमंगुरभीसणु करिवि मुहुं ।
किं णागय तुहुं लहु दासिसुण ।
पिसुणेण व ताडिय सुकइकह ।
हय पायपहारं हुंकरिवि ।
हउं घरवासेण जि लैयहो गय । 5
तुहुं सामि महारउ हिययहर ।
हे णाह सत्तभेमइं घरइं ।
देवंगइं भूसणणिवसणइं ।
पहं विणु सव्वइं पँजलंति माहुं ।
कुलउत्ती तं हउं किं ण मुंय । 10
तं दिज्जइ संचियदुरियरिणु ।

घत्ता—जइ जसहर जमपुरघरं पावइ तँ हउं णच्चमि ॥

वरुणासिं महुमासिं सइं कंचाद्वणि अच्चमि ॥ ७ ॥

इय जारहो माणु विहंइयउ
पुणु पियवयणेहि संमाणियउं
ता मइं रुसेवि णं विञ्जुलिय
अरि करिसिरमोत्तियदंतुरिय
पहरंतं णियमणि चितियउ
खमोण तेण पुणु परिगणमि
इय चितिवि अमसलिलिं दमिउं
गउ चारुचित्तकुट्टोअरए
सुमरमि तं पणइणिवावरिउ
णउ कुलु णउ सिरि णउ हउं ण सुउ

पुणु^१ गादु गादु अवहंइयउ ।
अण्णोणु तेहिं पुणु माणियउं ।
रणरुहिरपचारिं विञ्जुलिय ।
करि असिवरलद्धि समुद्धरिय ।
मइं आसि जेण परवलु खविउ । 5
तिय मइं काउरिसु वि किइ हणमि ।
णियरोसहुंयासणु उवसमिउं ।
अण्णउ घल्लिउ सयणोअरए ।
हा एकु वि णउ हियवइ धरिउ ।
हा देविहि किइ मइभंसु हुउ । 10

7 १ ST रूसवि २. A खयहुगय, T खवह णय ३ T भराउउ ४ ST सत्तभउमइं ५ ST भडह.
६ T पिय जलंति, S वि जलंति ७ S मय ८ ST गिज्जइ ९. A वर १० ST तो ११. AST अचमि.
8 १ T अइगादु २ A हुवासणु ३. T चारारिय

घत्ता-साहारहो तँरुसाहारहो उवरि चडेविणु लंबइ ॥

कटयतरु अवरु वि सरु वेळिणिहीणु वि चुंवइ ॥ ८ ॥

9

चंदु वि चंडालु वि मणहरिहे
जिह बालु मरालु सलीलगइ
जिह पउमिणि पापं हय रविण
संझाइ व भेल्लइ रंगु लहुं
विससत्ति व मारणलीलणिय
जिह णइ तिह तियमइ णीयरय

तथा चोक्तम् ।

गोवइयइ पडिवहुसिरु लुणिवि
णासंतु सो वि छुरियइ हणिवि
वीरवइय गाढालिगणउं
णिव्वूढपोढसिगारयहो
अहरल्लउ खंडिउ तिं मरिवि
यह आश्वि फूआरउ करिवि
मारावइ किर वरइत्तु सइं
ता केण वि पहिणं रक्खियउ
राणउ पुरयणु संवोहियउ
णीसेसु वि साधिणाणु कियंउ

दीसइ पाडिबिचिउ सुरसरिहे ।
तिहं डुमसाहहो कंकु वि रमइ ।
तिहं सालूरेण वि णिच्छविण ।
घणुलट्टि व कुडिल गुणेण सहं ।
सिहिधूमोलि व घरमइलणिय । 5
णारीरुवइ किर के ण हंय ।

घित्तउ पइपत्ति आहि भणिवि ।
दारिउ मारिउ वम्मइं लुणिवि ।
दिणणउं चोरहो मुंहे चुंवणउं । 10
सूलारुढहो अंगारयहो ।
गय गेहि मुहुल्लउ संवरिवि ।
खंडिउ धिवाहरु वजरिवि ।
णामेण दत्तु वरवीरवइ ।
णिसिचारु जेण उवलक्खियउ । 15
पुण्णालिहि साहसु साहियउं ।
णियमिच्छहो सगुणु पयासियउ ।

घत्ता-रुहिरावलिछिणंगुलि तरुतलि असिपहरल्लउ ॥

तकरमुहिं णं जममुहि दिट्ठु असइअहरल्लउ ॥ ९ ॥

10

णइसंगमि डुट्ठइ वइरिणिण
उज्झाहिउ देवरइ चि मूढु

उवयारविमुक्कइ सइरिणिण ।
पंगुलणिमित्तु रत्ताइ छूढु ।

४ AST फलमाहारहो

१ T साहारेण २ T कय ३. AST omit तथा चोक्तम् ४ AT मुहुचुवणउ ५ ST णामि सुदत्तु

६. ST add after this line जं टिट्ठउं सयलु वि तहिचरिउ. ७ ST कहिउ ८ ST omit this line.

हा तियमह साहसु जं करइ
 आवेपिणु सुपुसियसेयवह
 परपुरिसु रमेपिणु पाणापिय
 सा दुह सविस णं पाइणिय
 जह कंइकंइ मणेण सुहु
 तणुसंघट्टण ससु सवु जहिं
 आहरणभार देहहो दमणु
 लावणु सरीरहो असुइरसु
 गेयहो छलेण विरहिउ रडइ
 पेच्छंतहं वहइ कामजर
 अणुवंधं तिउवु पेम्मु तवैइ
 तिं कामुउ डज्जइ कलयलइ
 तिय मारइ पुणु अप्पुणु मरइ

कइवइ वि ण वण्णहुं तं तरइ ।
 णं मुक्खि माणिय विउससइ ।
 मह भुयपंजरि पइसरिवि ठिय । 5
 मह मडयहु सा णं साइणिय ।
 तिह रइरमणिं पुणु जणइ दुहु ।
 सोक्खहो अवसरु किर कवणु तहिं ।
 णच्चणु आहारहो जीरवणु ।
 बहुदुक्खहं कारणु णेहवसु । 10
 पियसंभासणु वम्मइ खुडइ ।
 अवरुंदणु पिंडहं पीडकर ।
 पेम्मि ईसासिद्धिं संभवइ ।
 उब्भुब्भउ णं जालहि जलइ ।
 घोरइं संसारइं संसरइ । 15

घत्ता-जीवहु पर दुक्खियघरु विच्छिण्णउ वाहार्यरु ॥

इंदियसुहु गरुयउ दुहु किह सवइ पंडियणरु ॥ १० ॥

11

माणुससरीर दुहुपोडलउ
 वासिउ वासिउ णउ सुरहि मलु
 तोसिउ तोसिउ णउ अप्पणउ
 भूसिउ भूसिउ ण सुहावणउ
 वोळ्ळिउ वोळ्ळिउ दुक्खावणउं
 मंतिउ मंतिउ मरणहो तसइ
 सिक्खिउ सिक्खिउ वि ण गुणि रमइ
 वारिउ वारिउ वि पाउ करइ
 अब्भंगिउ अब्भंगिउ फरिसु
 मलियउं मलियउं घाणं थुलइ

घोयउ घोयउ अइविट्टलउ ।
 पोसिउ पोसिउ णउ घरइ वलु ।
 मोसिउं मोसिउ घरभायणउ ।
 मंडिउ मंडिउ भीसावणउं ।
 चैच्चिउ चच्चिउ चिलिसावणउं ।
 दिक्खिउ दिक्खिउ साहुहुं भसइ ।
 दुक्खिउ दुक्खिउ वि ण उवसमइ ।
 पेरिउ पेरिउ वि ण घम्मि चरइ ।
 रुक्खिउ रुक्खिउ आमईसरिसु ।
 सिंचिउ सिंचिउ पिप्पि जलइ । 10

10 १ S गेयच्छलेण २ T मम्मइ ३ S हवइ, T वहइ ४ S कलमलइ ५ T वाहाकर

11 १ ST हय २. S गिर ३ ST omit this line ४ ST omit this line ५. S आमयसरसु

सोसिउ सोसिउ सिंभि गलइ
चम्मो बद्धु वि कांलि सडइ

पच्छिउ पच्छिउ कुईहं मिलइ ।
रक्खिउ रक्खिउ जममुहि पडइ ।

घत्ता-इय माणुसु कयतामसु जाइ मरिवि तंवारहो ॥

तरुणीवसु अम्हारिसु जहु लग्गउ घरदारहो ॥ ११ ॥

12

पुरू परियणु मिल्लिवि रायसिरि
पय पाडिय णरफणिसुरवरहं
इय महु चितंतहो अरुणयरु
उंगामिउ दुमणि जणु रंजियउ
अरुणायवत्तु णं णहसिरिहि
लोहियलुद्धे जणु फाडियउ
कुंकुमपिंडु व दिसिकामिणिहिं
ता जयमंगलतुरहं रवेहिं
कयकायसुद्धि मइं तक्खणेण
ताहिं अवसरि मइं चितित मणेण
जो अंगराउ सो मयणमूलु
अहवा जइ मइं आहरण चत्त
किं अंतेउरु अमणोज्जु जाउ
जे महु सण्णा विउस के वि
एउ मणिवि मइं किउ अंगराउ
जइ कह व देवि इह वत्त सुणइ
जाणियइ सुहासुहु सयलु राय
लाहालाहु वि जं मुट्ठिगहिउ
जाणंति जोइ जे विउलवुद्धि
इय पत्तिउ णाणि मुणंति जे वि

कल्लइं आसंघमि गहण गिरि ।
तउ करमि धरमि सुणिवरवयइं ।
णवपल्लव णं कंकेलितरु ।
सिंदूरपुंजु णं पुंजियउ ।
णं चूडारयणु उदयगिरिहि ।
णं कालि चक्कु भमाडियउ ।
रत्तुप्पलु संझापोमिणिहिं ।
पडिबुद्धउ फंफावयसरेहिं ।
ढोइयउ पसाहणु परियणेण ।
किं रज्जे किं महु भूसणेण ।
तहो फलु मइं रयणिहिं दिहु सयलु ।
ता जणहं मल्लि चित्थरइ वत्त ।
अइदुम्मणु दीसइ जेण राउ ।
परचित्तुवलक्खहिं सयलु ते वि ।
णं अंगि विलग्गउ दुहणिहाउ ।
सइं मरइ मइं वि तक्खणि हणइ ।
जीविय मरणु वि अरिदिण्णघाय ।
णट्ठउ पवसिउ विसुहिउ दुहिउ ।
जहुं हत्थगिज्ज ठिय सयल सिद्धि ।
तियचित्तइं णउ जाणंति ते वि ।

5

10

15

20

६ S कोट्टहो. ७. S वरवारहो.

12. १. S पुरपरियणु २ T उग्गउ उड्डमणि. ३. A संझापोमिणिहिं.

धत्ता—अरि वज्रहृ हरि रुद्रहृ संगरि परबलु जिप्पइ ॥

कुललत्तहि अण्णासत्तहि चित्तु ण केण वि धिप्पइ ॥ १२ ॥

13

अत्थाणभूमिगड मणि विसण्णु
दोवासइ चमरइं महु पडंति
सहमंडवि खुज्जयवावणाइं
वीणावंसइं गेयइं झुणंति
एयाइं जइ वि णिरुं सुहयराइं
पोत्थयवायणु आढत्तु सरसु
तहिं अवसरिं पडिहारिं वरेण
पइसारिय भड सामंत मंति
पयलुयलु णविउ महुं णरवरोहिं
अवल्लोइय णरवइ मइं णवंत
गोविद्धिणिविद्ध णारिंद सव्व
तां जणाणि महारी दुक्क तहिं
तवचरणउवाउ चित्तिं धरिउ
सीसेण चिहुरणीलिं णविय
हउं अल्लु माइ णिसि पीणभुउ
ता दिहु जोहु दाढाकरालु
दुहरिसणु भीसणु दुण्णिारिक्खु
सो भणइ अम्मि लहु लेहि दिक्ख
णं तो सपरिग्गहु खामि अल्लु
मइं तुंहु वि मुंहु वि मुंढियउ

कणयमयरयणविट्ठरि णिसण्णु ।
वहुदुक्खसहासइं णं घडंति ।
णच्चंतइं णिरु कोडुवणाइं ।
वेयालिय फंफावय थुणंति ।
महु पुणु सुविरत्तहो दुहयराइं । 5
मणसवणहं जं जणि जणइ हरिसु ।
कणयमयदंडमंडियकरेण ।
अणवरय भमइ जगि जाहं कित्ति ।
मउडगगकोडिचुंविधधरेहिं ।
पडियावयाइं णावइ कुमिच्च । 10
णिविडत्थवंत णं सुकईक्ख ।
सीहासणि हउं आसीणु जहिं ।
मइं मिच्छासिविणउ वज्जरिउ ।
मइं माइ महारी विण्णविय ।
सिविणइ सउहयलहो शत्ति जुउ । 15
दंडयकर णं पक्खक्खकालु ।
रत्तुप्पलदलसारिच्छक्खलु ।
जिणणाहहो केरी परमसिक्ख ।
कहो तणिय पुहवि कहो तणउं रज्जु ।
दूसहु इंदियवलु दंडियउ । 20

धत्ता—सुउ जसमइ णिधलमइ ठविवि रज्जि तं किज्जइ ॥

णिसि दिहुउ णिकिहुउ सर्वणु माइ मंणिज्जइ ॥ १३ ॥

13. १ ST संह २ ST पफावय ३ ST णिवसुहयराइं ४ S मणिकणय ५ T वहु ६ S सुणइ कव्व
T सुक्खक्ख. ७ S ता अन्माएवी पडुक्क तहिं ८ A माय ९ T सिविणु १० ST माणिज्जइ.

14

तं णिसुणिवि भासिउ जणणियय	अण्णाणइ मुणिगुणहणणियय ।
कुलदेविहि आसाऊरियहे	चित्तवियमणोरहगारियहे ।
बहुभेय जीव दिज्जंति वलि	पसमिज्जइ दुक्ख किलेस कलि ।
तुह संति होउ महु णंदणहो	सज्जणमणयणाणंदणहो ।
हियउल्लउ करुणि कंप्पियउ	तं णिसुणिवि मइ पडिजंप्पियउं ।
पाणिवहु भडारिण अप्पवहु	किं किज्जइ सो दुक्कियणिवहु ।
कहिं चुक्कइ माणउ पसु हणिवि	पावेण पाउ खज्जइ खणिवि ।
जं चित्तिज्जइ विप्पिय परहो	तं एइ खणद्धि णियघरहो ।
मारउ पर भासिउ पुणु मरइ	कहिं विग्घमहाणइ उत्तरइ ।

5

घत्ता—इहलोयहो परलोयहो जीवाहिंस भयगारी ॥

10

दुणिरिक्खए आउक्खए किं किर करइ भडारी ॥ १४ ॥

15

किं णत्थि चरुउ किं मेसउल्ल	किं णत्थि देउ किं देवउल्ल ।
किं णत्थि मल्लु भक्खु वि सरसु	किं जणु ण जाउ सिवसत्थवसु ।
किं चिरणर सयल वि खयहो गय	किं तेहिं ण जोहणिपुज्ज कय ।
किं होइ हिंस जगि संतियरि	सिलणावइ मूढ तरंति सरि ।
जं मुणिगणणाहहिं पिसुणियउ	तं कहमि माइ पइं ण सुणियउ ।
परमत्थु अहिंसाधम्मु जण	मारिज्जइ जीउ ण जीवकए ।
तं णिसुणिवि अम्मइ वोल्लियउ	जिणवयणु णिसुंभिवि घल्लियउ ।
जगि वेउ मूलु धम्मंधिवहो	वेएण मग्गु भासिउ णिवहो ।
तं किज्जइ वेएं महिउ	पसुमारणु परमंधम्मु कहिउ ।

5

घत्ता—पसु हम्मइ पल्लु जिम्मइ सग्गहो मोक्खहो गम्मइ ॥

10

जिह दियगुरु तिह कुलगुह चवइ पम पविउल्लमइ ॥ १५ ॥

16

इय मुणिवि पसु हणिवि	करि संति तुह कंति ।
तुह तुट्ठि तुह पुट्ठि	जयलच्छि धवलच्छि ।

14. १. AST जपिउ. २ ST जिण्णाणइ. ३. ST पूरियहे ४ T किं. ५. T मारइ, A मारिवि
15. १ T सरिसु २ ST णाहहि. ३ T णिसुणियउ ४ A वेय ५ ST परमपुणु ६. T पविमल्लमइ.

उरि वसउ रिउ तसउ	कम नमउ जसु भमउ ।	
महिवलह पधिलइ ।		
तं सुणिधि सिरु घुणिधि	मणि सुणिउं मइं भणिउं ।	5
अहो जणणि धरिसमणि	पइं उत्तउं ण वि जुत्तउं ।	
हिंसाहिबत्तार कत्तार णेयार	मायार सोयार सूणार ते घोर ।	
मलहेउ जो वेउ सो खगु णिसियगु	जे धिइ णिक्किइ दप्पिइ पाविइ ।	
वंधंति वंधंति हिंसंति धंसंति	भयउलइं मयउलइं भक्खंति चक्खंति ।	
जंगलइं महुजलइं		10
घुम्भंति णच्चंति वायंति गायंति	सरयम्मि णरयम्मि ते होंति दीसंति ।	

घत्ता—रणप्पहि सक्करपहि बालुयपहि पंकप्पहि ॥

धूमप्पहि पुणु तमपहि होंति पुणु वि तमतमपहि ॥ १६ ॥

17

बादिल्ल ते भिल्ल ते मूअ ते लल्ल	ते पंगु ते कुंड वहरंध ते मंड ।	
ते काण काणीण धणहीण ते दीण	डुहरीण वलखीण ।	
णिक्काम णिज्जाम णिच्छाम णिणाम	णित्तेय णिप्पण चंडाल ते पाण ।	
ते डोंव कल्लाल मच्छंधिणीवाल	दाढाल ते कोल ते सीइसइल ।	
ते सिंगि वियराल ते णहरपहराल	ते पक्खि पिंछाल ।	5
ते सप्प रत्तच्छ मंसासिणो मच्छ	छिंदणइं वंधणइं वंधणइं वंधणइं ।	
लुंअणइं खंअणइं कुंअणइं लुट्टणइं	कुट्टणइं घट्टणइं वट्टणइं ।	
पउलणइं पीलणइं हूलणइं चालणइं	तलणइं दणलइं मलणइं गिलणइं ।	
तिरिपल्लु णरपल्लु मणुपल्लु वक्खेसु	दुक्खाइं भुजंति सगं कइं जंति ।	

घत्ता—पल्लुणासइ जहिं हिंसइ परमधम्म उप्पजइ ॥

10

ता बहुगुणि मेळिधि मुणि पारद्विउ पणविज्जइ ॥ १७ ॥

16 1 PST omit this line

17.1 ST arrange the wording of this line and the following in a different way

• ST जइ

मंति ह्णुणं स्रिंग लुणउं	दिसियलि कुणउं हुअवाहि हुणउं ।	
पियरहं ठवउं देवहं धिवउं	कासायपहु लह धरउ जहु ।	
रत्तउ अंवरु चीवरु पवरु	पक्कालियउ उद्धलियउ ।	
दप्पुव्मडउ चण्णउ जडउ	अण्णउ दमउ गण्णउ भमउ ।	
मुंढउ ससिरु आमिसगसिरु	लोहियगसिरु गुरुयणभसिरु ।	5
सेवउ वणहं आयावणहं चंदायणहं	सुद्धोयणहं फैलभोयणहं अत्तावणहं ।	
उद्धरउ वउ चिरु चरउ तउ	हयमरणभय जो जीवदय ।	
ण करइ कुमणु सो देउ धणु	मणि आहरणु गोउल भवणु ।	
दुम्मचिं ममइ तट्टु णत्थि गट्ट ।		

घत्ता—इय संतिं भयवंतिं अरहंतिं णउ ईरिउ ॥ 10
 ण करंतिं मयंवंतिं जेण जीउ संघारिउ ॥ १८ ॥

सो जम्मि जम्मि घट्टरोयएरु	सो जम्मि जम्मि भूभारु णरु ।	
सो जम्मि जम्मि अणुहवइ दुट्टु	सो जम्मि जम्मि कहिं लहइ सुट्टु ।	
महु जीवियवु धुउ अम्मि जइ	मारिजइ जीउ णै जीव तइ ।	
ता मइ असि कट्ठिणि णिययसिरि	लाइउ वरकुंडलमउडधरि ।	
महु जणणिण हाहाकारु किउ	पासत्थिहिं णरवरेहि धरिउ ।	5
ता धेरिण पयवडियइ लविउ	मइं पुत्त असच्चउ सच्चविउ ।	
जइ जीउ ण देहिं सत्तेयणउ	ता दिज्जउ अवरु अचेयणउ ।	
जो' पहरिउ ण मुणइ धेयणउं	तो हउं ठिउ मउलियलोयणउ ।	
अम्माएविण गँगिरगिरण	जं भासिउ दिट्ठपरंपरण ।	
तं जट्ट वि अहम्मु तो वि करमि	पडिसिविणमिसिं पुणै वउ धरमि ।	10

घत्ता—अम्हारउ लिप्पारउ विहसिवि अम्मइं भाणिउ ॥

तिं कुकुहु वण्णुकुड पिट्ठिं णिममि वि आणिउ ॥ १९ ॥

18 १. ST हणउ २ T चंपउ. ३ ST omit this line ४ T मइमत्तं

19 १ T ण जीवकणु; ण अणु तण् २ S हाहारउ ३ S सो ४ ST पयगयसिरण् ५ A वउ उद्धरिभि.

20

सो सरइ व फुरइ व उडुइ व   सो चलइ व चलइ बहइ व ।
 सो सज्जोउ व दइविं घडिउ   महु तणियहिं दिडिहिं आवडिउ ।
 सो पडहहिं संखहिं मडलिहिं   वज्जंतिहिं टोविलिहिं काहलिहिं ।
 णाणातरुकुसुमसमच्चियउ   दहिंवंदणचंदणवैच्चियउ ।
 सो परिवारेइ विणिवेइयउ   कुलदेविहिं अग्गइ घाइयउ । 5
 मायइ कुंकुमजलु घत्तियउ   तं रत्तु गलंतु विचिंतिर्यउ ।
 पिडु वि जंगलु मणिवि गसिउ   संपुण्णु अपुण्णु समम्भसिउ ।
 जिह वंभणव्वउ महु बज्जरिवि   दिहिंसु गिलंति पलु संभरिवि ।
 पवियप्पिउ किं ण होइ सहलु   तिह अम्हइ जायउ पावमलु ।

घत्ता—पुणु जोइणि भयदाइणि मइं पणविय सव्माविं ॥

10

पइं दिडइं संतुडइं जणु मुच्चइ संताविं ॥ २० ॥

21

जंघाबलु दढ्येरु वाहुबलु   महु देहि देवि जीविउ अचलुं ।
 दुत्तरि कंतारि विहुरि घरहि   परिरक्ख सुरेसरि महु कराहि ।
 इय देविहिं हउं पइहु सरणु   णैउ जाणामि आसणउं मरणु ।
 धैरु जाइवि सिरिकैलसोहिं णहविउ   णियणंदणु रज्जि परिट्ठविउ ।
 अप्पणु किर वणवासहु चलिउ   तउ करहुं णवर दइवै खलिउ । 5
 पियतणयहो रज्जु समप्पियउ   कंतइ णियकळुं वियप्पियउ ।
 जं मइं जारिं सहुं कीलियउ   तं रयणिहिं एण णिहालियउ ।
 इयरइ कह कंजरइ तवयरणु   सामंतमंतिमहिपरिहरणु ।
 णिच्छउ मइं एउ परिकिंत्तियउ   तणुलिं गिं मणु उवलक्किंत्तियउ ।

घत्ता—सुदलिंलिं जिह फुलिं फलु होही जाणिज्जइ ॥

10

अविहं गिं तणुलिं तिह परहियउं मुणिज्जइ ॥ २१ ॥

20 १ T तिचिलिहि २ S अच्चियउ ३ S reads दोहि वि भावें परिवारियउ ४ T पिच्छियउ ५ S वम-
 णाविउ, T वमणघिय, A वंभणवउ

21 १ T दियवलु २ T सवलु ३ S णवि ४ T घरि ५ T हउं कलसिहि ६ S चरहुं, T करिभि.
 ७ T कम्मु. ८ AST परि हियउ

जइ पुण रिसिचु ण परिगाहइ तो वसुदाहिउ मइ णिगाहइ ।
 इय चितिवि हउं पिमिं तविउ पैयवडियइ देविण विण्णविउ ।
 मइ तुज्जु सुमंगलु चितियउ अंतेउर पुढ आमंतियउ ।
 मो अज्जु भोज्जु देवायारिउ भुंजिवि जोइणिभुत्तुवरिउ ।
 सुविद्याणइं धम्मं लइयाइं होसहिं विणिण वि पव्वइयाइं । 5
 पइं विणु हउं जीविउ णेउ घरमि परमेसर पइं सहं तउ चरमि ।
 जिम कामहो रइ सुरवरहो सइ जिह परममुणिंदहो सुद्धमइ ।
 सिरि हरिहि सीय रहवइहि जिह हउं अणुगामिणि पिय तुज्जु तिह ।

घत्ता—तवचरणु वि जमकरणु वि पइं सहं मरणु वि भावइ ।

पियं पइं विणु महु जोव्वणु जणु अंगुलियइ दावइ ॥ २२ ॥ 10

परंपुरिसु रमिवि रश्मिभलए जं रयणिहि दुक्किउ किउ खलए ।
 तं मइं सिविणयसमाणु गणिउं मोहंदिं तं कलचु भणिउं ।
 उट्ठु देवि अइरहरहिउ किं पणयभंगु मइं तुह विहिउ ।
 ता उट्ठिय सुंदरि चंद्रमुद्धि किस्सिमु हसंति रंजंति सुद्धि ।
 सोयारवयणविहिं णंदियउ ता हउं बंदियणहिं बंदियउ । 5
 णियकयकम्मेण व पेहियउ जणणिइ समउं तहिं चहियउ ।
 जहिं पंचवण मरुहयधयउ महपविणिकेयहु तहिं गयउ ।
 उचविट्टउ पढपिडियासणइ मणिकिरणजालभाभूसणइ ।
 परियलु वित्थारिउ कणयमउ णं उग्गमिउ णवदिणयरउ ।
 कच्चोल थाल सोहंति किह गयणयलवडिय णक्खत्त जिह । 10
 जेवणैवेइइ महमहइ सह वहरसरसोइ णं सुकइकइ ।

घत्ता—अइफोमलु सरलामलु धवलु कूइ किह सीसइ ॥

तं भोयणु गुणमोयणु पिप्पुणसमाणउं दीसइ ॥ २३ ॥

22 १. T पइयाडियइ; A पयवडिइ २ ५ किम. ३ ST पइं सह परमेसर ४. S पिय

23. १ S परपुरिसरइपरइ, T परपुरिसरायरइ २ ST अहरहरहिउ ३ S सूयार ४. S णउ ५ T जेमण.

24

दोफालियाइ हउं फालियउ	णं वट्टमि जमपुरचालियउ ।	
दालिइ णवकंचणवणिणयइ	ताडिउ णं विरइयकणिणयइ ।	
डहूँउ चोप्पहु पुणु मइं डहइ	णं दुट्ठघरिणिसंगमु वहइ ।	
पुणु मंडय ढोइय मंडलिय	मारंति वं मइं परमंडलिय ।	
पुणु दिण्णइं तिक्खइं तिम्मणइं	णावइ मुक्कइं रिउपहरणइं ।	5
पुणु लहुय सँविस विइण्ण किह	महु णिहणणसीलउ भिच्च जिह ।	
पडिसवणु ण कासु वि दिंतियप	बोह्लिउ देविइ विहसंतियप ।	
मोयय महु मायइ पडुविय	मइं तुम्हइं णिरु विण्णं ठविय ।	
णउ कंतहि वयणु अइक्कमिउं	अम्हइं मायासुणहिं समिउं ।	
तं सविस्सु भोळु दोहिं मि जिमिउं	अंगउं विसवेपं परिभमिउं ।	10
णिबडंतहिं विळु विळु चविउ	भज्जए हा णाह णाह लविउ ।	

घत्ता—घरंपडियए उँरि चडियए केसभार वित्थारिउ ॥

हउं कोमले गलकंदले दंतिहिं पीलिंवि मारिउ ॥ २४ ॥

25

जो सहरिणिवयणहिं पत्तियइ	सो माणउ मइं जिह किह लियइ ।	
सुय झत्ति वत्त महु णंदणिण	सज्जणमणयणाणंदणिण ।	
णिवडिउ महिमंडलि थरहरंतु	णं वज्जणिहापं गिरि महंतु ।	
उम्मुच्छिउ घाहावंतु राउ	हा पइं विणु जंगु अंधारु जाउ ।	
सोरयणइं लग्गु हा ताय ताय	पइं विणु महुं भग्गी छर्त्तछाय ।	5
पइं विणु सुण्णउं घरँवीदु जाउ	एवहिं को सामि अवंतिराउ ।	
विणु तापं रज्जहो पडउ वज्जु	विणु तापं महु ण सुहाइ रज्जु ।	
वल्लि किउ महु रज्जु दुहोहस्साणि	जं झत्ति परत्तहो करइ हाणि ।	

24 १ ST read this line after the next २ AS दड्डउ ३ T वन्मइं ४ AS सविस य दिण्ण

५ AST पणपु ६ S वरि, T परि ७ S उप्परिचडियए, T उप्परिपडियए ८ S पीडिवि, T चपिवि

25 १ ST जगि २ T विलवणह ३ A भग्गी महुं ४ T वप्प छाय, ५ ST घरवट्ट, A घरपीडु

मंतिहिं पडियोहिउ घरणिणाहु	मेळंतु सदुक्खउ अंसुवाहु ।	
संसारि असारइ जेत्तियाइं	वोलीणइं अक्खमि केत्तियाइं ।	10
णल णहुस वेणुं मंधायँ होंत	ते वि मद्दियले कालवसिं समत्त ।	
इह णरवइ होंतउ जगि पसिद्धु	अइर्वलु वि मद्दावलु कालि खद्धु ।	
आलेहिवि जो मारंतु वेणु	कालाणालि दहउ जेम वेणु ।	
हरि हलहर कुलयर चक्कणाह	ते कालिं कवलिय वलसणाह ।	
इय जाणिवि किज्जइ सोउ केव	संसारहो पहावत्थ देव ।	15
तं णिसुणिवि उच्छाइयइं वे वि	पहुपहइसंखकाइलइं देवि ।	
उब्भियचंदो वा केलिदंड	विच्छाय जाय बंधवइ तुंड ।	

घत्ता—विवर्णम्मणु पहु दुम्मणु वारवार मुँच्छिज्जइ ॥

मणि तप्पइ पुणु जंपइ तापं विणु किहँ जिज्जइ ॥ २५ ॥

26

उद्धंतपढंतइं णिग्गयाइं	अंतेउराइं दुहवसगयाइं ।	
रायहो पच्छइ गच्छंति केम	छणयंदहो ताराणियरु जेम ।	
रत्तंवरधारिणि जुवइ काइ	णं सूरहो पच्छइ संझ जाइ ।	
बहुयाउ मुयउ सहं राणपण	पयपालणधम्मवियाणपण ।	
काहिं मि लइयउ तवचरणु घोर	परिसेसिवि कंकणु हारु डोर ।	5
अमयमइ ण णिग्गय कलुसभाव	खुज्जय आसत्ती दुट्ट पाव ।	
कयउद्धहत्थणारीणरोहिं	धाहाविउ बहुदुक्खाउरोहिं ।	
अण्णत्ताहिं धेलपडिच्छिपहिं	छिण्णइं सीसइं कयणिच्छपहिं ।	
केण वि णवखंडइं कियउ देहु	सुमरेप्पिणु सौमिहि तणउं णेहु ।	
कु वि विचिं विलग्गउ गुणमहंतु	असिधेणुयाइ उर्यरइं हणंतु ।	10
कि वि कुंतहिं हिंदोलंति वीर	कि वि अप्पउ हुयवहि हुँणहिं धीर ।	
महयालहो दाहिण मुत्ति णेवि	संकारावियइं सुपण वे वि ।	

६ ST सयर. ७ A जेवि महि भुंजिवि अवरइं गयइं तेवि. ८, ST पयापाल ९, S विसणम्मणु. १० ST मोहिज्जइ

११ ST कि किज्जइ

26 १, ST वीयंदहो, A छणइद २ ST read this line before रायहो जेम. ३ T सामियतणउं

४, ST चिच्छि (note. चित्तायां) ५ A उरयलु. ६ A कुणइ धार

कयसंसारसेसाइं लेवि	खित्तइं सुरसरि अट्टियइं णेवि ।	
महु णामिं दिण्णइं गोहणाइं	महुं तणपं अइणि हसोहणाइं ।	
दिण्णइं अंगहारइं कंचणाइं	वरचेलइं लण्णइं अइघणाइं ।	15
दिण्णंइं धयंलत्तइं भूसणाइं	दियवरइं लिहाइवि सासणाइ ।	
रोरत्तणु रोरइं हरहिं जाइं	महु णामिं दिण्ण सुपेण ताइं ।	
जञ्जघइं अंघइं भुक्खियाइं	घणघण्णइं दिण्णइं दुक्खियाइं ।	
गोसुयइं विवाहइं कयइं तेण	णरवइ महु णामिं महु सुपण ।	
तो वि लद्धु ण उत्तमु मणुयजम्मु	वलवंतउं जीवइं राय कम्मु ।	20

घत्ता—संसारप अइघोरप हिंउहिं विसयासत्तइं ॥

जीवइं णउ पावहिं जाम ण भावहिं दंसणणाणचरित्तइं ॥ २६ ॥

27

सीयंल्लवेल्लितरुवरगहणि	हिमवंतहो दाहिणागिरिगहणि ।	
जहिं वग्घसीहगयगंडयाइं	मयेंदुगगहकरिभल्लसयाइं ।	
संवरवेउल्लइं रोहियाइं	एणइं जहिं पुल्लिहिं छोहियाइं ।	
जहिं संचरंति बहुसुगसाइं	गत्ताइं जाइं णिउ धुग्घुसाइं ।	
जहिं परंढा कोकंता भमंति	क्षिल्लिखि खवेल्लइं गुमुगुमंति ।	5
जहिं भिल्लपुल्लिइं णाहलाइं	वीणंतइं तरुवेल्लीहलाइं ।	
जहिं कुक्करंति साहामयाइं	कुल्लंतइं तरुसाहागयाइं ।	
उड्डुणसीला तंबोललग	जहिं हरि खजंता काहिं मि भग्ग ।	
जहिं घुरुहुरंत दाढाकराल	सूलच्छहिं सहं जुउल्लंति कोल ।	
कंदुल्लैगहर गदब्भु जेत्थु	हरिहुल्लिहिं जहिं दूंसियउ पंथु ।	10

७ ST वित्तइं ८ S हे णरवइ ९ S अंगहारइ T अंगहारइं १० P adds before this line in second hand सीयल्लवल्लीतरुवरघणाइं दिण्णइं विउल्लइं पंदणवणाइं ११ S छत्तइं हरिभूसणाइं. १२ S कणघणाइं.

27 ST read this line as हिमवतहो दाहिणि गिरिगहणे (T दाहिणिगिरिसिहरे गहणे) अवइण्ण मऊरिहिं गग्घि खणे. २ S omits मयदुग्गह रोहियाइ ३, S छेप्पाइं, T छित्ताइं ४ S सुगससरदा परिभमंति, T महिसा सरदा ५ T कुक्करति ६ S adds before this line जहिं आरइं घोरइं वुक्करंति घोरप्पड दीवड सचरति । उड्डुणमयदुग्गइं णिउ भल्लयसयाइ संवरवेउल्लइं रोहियाइं ७ S कंदुल्लगहिरु, A कंदुल्लगुहिर.

८. T चासियउ

पंवासाहिं थूणइं दारियाइं   जहिं भिल्लिं हरिणइं मारियाइं ।
 जहिं गहिरइं धारइं परिभमंति   निरु वायडडल चुमुचुमंति ।
 जहिं वेळ्ळिहिं वेढिय तरुवराइं   णं कीळहिं अवरुंडणपराइं ।

घत्ता—तहिं काणणि तरुवरघणि असुहकम्मपरियमिं ॥

अरिहणकुलि दुहसंकुलि आणिवि घित्तु कुकमिं ॥ २७ ॥

15

28

अइदारुणभीसणवैणगहणि   अवइण्णु मऊरिहिं गाविं खणि ।
 उयरणिं दडुउ वण्ण किह   खलवयणिहिं सज्जणु पुरिसु जिह ।
 तहिं दुक्खहिं पत्तउ कहमिं केम   तत्तइ कडाहिं णारइउ जेम ।
 छुहु उर्येहो हुंतउ णीसरिउ   छुहु पक्खणिपक्खवाउ धरिउ ।
 कंटयतरुखरसकैरखरहे   छुहु पाउ ण देमिं देमिं घरहे ।
 काणणि विसदंसहं हउं उरमि   छुहु मायइ परिरिक्खिउ चरमि ।
 छुहु किमिउलु चंचुइ चूरियउ   पोहूँल्लउ छुहु मइं पूरियउ ।
 कीळंती विणिह्यै वणममिणि   ता वार्हिं मारिय महु जणणि ।
 सा लइय णिवंघिवि चेळियहिं   हउं पुणु घल्लियउ उच्चोळियहिं ।
 लइ रडइ मोरु पारद्वियहो   किं पूसइ मासालुद्धियहो ।

5

10

घत्ता—तहिं गिम्हइ देहुण्हइं हउं संताविउ जेहूँउ ॥

वाएसरि परमेसरि वण्णहुं तरइ ण तेहूँउ ॥ २८ ॥

29

आणिय गामहो छुहु णिट्ठविय   मायरि तलवरहो पणिहूँविय ।
 विणिवारियमंदिरमंजरण   हउं आणिवि घित्तउ पंजरण ।
 हियउल्लउ दुक्खे सल्लियउ   ता वणयरघरिणिण वोळियउ ।

१. A अरिहणकुलि.

28. १ S इय. २. S वणगहणि. ३. T omits this line. ४ S जडरहं. ५ A ककर. ६ S पेदलउ, T पेदुल्लउ; A पुदुल्लउ ७. ST विणिह्य; A वरहिणि. ८. T वेळियण. ९ ST उच्चोळियहे. १० ST देहुग्गइ. ११. S केहउ.

१२. S जेहउ.

29. १. S अवहविय; T पट्टविय.

महुं लुहइ कलेवर थरहरइ	सिसुमोरि कवल वि णउ भरइ ।	
डिभाइ काहं खाहिंति तणु	तुहुं किं खाएसहि भिल्ल भणु ।	5
पहं गवय मोरि दिण्णी परहो	हो जाहि समैर मावहि घरहो ।	
णिस्तुणिवि णियकंतहि वयणगइ	सहसत्ति चिलायहो जाय मइ ।	
णिउ हउं वग्गुरियइ विकिणिउं	सत्तु व पत्थे तेण जि किणिउं ।	
आरैक्खिण णउ भक्खियउ	घोरहं मज्जारहं रक्खियउ ।	

घत्ता—तलवरघरि हंसु व सरि हउं सुच्छायउ जायउ ॥ 10

कणु अंजमि जणु रंजमि सुमहुरमुक्कणिणायउ ॥ २९ ॥

30

जीवाहारै परिवहियउ	पावै सहुं देहु वि वहियउ ।	
महु जायउ पिंछकलाउ किह	वरपंचवण मणिमाल जिह ।	
अषलोइवि मेरी रूवसिरि	तलवर पभणइ उज्जेणिपुरि ।	
जायवि हंडु होयमि जसवइहि	जसहरतणयहो कीलारइहि ।	
ता एसहिं महु पियपत्तियहे	महुमहपथपंकयभत्तियहे ।	5
दियसद्धसेसमासासाणिहे	मुक्कगहारदियसासणहे ।	
अणवरयइं पुज्जियदेवयहे	बलिदिणछिणैमिंदयसयहे ।	
गंगासरिसलिलपवित्तियहि	सीसेण णवियगहसोत्तियहि ।	
अयहरिणधवियपियरुल्लियहिं	णिंदियमुणिवरचरणुल्लियहि ।	

घत्ता—उज्जेणिहिं सुहजोणिहिं विसरसमुच्छियकायहि ॥ 10

मंदमइहे चंदमइहे गयउ जीउ महु मायहि ॥ ३० ॥

31

बलवंतहि पवणजउद्धरिहि	सा केण वि कम्मं कुक्कुरिहि ।
बलकुडिलकुलिसककसणहर	हरिणयणुगामियकरपसंद ।

२ ST सवर ३ T आरणिण ४ T हंसच्छायउ (हंसच्छायउ,) S हउं सच्छायउ

30 १ ST इह २ AST कीलणरइहि ३ A एत्तहु, ४ S omits मुक्कगहार, देवयहे, ५ A छेल

६ ST समुहे ७ T omits सीसेण णविय पियरुल्लियहे

31 १ ST पहर

सिर बलइ य चलवालहि चवलु	दीहररोमावलजडिलगलु ।	
उरि गरुयउ पच्छइ विथरिउ	णं बिहिणा मैज्झि मुट्ठि घरिउ ।	
पिंगलविलोलभासुरणयणु	बहुसूअरकुलधंघलवयणु ।	5
जमपुरकरवत्तदंतडसणु	हूर्इ करहाडणयरि भसणु ।	
राणी वि पवणी सुणहं भउ	पर किं पि ण मण्णइ लच्छिलउ ।	
सो आणिउ पाहुहु जसवइहे	जिहै तिह हउं मि पावमइहे ।	
विणिण वि एकहि दिणि दरिसियइ	महु सुयहु सुअंगइ हरिसियइ ।	
हत्थे परंमत्थे जोइयइ	पुणु दो वि तेण पोमाइयइ ।	10

घत्ता—णिउणउ विहि एहउ सिहि किह विरइउ मणरावउ ॥

कमलच्छिहि वणलच्छिहि णावइ केसकलावउ ॥ ३१ ॥

32

भल्लु वि भल्लउ महु आवडइ	कंचाइणिसीइहु अग्निडइ ।	
एहु वाउवेउ हरिणु वि छिवइ	वेपं धावेप्पिणु मुहुं धिवइ ।	
एयहो हरिकिडि वि ण उववरइ	किं अणु को वि अगगइ सरइ ।	
हउं घरमंडणु पवियप्पियउ	सोणइयहो सो वि समप्पियउ ।	
तिं सो अकंडमच्चुं गलप	बद्धउ चामीयरसंजलप ।	5
हउं पुणु हिंढैमि घरपंगणइ	खेल्लमि उट्ठमि गयणंगणइ ।	
ता एकहि दिणि उहं गणप	सउंइयलसिणि रंगंतपण ।	
दिट्ठउ जलहर गजंतु किह	गिंभारिहि कट्ठउ सुइहु जिह ।	
दिट्ठउ सुरचाउ पीउं हरिउ	णं णहमंदिरि तोरणु धैरिउ ।	

घत्ता—विज्जुलियए कंचुलियए भूसियदेहए सुरघणु ॥

10

घणमालए णं बालए किउ विचिचु उप्परियणु ॥ ३२ ॥

२. S मुट्ठिमज्झि; T मज्झु मुट्ठिघरिउ ३. ST जिह तिह णिव हउं वि; A जिह सो तिह हउं मि.

४ ST परिमहइ.

32. १. ST महु भल्लउ २ ST वाउदेव. ३ ST घरसिहरइ पंगणइ ४ S सियसउहसिणि, T सियसउ. हयलसिनि; A सउहयलसिहरि. ५ T पीयहरिउ ६ S भरिउ.

33

पाउसु णिपवि रोमंक्षियउ हउं परमाणंदिं णक्षियउ ।
 पुणु रुण्णउं मइं थोरंसुयहिं णं जम्मासुहसुमरणसुयहिं ।
 पुणु विट्ठउ खुज्जउ ओणियहिं आसंसउ पिययमराणियहि ।
 ईसावसेण विसर्म्मि णडिउ रुसिवि दोहि मि उप्परि पडिउ ।
 चलपक्खणक्खचंचूदयइं पेहुंणयद्वडप्पणमहिगयइं ।
 णीसारइ जारइ हासरइं विण्णि वि णिहयइं उड्डियकरइं ।
 रुहिरुल्लउ धारहिं परियलिउ मिहुणुल्लउ विहलंघलु घुलिउ ।
 मणिरसणादामिं ताडियउ कंताइ चरणु महु मोडियउ ।

5

घच्चा—जइयहुं पहु तइयहुं सहु असमाणउ णउ घायमि ॥
 पवहिं उहु मोरउ लहु तेण तीइ करु लायमि ॥ ३३ ॥

10

34

उट्ठु पडंतु पघाइयउ पच्छइ परिवारु पराइयउ ।
 तहिं एकइ कोवाजरियए पाउंय महुं मुक्की दारियए ।
 अण्णेकइ चामरदंडण आहउ कप्पूरकरंडण ।
 अण्णेकइ तट्ठउ पंतियए चट्ठुयफलेण पहरंतियए ।
 अण्णेकइ हउ हारावलिए अण्णेकपक्ककुसुमंजलिए ।
 अवरइ वीणादंडेण हउ हउं कह व कह व रंगंतु गउ ।
 घे घे पभणंतिउ खुज्जियउ पच्छइ लगगउ घरलंजियउ ।

5

घच्चा—सुरउदहो तहु सहहो ओं पं जणणीसारिणि ॥
 गलि धरियउ थरहरियउ हउं णिम्मुक्कउ पारिणि ॥ ३४ ॥

35

जसवहराणं पीडिय गलउ आवद्धदीहदंढसंसलउ ।
 मेल्लविउ ण मेल्लइ णिहुउरउ पासयफलहं हउ कुकुरउ ।

33. १ ST पियरायाणियहि २ ST रोसें ३. AT मेहुणय

34 १. A पादव. २ ST णडउ ३ S चट्ठुयफणेण ४ S धाविवि.

35 १ A दिठ

सिरु दोहाविउ गउ सो वि मुउ	विहिक्कम्मविघाई विचिज्जु कउ ।	
मइं सोअइ पहु चिरजम्मसुउ	हा सिहि घरसिरि भूसणउं जुउ ।	
हा मोर मज्झु घरपुत्तलिय	पइं चादियइ होइ सकुंतलिय ।	5
तुहुं जाम सिहरि थिउ पायढउ	घरि ताम ण सोहइ धयवढउ ।	
हा पइं विणु को हियवउ हरइ	घरवावीहांसि सहुं चरइ ।	
पइं विणु एवाहिं रंगावलिय	छज्जइ विचित्तकुसुमावलिय ।	
कामिणिपयणेउरसर सुणिवि	पइं विणु को णच्चइ तणुं धुणिवि ।	
हा जसहर राणउ अज्जु मुउ	हा दइव काइं मइं सुणहु हउ ।	10
हा सुअर अज्जु कसेरदलु	भक्खंतु पिअंतु सुसच्छ जलु ।	
करवंदजालवणि वसियमए	सुहु अणुहवंतु सरकदमए ।	

घत्ता—अयदुगाइं सारंगइं रणिण भवंतु सइच्छइं ॥

को सारउ मिगमारउ एयहो कविलहो पच्छइ ॥ ३५ ॥

36

इय सोइवि दिण्णउ तेण सिहि	किउ विहिमि मरणसंकारविहि ।	
जिह पिउपिउजणणिए चिरु णिहिउ	तिह पाणिउं पिंडदाणु विहिउ ।	
जणुं पियरइं जलु भोयणु ठवइ	पियरल्लउं किं पि ण अणुहवइ ।	
णिक्खल्लहक्खपत्थरपउरे	उगयसामरि वंठुलखयरे ।	
णिज्जले मरुहयगयधूलिए	काणणि सुवेलगिरिपच्छिमए ।	5
काणिहिं पसविहिं दइवें वणिउ	हउं कुंठिं पसविण जणिउ ।	
मिगि भुक्खिय दुक्खिय सुक्खयणि	थणु जीहइ लिहमि ण लहमि धणि ।	
दुद्धिं विणु जदराणलु जलिउ	मइं एक सणु कथइ गिलिउ ।	
लंइ साउ अणेयणायसयइं	णं धम्महो मूलइं उक्खयइं ।	
खदइं विवरहो कहेवि किह	अइभुक्खिएण गरुडेण जिह ।	10
सो सुणहु मरिवि तहिं हुउ उरउ	दुद्धरसरदुद्धरभक्खिएउ ।	

२. A विवाउ. ३ S सोइय; A सोवइ. ४. ST सिरु. ५ ST चरतु

36. १. ST पुणु किउ. २ AST ववुल. ३. ST साउ लहिवि. ४. S दुंदुर; T दिंदुर

घत्ता—वाणि विलसद् बिलि पविसद् जाम ताम मद् लब्धु ॥

मुहलगाए पुच्छगाए धरिवि खाहुं पारद्दु ॥ ३६ ॥

37

पल्लवेवि मुह विलसिदि मुयद्
सो हउं भक्कमि सो मद् डसद्
तोडद् तडत्ति तणुवंधणद्
फाडद् चडत्ति चम्मद् चलद्
हउं एम तरच्छि खयहो णिउ
को लंघद् महियलि कम्मवसु
बहु थावर जंगम जीवउलु
वियलिदिय बहु पंचिदिय वि
हउं कूरतरच्छे मारियउ
भो मारिदत्त णिव विहु सद्

दढवियडफडंफहु फुप्फुवद् ।
महु पलु तरैच्छु पच्छद् गसद् ।
मोडद् कडात्ति हहुद् घणद् ।
घुट्टद् घडात्ति सोणियजलद् ।
मद् मायाविसहरु कवलु किउ ।
अण्णोण्णाहार मरंति पसु ।
णर तिरिय गिलंति णिबु सयलु ।
अवरोप्पह खंति ण भंति क वि ।
मद् फालसप्पु संघारियउ ।
दूसहु अणुहवियउ दुक्खु मद् ।

10

घत्ता— इय पिसुणिउ पद् णिसुणिउ जद् तो हिंस विवज्जहि ॥
हयदप्पउ परमप्पउ पुप्फयंतु पडिवज्जहि ॥ ३७ ॥

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकहुप्फयतविरहए महाकच्चे
जसहरचंदमद्भवन्तरवण्णो णाम वीओ संधी परिच्छेओ समत्तो ॥ २ ॥

* नक्षत्राधीशरोचि प्रचयशुचितरोहामकीत्यां निकेतो
निर्णीताशेषशास्त्रास्त्रिदशपतिनुताशेषवित्पादभक्त ।
भ्राता भव्यप्रजानां सततमिह भवाम्भोधिसंसारभीरु-
नीतिज्ञो निर्जिताक्ष प्रणयविनयवादनन्दतां नञ्जनामा ॥ १ ॥

1

पुणु रायहो भासइ अभयरुइ गियभवभवणकिलेसकह ॥
उजेणिहि सिप्पा णाम णई अत्थि सच्छ गंभीरदह ॥ ध्रुवकम् ॥

दुवई—तडंतरुपादियकुसुमपुंजुजल पवणवसा चलंतिया ।

दीसइ पंचवण्ण णं साढी महिमहिलहि घुलंतिया ॥

जलकीलंततरुणिघणथणजुयवियलियधुंसिणिपिंजरा ।

5

वायाहयविसालकल्लोलगलच्छियमत्तकुंजरा ॥

कच्छवमच्छपुच्छसंघट्टविहंठियसिणिसंपुडा ।

कूलपडंतधवलमुत्ताहलजललवसित्तफणिफडा ॥

णहंतणरिंदणारितणुभूसणकिरणारुणियपाणिया ।

सारसचांसभासकारंदविहंठिरहंसमाणिया ॥

10

परिघोलिरतरंगरंगंतरमंततरंतणरवरा ।

पविमलकमलपरिमलासायणसंजियंभमिरमहुयरा ॥

मंदुवयंठपसतवसंठियतावसवासमणहरा ।

सीयलजलसमीरणासासियणियरकुंरंगवणयरा ॥

जुज्झिरमयरकरिकरुप्फालणतसियतडत्थवाणरा ।

15

पडियफुल्लिगवारिपुण्णाणणचाययणियरदिहियरा ॥

अयचिप्पिल्लोल्लोल्लणिओलिरंलोलिरंकोलसंकुला ।

असइसत्थणिधसंसेवियवहलतमालमहुयंला ॥

* This verse is omitted in S and T

1. १, T तडितरु २ T कुसुम ३ S पवणाहय. ४, T विसट्टिय ५ S भासचास ६, T गुजिय, ७, S सीय-
लवायवीयणासासियणियदकुंडंगवणयरा, ८, T तडियपुडिंण, ९ पडियपुडिंण ९ ST खेलिर, १० A लोलिय,
११ AT महुयरा, S महुलया.

यत्ता—हृत् तासु तरच्छहृ णिहृरहो दाढाघायहि णिद्वियु ॥

आवेपिणु तासु तरंगिणिहि मीणिहि गन्धि परिद्वियु ॥ १ ॥

20

2

दुवई—हृत् संजाउ पोढपाढीणसरीरवियारणकलमो ॥

गयणुल्लणवलणपरियत्तणलंघियवारिविम्ममो ॥ १ ॥

उज्जलमि कोमलमि तत्थ सच्छविच्छलमि संवरंतु हं तरंतु मीणमंडलं गिलंतु ।

ताउं माउपणपण दंतपंतिभिणपण पुव्वयालि मे हएण तस्मि रणप मएण ।

बद्धघोरकम्मएण लद्धवारिजम्मएण सुंसुवारहूयएण सुंसुवारियासुएण । 5

दंतपहिं पीलिऊण णक्खपहिं फालिऊण जौव हं णियच्छिओ मि खाइउं समिच्छिओ मि ।

ता णईसमागयाइं सोमउंजुधंगयाइं घग्घरावलीरघाइं णीरकीलणुच्छवाइं ।

चारुवीरसोहियाइं संपयाविलोहियाइं दिव्वगंधवासियाइं हारदोरभूसियाइं ।

साविणोयभूसियाइं खुज्जयाइं वावणाइं तोर्यमज्झए तरंति णिबुद्धेवि उच्छलंति ।

जा रमंति ण्हंति थंति पंति जंति संभवंति पक्कमेक्क सिंचयंति पंजलीहिं कं धिवंति । 10

यत्ता—ता तेत्थु तरंतु तरंतु जले पक्के पक्कु णिसुंभियउ ॥

खुज्जुल्लिय अम्ह उवरि पद्धिय दिद्वउ दइयवियंभियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—सा धरिया गेलेण जलवईणा हृत् मुक्कउ पणहुउ ॥

जममुहरकुहरणित्तुं भयवेविरु सरिविवरं पइहुउ ॥ २ ॥

गोमिणीसामिणीमाणिणीमाणउ

धाविया किंकरा बोद्धिओ राणउ ।

मज्जमाणा समाणा तए पुज्जिया

देवकीलाविलासुज्जिया खुज्जिया ।

धित्त गाहेण गाहेण णिव्वद्विया

आमिसालुद्धएणं मुहावट्टिया । 5

ता हसा कंपियं राइणा जंपियं

परिसं विप्पियं कस्स होही पियं ।

१२. ST ताहि

2 १ ST ताव २ A सुंसुमारओ हुएण, ST सुंसुमारहूयएण ३. T सिंसुमारिया ४. A जाम हं णिय-
च्छिऊण समिच्छिऊण ५ ST भाइणाइं ६ PST omit तोय उच्छलंति. ७ PST omit पक्कमेक्क सिंचयंति
८ T खुज्जल्लिय

३ १ AST घलेण. २. S जलवलिणा with note जले बलं यस्य. ४ T णियंतु. ५. AT विलासुज्जया,

सूधरा संवरा मुकदोसा वणे
 रुद्धसिप्पासरो खट्टणारीणरो
 दंडिणो मंदिर लोयणासुंदरं
 वृत्तमेयं सकोहो सजोहो सरि
 तेण केवट्टविंदं समाणत्तयं
 तं दहतं महंतं पि संखोदियं
 देहसंदोहसंमदणुप्पेल्लियं
 उट्टिए रुद्धमच्छंधिकोलाहले
 उच्छलंतो वलंतो चलंतो गले
 राइणो दाविओ चिच्चिणा ताविओ

मेसया मारिया भूयं भीसावेण ।
 एस दोसायरो नेमि वारीयरो ।
 अग्गिजालाहरं भासुरं भीयरं ।
 झत्ति पत्तो णिवो वाहिऊणं हरिं । 10
 तस्स सहेण फुट्टं व लोयत्तयं ।
 वाहुदंडेहि चंडेहि कंडोदियं ।
 तेण जंतेण रूहत्थलं रेल्लियं ।
 भंगुरेणं गलेणं विभिण्णो गले ।
 कट्ठिओ सुसुवारो णिहित्तो थले । 15
 चंडदंडेण सो णिग्गहं पाविओ ।

घत्ता—हउं विवरहो हौंतउ णीसरिउ जावच्छमि माणंतु सरु ॥

ता कयमारणकलयलचवलु आयउ पुरधीवरणियरु ॥ ३ ॥

4

दुवई—जालं तैत्थ तेहि मज्झोवरि धित्तु महाघणसुत्तसंकडं ॥

इत्थपहत्थपहि धरिऊण णिओ महाणईतडं ॥ ६ ॥

णं रणि सुदहु रइयरिउवूहिं
 णं घरत्थु दुग्घरवावारिं
 जेम जीउ मोहेण विसालिं
 पायपहारहिं हउं अविगइहिं
 ता कंथुर मच्छंधिउ घोसइ
 पुंजियवहुसिप्पिउडकवाडइं
 ता हउं तेहि धम्म णिद्धाडइ
 जलयरु होइवि थलयरुदुक्खइ

णं कोसियकिमि तंतुसमूहिं ।
 पुत्तकलत्तमोहवित्थारिं ।
 तेम राय हउं वेढिउं जालिं । 5
 जा समरट्ठयोड्ठकेवट्टहिं ।
 मह णैहं सुण दुग्गंधु पहासइ ।
 कच्छवद्दसकुलीरहंहुलइं ।
 णेवाविउ मच्छंधियवाडइ ।
 संपत्तउ विणिवारियसोक्खइं । 10

५ A भूरि. ६ S खट्टणारीणरो रुद्धसिप्पामरो ७ S अग्गिजालाहरं, A अग्गिजालाउलं ८ S सुट्ट.
 ९. ST कलयल चवलु

4 १. ST तेहि तत्थ २. ST धित्तमहो ३ ST णिउम्मि, A णिउवि. ४ ST वेढिय. ५ S णहोसुउ, T
 णहोयलहु; A णहमुण ६ ST कवालइ ७ ST णेवि ठविउ.

गय महुं तहिं कह कह व चिहावरि उगाउ सूरु तिमिरकरिकेसरि ।
दाविउ मीणधरोहिं णरिंदहु चिरभवतणयहु कुवलयचंदहु ।
ता भट्टे महु लक्खणु उत्तउ जं विप्पाममि काहिउ णिरुत्तउ ।

घत्ता-पहु मच्छउ पंडुर रोहियउ णइवाहहो संसुहु तरइ ॥

बहुहव्वकव्वजोगउ भणिवि वेउ भंडारउ वज्जरइ ॥ ४ ॥

15

5

दुवई-कहिय सायराउ मुररिउणा रोहियमच्छरूविणा ॥

चत्तारि वि सउंगवईवेय जगुमभवभावभाविणा ॥ ६ ॥

तां हउं तेहिं पविउ विहाविउ अमयमईहि भवणि णेवाविउ ।
सा विणविय कयंजलिहथें माइ माइ णिसुणाहि परमथें ।
रोहियमच्छु एहु जाणिज्जइ एएं पियरवग्गु पीणिज्जइ ।
बप्पहो णामिं विप्पहं दिज्जइ एयहो पुंछु लुणेवि पइज्जइ ।
ता कंतइ महु पुंछु लुणाविउ सिहिणा संभारेण पयाविउ ।
भट्टभट्टारपहिं तं खड्डउ मई तहिं देहदुक्खु आलड्डउ ।
अणुं खाइ अणुहु किं पावइ वेयमूदु जणुं किं पि ण भावइ ।
पुणु हउं जलणजालसंतत्तइ उक्कलियहिं वलियहिं परियत्तइ । 10
तेल्लकडाहि कटंति णिहित्तउ तियहुपतोयझळकिं सित्तउ ।
णियधेरु पुंछु परियणु परियाणिउ माणसदुक्खु भीमु मई मांणिउ ।
देहदुक्खु पुणु केहउ सीसइ जो वण्णहुं सकइ ण सैरासइ ।

घत्ता-सिज्जंतहो महु वउ सिमिसिमइ चालुय चट्टुय चूरियउ ॥

बहुजीरमरियलवणहो जलिल णिव्वाइउ मुहुं पूरियउ ॥ ५ ॥

15

6

दुवई-तं गिलिऊण झत्ति गैलणालिवहेण डेहेइ अंगयं ॥

तमतमणारयरुस सारिच्छमहो मह दुँह पसंगयं ॥ १ ॥

4. S णरचवहो ९ T भराहउ

5 १ S जुय २ S रोहिउ एहु मच्छु ३ S reads एयहो पुंछु लुणेवि पइज्जइ बप्पहो णामे तिणहे दिज्जइ, T reads बप्पहो कारणे विप्पह विज्जइ ४ ST णियपुरु वर ५ T जाणिउं ६ T सरस्सइ ७ ST लवणजलेण, A लवणसहिउ

6 १ A गलिऊण २ A गलणालिवहेइ, T गलणालीवहेण ३ S डेहेय, ४ T दुक्ख संगयं.

उच्छल्लिवि उच्छल्लिवि तलियउ	एम वण्ण दुक्खे णिहलियउ ।
लुणिवि लुणिवि तणुकंठय वीणिवि	भाक्खिउ वंमणेहिं पुत्तेण वि ।
भाक्खिउ पणइणीइ जारेण वि	भाक्खिउ सर्यालिं परिवारेण वि । 5
महु णामेण हउं जि संपासिउ	एम लोउ अण्णाणिं दूसिउ ।
हिंसाकम्मु घम्मु पडिवज्जाइ	णिग्घिणु सोत्तियवायं भिज्जाइ ।
जा चंदमइ सुणहं फणिभवत्तुअ	सुंसुयाइ होइवि पुणरवि मुअ ।
माय महारी विहवविहूइ	छाली पासंगामि सीं हूइ ।
मरिवि मीणु संजायउ छेलउ	ताहि गाविं छंवरकण्णालउ । 10
बोक्कडपण जूहपरिपालिं	हउं जुवाणु हूउ गयकालिं ।

घत्ता—णियजणणिहि मेहुणसण्णसुहुं अणुहवंतु सिंणि हयउ ॥

जूहेसिं तापं अइयपण वम्मूल्लरिउ हउं मुअउ ॥ ६ ॥

7

दुवई—सत्तमघाउ जीउ विणिण वि सह थक्कइं माउपोट्टण ॥

अप्पउं अप्पपण मइं जणियउं दुविहभवे पयट्टण ॥ १ ॥

णउ तहिं लज्ज ण णिवसणेचली	पसुयहं जणणि वि होइ महेली ।
तइयहं हउं काइं मि ण बुज्झमि	एवहिं अंतो अंतो दज्झमि ।
गांमि णिसण्णउं हउं संपुण्णउ	अच्छमि जाम कुजमि पवण्णउ । 5
आसि जेण जायउ जा मायरि	जा मइं रमिय अपण मणोहरि ।
जाहि वि पुणु हउं गविं णिलीणउ	अच्छमि णिग्गमकंखिर रीणउ ।
कामाउर मायापियरुल्लउ	तं कीलंतउ अयमिहुणुल्लउ ।
पारद्धिउं जाइवि मल्लु सांचिवि	काणणु णिरवसेसु परियंचिवि ।
मिंशु ण लंहातिं पडिआवतिं	तं जोइवि कुसुमावलिकंति । 10
तिक्कखुसुपिं खणि दोहाविउ	छाँवउ जीवमाणु अवलोइउ ।

घत्ता—दोणिवि दोखंडी हूयाइं ताइं मयाइं रुवताइं ॥

गम्भासइ महुं अवलोइयहं अइंगइं कंपताइं ॥ ७ ॥

५ AST विहयविहूइ. ६ T छालिय. ७. A पासिगामि. ८. T संभूई ९. A अयवइणा.

7. १. A मायपोट्टण २ A पारद्धिहि. ३ S मउ; T मृग. ४. AST पुणु णियवीहूइ.

दुवई—उभरं फालिऊण विंभइपं हउं राएण कहिउ ॥

अण्णिउ अयवइस्स सुणु ससिमुह कालेण वहिउ ॥ १ ॥

तहिं सेवमि अण्णाणपविस्सिउ
पहु झडवि हडाविय जूहाहिउ
देविहि अग्गइ भणइ भडारिप
करि पारज्जिलाहु महु भयवइ
ता तहु वणि संपणउ भयवहु
तहिं थिर थोर महिस मारोणिणु
ता हउं आणाविउ सुआरिं
जँच्चिहुउं जं तं मइं सुधिउ
अच्छमि बद्धउ दीहें डोरें
बंभण भुंजाविय महिणाहिं

मायासससुआउ गियणात्तिउ ।
हउं जावच्छमि ता वसुहाहिउ ।
महिसासुरवरदेहवियारिप ।
तुह बलि महिस देमि हरिवरगइ ।
घरि आयउ पुणु पुण्णमणोरतु ।
पुज्जिय मासरसोइ करेणिणु ।
मासखंडु जं सुणाहिं घोरिं ।
सुज्जइ णासापवणिं लंघिउ ।
णं भवभयकयकम्मं घोरें ।
मासरसयघयखीरपवाहिं ।

5

10

घत्ता—परमेसरि सुलकवालघरि महिसामिसवसरुहिरपिय ॥

कंचाइणि पीणिज्जउ भणिवि रापं परिव्वाएवि दिय ॥ ८ ॥

दुवई—अण्णेक्कहिं हयारिपलकवलपथिगिरतुणधारयं ॥

दाउं भोज्ज मज्ज सुअ वडुरस विणिहयल्लुहवियारयं ॥ १ ॥

कंकणाइं णाणापरिहाणइं
पुणु भासिउ राएण एसत्थहु
दढरज्जुअपरिवेढियगत्ति
मइं संचित्तिउ णिरलंकारिं
अंतेसरणारियणें सव्वं
पासत्थहु जं किं पि वि णावइ

दिण्णइं गोदाणइं भूदाणइं ।
पावउ महु वण्णहो सग्गत्थहु ।
सुक्खातण्हासिहिपरितत्ति ।
विहवत्तणवज्जियसिगारिं ।
दिण्णु पिंडु पुत्तेण विगव्वें ।
सग्गत्थहु तं किरे कहिं पावइ ।

5

8 १ A विमहयं, T चित्तहय २ T पुणु, S सुणि ३ T omits this line, P gives this line and the following in second hand ४ S भवभयकयकम्मं ५ T परिवारें वदिय

9. १ S संतत्ते २ S कहिं किरे

संहं माउच्छियाहिं तहिं भुंजइ पुत्तु महारउ सयणहं रंजइ ।
 हउं अंतेउरु सयलु गियच्छमि अमयमई पियघरिणि ण पेच्छमि । 10
 गियणासउडि करग्गु णिउत्तउ ता एकइ लंजियइ पउत्तउ ।
 अज्जु जि मारिय महिसयजंगलु वाइ दुगंधउ सुहु अमंगलु ।
 भणइ अवर एसभोज्जि णट्टउ अंगुवाइ देविहिं णिक्किट्टउ ।
 अण्णेक जि भासइ णउ पइउ हउं आहासमि दिट्टउ जेहउ ।
 मायइ संहं गरलुलउ चारिउ खुज्जयकारणि गियपइ मारिउ । 15
 पायें तेण संडियणासोहइ पूइवाइ राणी हय कुट्टइ ।
 वत्ता—हउं जाणामि आमिस पुंजियउ भोयणवेलइ ढोइयउ ॥
 आयण्णिवि कामिणिजंपियउ देविहिं वंयणु पलोइयउ ॥ ९ ॥

10

दुवई—सत्त्वावयवरूपफुडं वत्तिविवाज्जियअईअलक्खणं ॥

सुइइ वि पिच्छमाणु णउ लक्खमि तिमइमहु पडिक्खणं ॥ १ ॥

विहिं पर्यारहो अवसिं रूसइ कोटिं लुणियउ णक्कु ण दीसइ ।
 जो जारहो दिट्ठिइ आवडियउ धिंवाहरु सो सडियउ पडियउ ।
 जाइं जारवच्छयलि पइट्टइं णक्खइं ताइं पइट्टइं णट्टइं । 5
 तारइं तरलइं जारासत्तइं वणसंकासइं जायइं णेत्तइं ।
 जे यण जारकरगं भूसिय गंदसरिस ते पूयं दूसिय ।
 जो जारिं करेण अच्छोडिउ केसभारु सो विहिणा तोडिउ ।
 पाणिहिं जेहिं जारु परिमट्टउ ठाउ वि ताहं ण केण वि दिट्टउ ।
 जारणिवेइयाइं संघायइं सयंलंगुलियउ सडियउ पायइं । 10
 इय तणुणिग्गइ दुण्णयगारी पारिं पाविय भज्ज महारी ।
 मइं सकलत्तु दुच्चित्तु विर्यप्पिउ तहिं अवसरि ता तेण जि जंपिउ ।

वत्ता—लइ अच्छउ देवइं वंभणइं परिवाइउ धरि पुंजियउ ॥

ण सुइइ मज्झु चिलिसाधणउं महिसयमासु णिउंजियउ ॥ १० ॥

३ T महिसाउलियाट्ट, A महुं माउच्छयाहि ४ S अण्ण का वि ५ A सरिय ६ A कामिणिजयणगइ
०. S रूयु

10. १ A पडिवत्ति, S फुडवत्ति. २. A अट्टअट्टअलक्खणं, ST विलक्खणं ३. ST पडिट्टइ ४. T णिवेसि-
याइं ५. ST अंगुलि णा वि दिट्ट ण पायइं. ६. S विवाहिउ ७ S परिपुजियउ ८ T मंसु.

दुवई—हैरिणं सूयरं पि सूयारय सज्जो मारिअल्लयं ॥

आणहि गंपि कहिं मि अवलोइवि जीहिंदियरसिल्लयं ॥ १ ॥

तं णिसुणिवि असवइणरणहिं	भणिउं होउ हरिणेण वराहिं ।	
मिट्ठु पवित्तु वि भट्ठहिं गिज्जइ	बोक्कइ अस्मि वियारिवि सज्जइ ।	
अच्छइ वद्धउ मेस्मायंतउ	महिसयमासु समुग्घायंतउ ।	5
पयदो पच्छिमु पाउ लुणेविणु	अस्महिं ताम देहि पउ लेप्पिणु ।	
ता तं णिसुणिवि तेण दहहिं	आणालंघणभीयं भिच्चि ।	
लहु महुं पच्छिउ सत्थि छिण्णउ	करिवि भडित्तउ कंतहि दिण्णउ ।	
कोहिणितणु वणपूयं लिप्ती	तो वि ण मासहो उवरि विरत्ती ।	
वेयधम्मवेहावियमाणसु	तमतमपहमहि जाइ सतामसु ।	10
तिव्वइ वेयणाइ हउं कंपमि	जाणंतु वि पसु काइं पयंपमि ।	
तिहिं पायहिं उव्वुव्वउ अच्छमि	मेक्कंतु दस दिसउ णियच्छमि ।	
को आसंधमि किह किरि गच्छमि	सरणु ण को वि वप्प तहिं पेच्छमि ।	
पत्थंतरि अण्णेक्क क्काणउं	आयउ णिसुणहुं दुक्खणिहाणउं ।	

यत्ता—जा छाली होइवि तत्थं मुय भुंजिवि मायरि पावफलु ॥ 15

सा सिंधुविसइ महिसिहि उवरि हई महिसउ भीमवलु ॥ ११ ॥

दुवई—सो वणि मंडमारु पवहेतु पुरं पुणरवि समागउ ॥

सिप्पासरिसरम्मि जा मज्जइ दीहरपहसमाहउ ॥ १ ॥

असिधररायपुरिसपरिक्खिउ	सीयल्लु सल्लु पियंतु णिरिक्खिउ ।	
खुरिहिं हणंतु वारि परिओसिं	जाइसहावसमुग्गवरोसिं ।	
उड्ढिवि सिंगगेण वियारिउ	रायतुरंगु तेण तहिं मारिउ ।	5

11 १ S हिरणं २ AP अवि ३ S मेमावंतउ ४ A पच्छिमु ५ ST वेयधम्मवेहाविउ माणसु ६ ST वेकरतु ७. ST पुणु वि मुय ८. ST महिसउ हूयउ

12 १ T समागउ २. ST read असिधर रक्खिउ after सीयल्लु णिरिक्खिउ

सो किंकरेहिं घरिवि णिउ तेत्तहिं	अच्छइ णैरवइ जसवइ जेत्तहिं ।	
सविसाणेहिं देव णिहारिउ	एण तुहारउ हरि संघारिउ ।	
एहु सदोसउ पैहु मारिजइ	रापं भाणिउं सणिउं मारिजइ ।	
जेम ण जाइ जीउ लहु एयहु	तुरय्यणिहणयारिहि कुविचेयहु ।	
तेम जियंतु जियंतु अमिउउ	पयसु पयसु सूवारु पउत्तउ ।	10
तं णिसुणेवि सूवारिं घोरिं	णासारंधि विणिगंयदोरिं ।	
पुर्वहुंतउ वडउ मुहुं कहिवि	पच्छाहोंतउ पुंहुं समोडिवि ।	
संसल्लाहिं चउपासहिं तालिउ	पेट्टहु देहिं हुआसणु जालिउ ।	
चलसिहिंजालाचलिहिं जलंतहु	णीणियजीहहु धिरसु रसंतहु ।	
आरउं तिफळउं कहुयउं आणिउं	अग्गइ ठवियंउं तियहुयपाणिउं ।	15

घत्ता—तं पीयउं तण्हासोसिएण विरसंतइं वम्मइं हयइं ॥

तेणंतइं वहुमलपूरियइं पच्छिमहारिं णिग्गयइं ॥ १२ ॥

13

दुयइं—जहिं जहिं सिज्जमाणु सोसिज्जइ तहिं तहिं वप्प छिज्जए ॥

णामेणज्जियाहिं सपउत्तं वरसोत्तियइं दिज्जए ॥ १ ॥

कंदंतु वेयणइ णिमुक्कताणाइ	दासेण गदिऊण भूमीसराणाइ ।	
अट्ठमवि णिहित्तो वि पाणे हरंतम्मि	इंगालपुंजम्मि धगधगधगंतम्मि ।	
देव्भंकहत्थेण धित्तूण धित्तूण	तिफ्फेण सत्थेण छित्तूण छित्तूण ।	5
भत्तेण पुत्तेण सिद्धिणा विसण्णो मि	भो मज्झ णामेण इं चेव दिण्णो मि ।	
अग्गे हया पीणिया वंमणा जाम	धुत्तेहिं लोपहिं जड वंचिया ताम ।	
अण्णम्मि जिमियम्मि अण्णो कइं घाइ	अण्णस्स णामेण विप्पो पलं खाइ ।	
अण्णम्मि खलियम्मि अण्णस्स णक्खाइं	भज्जंति किं भइ दिण्णंगदुक्खाइं ।	
माहिंदतिरियस्य मज्झम्मि अइयस्स	लग्गणिजालाकलावेण लइयस्स ।	10
दोणं पि सह चेव जीवो गओ ताम	उज्जेणिमायंगणरवाढओ जाम ।	
गोमुंडवहुइविच्छिहुवंतम्मि	पसुपेयपरियेलियकिमिसिमिसिमंतम्मि ।	

३ S जसवइ णरवइ. ४. ST मंहारिउ ५ AST मणु किं किज्जइ. ६ A तुरय्यरिहिं एयहि. ७ T विणि गयदोरिं ८. A उरुहुंतउ ९. ST मुमट्टिवि १० ST ढोइउ ११. ST विरसंतहो.

13. १. A दव्भंगहत्थेण २ ST दिण्णुग्गदुक्खाइं ३. S परिगलिय, T परिखलिय

सिपंतपवदंतलोहियरसिल्लमि विच्छिणघणचम्मछाइयकुडिल्लमि ।
 मयमहिससिगावलीसंकडिल्लमि फहसुद्धकेसमि धूसरंकडिल्लमि ।
 कियवाउपयपहयधूलारपालमि विविजत्तकंकालमालाकवालमि । 15
 सिहिसिण्हमंडलरसासायकायमि आमिसवसामीसउट्टंनधूममि ।
 घत्ता—कुक्कुडियहि जायइं गम्भि तहिं अम्हइं विणिण वि पिछाइं ॥
 छुडु छुडु तत्तियहि विणिग्गयइं उक्कुरडमि णवल्लाइं ॥ १३ ॥

14

दुवई—ता गहिया गलमि मज्जारिं जणणीं कंपमाणिया ॥
 खन्ना कसमसत्ति मुडियड्डिवेण जमाणं णिया ॥ १ ॥
 ता चंडालिइ रइयउ भल्लउ धित्तउ घरकयारपिडउल्लउ ।
 णाणाइहुखडंततुडियउ णं दुक्किउ अम्हइं सिरि पडियउ ।
 दोहिं मि कुक्कत्तिप आरडियउ ताहिं मि तहिं हियउल्लउ घुलियउ । 5
 मं छुडु अट्टिण्हिं संवलियउ तंवचूलसिसुजुयलउ घल्लिउ ।
 णं णियसत्तिसमूहिं पेछिउ समउं कयारें इह मइं घल्लिउं ।
 अम्हइं सहु ताइ अवहारिउ पुणु कयारु चरणिं ओसारिउ ।
 लग्गइं पायग्गइं महु अंगइं हत्थै लेवि णियाइं विहंगइं ।
 कुहियकलेवरि ठवियइं णियघरि विलसियकम्मविवायसुद्धरि । 10
 हउं जो णिवं णिववंदिउ हौंतउ सो चंडालिइ पायपं छित्तउ ।

घत्ता—सीउण्हें चायं पीडियइं छुहूंतण्हासंतत्ताइं ॥

चंडालणिइ णिवसंताइं दुक्खपरंपर पत्ताइं ॥ १४ ॥

15

दुवई—दूसहविहुरवडणसुडियंगइं घरणियले पलोट्टइं ॥

तहिं पाणहरि खरुपरपाणइं पाणिवहे पयट्टइं ॥ १ ॥

४ T कुडिल्लमि ५ AT कुक्कुडियहि ६ ST उक्करडमि

14 १. S घल्लिउ २ S adds after this पुव्वजम्मि (T जम्म) किउं णावइ घडियउं ३ S omits ण
 णियसत्तिसमूहि पेछिउ ४ S मउयंगइ ५ S णिउ णिववंदिउ, T जो णिवपइवदिउ ६ P छुहूतण्हासिहि-
 संतत्ताइं.

चित्तपिच्छचित्तलाइं चंचुचाहचंचलाइं भूरिपावभारयाइं उक्कयावणीरयाइं ।
जीवरासिखंडिराइं पत्थतत्थ हिंदिराइं चोरमारण रण राइणो तलारण ।
दूरसुक्कसंमेषण दो वि चंडयम्मण दित्ठयाइं आणियाइं हत्थकंसमाणियाइं । 5
ढोइयाइं पत्थिवस्स पुब्बजम्मणंदणस्स रुवरिद्धिभायणेहिं णेहणिद्धलोयणेहिं ।
वारवार जोइयाइं तेण तं णिरुवियाइं उत्तिमाइं लक्खियाइं मेमणे परिकेइयाइं ।
तंघचूलडिंभयाइं पीययंगणंभयाइं ताम तुज्झ मंदिरम्मि संवसंतु सुंदरम्मि ।
पयपेहिं जायपहिं दिण्णणक्कयायपहिं रोसिरेहिं पत्तिरहिं पुत्तपहिं णत्तिपहिं ।
घाडियधियारपहिं भूयुलंतगतपहिं उद्धकंठकेसरेहिं रत्तणेत्तभासुरेहिं । 10
उड्डिरेहिं रंगिरेहिं विच्चम्म पयासिरेहिं जुजिह्वरेहिं कीलिहीमि जुज्झयाइं पिच्छिहीमि ।

वत्ता—ता णिसुणिवि णरवड्ढणियमविहिं भिच्चैइ ठवियइं णियभवणे ॥

गय रयणि तित्थ पंजरि ठियइं सुप्पहाइ जाहिं राउ वणे ॥ १५ ॥

16

दुवई—तत्थ णियाइं दो वि दौहिणमंदाणिलचलियदुमदलं ॥

दिट्ठं वणमणेयखयराधलिकलरचजणियकलयलं ॥ १ ॥

भरंतसच्छविच्छुलंभणिज्झरं भरंतसंदकुंडकूवकंदरं ।
ललंतवेल्लिपल्लोहकोमलं मिलंतपक्खिपक्खलक्खचित्तलं ।
शिणिद्धक्कप्पुप्फरेणुपिंजरं फलोवडंतधुक्करंतधालवाणरं । 5
दिसाचरंतजम्भकिंकिणीसरं लयाहरत्थकीलमाणकिंणरं ।
वट्ठूपलित्तगेयमोहिणयं णहोयरंतदेवयाविमाणयं ।
सिलायलासणत्थसिद्धलेयरं गहीरपंकलोलमाणसूभरं ।
णरिंददंतिदंतमिण्णचंदणं पुरंधिचित्तहारित्तवंदणं ।
पढंतकीररिच्छलइपेसलं मरालियाणुगामिवालपाडलं । 10
तुसारफारफेणरासिसंभो वणम्मि तम्मि राइणो णिकेयभो ।

वत्ता—तद्दो पंगणि मंडउ पडरइउ पंचवण्णु किंकिणिमुहलु ॥

तहिं अम्हई पंजरण सहुं ठवियइं णं जममुहकवलु ॥ १६ ॥

15. १ T मण्णण २ मम्मणे. ३ AT पीट्ठं गणं भयाइं ४. AP एययाण. ५ AST add णित्त (T णेत्त) रत्तधारणहिं (A adds after it णिट्ठारापारणहिं) चंचुचायधुम्मिरेहिं सेयतोयत्तिम्मिरेहिं, but P erased this by means of हदिताल. ६ T णिच.

16. १. ST दोहि वि. २ ST लक्खपक्ख. ३. ST जममुहि कवलु

दुवई—तण्णियडम्मि रत्तपत्तञ्चिउ हयपरतावदुक्खउ ॥

सीयल्लु सोमु रम्मणं णरवइ सहइ असोयइक्खउ ॥ १ ॥

दोरिअशोरचोरपरयारि	हिसायारि तेण तलारि ।	
तहो तलि पविमलसिलहि णिविहउ	झाणारुढउ मुणिवर दिहउ ।	
दोआसावंचणपरिचुक्कउ	रायदोस दोदोसहि मुक्कउ ।	5
घरियतिमुंड तिदंडविहंडणु	छिण्णतिसल्ल तिलोयहु मंडणु ।	
हूयगारवतिउ तिरयणभूसणु	चउकसायसिण्णीरहुआसणु ।	
चउसण्णाविसेसणिण्णासणु	पंचसमिदिसग्भावपयासणु ।	
पंचासवदारहं कयसंवह	पंचमहव्वयभारधुरंधर ।	
पंचमीसु पंचमगइसामिउ	पंचाचारमहापहगामिउ ।	10
थिर छज्जीवणिकायदयावर	सत्तमेयमयतिमिरदिवायर ।	
अहुदुइमयणिद्ववणायर	अहुमपुहाविवासजाणायर ।	
अहुसिद्धगुणसंजोइयमणु	णवविहवंभचेरं जो वंभणु ।	
दहविहु धम्मल्लाहु जिं लज्जउ	दहपाणक्खउ जेण णिसिद्धउ ।	

घत्ता—पयारहपंडिमउ सावयहं जेण वियारिवि उत्तियउ ॥ 15

उद्धरिय जेण बारह वि तव तेरह चरिय विहत्तियउ ॥ १७ ॥

दुवई—जो मयमोहलोहकोहाइरिऊण रणम्मि दुम्महो ॥

जो तवचरणकरणजालावलिदुद्धगत्तिवम्महो ॥ १ ॥

तं पिच्छिवि सो तलवर रुद्धउ	चितइ दुहु धिहु पाविहउ ।	
विहल्लु णग्गउ दुक्खे छित्तउ	थत्ति महारी दूसिवि थक्कउ ।	
दीसइ ताम जाम अवंसउणउं	णिववणाइ णिद्धाडमि सवैणउं ।	5
कित्तिउ णियमणि दूमिउ अच्छमि	कवहिं किं पि अपुच्छिउ पुच्छमि ।	
जं जिह भासइ तं तिह दूसमि	कैरिवि णिरत्तर पच्छइ रूसमि ।	

17 S वारिय २ ST णिच्चल ३ ST परिचुक्कउ ४ ST चुक्कउ. ५ P कय ६ A समिह ७ ST जायण पर ८ S वभचेरि ९ T पादिमा

18 १ ST दप्पिहउ २ AP अवसवणउ ३ A खवणउ ४ ST करमि

किं पि अञ्जुत्तु दुवत्तु पवोल्लमि	अर्वसवणउ णीसारिवि घल्लमि ।	
इय सुमरंति मायावंति	वंदिउ साहु णिरिक्कयंति ।	
तहिं अवसरि तहु जोउ समत्तउ	जाणंतेण वि पिसुणु अभत्तउ ।	10
आसीवाउ दिण्णु भयवंति	धम्मवुद्धि तुह होउ भणंति ।	
णियंणुणु मोक्खु पयहु संपज्जउ	सुहु संभवउ भंति तुह भज्जउ ।	

यत्ता—णउ णिंदइ मच्छइ विच्छइ ण पसंसइ वहइ हरिउ ॥

समतणकंचणहं महारिसिहिं सत्तु वि मिच्चु वि समसरिउ ॥ १८ ॥

19

दुवई—भणियं तलवरेण घणु धम्मु भणिज्जइ जोहसासणे ॥

गुणु तहो कोडिलग मोक्खु वि रणे वाणहो रिउविणासणे ॥ १ ॥

अण्णु धम्मु गुणु मोक्खु ण याणमि	हउं पंचिंदियसोक्खइं माणमि ।	
तुहं पुणु काइं मि दीसहि दुव्यलु	णत्थि चीरु पंगुरुणु ण कंवलु ।	
अह वि अंगइं रीणइं झीणइं	णयणइं गंपि कंवोलि णिलीणइं ।	5
गत्तु मलावलित्तु किं ण धोअहि	रत्तिदिवसु णिमिसु वि किं ण सोवहि ।	
मउलियणेत्तवत्तु किं झायहि	अम्हारिसहं भंति उप्पायहि ।	
ता मुणि भणइ सद्धानु णिउंजिवि	जीउ वि कम्मु वि दो वि विहंजिवि ।	
जाहु सैमीहमि सासयठाणहो	अजरामरहो परमणिन्वाणहो ।	
पुरिसु महेली संदु वि ह्वउ	सोमु चंडु पुणु णं जमदूअउ ।	10
राउ पुणु वि पाइकु सुदीणउ	रुववंतु पुणु रुवविहीणउ ।	
मइलगोत्तु पुणु गोत्तसमुज्जलु	वलविहीणु पुणु अतुलमहावलु ।	

यत्ता—हुउ अञ्जु मेच्छु णरभवभवणे दालिहिउ पुणु दविणवइ ॥

सोत्तिउ होइवि चंडालु हुउ विसमी भवसंसारगइ ॥ १९ ॥

५ ST दुवत्तु अञ्जुत्तु ६ ST अवसणु णीसारोप्पिणु ७. ST omit this line and P gives it in second hand.

19. १. S कवालि. २ ST समीहपि. ३. A भव

दुवई—मासाहार कूर मिर्गु काणणि पुणु तणयरु वि जायउ ॥

पुणु रयणप्पहाइ णरएसु वि विसहियगरुघायउ ॥ १ ॥

णारउ पुणु हुउ जलयरु थलयरु	णहयरु पुणु तिरिक्खु बहुअहयरु ।	
पुणु कुञ्छिय सुरजम्मावत्तइ	णिवडिउ परिचत्तइ रयणत्तइ ।	
अण्णणाइ अंगाइ धरंतहो	अण्णणाइ ताइ मेळंतहो ।	5
एम वप्प जीवंतमरंतहो	गयउ कालु दुक्खाइ सहंतहो ।	
दुक्खु पावफलु हउं मणि मण्णामि	तेर्णिदियसुहाइ अवगण्णामि ।	
भिक्षु चरमि अप्पउ आयासामि	थोवउं भुंजमि णिज्जणि णिवसमि ।	
धम्मु पयंपमि मोर्णि अञ्छमि	मोहु ण इच्छमि णिंदं ण गच्छमि ।	
कोहु ण संचमि कवडु विलुंचमि	माणु वि खंचमि लोहु विवंचमि ।	10
जायइ देहदुक्खि उच्चैवउ	कहिं मि करमि णउ मयणुम्मायउ ।	
ण भयाउरु णउ सोपं भिज्जामि	हिंसारंभु उंभु णावज्जामि ।	

यत्ता—हउं अंधउ गारिणिहालणए वहिरउ गेयावण्णणइ ॥

पंगुलउ कुत्तिथपंथगमणि सूअउ विकहावण्णणइ ॥ २० ॥

दुवई—जो आहार देहु सो अण्णु जि मइ गहिओ अचेयणो ॥

सो सच्चैयणु व्व परिधावइ धवलणियद्धिओ अणो ॥ १ ॥

विणु धवलेण सयहु किं हल्लइ	विणु जीवेण देहु किं चल्लइ ।	
अण्णु जीउ महु अण्णु कलेवरु	तेण भइ हउं हुवउ दियंवरु ।	
परु ण दुगुंछमि मोक्खु समिञ्छमि	झाणालीणु गिरुत्तरु अञ्छमि ।	5
अट्ट रउइ झाण णउ इच्छमि	धम्मसुक्कझाणि परु पेच्छमि ।	
आहाकम्मुहेसहिं चत्तउ	पिंदु लेमि जिह केवलिवुत्तउ ।	
पंचासवदारइ परिवज्जमि	एम वप्प इंदियवल्लु णिज्जमि ।	
भणइ सुहदु गोसिंणु ण दुग्गमइ	विणु छत्तेण छाहि किं लग्गमइ ।	

20 १ ST मृगु २ ST गिह ण गच्छमि ३ ST read this line कोहु ण संचमि माणु विवंचमि कवडु विलुंचमि (T विलुंचमि) लोहु वि खंचमि ४ ST ण हसमि ण रममि णउ उच्चैवउ ५ A विकहावण्णणइ
21. १ T हल्लइ २ ST झाणारुडु ३ S पावासवदारइ ४ ST चवइ.

विणु जीवेण मोक्खु को पावइ	तुम्हारिसु किं अण्ण तावइ ।	10
छंडहि तउ करि मेरउं वुत्तउ	जीउ वि देहु वि एकु णिरुत्तउ ।	
जिह तरुक्कुसुमहो गंधु ण भिण्णउ	तिह जीउ वि देहाउ ण छिण्णउ ।	
फुल्लविणासिं गंधु जिह णासइ	तिह तणुणासिं जीउ वि णासइ ।	
तं णिसुणेवि सुणिवर आघोसइ	परमण्यहो वयणु परिपोसइ ।	
चंपयवासु वि लग्गउ तेल्लहो	एम गंधु जिह छिण्णउ फुल्लहो ।	15
तिह देहहो जीवहो भिण्णत्तणु	दिट्ठउ किंकर चवहि जडत्तणु ।	
भणइ वीर दिण्णइ पवुत्तरि	इंतु ण दीसइ जीउ पइतरि ।	

घत्ता—पर दीसइ सोणियसुक्कधरु गम्भन्तंरि वुड्ढिगउ ॥

तं णिसुणिवि संजमणिर्यमणिहि कहइ भडारउ समियमउ ॥ २१ ॥

22

दुवई—दूरा एंतु सहु णउ दीसइ परक्कणम्मि लग्गओ ॥

णज्जइ जेम तेम जगि जीउ वि बहुजोणीकुलं गओ ॥ १ ॥

णार्किं को वि ण रुवइं पेक्खइ	कर्णिं को वि ण भक्खइं चक्खइ ।	
अण्णगेज्झु अण्णे ण लइज्जइ	रुवे रुववत्थु जाणिज्जइ ।	
तं पि सविसयवग्गपडिचद्धउ	अण्णु होइ अण्णुमारिं सिद्धउ ।	
सुहुमु णे थूलिं णारिं छिप्पइ	करिकरेण किं राई धिप्पइ ।	
सुहुमु जीउ सुहुमेण जि णारिं	दीसइ जगि केवलअहिणारिं ।	
ता सुंदीरु भणइ किं णिज्जइ	जोणिहिं केण जीउ आणिज्जइ ।	
तं आयणिवि णवजलहरञ्जुणि	संसयहरु आहासइ तहो सुणि ।	
अयसिह छिदिवि एक्कु महव्वइ	जायउ अवरु वि तवभट्ठउ जइ ।	10
संभु वि वंभु वि कम्मायत्तउ	कम्माविवाउ लोइ बलवत्तउ ।	
लोहु व कहुपण कड्डिज्जइ	जीउ सकार्मि चउगइ णिज्जइ ।	

घत्ता—वित्थारु वि संघारु वि करइ अट्ठकम्मपयडिहिं गहिउ ॥

जगि कुंथु हवेप्पिणु करि हवइ जीउ सरीरमाणु कहिउ ॥ २२ ॥

१. T फुल्लविणासिं गंधु ण पावइ ६. T परिघोसइ ७. ST भिण्णउ ८. A णियमविहि

22. १. ST थूलणाणेण २. ST संहारु.

23

दुवई—जइ धुउ लोयमाणु णिरु णिच्चलु किरियाणुणविवज्जिओ ॥

तो तहो कम्मवंधु कह होसइ भीसणभवसमज्जिओ ॥ १ ॥

बंधि विणु कहिं गुरुसीसत्तणु	घडइ वप्प अवरु वि तवासित्तणु ।	
सुद्धहो रइ तसु अंगि ण लगाइ	सग्गु मोक्खु किं कारणु मग्गइ ।	
विणु जीवेण फासु किं सयणइं	परियाणइ उक्कोइयमयणइं ।	5
विणु जीवेण जीह किं लक्खइ	रसविसेस णाणाविह चक्खइ ।	
विणु जीविं पेच्छंति ण णेत्तइं	अग्गइ थक्कइं वहरइं मित्तइं ।	
विणु जीविं धुसिणाइं ण माण्ड	घाणिं कत्थ वि गंधु ण याणिउं ।	
विणु जीवेण कण्णु णायणणइ	सहु सुहासुहु किं पि ण मण्णइ ।	
विणु जीवेण सुहु णिच्चिइइं	पच्च ताइं कुलगुरुणा सिद्धइं ।	10
अयहरिहरईसरसिवणामइं	फासाइयइं गुणगोहधामइं ।	

घत्ता—णउ फासु ण रसु णउ रउ तहो गंधु ण सहु वि वज्जियउं ॥
पर करणहिं पंचहिं पंचगुण जाणइ मइं आयणियउं ॥ २३ ॥

24

दुवई—सुरगुरु लोयणेहिं जं पिच्छइ इच्छइ तं समक्खयं ॥

जो ण णियइ धरम्मि चिरपुरिसणिहाणघडं पि णिक्खयं ॥ १ ॥

वायाकुंठु वंठु दण्णुमहु	विसयकसायरायरसलंपडु ।	
सो किं जाणइ दव्वइं फुरियइं	वायरसुहुमइं दूरंतरियइं ।	
गायइ वायइ णच्चइ खेळइ	कामिणिघणयण हरिय पेळइ ।	5
अरियल हूलइं सुलइं फालइ	खेत्तइं गामइं णयरइं आलइ ।	
पावकम्मि किं सच्चउ पेक्खइ	किं कारुणिं कासु वि अक्खइ ।	
जइ सिद्धंतु अवेहिं कहियउ	लइ तो मइं एउ जि सद्धियउ ।	
कुम्मरोमकंवलपंगुत्ति	णहकुसुमंचिउ वंक्षहि पुत्ति ।	

घत्ता—णिकलुणइ जायइ णउ मरइ ण करइ ण धरइ णउ हरइ ॥ 10
णिकलु अरुउ परमेहिं पहु भवसंसारि ण संसरइ ॥ २४ ॥

23 १ ST सिद्धहो २. A भक्खइ ३ ST गुणगणधामइं.

24. १ T णिक्खिय २ S वायइ गायइ ३. T लायइ ४ T सुलइ ५ T पावधम्म ६ T वंक्षापुत्ति

दुवई—इंदपंडिदचंदविसहरणरक्षेयरविरइयच्चणो ॥

अठोत्तरसहासलक्षणधर केवलणाणलोयणो ॥ १ ॥

अट्टपाडिहेरामललंछणु	णं उदयायलि थिउ मयलंछणु ।	
घम्मचक्किंयमणमलणिग्गमु	वीयराउ मुणि मुणिवरपुंगमु ।	
एहउ होइ सयल परमप्पउ	तिं भासिउ हउं जाणमि अप्पउ ।	5
सो ण णिच्च पज्जापं वुच्चइ	दवत्थै पुणु णिच्च जि सुव्वइ ।	
णिच्च भणंतहं ण मरइ ण हवइ	णिच्च भणंतहं णं रमइ ण चवइ ।	
णिच्च भणंतहं गयणत्तमाणउ	ठाइ जीउ गयकिरियाठाणउ ।	
णाणाभेयं जीव जिणु भासइ	एक्कु जि जीउ भट्टु किं विरसइ ।	
एक्कु हसइ अणेक्कु वि रोअइ	एक्कु चेश अणेक्कु वि सोअइ ।	10
एक्कु जाइ अणेक्कु वि थक्कइ	भिडइ एक्कु अणेक्कु वि संक्कइ ।	
एक्कु सीसु अणेक्कु वि गुरु णरु	एक्कु राउ अणेक्कु जि किंकरु ।	
मणिजासवणहेउ किं दिज्जइ	रुविं किं अरुवि परु दिज्जइ ।	
असिवरेण गयणयलु ण छिज्जइ	एण णाइं महु हासउ दिज्जइ ।	
णिम्मलु किं रैम्मइ पररापं	भयवं भयवहो होउ विवापं ।	15

घत्ता—जगि णत्थि अणुइह तवचरणु पत्तवडियपलरसरसिउ ॥

विण्णाणखंभु पुरिसु वि भणइ वुद्धु भडारउ साहसिउ ॥ २५ ॥

दुवई—जइ तिल्लोकखंभु विण्णाणु वि ता सुगयंतरंगए ॥

भंतिप भंति केम जाणिज्जइ साहज्जइ जणगए ॥ १ ॥

अणि अणि अणण होइ जइ चैयण	ता को मुणई छमासीवैयण ।	
वासणाइ जइ णाणु पयासइ	तो वासण अणि किं णउ णासइ ।	
किं सा पंचहं खंचहं भिण्णी	जीवसिद्धि एमई पडिवण्णी ।	5

25. १. T फणित २. ST ण धरइ ण करइ, A णरवइ ण चवइ. ३. A णाणाजीवभेय ४ ST भिज्जइ

५. ST रप्पइ.

26 १. S तयलोकु भंतु; T तेल्लोकभति २. T सुयइ ३ ST लइ मइ.

तो सिरसिहरि चडावियहत्थे	मुणि वंदिउ भडेण परमत्थे ।	
विसरिसकुसुमवाणविणिवारा	भणु किं पेसण करमि भडारा ।	
भणइ भडारउ घम्मु लइज्जइ	घम्मि सग्गु मोक्खु पाविज्जइ ।	
घम्मि होति मणुय हरि हलहर	चारणचक्कवट्टि विज्जाहर ।	
पायपोमपरिघुलिय पुरंदर	पहाणसलिलपक्खाणियमंदर ।	10
घम्मि होति जिणिंद णरिंद वि	घम्मि होति सुरिंद फणिंद वि ।	
ससहरवयणउ कुवलयणयणउ	माणियमयणउ उज्जलरयणउ ।	
सुहसुहपवणउ भूसियभवणउ	लीलागमणउ मुणिमणदमणउ ।	
मम्मणभणियउ कोट्टावणियउ	घणघणथणियउ णं सुरगणियउ ।	
घम्मि महिलउ होति घरत्थहं	परिहियविविहविहसणवत्थहं ।	15

घत्ता—घम्मि रयणंसुजालंधरहं जालगवक्कमणोहरहं ॥

सुविचित्तचित्तभाभासुरहं सत्तपंचभोमहं घरहं ॥ २६ ॥

27

दुवई—घम्मि होति जाणजंपाणहं घयधवलायवत्तयं ॥

चामर रह तुरंग मायंग महाभड वलाइं भत्तयं ॥ १ ॥

पावेण महिलाउ जायंति मइलाउ	जाराणुकूलाउ घणहरणलोलाउ ।	
पिंगुद्धवालाउ लंवरिकवालाउ	दंढोदुद्धवाउ दूहवउ दुट्ठाउ ।	
कुलमग्गभट्ठाउ कट्ठाउ धिट्ठाउ	सुहणिट्ठणट्ठाउ णोलग्गकंठाउ ।	5
णिम्मक्कणेहाउ दुग्गंधेदेहाउ	खयकाललीलाउ कलहेक्कसीलाउ ।	
सोहाविहीणाउ दारिद्वरीणाउ	खरफरसभासिणिउ गेहम्मि गेहिणिउ ।	
णिवसंति दुरिण चिरजम्मचरिण	तिलपिंडखंडेसु तुसविरसपिंडेसु ।	
डिंभाइं लग्गंति रोअंति मग्गंति	सीएण कंपंति उण्हेण तप्पंति ।	
वाएण भिज्जांति भुक्खाइ छिज्जांति	फट्ठाइं णिवसणहं फुट्ठाइं भायणइ ।	10

४ A रहज्जइ ५ T पायपोम्म ६ ST पाडिद ७ ST सत्तपंचभडमहं

27 १ T दुट्ठोदुद्ध २ P omits सुहणिट्ठणट्ठाउ णोलग्गकंठाउ, ST read पावेक्कणिट्ठाउ for सुहणिट्ठणट्ठाउ.

३ ST तुसरइय ४, AST adds after this दुग्गय (A दोहग्ग) कुट्टवियइ णियकयाविदवियइ (A मयमह. विदवियइ), but A adds this in second hand

णीरसइं भोयणइं णिव्वंधुपरियणइं बहुछिद्दजजरइं कुहियाइं कुडिहरइं ।
 संजणियतावेण जीवस्स पावेण दुक्खाइं पसरंति सुक्खाइं ण ह्वंति ।
 घत्ता—इय जाणिवि तुहुं करि धम्मं तिह जिह जीववहणु ण वि संभवइं ॥
 तं णिसुणिवि सुणिवारिंदवयणु विद्वसिवि तल्लवरु पडिलवइ ॥ २७ ॥

28

दुवई—जिम्मइ मासखंडु पसु हम्मइ गम्मइ सग्गवासहो ॥
 एम भणंति देवगुरुवंभण णाणु ण जिणवरेसहो ॥ १ ॥
 तं णिसुणिवि सुणिणाहिं युत्तउं इंदियवज्जिउ णाणु णिरुत्तउ ।
 जीवसहाउ ण अण्णायत्तउ साहणकमपडिखलणं चत्तउ ।
 इंदियवुद्धिइ काइं मि पिक्खइ काइं मि पुणु जम्मि वि णो लक्खइ । 5
 सुत्तहो मत्तहो सुत्तावण्णहो सुणहुल्लउ मुहि सवइ विसण्णहो ।
 तिं तिहुवणु तियालु संगायउ भणु भणु वण्ण केण विण्णायउ ।
 घासिं भारहु सयलु वि दिट्ठउ अण्होतु जिं किह लोयहं सिट्ठउ ।
 ठविय केम महि संख पयासहि परमाणुअउं गणिउं परिहासहि ।
 गहगहणुल्लउ केम पमाणिउ गहणु केम गयणंगणि जाणिउ । 10
 घत्ता—सव्वण्हु अणिदिउ णाणमउ जो मयंमूहु ण पत्तियइ ॥
 सो णिदिउ पंचिवियणिरउ वइतरणिहि पाणिउं पियइ ॥ २८ ॥

29

दुवई—किं केण वि जयम्मि ण कैयाउ रियाउ भणंति णिहया ॥
 ण हि सयमेव थंति पंतिए णहे मिलिऊण सहया ॥ १ ॥
 अणुसंघट्टणि सहु विहावइ उट्ठिउ खाणि णहयलि परिघावइ ।
 पसुहुं वि णिजीवहं वि अणक्खइ सो संभवइ महुइ अवइ वि खइ ।
 णरमुहवण्णठाणसंकेयहो बुद्धिय णिज्जइ भासाभेयहो । 5
 वेउ सयंभु भणंतु ण लज्जइ दिववरवरकइकिंत्तणि पुज्जइ ।
 विग्गहवंतु देउ णउ अक्खइ पंडव सुरसुअ मुहियइ शंखइ ।

५ ST add after this पावेण ठंडियइं घम्मेण छंडियइ ६. A लहति ७. AP णरवरु

28 १. T रिसिणाहं. २. A वि. ३. ST मइसूहु

29. १. AST कियाउ. २. ST किंत्तिण; A किंत्तणु

अंसु ण लब्धमि णिच्चणिरसहो वासुयउ किह किउ रिउ कंसहो ।
 हिंसइ सगु मोक्खु सुयसंगमु अणु पुराणु अणु वेयागमु ।
 अणु देउ अणु जि पुज्जिजइ किं वोलिजइ हो हो पुज्जइ । 10
 वयणु कुमारिलभट्टहो केरउ अदधसुद्धधम्महो विवरेरउ ।
 यत्ता—गेयइं वेयइं मइं जाणियइं हरिणहो मरणु पयासियउ ॥
 एकिं णिरु णिकिउ समरउल्लु अवरें दियेउल्लु पोसियउ ॥ २९ ॥

30

दुवई—मीण गिलंतु ण्हंतु जइ सुज्जइ ता कंको महामुणी ॥
 वदिज्जइ चरंतु णइतीरिं किं किज्जइ परो मुणी ॥ १ ॥
 मिढी हरिणी वि गाइ वि तणयरि पारिं हई सूअरि वणयरि ।
 जिणवरदिट्ठिहिं सब्ब समानी देवि मणिवि सुरवसहिसमानी ।
 वंदेइ गाइ पुण वि जो मारइ अप्पउ भवसंसारहो तारइ । 5
 गोसुअ जाणि घम्मि रइ माणइ सोयामाणिहिं मज्जु चक्खणइ ।
 हो तहो विप्पहो तत्ति ण किज्जइ रिसहिं दिहुउ धम्मु लइज्जइ ।
 दुज्जइ होइ धम्मु अणगारउ लइ परिपालहिं तुहुं सागारउ ।
 अणालियगिर जीवइ दय किज्जइ परधणु परकलत्तु वेचिज्जइ ।
 अणिसाभोयणु पमियपरिग्गहु मणि ण णिहिप्पइ लोहमहागहु । 10
 महुमइरामिसु पंडुंवरिफलु णउ चक्खिज्जइ कयडुक्कियमलु ।
 किज्जइ दसदिसपच्चक्खणु वि भोउवभोयमुत्तिसंखाणु वि ।
 मइंरक्खणु अवह वि सुदसवणु वि पाउंसकालि गमणवेरमणु वि ।
 जीवाहार जीउ ण धरिज्जइ णियपहरणु वि कासु वि दिज्जइ ।
 यत्ता—अट्टमिदिणि अवह चउदसिहिं लिर्वइ पुरंधि ण थण दुहुडि ॥ 15
 उववासु एकठाणु वि करहि एकभत्तु जिमं णिवियडि ॥ ३० ॥

31

दुवई—जिम पुण कांजिएण भुंजेज्जसु झाइयधम्मज्ञाणओ ॥
 णिवसिज्जसु कहि पि जिणमंदिरि जणियमलावसाणओ ॥ १ ॥

३ ST गोएं वेए ४ A दियवल

30 १ ST वदइ पुणु वि गाथ जो मारइ २, AST गोसव ३ ST' लोहमहागहु ४. A मयरक्खणु
 ५ ST पाउसि कि पि ६ ST म च्चिव पुरंधिहिं थणुहुडि.

पवि पवि तुहुं पम करिजसु	संयलु वि कम्मु सहिसु चपजसु ।	
अहसु पत्तु दंसणि जाणेजसु	जीवदयावरेण होपजसु ।	
मजिहसु घरवइ उत्तमु संजमि	संठिउ समदमवयणियमुजमि ।	5
अभयाहारोसहसुअदानइ	तिविहपत्तविचरइयसंमाणइ ।	
दिण्णइ गरुपुण्णसंताणइ	पुरिसहं दिंति पंचकल्लाणइ ।	
दंसणु णाणु चरिउ चित्तिजइ	किरियापुविं जिणु वंदिजइ ।	
रोसु तोसु हासु वि वंचिजइ	समभावण भावि भाविजइ ।	
इय संमिाइउ भणिउ तियालइ	घरपढिमगइ अहव जिणालइ ।	10
अह पुणु उत्तरदिसि सवडंसुहु	ठाइवि होइवि सुरवइदिसिसुहु ।	
मणिण णियच्छिउ जिणवरसिरिसुहुं	कुगुक्कुदेवहं होवि परंसुहु ।	
अंतर्कालि सल्लेहणमरणिं	अवसु मरेव्वउं णिजियकरणिं ।	

घत्ता—तं णिसुणिवि पभणइ पवरभहु अस्सहं कुलि मारणु पढसु ॥

तं वज्जिवि संयलु परिग्गहिउ धम्महो केरउ कहिउ कमु ॥ ३१ ॥ 15

32

दुवई—दुउं पुरवरतलार पढ मारमि दारमि भारमंडणे ॥

महु वउ णत्थि देवमुणिपुंगवदुद्धरचोरमारणे ॥ १ ॥

पियरपियामहकमसंचारिं	महु कुलधम्मु वहु णरमारिं ।	
तं णउ सुअमि इयर वउ लइधउ	तं णिसुणिवि रिसिणा पुणु कैहियउ ।	
पउ णियच्छहि अरुलइ णियडउ	जिह भवि भमियउ कुकुडजुयलउ ।	5
तिह भमिहीसि तुहुं मि संसारइ	लग्गउ कउलधम्मवित्थारइ ।	
भासइ णरवर कहहि चिराणउं	तंवचूलजुयलस्स कहाणउं ।	
कहइ सुणीसर मायापुत्तइ	इह होताइ लच्छिसंजुत्तइ ।	

घत्ता—अधंतकुसंगि जायएण जायउ भाउ सककसडउ ॥

मारिवि कुलदेविहि दिण्ण वलि पयहिं कित्तिमु कुकुडउ ॥ ३२ ॥ 10

31. १ S omits this line; T reads संयलु वि धम्म अहिस वरेजसु २ ST omit this line,

३ A चरणु. ४ AS अंतयालि

32. १. ST संढणे २ ST लवियउ ३. T तुहुं जि.

33

दुवई--णियतणु घणु विणासिवि भयतुंगइं मरिवि छुहावसं गइं ॥

संजायाइं बे वि सिद्धिसाणइं पुणु पसवइं भुयगइं ॥ १ ॥

पुणु हससुसुमारभवयत्तणु	पुणु अय आयय अयमहिसत्तणु ।	
संपइ जायउ पुणु वि णवल्लउ	पेच्छसि रत्तसिहरमिहुणल्लउ ।	
ता णरेण कुलधम्म सुयप्पिणु	लइयउ सावयवउ पणवेप्पिणु ।	5
अम्हइं विणिण वि णिसुणियजम्मइं	मणि संगहियजीवदयधम्मइं ।	
अइअउव्वलार्हि संतुहइं	लवियइं सुमहुरु कर्यउकंठइं ।	
णवरस्सहारउ सहु सुणंति	धणुगुण मग्गणि झत्ति कुणंति ।	
अणिय देवि जसवइणरणार्हि	मेहुणसण्णावहणुच्छार्हि ।	
पेच्छि देवि घणुवेउ अभग्गउ	सहवेहु दक्खालमि लग्गउ ।	
घत्ता--इय भासिवि राणं मुक्कु सरु वम्मइं तेण विलुक्काइं ॥		

अम्हइं विणिण वि पंजरि ठियइं दहविहपाणि मुक्काइं ॥ ३३ ॥

34

दुवई--बे वि मुयाइं कंठणिब्भिण्णइं सोणियकिमिणिहेलणे ॥

सुयपणइणिहि गग्गि संकमियइं कुसुमावलिहिं तक्खणे ॥ १ ॥

पावपरंपराइ णिह वणियउ	हउं सुण्हहे णियपुत्ति जणियउ ।	
जा चिरु हौंती माय महारी	परमेसरि चंदमइ भडारी ।	
सा णियकर्मि भववलि दिण्णी	णत्तिहे णत्तिण उप्पण्णी ।	5
गम्मट्टिउ जुयलुल्लउ जइयहु	मासाहारु ण रुच्चइ तइयहु ।	
णवैमासहि सुव कुमरहं जुवलउं	संजणियउं सुहजोइं विमलउं ।	
जणणिए हउं जणणेण वियाक्किउ	अभयरुइ त्ति कुमार पकोक्किउ ।	
अभयमइ त्ति सत्ति णं कामहो	सस परिवहइ कंति व सोमहो ।	
विणिण वि सयलकलाणउणियरइं	जावइं णययाणंदियपियरइं ।	10
महु जुयरायपहु वज्जेसइ	लोउ सभोउ भवणि भुंजेसइ ।	
कज्जइं तेण मयामिससिद्धिहिं	जसवइपहु पत्थिउ पारद्धिहिं ।	

33 १ T कयउक्किहहि

34 १ ST अइ २ ST omit this line, AP add this in second hand. ३ ST धम्महो, A वम्महो

अग्गइ काइलसद्धो मिलियं   पंचसयं सोणइयहुं चलयइं ।
उववणि तरुवरतलि आसीणउ   उग्गतत्तचत्तावें श्रीणउ ।
ता दिट्ठउ कुसुमसरवियारउ   झणारूहु सुदत्तु भट्टारउ ।

15

घत्ता—पट्टु चितइ सिद्धिविणासयरु अवसवणउ कहिं आइयउ ॥
खलु सवणउ तइयइ धाहिरउ कहिं महु जाइ अघाइयउ ॥ ३४ ॥

35

दुवई—इय संचित्तिऊण मणि पिसुणिं गियसुणहउ विमुक्कओ ॥
णं चलु विज्जुपुंजु मणपवणजवालउ णं पिसक्कओ ॥ १ ॥
अणुमग्गे तहो पविणहरंकुर   सोणइयहिं मुक्क गियकुक्कुर ।
भसणहं ताहं सुतिक्कइं ढसणइं   णं रायहो मयमारणवसणइं ।
वंकइं उज्जुयत्तु णइ पत्तइं   पुंछइं णं पाविट्ठहो चित्तइं ।
जीहइं णं हिंसातरुपल्लव   णक्कइं णं तहो अंकुर णव णव ।
सुणहा पावपुंजइं व दिट्ठा   पारद्विय ताइं वि णिकिट्ठा ।
मयंडलु दंति ससिउ वणि दिट्ठउ   सद्धउ जेहिं सुणहं उच्चिट्ठउ ।
ते जि सुणहं दारियसारंगइं   अण्णु किं सुणहं मत्तइ सिंगइं ।
ते गुणवंत हसंति भसंति व   आकोसंति संति मारंति व ।
सुणिवरतवसामत्थिं गिरत्था   सयल धि धियं ओणावियमत्था ।
सुणहं णियवि लेवि सइं असिवरु   राउ पघायउ मारहुं सुणिवरु ।
तां तहिं केण वणिदिं बोल्लिउ   वणि कल्लाणमिच्चु अंतरि ठिउ ।

10

घत्ता—विरएण्णु अंजलि वणिवरेण बोल्लिउ राउ जणत्तिहरु ॥

जइ मारहि जइवर वयसहिय तो किं करइ विंझि समरु ॥ ३५ ॥

15

36

दुवई—पणवसु पचणवरुणवइसवणयुयं विसए विरत्तयं ॥
ता पच्चिचइ णिवइ कोवारुणु पइं किं हो पउत्तयं ॥ १ ॥

35. १ T हरिणमसु दंतावलिदिट्ठउ. २ ST सयल वि संठिय पणवियमत्था ३. A ठिय ४. ST ता तहिं
अवसरि णं दइवें णिउ

गङ्गु अमंगलु कैजाविणासणु
तहो पयजुइ पडंतु किं बुच्चमि
ता पभणइ वणि गंजोल्लियमणु
णगगउ खेत्तवालु कस्तियकर
लोहवलयकयकमखरवाहणि
भीमइं भक्तिव्यमाणुसमासइं
हृदयगाहियकंकालकवालइं
संतु जीवदयवंतु सुणिम्मलु
णगगउ परमहंसु पर ह्यायइ
तिरय्येणभूसणु णगगउ भावइ
अण्णु वि पइं अण्हाणु किं दूसिउ
जणि अण्हाणु पडंतु कुणंतहं
अयमलसलिलिं सुज्झइ कप्पह
माणुसु पुणु थिप्पइ वसचोप्पहु
धुप्पइ धुप्पइ पुणु वि अब्बोक्खउ
फुल्लमालचंदणघोयंवर

जो मई पावेव्वउ जमसासणु ।

वेयवंत दियवरहं ण रुच्चमि ।

णगगउ रुहु धूलिधूसरतणु ।

5

रणक्षणंतपयगयणेउरसर ।

णग्गी जोइणि मुंडपसाहणि ।

पयइं सव्वइं पिउवणवासइं ।

मंगलाइं किह भणु हिंसालइं ।

साहु भडारउ केम अमंगलु ।

10

णगगउ णगगपहिं जणु जायइ ।

तो वि सुणिंदह दोहं जणु लावइ ।

णिंदावयणु सुणिंदहो भासिउ ।

किं पुणु रिसिंहिं महातववंतहं ।

देहं किं सुज्झइ दुक्खियलंपहु ।

15

लोहमोहमायामयसुक्कहु ।

णयरोघसरपसरसारिक्खउ ।

ताम सुद्धु जा दूरि कलेवर ।

यत्ता—सव्वंगु पवित्तु महारिसिंहिं पत्थिव दुद्धरतवधरहं ॥

लालारसु लगगउ तणुमलु वि हरइ रोउ रोयाउरहं ॥ ३६ ॥

20

37

दुवई—जाणंउं पायधूलिलेवेण वि णासइ पावपंकओ ॥

ताणमिसीणमीसं पणाविल्लसु छहुइ मच्छरोकओ ॥ १ ॥

आमोसहि पविउँलखेलोसहि

जल्लोसहि विण्णोसहि णंसहि ।

अहयमहाणसद्धि सव्वोसहि

पयहो णउ ढसंति अंगइं अहि ।

पयहो हरि करि पुणु वि ण लग्गहिं

भिल्लपुलिंदइं णहलवलग्गहिं ।

5

36 १ ST कज्जपणासणु २ A णगगउ ३ ST सव्व ४ ST तिणयणु गियतणु णगगउ भावइ. ५ ST दोसइं लावइ ६ AP अयमयसलिलि ७ ST omit this line ८ ST omit this line. ९ ST ता सुधुय

37 १ ST जाणं; A जेणम २ सीसु ३ AST पविमल ४ ST omit this line.

जइ रूसइ तो पाडइ सकु वि	मेरुमहीहर सउं तिल्लोक्कु वि ।	
तेयरिद्धिपज्जलियसिद्धिहि	को किर थक्कइ पयहो दिद्धिहि ।	
पर किं वलि वि सल्लाहं ण रूसइ	पणवंतहं सज्जणहं ण तूसइ ।	
अइमज्झत्थु महत्थु महाजसु	जीवियमरणि मुणिंदु समंजसु ।	
पयहो अरिणरसत्थाहिं धित्तइं	लैइ ताइं जि हवति सयवत्तइं ।	10
इय एवहुहो कित्तिणिहाणहो	करु पसरिज्जइ केम क्किवाणहो ।	
सीहहं सदूलहं वि अणुग्गहु	जेण कियउ जिनघम्मपरिग्गहु ।	
अहवा हउं किर बोल्लमि सावउ	पेक्खु पेक्खु मुणिवरहं पद्दावउ ।	
परमारणसीलइं लल्लकइं	सुणहइं पंचसयइं पइं मुक्कइं ।	
मुणिवरपायमूलि लोलंतइं	चललंगूलदंडचालंतइं ।	15
पेक्खु पेक्खु मा मुज्झहि मोहिं	वंदहि साहु म डज्झहि कोहिं ।	

घत्ता—णामेण सुदत्तु गुणोहणिहि हौतउ राउ कलिंगवइ ॥

कुसुमालघरहु वंधहुं वदहु णिविण्णउ इहु हुवउ जइ ॥ ३७ ॥

38

दुवई—णियणायाहियारिथियदियवरणियरेण विणिउंत्तओ ॥

तक्करपाणिपायसिरखंडणदंडणविहिविरत्तओ ॥ १ ॥

जीवघणासपास छंडेविणुं	जुण्णउ तणु व सरज्जु मुपविणु ।	
थिउ गिरिगहणे महरिसि होइवि	भो भो जसवइ रोसु पमाइवि ।	
पणवहि चरणजुयलु पयहो तुहुं	कर मउलेवि अवलोहि रिसिमुहुं ।	5
इय कल्लाणमित्तवयणुलउं	लगगउ कणिण णरिंदहो भल्लउं ।	
वंदिउ गुरु गुरुआरण भत्तिप	तेण वि सव्वजीवकयमित्तिप ।	
घम्ममलाहु होउ त्ति पघोसिउ	वच्छल्ले महुक्कल्लर भासिउ ।	
चित्तइ णियहियवइ णिवसुंदरु	अचलत्तेण धीरु गिरि मंदरु ।	
गंभीरत्तणेण रयणायरु	तेयं सइं पुणु चंदु दिवायरु ।	10
णं पुंजेप्पिणु ठवियउ संजसु	मुणिवेसिं णं संठिउ उवससु ।	
णं माहण्णसारु तवसत्तिहि	आवासउ णं जिनवरभत्तिहि ।	

५ ST चंदकु वि सकु वि तेल्लकु वि ६ ST लगगइ ताइ ७ ST पचक्खु ८ ST लोलतइं ९ ST चघणवहेण.

38 १ A पउत्तउ २ ST छिंदेप्पिणु.

पुष्पदंतविरहयुग

णं वयंवेछिहि कीलागिरिवरु खंतिपवरपोमिणियहि सरवर ।
 यहउ साहु साहु सुए संतउ मइं पाविं मारण आढत्तउ ।

घत्ता—पच्छित्तु करमि दुब्बिलसियहो सीसु लुणेप्पिणु अप्पणउ ॥ 15
 णिवंचित्तिउ मुणिवि मुणीसरिण जंपिउ सवणसुहावणउ ॥ ३८ ॥

39

दुवई—हो हो हो णरिंद किं चित्तिउ अलिउलणीलकेसयं ॥

णिंदणगरुहणाइ तसु णासइ मा खंडहि ससीसयं ॥ १ ॥

ता पहु खवइ गुञ्जु किह लक्खिउ	मणु वि महारउ मुणिणा अक्खिउ ।	
हियउ मुणेवउं किं किर साहसु	भणइ सेट्ठि परमेट्ठि समंजसु ।	
लोयालोयउ जं जि समिच्छहि	तं जि कहइ जइवर परिपुच्छहि ।	5
पुणरवि जगरवि रिसिहि णवेप्पिणु	भणइ राउ महु ताउ मरेप्पिणु ।	
जसहर सहुं जणणिए कहिं जायउ	कहिं जसोहु जसपसरियछायउ ।	
कहइ सूरि सियपलिउ णियच्छिवि	तुह जणणहो कुललच्छि पर्येच्छिवि ।	
दुद्धर तउ चरेवि भयमयवहु	गउ सुरहरहो जसोहु पियामहु ।	
परियणसैयणाणंदजणेरइ	पट्ठंभि णरणाइ तुहारइ ।	10
कुलदेवयहि पुरउ परिवायवि	पिट्ठिं विरइउ कुकुहु घाईवि ।	
एत्थु जि णिहयइं मायापुत्तइं	गरलवसेण पत्त पंचत्तइं ।	
णरैवइ संजायइं सिहिसाणइं	एम जीउ पावइं फलु माणइ ।	
सुणहिं मारिउ जो मोरुल्लउ	सो परियाणसु तुहुं जणणुल्लउ ।	
पइं फलइं हउ फोडियमच्छउ	सारमेउ जो महिपल्लत्थउ ।	15
सो अल्लियहि जीउ जाणेज्जसु	एवहिं जीवइं जीविउ दिज्जसु ।	

घत्ता—पुणु विसहरारि तुह पिउ हुवउ तहो मायारि भीयर उरउ ॥

सो खड्डउ तेण भयंकरिण सइं पुणु मरिवि तरच्छहउ ॥ ३९ ॥

३ Sदयवेविहि ४. ST परम ५ ST सत्तउ

39 १ ST जइ तुहुं २. A समप्पिवि. ३ A तवेवि. ४ T णयणाणंद. ५ S मारिवि ६. ST एत्थुज्जेणिहिं मायापुत्तइ. ७ ST भवसायारि जायइ. ८ ST भीसणु

दुवई—सुउ सिप्पाणईहि उप्पणउ रुज्जयणारिमरओ ॥

पई मारियउ जणणजणणी चिरु दुद्धरु सुंसुमारओ ॥ १ ॥

वेपं भासिउ भट्टमरट्टह	रोहियमच्छु दिण्णु जो भट्टह ।	
तेरउ बप्पु पई जि संताविउ	सो कयपहरइं विहुरइं पाविउ ।	
तहिं जणणीयाहि अइयहि अइयउ	हवउ पावपडलसंछइयउ ।	5
जुहिदे सिंगगे भिण्णउ	मायारूढउ तहिं जि विवण्णउ ।	
जीविउ बीयविदुसंमाइउ	अप्पउ अप्पण मई जाइउ ।	
थिउ पुणु गम्भंतरि णियमायहि	भंगुरअंगो णामियकार्यहिं ।	
मयभारणि पारद्धिण सिद्धी	सा छाली पत्थिव पई विद्धी ।	
पियमायरिहि पोट्टु दोहाविउ	छावउ जीवमाणु अवलोइउ ।	10
अप्पिउ घणियहिं तेण जि रक्खिउ	घरु आणिउं ता आमिसु भक्खिउ ।	
पाउ लुणेवि दिण्णु णियमायहि	पुब्बजर्मि तहु तणियहिं जायहि ।	
अयइयमय णिव तुह चाणरिंग	कय पुणरवि सयत्त कयमरिंग ।	
ईरि सिंधुमहिंसु अयरुवउ	जाणसि किण तुरयजमदूअउ ।	
उअरहो हेट्ठि अगि जालाविउ	जो पई विरसमाणु पडलाविउ ।	15
सो सेरिहु अज्जी य तुहारी	अवसु ण चुक्कइ वाय महारी ।	
घत्ता—सो छेलउ महिसु वि संभरहि अवरपक्खि जहिं जइयहु ॥		
पई अंदिवि रांदिवि वंभणहं आउ दिण्णु तहिं तइयहुं ॥ ४० ॥		

दुवई—वे वि सुयाईं ताईं पुण कुकुडपक्खिभवे पवण्णईं ॥

तित्थु सुणेवि सहु णंदणवणि पई चाणेण भिण्णईं ॥ १ ॥

तहिं मरेवि निरुधमलायण्णईं	कुसुमावलिहिं गाविभ उप्पण्णईं ।	
पम बप्प विस्सहियसंसारइं	अभयमईअभयरुइकुमारइं ।	
एवहिं पुंणवंधपारंभईं	घरि अच्छंति तुज्झ पियडिभईं	5

40 १ ST जूहेसे.

41 १. AST मयाई. २. ST चट्टपुण्णपारभई.

अमयमह त्ति देवि तुह मायरि	मंसासिणि णं भीमणिसायरि ।
गुणगणवंतं महारिसि णिदिवि	कुगुरुकुदेवहं चरणहं वंदिवि ।
मीण जियंत जियंत तलेप्पिणु	भोयणवेलइ चिप्पहं देप्पिणु ।
सहं भक्खेप्पिणु मल्लु पिप्पिणु	जारहो काराणि पइ मरेप्पिणु ।
णिट्ठियट्ठि कुट्ठेण कुट्ठेप्पिणु	अइरउइस्सणेण मरेप्पिणु ।
पंचमणरयहो गय सा पाविणि	जसहररायहो केरी भाँमिणि ।

IC

घत्ता—दुक्कर्मि णिवहइ णरयविले सुहिउ कहिउ अवगणइ ॥
सिरिपुष्पयंतजिणवरवयणु मूहु लोउ णायणइ ॥ ४१ ॥

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकणाहरणे महाकइपुष्पयंतविरहए महाकवे
जसहरमणयजम्मलाहो णाम तइउ परिच्छेउ समत्तो ॥ १ ॥

IV

*अश्रान्तदानपरितोषितवन्दिदृन्दो
वारिद्रौद्रकरिकुंभविभेददक्षः ।
श्रीपुष्पदन्तकविकाव्यरसाभितृप्तः
श्रीमान्सदा जगति नन्दतु नन्ननामा ॥ १ ॥

I

णिस्तुणिवि दुहभरियइं मह भवचरियइं जसवइणिवाहियउं चल्लिउ ॥
सोयरसु पघाइउ अंगि ण माइउ णयणसुय धारहिं गालिउ ॥ भुवकम् ॥
दुवई—मुणिकमकमलजुयले लोलंतु पघोसइ एमं पत्थिओ ॥
हा हा मज्झु जणणु जिं मारिउ सो भुवणयलि णिक्किओ ॥ १ ॥

अज्झु जि संघारमि पाववेरि	लइ ण करमि केण वि समउ खेरि ।	5
पिट्ठमपं कुक्कुडपं हपण	मणि मणिणपण दुरिपं कणण ।	
गुरुयणु पत्तउ एवह दुक्खु	डज्झउ माणुसु जं चम्मचक्खु ।	
बप्पु वि णो लक्खिउ जम्मि जम्मि	मइं माराविउ णिद्धम्मि घम्मि ।	
जहिं रिसि गुरु जिणवरु णत्थि देउ	तहिं कुलि कहिं जीवह दयविवेउ ।	
घाहिज्झइ जहिं घणयरहं सत्थु	तहिं वंधु वि हम्मइ परभवत्थु ।	10
जीवउलइं मइं णिदयाइं जाइं	को लक्खिअवि सक्कइ ताँइ ताइं ।	
जइचरणकमलसंणिहियचित्त	ओ ओ घणिवर कल्लाणमित्त ।	

घत्ता—सीह्वासणलत्तइं वरवाइत्तइं विविहइं चिंघइं चामरइं ॥
रहवर मायंगइं पवैरतुरंगइं भडसेण्णइं पंजलियरइं ॥ १ ॥

2

दुवई—लइ पत्थिवसुद्धाइं अणुहुंजउ अभयवईं कुमारओ ॥
महु दिक्खेहे पसाउ पडिवज्जउ भणु भणु तुहुं भडारओ ॥ १ ॥

*This verse is omitted in S and T

1 १. ST णिवहियउं, A णिवहु हियउं. २ ST एव. ३. A चम्मचक्खु. ४ ST एत्थु ताह. ५. S चवल.

६. S सिंहासण.

कयलीकंदलसोमालगत	अभयमइ कुमरि सिसुहरिणनेस ।	
दिज्जउ कुमरहो रिउमहणासु	अहिछत्ताहिवणिवणंदणासु ।	
तहिं अवसरि पुरवरि वत्त पत्त	लइ चाहसिद्धपारद्विजत्त ।	5
संजायउ रायहो धम्मलाहु	तवचरणहो उवरि णिवद्धु गाहु ।	
ता तहिं चवंति रायाणियाउ	घणरम्मपेम्मसवियाणियाउ ।	
क वि भणइ हुवउ पियतिलयलेउ	हो हो किं किज्जइ पत्तलेउ ।	
बहु का वि भणइ किं लिहहिं चित्तु	पहु वट्टइ कामविरत्तचित्तु ।	
क वि पभणइ किं सुहंमंडणेण	राणउ रंजित तवमंडणेण ।	10
बहु क वि पमेल्लइ पडहु पवव	विहिवायंइ लग्गउ किं पि अवर ।	
क वि कुल करंति करंति थक्क	लइ केसुप्पाडणविहिपडक्क ।	
पिय का वि लिहंति कवोलवत्तु	हाँ दइव काइं विवरीउ पत्तु ।	
उट्ठिय क वि मुत्तियगुणि ण दिंति	मुणिगुणणिच्चलु णियमणु ठवंति ।	
क वि पभणइ म कराहिं तिक्ख णक्ख	वरइत्तु लएसइ परमदिक्ख ।	15
क वि णिसुणिवि पियवत्ताइं लीणं	देहइ कंजुलिय ण थाइ लीण ।	
इय णाणाविह जंपंतियाउ	पियविरहभयं कंपंतियाउ ।	
पासेयविंदुथिप्पंतियाउ	कंचीकलाव गुप्पंतियाउ ।	
णैयणंजणंसुमलमइलियाउ	मणिरसणांकिंकिणिमुहलियाउ ।	
णेउरल्लंकारमणोहराउ	उण्णयघणपीणपयोहराउ ।	20
सैयल वि अंतेउरराणियाउ	जहिं राउ तहिं जि संपत्तियाउ ।	

घत्ता—णहपहजियसुमणिहिं चलहारमणिहिं पत्थिय रमणिहिं पत्थियउ ॥

विणडिउ तवचरणिं सिरिसुहहराणिं तुहुं दइवेण गलच्छियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—अम्हइं अच्छराउ तुहुं सुरवइ सउहलयं विमाणयं ॥

पियसंजोग्गु सग्गु किं सग्गसिरे कुडिलं विसाणयं ॥ ६ ॥

2 १ ST पत्त वत्त २ ST पभणइ हुउ ३ ST सुहं मंडणेण ४ A विहिवायणलग्गउ ५ ST हा दइ
यउ कि पि विवरीउ पत्तु ६ ST झीण ७ ST णयणजण सुहुं मइलितियाउ ८ S and T omit this line
and A and P give it in second hand

3 १, S सउहयलं

रइकरणांलिगणधुत्तियाउ	पणयंगणाउ कुलउत्तियाउ ।	
इय पलवंतियउ ण इच्छियाउ	सयलउ रायं णिअच्छियाउ ।	
ढकारवचैल्लियगयवरोहिं	हिलिहिलिसरोहिं सियहयवरोहिं ।	5
णग्गुगस्रगकरकिंकरोहिं	मणचहुलतुरयणियरहवरोहिं ।	
परिवाइयाइं सहयरणरोहिं	विज्जिजंतइं चलचामरोहिं ।	
सिग्गिरिणंदणवणसहलाइं	छत्तावल्लिछाइयणहयलाइं ।	
महँवलिउल्लियणाणाधयाइं	सिवियाजार्णिं विणिण वि गयाइं ।	

घत्ता—परिसेसियपरियरु सधैउ सचामरु चरियरयणउड्डियसयरु ॥ 10
 खोणियलि णिविट्ठउ दोहिं मि विट्ठउ णरवइ णं सामण्णु णरु ॥ ३ ॥

4

दुवइ—ता मुणिवयणकमलणिगंतञ्जुणीकहियं कहुंतरं ॥

अम्हइं तंमि विहिं मि तं चिय पुणुं संभरियं भवंतरं ॥ १ ॥

भउ सुमरिवि विणिण वि मुच्छियाइं	लंजियहिं करेण पडिच्छियाइं ।	
अहिंसिचियाइं सीयलजलेण	आसासियाइं चमराणिलेण ।	
परियाणियचिरभववेयणाइं	कह कह व समागयवेयणाइं ।	5
मलिणाणणाइं पुणु उट्टियाइं	मुणिचरणजुयालि णिवडिवि ठियाइं ।	
अम्हइं मुच्छइं मुच्छिय मयच्छि	कुसुमावलि णिवकुलकमललच्छि ।	
कोमलकरयलताडियउरेण	सोइय सयल्लिं अंतेउरेण ।	
वहु का वि भणइ सोहग्गयत्ति	उट्टुडु माइ मणहरणसत्ति ।	
कै वि भणइ ण तुहु वि महु णिपइ	पइं भणितु णाहु तंबोलु लेइ ।	10
उट्टु देवि करि साहिलासु	देवाविउ पइं महु ण्ढाणवासु ।	
दूहवियहिं पइं महु किउ विलासु	भूलिवि पेसिय णियपइणवासु ।	
वहु का वि भणइ तुहुं ण वि सवत्ति	महु माय वहिणि अविहिण्णामित्ति ।	
उट्टु भइि कारुणु करहि	वउ लित्तु जंतु णियकंतु धराहि ।	

२. T पणियंगणाउ ३. ST चलियसुगयवरोहिं. ४ ST अम्हइं विल्लियणाणाधयाइं, ५ ST अणउअ अचामरु.

४ १. ST पुणो भरियं, २. ST उट्टु देवि लहु बोलु देइ. ३ ST हउ पियहु णासु

घत्ता—ता मुच्छ पमाइवि अम्हइं जोइवि पयलियवाहजलोछियइं ॥
महपविहि णेत्तइं ओसासित्तइं णं सयवत्तइं ढोलियइं ॥ ४ ॥

5

दुवई—चित्तइ रायघरिणि मुणिवरवाणीरवदिणकण्णइं ॥

पयइं डिंभयाइं किं विणिण वि मुच्छावसणिसंणइं ॥ १ ॥

इय चित्तिवि करसंजोइयाइं
मुणिणा णाणेण णियच्छियाइं
अम्हइं संभरइं पउत्तु सव्वु
अम्हइं चंदमइजसोहराइं
अम्हइं पणयारिउडरयराइं
अम्हइं अयमयमहिसय हुआइं
जाणहि णियणंदणणेहत्तणिह
ता मुणिपयपोमइं पुंजियाइं
णियणयरि गंपि मंदिरि डियाइं
तुह पिउ पवैज्जइ चलिउ अज्जु
तं णिसुणिवि मइं पवसंतएण

आलिगिवि अंकइं ढोइयाइं ।
तुम्हइं किं जाणह पुच्छियाइं ।
किं रिसि भासंति असव्वु कव्वु ।
अम्हइं सिहिसाणइं थलयराइं ।
अम्हइं सिप्पाणइजलयराइं ।
अम्हइं खगाइं पुणु तुह सुआइं ।
इहजम्ममाइ चिरजम्मसुणिह ।
अम्हइं राएण विसज्जियाइं ।
कल्लाणमित्तु जंपइ पियाइं ।
तुहुं परिपालाहि सत्तंशु रज्जु ।
चोलिउ भवभयसमसंतएण ।

5

10

घत्ता—सो महु पियणंदणु णयणाणंदणु इह मइं रज्जि परिउविउ ॥

एवहिं तवो तणुवहु हउं ससहरमुहु दइवि चंगउ सिक्खविउ ॥ १५ ॥

6

दुवई—एवहिं दिण्णलइयपरिवाडि वि लंघिवि जामि गिरिगुहं ॥

फेडमि मोहजालघणमुहवहु पेच्छमि तवसिरीसुहं ॥ ६ ॥

ता भणइं सेट्ठि गुणगणविसालु
पहिलारीपहुणा अज्जणिज्ज
जिणैयमाहस्माविही तइं त्ति

तवचरणहो अज्ज वि कवणु कालु ।
जाणेव्वी सयल वियारविज्ज ।
वत्तवि अत्थाणत्थइं पवित्ति ।

5

5. १ S पसंगयं २ S अंके पढोइयाइं ३ ST अम्हहि पउत्त संभरहु सव्वु ४ S अम्हइं अयमहिसय भवि हुयाइं ५. AST पव्वज्जहे ६ S भवभवसमसंतएण

6 १ S जाणेवि. २ AST जण

जहिं भुवणि णयाणय चवहरंति सा दंडणीइ णिच्छउ कहंति ।
 एयाहिं वट्टइ जगि जोरें खेमु संपज्जइ सुहुं धम्मत्थकामु ।
 अणवरयभुत्तसंपुण्णभोउ पयासु परिट्टिउ जियई लोउ ।
 राणउ परिरक्खइ दंडघारि विज्जउ चत्तारि वि दोसहारि ।
 विणु रापें जगि को करइ दंडु विणु दांढें जणवउ कम्मचंडु । 10
 परधणपररमणीहरणकामु लइ ण सहइ धम्महो तणउं णामु ।
 घत्ता—खमदमसमसाधिं विउलसउधिं जीवदयाइ पवाणियउ ॥
 सामणपवणणहं लिगिहिं वण्णहं एहु धम्मु मइं मणिणयउ ॥ ६ ॥

7

दुवई—ईदफणिंदचंदविज्जाहरणवरणियरपुज्जिओ ॥

णासइ एहु धम्मु जिणभासिउ णिवसासणविवज्जिओ ॥ १ ॥

ता मइं मायाभावेण रज्जु इच्छिउ पिउणा दिणउ अवज्जु ।
 अहिसेयकलसजलखलहलंतु णाणारयणावलिपज्जलंतु ।
 देवंगवत्थपल्लवलंतु कामिणिकरचामरचलवलंतु । 5
 पारद्धय उप्परि परिघुलंतु उत्तुंग मत्त गय गुलुगुलंतु ।
 मर्णगमण तुरंगम हिलिहिलंतु मयणाहिगंध मंहमहमहंतु ।
 कप्परफार महुयर मिलंतु भूवालधिंदसेविउं महंतु ।
 महु रज्जु देवि जसवइणारिदु गउ मइं पुच्छिवि वंदिवि सुणिदु ।
 लइयउ तैंउ सहं अंतउरेण उत्तारियकंकणणेउरेण । 10
 णं किण्हणीललेसाविसेस उप्पाडिवि घल्लिय कुच्चिलकेस ।
 णिवसणु वसणु वि परिहरिउ तुरिउ रिसिर्वैउ संखेवि तेण घरिउ ।
 आदत्तु घोर तवचरणु तेण जंम्माहिउ वाहिउ जंति जेण ।
 मिह्वेणु विणिण वि रायदोसं माणावमाण हयकम्मपास ।
 णिवसइ णिज्जणि काणणि मसाणि आहार लेइ मासावसाणि । 15

२. ST णयाणयवह वहति. ४. ST जोयखेमु. ५. A सहं धम्मत्थु कामु ST सुहुं धम्मत्थु केसु ६ S जियउ.

७. AP पसण्णहं. ८. T माणियउ.

7. १. ST खलहलंतु. २ ST चलचलंतु. ३ ST पालद्धिय. ४. ST अंवर. ५ ST करि. ६. ST ललियंग.

७. ST गिर. ८. AP omit कप्परफारमहुयरमिलंतु. ९. ST वंदिउ १०. A वउ. ११. ST जं परिहरिउ. १२. ST पडिवण्णउ तेण रिसिंदचरिउ. १३. ST जम्माइउ. १४. AT रेश.

घत्ता—घरमोहु णिसुंभिहि णियमणु संभिवि तिणिण वि सल्लहं खंडियहं ॥
गुणमणिर्विचइयहं पिउपावइयहं पंच वि करणहं दंडियहं ॥ ७ ॥

8

दुवई—ताम मय सवत्तितणयस्स णयस्स तणु व्व छड्डियं ॥
दिण्णं जसहरस्स मणिभवणघणं कुललच्छिमंडियं ॥ १ ॥

उवसमहरि णं परलोयकुहिणि	हउं एह अवर महु लहुयवहिणि ।	
विणिण वि तं चिय उववणु गयाहं	णवियाहं साहुणाहहो पयाहं ।	
संसारमहाभरभग्गएहिं	दोहिं मि गुरुचरणालग्गएहिं ।	5
भासिउ मुणि दिक्खह करि पसाउ	ता भणह भडारउ वीयराउ ।	
तुम्हहं बालहं अइपत्तलाहं	अज्ज वि कुवलयदलकोमलाहं ।	
तवचरणकरण परिणइदुसज्ज	पुत्तय हिंभहं णउ होइ गिज्ज ।	
होएप्पिणु उत्तमसावयाहं	गुरुसेवए सिक्खहं सुयपयाहं ।	
परसमयाखुडसढत्तणाहं	लोइयवेइयसूढत्तणाहं ।	10
आसंक कंस वि दिग्गिळ हणहं	मा कहिं मि कुलिं गिचरित्तु थुणहं ।	
मा कुणहं दिहीहर दर्पसंगु	रक्खहं सुविसुद्धउ अंतरंगु ।	
सासणहं पहावण करिवि णवहं	पहभट्टु वि पुणु जिणमरिग ठवहं ।	
आउंचहं उट्टिउ हरिसु रोसु	मा गिणहं सग्गमाइडिदोसु ।	
चउमेयहु संघहो करहु पणउ	वच्छल्लु सुविज्जावच्चु विणउ ।	15
सुविसुद्धउ दंसणु एम होइ	हयरहो पुणु सहसा खयहु जाइ ।	

घत्ता—परणयविद्धंसणु सम्महंसणु पहिलारउ थिर्व मणि घरहं ॥
पुणु वज्जव्भंतव भवैसयमलहर पच्छइ दुद्धर तउ घरहं ॥ ८ ॥

9

दुवई—सेणिण विणु णिवेण सुरहुभियघयवडपंडुराहणं ॥
विणु सइंसणेण किं कीरइ तवचरणं पि दाहणं ॥ १ ॥

8 १. AP जसहणस्स २ उवसमसुहरिणि ३ ST उववणु पुणु गयाहं ४ S अइवालहं पत्तलाहं. ५. S सुयवयाह. ६ ST तप्पसगु ७ AT सुवेयावच्चु ८ ST णियमणि ९. भवकलिमल.

मा जंपह कासु वि कण्णसुलु वउ घरह अहिंसा सच्चमूलु ।
 सामाहउ पालह जीवमिति गुरुदेवमत्ति उज्झायमत्ति ।
 सिद्धहं साहुलु वंदणविहत्ति पोसहु समेरभत्तहो णिवित्ति । 5
 सच्चित्तु म धंसह आउ घाउ महि जलणु वि अवह वि हरियकाउ ।
 घज्जह णिसिभोयणु जइ वि मिट्ठु मा जोयह थी पुरिसु वि सुद्धु ।
 दिट्ठु धरह विमुद्धउ वंभवेह आरंभु चयहं कयलोयवेह ।
 अम्भसह पयत्ति अंगचाउ मिच्छह अणु मणु मण्णेवि पाउ ।
 णिदिट्ठु मुणवि भिक्खाइ अडह पयारहमइ गुणटाणि चडह । 10
 बंधणु ताडणु मारणु वि गणितं पहरणधारणु वि रउहु भणितं ।
 तणुकट्टाणिट्ठहं जायपण उप्पज्जइ इट्ठविओयणेण ।
 रुद्धु मुणविणु दुरियटाणु णिच्चं चिय द्वायह धम्मद्वानु ।
 घत्ता—हयधम्महतावउ कयसमभावउ दुग्गहगमणणिचारणित ॥

चित्तह अणुवेक्खउ जगगुरुसिक्खउ धम्मरुक्खजलसारणित ॥ ९ ॥ 15

10

दुयई—तणुलायणु वण्णु णवजोव्वणु रूक्खविलाससंपया ॥

मुरधणुमेहजालजलवुन्नुयसारिसा कस्स सासया ॥ १ ॥

सिमुत्तणु णासइ णवजोव्वणेण जोव्वणु णासइ घुट्ठत्तेण ।
 वुट्ठत्तणु पाणिं चलियपण पाणुं वि खंधोहिं गलियपण ।
 खंध वि सगुणोहिं परिणमंति बहुविह पज्जायह परिणवंति । 5
 परिगलइ राउ वइरायपण णीरोयत्तणु रोयत्तेण ।
 जीविउ पावह पाणाघसाणु सिरिवंतु होइ दालिहटाणु ।
 गच्छंतु भाणु जीवंतु जीउ कार्लि अत्थवणहं को ण णीउ ।
 जइ वज्जइ रायटो आउगंठि ता किं किउ सोहणु जणियतुट्ठि ।
 घरिसहं घरिसहं घरिसोणु टाह भववद्धउ आउपमाणु जाइ । 10
 धैलियं कुटिलत्तणउज्जुयाइ अइशीदइं तिट्ठइं रज्जुयाइं ।
 णांरीगुंटर पसु पुरिसु वद्धु कार्लि सदूलं झत्ति खद्धु ।

9. १. S उज्झाययत्ति २. S आरंभु ३. S मंगचाउ.

10. १. ST महम्मयु २. ST म चिय. ३ ST परिभमंति. ४ ST अहवलयण कुटिलाणुजयाइ. ५. ST णारीमाणु.

धत्ता—णरु सुक्खु समीहइ मरणहु वीहइ देवहं सरणु पईसरइ ॥

विज्जहो घर गच्छइ मंतु पपुच्छइ अयकालहो णउ उव्वरइ ॥ १० ॥

11

दुवई—परिवारेण लच्छि भुंजिजइ रक्खिज्जइ महारणे ॥

धावइ सव्वु को वि णरणाहो तंदुलपसइकारणे ॥ १ ॥

परियणु भुंजइ माहिबिहउ रम्म	एक्कु जि णरवइ अणुहवइ कम्म ।	
चउदससु भूयगामंतरेसु	जिउ णिवसइ सयलकलेवरेसु ।	
णियपुणपावसवैलइं लेवि	पुणु अणभवहो पाहुणउ जाइ ।	5
एक्कु जि जौगि जीउ सुदुण्णिरिक्खु	हिंसइ चउरासीजोणिलक्खु ।	
णयणइं अणणणइं घाणु अणु	जीवहो संफासणु को ^१ विभिणु ।	
अणणण कण भवि भवि हवन्ति	अणणणउ जीहउ मुहि ललंति ।	
अणणणइं कम्मइं संगिलंति	अणणणइं विविहंगइं मिलंति ।	
जीवहं सयरायस सव्वु अणु	जइ मोहंमहादहि किं णिविणु ।	10
णारयतिरिक्खसुरणरमवेसु	परिममइ भावतमविम्भमेसु ।	
सयलामलकेवलणाणसयणि	वित्थिणि अणंताणंतगयणि ।	

धत्ता—जगु ठियउ पढिल्लउ णावइ मल्लउ पव्हत्थिवि केण वि ठविउ ॥

मज्झिमु पविमज्जु ष उवरिल्लउ णिव मुणसु मुयंगु व मुणि चविउ ॥ ११ ॥

12

दुवई—ण किउ ण घरिउ वंभरुहाइहिं ण य कार्लि विलीणउ ॥

ण हि ठिउ^१ एक्कंशु तिल्लोक्कु वि चउदहरज्जुमाणउ ॥ १ ॥

जं तिहुयणु भासइ वहमाणु	तं चउदहरज्जुपरिप्पमाणु ।	
तं फासवंतु तं वण्णवंतु	तं गंधवंतु तं रूववंतु ।	
तं सहवंतु भासइ अणंतु	तं रसविसेससम्भाववंतु ।	5

11 १. A णरणाहु वि २ ST चोदहसु ३ ST हिंसइ ४ A संवलउ ५ S जणि. ६ S अणु. ७. ST महइहि. ८. S मइगु

12. १ ST एक्कंशु

सो खंधु मणिज्जइ णिरवसेसु	तस्सद्धउ जिण पमणंति देसु ।	
अद्धस्स वि अद्धउ पुणु पप्सु	परमाणू अविहायउ असेसु ।	
तं पुग्गलु पेफिणवि परिणवंतु	सच्चेयणभावे सच्चवंतु ।	
अवयासु लहंतु अलद्धठाणु	तं पिच्छिवि णहयलि गच्छमाणु ।	
भणु कारणु तं मइ दिट्ठु कज्जु	तं भणइ महामुणि महु मणोज्जु ।	10
णिसुणहि सुअवट्ठणलक्खणालु	परिणामहो कारणु होइ कालु ।	
चेयेण जीवहं कारणु कहंति	अवयासहो आयासु जि भणंति ।	
ठाणहो अहम्मु गमणहो वि धम्मु	गुरु भणइ मज्झु परिगलियल्लम्मु ।	
भार्वहं सच्चहं संघाउ लोउ	एणहिं विवज्जिउ धुउ अलोउ ।	
घत्ता—जगि छाहहि कारणु उण्हणिवारणु आयवत्तु अहिणाणियउं ॥		15
इय एएउ सीसइ ज णउ दीसइ तिं कज्जि परियाणियउं ॥ १२ ॥		

13

दुवई—पुग्गलु सावयासु परिणामिउं अवर वि चेयणालउ ॥

आलोयंतु जाइ णहि ठाहवि दीसइ कज्जमेलउ ॥ १ ॥

इउ कारणेण विणु कज्जु णरिय	करिमिहुणिं विणु कहिं हवइ हत्थि ।	
विणु पुग्गलेण कहिं गुणरसाहं	विणु जीविं कहिं चेयण विहाइ ।	
आयासिं विणु अवयासु लहाहिं	कहिं पुग्गल जीव मुणिंद कहहिं ।	5
विणु कल्लं कहिं परिणघइ वत्थु	विणु धम्माहम्मं कहिं पयत्थु ।	
गइठाणु वि लहइ महामुणभाव	एए लोयहं किर छइ सहाव ।	
परिणघइ धंधु कालाउ भिण्णु	सज्जीउ होइ जीवाउ छिण्णु ।	
लइ धम्माहम्मु ण होइ जइ वि	गच्छइ अंछइ सो चण्ण तइ वि ।	
अण्णु वि णहिं घाउ लहंतु कमइ	तिजगम्मंतरि भुवणयलि भमइ ।	10
तहिं ठाइ ण जाइ अलोययत्ति	जा तिल्लोक्कहो आधारसत्ति ।	
चलियिरलक्खणलन्निअयचिमुत्ति	सा जाणसु धम्माहम्मजुत्ति ।	

२ ST णिवद्धाउ; P notes णिवद्धाणु इति या पाठः and this reading is given in A ३. ST चेयणो जीउ. ४. AP भावहं लभाव.

13. १. S अण्णु वि २. S णो; P णु ३. ST वि आइ. ४. S and T omit this line; P gives it in second hand ५. S गच्छइ. ६. S वयासु. ७. S तयलोयहो.

परमेष्ठि पियामहु सच्चसंभु
भावहं छह व्व सव्वायरेण

पणवह जिणवरु भव्वयणबंशु ।
मा खज्जह मोहणिसायरेण ।

घत्ता—हड्डावलिबिहियउ चम्मि पिहियउ पूयगंधभीसावणउं ॥ 15
माणुसहो कलेवरु चंडालहु घर जिह तिह णिरु चिलिसावणउं ॥ १३ ॥

14

दुवई—वोक्कयरत्तपित्तमत्थिक्कंतावलिसुक्कसगमं ॥
रंयईणीरखीरसेमइसुग्गभवकइमोचमं ॥ १ ॥

इय सत्तधाउविट्ठलु णरंगु
मणि वसइ कामु मज्जायसुक्क
दप्पुग्गमहु माणु अतुट्ठि लोहु
परवंचणयरु मायाकसाउ
कुलवललच्छीमयकुट्टणेत्तु
णेहेण णिवहु सलज्जभाउ
जहुं णिंद ण याणइ सहियहेउ
णिट्ठहिबि लेइ णीसेस देहु
रमणीरुवेसु रमंति चक्खु
घाणु वि सुहगंधहो जाइ झत्ति
लहु धावइ गेयहो कण्णजुयलु
अणुदिणु मुहि पइसइ अलियवाणि
पयजुयलु वि पावपहाणुकुलु
पंडित्तु कुत्तक्कपलावभासि

कामिं दुहंति अंतरंगु ।
कोहु वि परवंचणहणणहुक्क ।
मइरा इव मोहणसीलु मोहु । 5
सोउ वि कयहाहारवणिणाउ ।
ण वि पेक्खइ विणु मज्जेण मत्तु ।
णेहु वि अणत्थपत्थराणेहाउ ।
तण्हइ मग्गइ पाणिउ अपेउ ।
छुह पइसारइ चंडालगेहु । 10
जीहा वि समीहइ मिट्ठु भक्खु ।
फासु वि मिउसयणहो करइ थंत्ति ।
मणु पुणु वणमक्कइ जेम चवलु ।
हिंसाक्कम्महो उवगरणु पाणि ।
कइ करइ कइत्तणु रायमूलु । 15
सुहउत्तणु जाणह दुरियरासि ।

घत्ता—अण्णाणु सिंसुत्तणु णवजोव्वणु पुणु हिंदइ पियविराहिं सुसिउ ॥
वुहत्तु करालहो णियडउ कालहो मरणव्वसणसमूससिउ ॥ १४ ॥

८. A छद व्व.

14. १ A. विरहय २. A वंचण ३. ST जड णिइ ४ ST तत्ति.

दुवई—कंचुइ कामभोयमणिभूसणिवसणमईविहइया ॥

रोयकयंतभिच्च मउलियमुह मुच्छामरणदुइया ॥ १ ॥

मिच्छत्तकसायासंजमेण	आसवइ कम्मु करणवभवेण ।	
सम्मत्ति जीवदयागमेण	इंदियरइसंगविणिग्गमेण ।	
किज्जइ संवरु मुणिपुंगवेहिं	दढवयभावणविरइयसमेहिं ।	5
णिज्जर पुण वारहविहत्तवेण	जापं णिव्वेएं णवणवेण ।	
अइसमवएण अइदुसहेण	अइमहवेण अइअज्जवेण ।	
अइसच्चएण सुसउच्चएण	परिचत्तपरिग्गहसंगहेण ।	
संभवइ घम्मु घंभववएण	अज्जेव्वउ भावें भववएण ।	
मग्गिज्जइ हयजरमरणवाहि	जिणगुणसंपत्ति समाहि वोहि ।	10
मा णिणहइ लहुं मुणिदिस्स ताम	अंगाइं समत्थइं हौंति जाम ।	
ता अम्हहिं लइयउ खुल्लयत्तु	चत्तउ परिहणु आहरण वित्तु ।	
पंगुत्तउ पंदुरचीरसंहु	मणु मुंडिवि पुणु मुंडियउ मुंह ।	
कौपीणु कर्मडलु भिक्खपत्तु	लइयउ वउ भवजलजाणवत्तु ।	

घत्ता—जायउ संजइयउ णिज्जियमइयउ राणियाउ जसवइपियउ ॥ 15

कयसुरणरसेविं गुरुणा देविं पुरैकंतियहे समणियउ ॥ १५ ॥

दुवई—जिणतवचरणकरणपरिणयमणविणिहयमारमारिहिं ॥

तणुलियाहिरायजहादलविलिहियघम्मवारिहिं ॥ १ ॥

परिदुस्सहणिट्ठाणिट्ठिण्हि	कडयडियसंधिवंचट्ठिण्हि ।	
उरपुट्ठिवंसहइअडेहिं	सुविसमपासुलियापायडेहिं ।	
कयघोरवीरतवत्तपाहिं	जगजीवभयंकररूवपाहिं ।	5

15. १. ST मय २. ST संचएण ३. ST लहु. ४. A पुर कंतियहे.

16. १. ST उवरट्ठि; A उरपिट्ठि.

हेमंतणिसाहयणेहपहिं
विसहियपाँउसजलझल्लिरेहिं
अट्टविहफाससमभाविरेहिं
हयसल्लिहिं णिलियवम्महेहिं
माणावमाणसमभावपहिं
घणुदंडमडयसिजासिपहिं
गोसुँडयगोदुहवासणेहिं
दीहररोमावलिभासुरेहिं
जल्लमलविलित्तसरीरपहिं
रुद्धझाणणिगगयमईहिं
इत्थाइउ जइवइ अप्पमत्तु
अवहत्थियपरियवसंपयाइं
वंदेप्पिणु गुरुपयपंकयाइं

हिमपडलपैडावियदेहपहिं ।
गिंभम्मि सैहियरवियरझलेहिं ।
सग्गापवगपहदाविरेहिं ।
तासियविद्धसियमयगहेहिं ।
झाणासिपहिं तणुतावपहिं । 10
कंदरमसाणगुहवासिपहिं ।
दिणपक्खमासकयपारणेहिं ।
सुतिमुंडघरेहिं जडाघरेहिं ।
मेइणिमंदरगिरिधीरपहिं ।
सहुं महि भमंतु णिम्मलजईहिं । 15
अम्हारउ गुरु णामि सुदत्तु ।
तिं सत्थि अम्हि समागयाइं ।
मिक्खाणिमित्तु छुड णिगगयाइं ।

घत्ता—ता पंथि चरंतइं जिणु सुमरंतइं किंकरेहिं संदाणियइं ॥

विणिण वि सुहचरियइ करयलि घरियइं एउ देविघर आणियइं ॥ १६ ॥ 20

17

दुवई—आणिवि दांसियाइं तुह मैहिवइ पइं चइयर पपुच्छिउ ॥

मइं तुह कहिउ एवे भवकइमि हउं हिंउंतु अच्छिउ ॥ १ ॥

इमं सन्नमायणिउं वंडमारी
विसण्णाइं चित्ते विरत्ताइं पावे
पडुद्धाइं दूरं वरं दोवि णाणं
सिसुणं जुयं णिम्मलं पुज्जाणिज्जं
इमं चित्तिरुणं वसानुप्पगिहं

पहू मारिदत्तो वि जीवावहारी ।
विलग्गाइं धम्मे पराइणतावे ।
विचित्तं तिलोए पवित्तं पद्दाणं । 5
ससीसच्छच्चाडामणीवंदणिज्जं ।
रसेल्लं दिसाजंतकीलालरेल्लं ।

२ ST हेमंतणिसासु अणेहपहिं ३ ST पछाइय ४ ST पाउसजलझल झलेहिं, A पाउसझलझलेहिं.
५ ST गहिय ६ ST गयसुडा, A गयसुंड. ७ ST णिम्ममजईहिं.

17 १. A णरवइ. २. A एउ ३ ST कीलालरेजं

सदृं ससुं सतुं सखं	णिहिच्छूण भूमीयले मज्झं	
घरं णिमियं णीलमाणिकवद्धं	पखित्तं व सुत्ताहलोलीसणिद्धं ।	
घणं चिल्लिकंकेल्लिफुल्लुच्छलंतं	दलारत्तसाद्वारसाहाललंतं ।	10
णहालग्गहितालतालीतमालं	इलाजंतलीलामरालीमरालं ।	
लयीमद्वोद्वणजंफिन्नदंभं	सिलासीणसमीतिणीगीयसं ।	
सरुफुल्लकंदोदृढंतंभीगं	मरुद्वयतिगिच्छविच्छिद्धपिं ।	
णहुत्तमतपुंकोइलारावरम्मं	लुहापंहुत्तभूयदीसंतहम्मं ।	
ससत्तीइ भत्तीइ णाणागुणाए	सउज्जाणमज्जे सवेउव्वणाए ।	15
ठयेऊण णाऊण णेउं महंतं	महंदासणे सुल्लयाणं जुयं तं ।	
पणहुत्तगवेसं जणाणंदभूअं	पुणो चक्खुगम्मं पघेत्तूण रूवं ।	
महावच्छवणं पसणं रवणं	सुवणणघवंतं सपुणंमपुणं ।	
घरा णिगया देवया सोममावा	सपायंतघोलंतकंचीकलावा ।	
असामण्णलायणसोहग्गसारा	विलंयंतहारावलीतेयतारा ।	20
सयारूढणिव्वूढसिंगारभारा	तुलाकोडिद्धंकारणच्चतमोरा ।	
घणापीणतुंगत्यणी मज्झणीणा	जिणुत्तस्स गंथस्स पंथस्मि लीणा ।	
दयालोइयासेसंघदीमयाए	समेऊण सामीवयं देवयाए ।	

घत्ता—खुद्वयगुरुपायह णहसुच्छायह णियसीसत्तु समिच्छियउ ॥

जलकमलकरंविउ महुअरचुंविउ अगवत्तु पत्तहत्तियउ ॥ १७ ॥ 25

18

दुवई—कारिमकुक्कुदेण णिहण वि तुहुं भामिओ सि दुवमवे ॥

फउलइं जीवरासि मक्खंति वि ण्हंति वि लोहियणवे ॥ १ ॥

अणुकंपइ भासइ सुरपुरंवि
हउं पावयम्म पावेण जाम
दे देहि देव तउ तिव्वु चरामि

अयमेसमहिंसइयकंठसंधि ।
ण वि खज्जमि तुहुं परिताहि ताम ।
हिंसादुक्किउ णीसिउ हरमि । 5

४ ST मुत्ताहलली. ५. ST लयामंदवाहण ६ AP रुंद, ७ AP णहुत्तमतं कोइलारावरम्मं. ८. ST सभत्तीइ सत्तीइ ९. ST घणुत्तुंगपीणत्यणी; A. घणात्तुंगपीणत्यणी.

ता भणइ अभयरुइ पिडुलरमाणि	पाडलपेळय गयमंदगमणि ।	
सुरकामिणि सुणु उववायएसु	कमवहियकर्मविवायएसु ।	
णिमंसचस्मरोमट्टिएसु	णिप्पइयघाउतणु रुइरएसु ।	
सहजायमउडकुंडलघरेसु	मंदारकुसुमरयपरिमलेसु ।	
वउ फासरुचरवकयरएसु	मणपडियारप्पडियारएसु ।	10
बहुधणकारिकणरमाणएसु	उवरुवरिपवहियमारएसु ।	
दससहसवरिसपल्लावएसु	सायरसमेसु चिरंजीविएसु ।	
तुह एकहि णउ तउ णत्थि एसु	वासडिविहेसु वि सुरवरेसु ।	

घत्ता—इलजलसिद्धिवायहं तणतरुकायहं संसारइ आहिडियहं ॥

संठियचउपाणहं णिरु णिण्णाणहं णत्थि दिक्ख एइंदियहं ॥ १८ ॥ 15

19

दुवई—खुब्भयसंखगोहंभमराइसु विमलेसु वि महावले ॥

णत्थि तओ असणिसण्णीण तिरिक्खेसु वि सुकुंतले ॥ १ ॥

णरजम्मइ परधंचणपरेसु	तुलकूडमाणकूडायरेसु ।	
ववहारकूडसक्कीयरेसु	पसुमारणेसु मायामएसु ।	
जाएसु अम्मि बहुविदमएसु	परियंचियरयणप्पइयलेसु ।	5
उरंचूरएसु माणियविलेसु	आहिअजयरविसममहोरएसु ।	
सरदुंदुरसेहाणउलएसु	एक्कखुरवेक्खुरकुंजरेसु ।	
मंडलचरणेसु चउप्पएसु	ओल्लंधियणइजलणिहिजलेसु ।	
कच्छवमच्छाइसु चंचलेसु	तउ णत्थि संखदीवाइएसु ।	
णाणाविहवंचूजीविएसु	थीवालबुद्धरिसिमारएसु ।	10
परललणालालसजारएसु	महुमज्जमंसरसलंपडेसु ।	
अणवरयकोवविहडप्फडेसु	माणवभावि णिंदियजिणवरेसु ।	

18. १ AST पुण्ण, २. S णाणएसु, A माणएसु ३. ST थिर.

19 १ A गोमि २ AST असणिपचक्खतिरिक्खेसु ३ ST उरसुययरेसु ४. ST अजयरविसाविसम

५ S मणमहियलतणुअसुरासुहेसु

माणियघम्माइवसुंधरेसु
अणुण्णघायसयजजरेसु
पुणु दूणदूणदेहुण्णपसु ।

मणैतणयसुहासुइआयरेसु ।
भयघणुतिरयणे छंगुळमिपसु ।

15

घत्ता—संगहियाहारइ घरणिविहारइ पसरहो होंतु अणंतु दुहु ॥
परमाणुयमेलणु णयणणिमोलणु कालु वि जेत्यु ण अत्थि सुहु ॥ १९ ॥

20

दुवई—गत्तं खंडिऊण घित्तं पि हु लग्गइ पहरवेवियं ॥
असिछिण्णेसु सूळभिण्णेसु वि णिवसइ जासु जीवियं ॥ १ ॥

सत्ताहोभूमिकयायरेसु
परजम्मवईरयलवुज्झिरेसु
णिच्चक्कमेक्कसंधारएसु
चिरभवकयसंजयभोयणेसु
जाणियसुरतरुफलसाईएसु
तउ णत्थि भदि कीलांविसेसु
उच्छलियपुण्णदेवीकएसु
अण्णेसु वि मुणि मिच्छामएसु
चिरइयकुपत्तदानुब्भवेसु
छण्णवइकुभोयधराणरेसु
तउ णत्थि मेच्छल्लंढंतरेसु ।
जंवूदीवइ पुणु धाईदीवि
सत्तर सयगणियइं मुणि कहंति

चउरासीलक्कविळोयेरेसु ।
अंगरुहमहाउहजुज्झिरेसु ।
तउ णत्थि सत्तविहणारएसु ।
ससहरमुहि मुहआलांयणेसु ।
हुतिपल्लपक्कवद्धाउसेसु ।
वरतीसभोयभूमाणुवेसु ।
उव्वरियपुण्णदेवीरएसु ।
पैत्तेसु आसि तावसतवेसु ।
विवरीयकणमुहपल्लवेसु ।
वसुसमसयपण्णासुत्तरेसु ।

5

10

पुक्खरवरद्धिदीवर्तजीवि ।
इय अज्जमहिहि खंडाईं होंति ।

15

घत्ता—जो तेसु हवेप्पिणु गुरु पणवेप्पिणु लेइ घम्मु कवडेण विणु ॥
तउ करइ अगावि अकुडिलभावि पंचिदियसुहु गाणिवि तिणु ॥ २० ॥

५. S मणमहियलतणुअसुरासुइसु

20. १. ST वहरि. २. S सावएसु. ३. S कीलालएसु ४. S भत्तेसु. ५. A धाइखंडि ६. A दीवतमंडि.

बुवई—दंसणणाणचरियरयणस्यपरमार।हणाफलं ॥

सो दियहोहिं लहइ मणिपुंगुड केवलणाण पविमलं ॥ १ ॥

सम्मत्तु होइ सुरणारपसु
अणुवयइ कहिं मि तिरियहं ववति
तं णिसुणिवि णिहयणियावयाइ
पुणु पुच्छिउ गुरु महुइ गिराइ
चउगइ पायालगई २उहि
णिवहंतहि पइं महु दिण्णु इत्थु
तुहुं मज्झु सामि हउं तुज्झु दासि
सा मेहविजयदुंदुहिसरेण
णिज्जणि मच्छियउ ण भिणिहिणंति
ता देविइ जंपिउ साहु साहु
संभासिबि महिवइ पसुहुं घाउ
वणि उववणि चव्वरि पत्थु गेहि
सइजाइं वहुंय कित्तिमकियाइं
महु उविसिवि जो देइ को वि
इय भणिवि मणोहर तियसपत्ति

तवचरणु ण जम्मि वि ठाइ तेसु ।
णर पंचमहव्वयमरु ववति ।
सम्मत्तु लइउ वणदेवयाइ ।
चरणारविंदपणवियसिराइ ।
दुत्तारघोरभवजलसमुहि ।
तुहुं देउ को वि पवयणसमत्थु ।
भणु किं दिज्जइ गुणरयणरासि ।
पडिबोल्लिउ वेसज्जईसरेण ।
णिम्मोहदिण्णदाणइं ण लित्ति ।
पुणुं पुणु पणविबि भावेण साहु ।
मा दिज्जसु होज्जसु सोमभाउ ।
वहुं छिंदिय भिंदिय पाणि देहि ।
परिहिमि पाणइं पाणप्पियाइं ।
सकुहुंवउ हउं सउ गेमि सो वि ।
अहंसणहूई गय सथत्ति ।

5

10

15

वत्ता—ता मउलियलोचणु णिंदियणियगुणु दियइ सुद्धयुद्धि चडिउ ॥

दिग्गयवरगामिहि खुड्डयसामिहि मारिदत्तु पायहिं पडिउ ॥ २१ ॥

बुवई—भणइ महीमहंत परमेसर कित्तिमचूलिमारणं ॥

काउं तं भवेसु भमिरुण दुहं पत्तो सि दावणं ॥ १ ॥

21. १. ST केवलणाणमविचलं. २. ST पुणु पणवेवि सन्भावेण साहु. ३ ST अहव कित्तिमहंजाइं. ४ ST णिइंसणहूई.

महं पुणु जीवउलहं जाहं जाहं	णिहियहं को लकलह ताहं ताहं ।	
हउं णिवडीसमि रउरवतमालि	णारयगणहणहणरववमालि ।	
दे देहि देव पावदो णिविचि	अवलंबमि मणि णिमंगयवित्ति ।	5
भववासपासवेढणचुएण	ता भासिउ कुसुमावलिउएण ।	
आवेहु जाह जिणणाहसिकल	गुरु देह महारहु तुज्जु दिक्ख ।	
वयणेण तेण हिंभियउ राउ	आणंदु मणोहर तासु जाउ ।	
हउं जणि महग्घु णरवंदणिज्जु	सामंतमंतिमंडलियपुज्जु ।	
मल्लु वि सुपुज्ज कुलदेवि आसि	सौ संजाया खुल्लहो दासि ।	10
खुल्लयहो वि जइ गुरु अत्थि अवह	तववंतहं जणि माहग्घु पवर ।	
जाणिवि संवोहिउ मारियत्तु	पत्थंतरि आयउ गुरु सुदत्तु ।	
अवहीसरु सुरणरवंदणिज्जु	णिज्जियमयारि तिळोक्कपुज्जु ।	
हयमोहु महामइ गुणसमिद्धु	सत्ताहिं मि पवररिद्धीहिं रिद्धु ।	
जजरिउ जेण बहुभेयकम्मु	तवि संठिउ दसविहु णाइ धम्ममु ।	15
इल लाइवि जाणुयसिरभुएण	गुरु वंदिउ कुसुमावलिउएण ।	
राएण वि तहो पयपंकयाहं	णवियहं उम्मूलियभवसयाहं ।	

घत्ता—ता जगपरमेसरु संघाइउ गुरु धम्माविद्धि सुपयच्छिय ॥

संतुट्टमणेणं तेण णिवेणं णियसीसत्त समिच्छिय ॥ २२ ॥

23

पुच्छइ मारियत्तु हरिसं गउ	कहहि देव णियभवणमियं गउ ।
गोवहणसिद्धीहि भवंतर	महु भवाहं जं जेम णिरंतर ।
जोईसहु भइरवहु चिराणउं	चंडमारिदेविहि सुपहाणउं ।

22. १. ST को लकलवि सक्कह तित्तियाह २. ST णिवडिहीमि ३ ST ताहि वि खुड्डउ गुणरयणरासि ४ S and T have after this line 'वटियहं सुरासुरपुज्जियाहं । तहु पायमूलि पणमियसिरेण पावज्ज लइय राएण तेण. ५. Portion beginning with this line and ending with कडवक 30 line 15 is omitted in S and T. ६. A तहिं अत्रसरि गुरुणा गुणगणगुरुणा धम्मविद्धि सुपयच्छिय

23. १. Both A and P omit the दुवई from this कडवक onwards, but P gives in second hand the following as दुवई—आसियवाउ पडिच्छिय राएं तह मणि आणंदकित्ति णं (?) । गुरुएवउ मुणिवि को दीसइ मुहु मणसंसउहेढणं ॥

णिवइजसोहहो जसपरिपुण्हो
जसहररायहो अवगुणभरियहि
जसवइणामहो लच्छिसहायहो
माहिदहो तुरयहो पुण खुज्जहो
अवहीसर जंपइ सुपसिद्धउ
सालिछेत्तरुणभरपूरियघर
गंधजुत्तु गंधगिरि भणिजइ
गंधव्वायदणहिं परिसोहिउ
तहो सयासि घरसिरिअवरंडिउ
णिवसइ तहिं णिवमगसयाणिउ
चायभोयभोयंकियविग्गहु
तहो विज्जसिरि भज्ज कलकोइल
आयए जणिउ धणद्धउ केहउ
मयरद्धयहो रूउ किं किजइ
इहु गंधव्वसेणु जाणिजइ
रायहो धरि कोमलतणुअंगी
ताहि णामु गंधव्वसिरी सिय

चंदसिरीहि चंदमइ अणहो ।
अमयमहापविहि अहचरियहि । 5
कुसुमावलिहि सुमंडियकायहो ।
पयहं कह पयडेहि अणुजहो ।
अत्थि देसु गंधव्वु सुरिद्धउ ।
पक्ककलमझंकारमहुरसर ।
अइउत्तुंगु सिद्धरु तहो लज्जइ । 10
गंधहरिणभसलेहिं णिरोहिउ ।
पुरु गंधव्वु धम्मघणमंडिउ ।
णिउ वइधव्वु णाम असमाणउ ।
परदलवल्लवट्टणु कयविग्गहु ।
पइवय सच्चसील णावइ इल । 15
रुवै जो मयरद्धय जेहउ ।
पयइ ण दीसइ उप्पम दिज्जइ ।
सयलहिं लोयहिं शुत्ति शुणिजइ ।
पुत्ति रूवलक्खणरुइहंगी ।
अइलडहंग अंग विहिणा कय । 20

धत्ता—णियँपुत्तसमाणु पविहियमाणु सज्जनकमलदिनेसर ॥

दुज्जणगयसीहु दीहरजीहु भुंजइ रज्जु णरेसर ॥ २३ ॥

24

तहो रायहो मंतणइ महल्लउ
चंदलेहमज्जाइ अलंकिउ
पुत्तुप्पण्णु रूवगुणभायणु
हुयउ कणिट्टउ भीमु सहोयर
णरवइणा किउ पुत्तिहि कारणि

मंति रामु मंतेण अभुल्लउ ।
दोसुज्झिउ गयदण्णु असंकिउ ।
जिणियसत्तु जियसत्तु परायणु ।
भीसावणु भीमु व्व अहोयर ।
वद्धमंचदिप्पंतइ तोरणि । 5

२ A गुणपरिपुण्हो. ३ A लच्छिहसणाहो ४ A आयहं. ५ A अरिवलदलवट्टणु, P अरिदलदलवट्टणु.
६ A गुणचगी ७ A पियपुत्त

जाउ सयंवरमंडवि मेलउ
 ताहिं गंधव्वलच्छि पइसारिय
 ताइ माल जियसत्तुहि उप्परि
 उच्छउ संखतूरभेरीसर
 मंतिणिहेलणि कंत सइत्तिय
 पत्थंतरि पारद्धि महीवइ
 किउ संघाणु गहेवि सरासणु
 अंतरि हुइय हरिणि मिगु णट्टउ
 विद्ध कुरंगी तेण गुर्हाकिं
 पारद्धियाहिं खधि उच्चाइय
 आरहंतु मिगु संसुहु धायउ
 दिसि दिसि भमइ सकंत णिहालइ
 मोहंघु वि ण किं पि चितइ मणि
 पम रहंतु दिहु वइधव्वं
 हुयउ विसायघत्थु हउ लुद्धउ
 पत्तिउ कालु ण किं पि वियाणिउं
 संवेयाउरु णियमणि झूरइ
 संसारासारत्तु मुणेविणु
 राय दोस विणिण वि संदाणिय
 सो वइधव्वु दियंवरु जायउ
 रज्जि बइहु महारिउमहणु
 रायारिद्धि पिउपट्ठि णिसण्णउ
 विद्धसिरी हुय मासोवासिणि

रायउत्त साहरण सचेलउ ।
 पुष्फमाल करि कयसंचारिय ।
 घल्लिय पुव्वसिणेहिं चप्परि ।
 कयउ विवाहु तुट्टणारीणर ।
 थिय गंधव्वलच्छि जुइत्तुत्तिय । 10
 गउ बाणि दिट्टउ तेत्थं मिगीवई ।
 मुक्कु बाणु परपाणविणासणु ।
 भज्जिवि गयउ दूरि भयतट्टउ ।
 पैडिय घराणि लुभ पाणापिसाकिं ।
 बलिवि ताम हरिणेण पलोइय । 15
 भुल्लउ कंदइ कलुणु वरायउ ।
 मोहिं बद्धउ भज्ज ण भालइ ।
 चितइ सा पिय खणि खणि पुणु माणि ।
 करुणारसपूरेण अगव्वं ।
 हउं इंदियरसलंपडु मुद्धउ । 20
 कयउ अहम्मु विसयसुहुं माणिउं ।
 दिक्ख लेमि किं रज्जि पूरइ ।
 लइय दिक्ख वइराउ करेण्णिणु ।
 तिव्वतवेण काय अवमाणिय ।
 पत्ताहिं तासु पुत्तु गुणराइउ । 25
 हुउ गंधव्वसेणु घणसंदणु ।
 हयगयरहवरपयपरिपुण्णउ ।
 भयवंतायमभावपयासिणि ।

घत्ता—इक्कइया तेण गंधव्वेण णियसंघाराहिं जुत्तउ ॥

कयजत्तपावित्तणिम्मलचित्तपिउरिसिपासि पडुत्तउ ॥ २४ ॥

30

24 १. A हुयउ. २. A तेण. ३. P omits this line ४. A इक्कइया सो वि गंधव्वो वि.

संणसि परिट्टिउ विट्ठु साहु
रिसिवयहो पहावि होइ सिद्धि
तुसकंडखंड संगहिउ तेण
मरिऊण तेत्थु उज्जेणि पत्तु
णामिं जसोहु जसपूरियासु
जा विंझसिरी भयवंतपाय
कयण्हाण भरेविणु तत्थ आय
चंदमह णाम अहमंदमेह
तहो पुत्तुप्पण्णउ जसहरक्खु
जसहरहो रज्जु देविणु जसोहु
संणसु कियउ सुसमाहिज्जुत्तु
जा णिवसुय थिय मंतीहि सुण्ह
रहविमल चप्परि रयइ जाम
पिक्खेवि विरत्तउ णारिसंगि
जिणदिक्ख लेवि जायउ णिसंगु
चारिउ वरिवि चिरु छड्डि काउ
हुउ जसहर राउ जसोहतणउ
णिवसुयविलसिउ सुणि रामु मंति
किं किउ कुक्कम्मु सुण्हाइ केम
वंभवण दिह मरिवि ते वि
गंधव्वलच्छि कुविसिट्ठकम्मु
गंधव्वसेणु गिण्हेवि दिक्ख
अणसणु णिव्वाहिवि किउ णियाणु

पुत्तहो खंधारु णिपवि साहु ।
ता होउ मज्झु परिसिय रिद्धि ।
रयणोहु पमेल्लिउ णिग्गुणेण ।
जसवंधुररायहो हुयउ पुत्तु ।
णिवपट्टु णिवद्धउ भालि तासु । 5
आराहिवि सोसिवि णिययकाय ।
अजियंगरायघरि पुत्ति जाय ।
परिणिय जसोहुरापं सुणेह ।
परिवारहो पोसणु कप्पविक्खु ।
किउ तउ वारसविहु चइवि भोहु । 10
वंभोत्तरसग्गि जसोहु पत्तु ।
सा देवररत्तिय सुरयतण्ह ।
णियदइयं दिट्ठिय दुट्ठ ताम ।
गउ णिज्जणवणि जइवरह संगि ।
तवचरणु चरइ जियसत्तु चंगु । 15
चंदमइहि गम्भि जियारि जाउ ।
जणाणिए जंपिउ जिं कियउ अणउ ।
वउ वंभचेरु किउ णिसुणि कंति ।
ता चंदलेह वउ गइइ तेम ।
विज्जाहरगिरिउप्पण वे वि । 20
आयणिवि णिंदिवि तियहं जम्मु ।
जिणमग्गहो केरी परमासिक्ख ।
तुहं भारिदत्त सो अप्पु जाणु ।

यत्ता—णिस्सुणहि हो राय अप्पु कहंतरु जणैभरिय ॥

मिहिल्लाउरि रम्म धणक्कणकणयसमावरिय ॥ २५ ॥

25

तहिं सेट्टि अत्थि जिणपायभत्तु
 दयदाणकज्जि सावउ सुदच्छु
 जलु गाहंतउ सो अस्सरयणु
 तहो सेट्टिहि सुरहीगग्भि जाउ
 अण्णहि दिणि मरणावत्थपत्तु
 अरुहफस्सराहं भावेण तेण
 तत्थाउ राय तुव कंत उअरि
 होसइ धरयलइ पयावघारि
 जो भीमु मंतिस्सुउ दुव्विणीउ
 गंधव्वसिरी अइकुडिलचित्त
 होएविणु णेहु धरेवि सज्ज
 राएण विमलवाहणिण दिण्ण
 जसु वइयर णिसुणिउ मारिदत्त
 खयरायलि जो गउ रासु मंति
 अणुवय परिपालिवि वंभचेरु
 सो जसवइ णियकुलकमलभाणु
 जा चंदलेइ चिरु खयरकुले
 सहउयरि उवण्णी तुज्जु राय
 घत्ता—सुहडहिं परिरिक्खिउ जाम णिरिक्खिउ रायतुरउ खरखुरचवलु ॥

रोसाइहेणं माहिंदेणं मारिउ सो पीयंतु जलु ॥ २६ ॥

20

27

किं कारणु जंपहि गुणसायर
 कियउ कुपत्तदाणु अण्णहि भवि
 मरिवि जसोइहो पत्ति गुणगल

सम्मत्तरयणवयसीलजुत्तु ।
 जिणयत्तु णाम वणि दीहरच्छु ।
 महिसेण हयउ संपत्तु मरणु ।
 हुउ वच्छउ दिदु संपुण्णकाउ ।
 वणिणा तहो कणिण जवेइ मंतु ।
 गिण्हिय भवभयसमसंतपण । 5
 संभवियउ रुप्पिणिगग्भि पवरि ।
 रिउमहणु कुलसंतोसयारि ।
 सो खुज्जैउ हुउ पाविदु कीउ ।
 किस्सु कियउ काउ संखीणगत्त । 10
 अमयमइ णाम सा खल अलज्ज ।
 जसहर परिणाविउ पार्वकण्ण ।
 अभयंरुइमुहाहितो सुवत्त ।
 ससिलेहासमउ दिणिंदकंति ।
 केण वि सुहधम्मोदण वीर । 15
 जसहरहो पुत्तु जससेयभाणु ।
 सा हुय कुसुमावलि विज्जविउले ।
 णउ सुक्कइ वुज्झहि मज्जु वाय ।

महु मणसंसउ हरहि दयावर ।
 खीणु करेवि काउ तावसतवि ।
 हई चंदलच्छि चंदुज्जल ।

26. १. A गुणगणविसालु सम्मत्तरयणपालु गुणालु. २. A वयदाण ३. A वणिवइ ४. A धरवलय. ५. A पुज्जण. ६. A पावकिण्ण. ७. A अभयमइमुहो जा सुय सवत्त.

27. १. A महु मणसंसउहरणदिवायर.

चंदमईहि सवत्तिविरोहउ
 पुन्ववहरवलु जीवहं धावह
 वच्छउ हुयउ सेट्टिघरि हरिवह
 संपह तुह भज्जहि उरि अच्छइ
 चिरु रायउरि राउं पयपालउ
 चित्तंगउ णामेण महावलु
 अप्पुणु भगव दिक्ख पडिगाहिय
 धराणि भमंतु भमंतु परायउ
 तहिं ठिउ तवइ सचित्तह वंछइ
 वंछिउ लहु मरेवि गुरुकउ
 पुल्लिगाउ फिरिवि तियलिंगउ
 जणणी तुज्झ सरुव सुलक्खण
 उवसमगुणु परिपालिवि सुहरउ
 दंडपणामु जासु पइं विहियउ
 करुणारस पूरिवि णियविग्गहु
 उज्जेणिहि णयरिहि जसवंधुरु
 छहंसणभत्तउ मढ देउल
 महियालहो आयदणु मणोहरु
 सरसाहाराहिं पीणिवि तावस
 जिणवेईहर धयमंडियसिर
 कारावेप्पिणु दाणु पयच्छिवि
 वणकीलावहुभोउ करेप्पिणु
 सुहभावणजुत्तीह मरेप्पिणु
 मयगयपउरु कलिंगाहिउ णिउ
 णांम सुदत्तु रायासिरिमंडिउ
 इकइया कुसुमालु गहोप्पिणु
 महु जाणाविउ किं णिव किज्जइ

धरिवि चित्ति घाँइउ सो णिव हउ ।
 रोसाणलु हुइ तं जइ पावइ । 5
 कणिण जाउ लद्धउ कियसुहमइ ।
 रज्जु करेसइ घर तुँह पच्छइ ।
 भयवह पयजलेण पक्खालिउ ।
 छड्ढि रज्जु तुह विण्णु महीयलु ।
 सरिसरवरतित्थइं अवगाहिय । 10
 णियपुरवरि देविहि मढि आयउ ।
 होउ मज्झु इच्छेवयसंपइ ।
 चंडमारि देवय हुइ थक्कउ ।
 वप्पु तुम्ह हुउ असुहवसंगउ ।
 चित्तसेण णामेण वियक्खण । 15
 पाण चएवि जाउ सो भइरउ ।
 अच्छइ णेहिं जो माहिमाहियउ ।
 कप्पणिवासी देउ होसइ इहु ।
 राउ पसिद्धउ उण्णयकंधर ।
 अउ दीहिय पोक्खरि पविउलैजल । 20
 रयणजडिउ दिप्पंतउ सेहर ।
 भयवजईसरवहुणिट्ठावस ।
 उण्णइवंत सवित्थर अइथिर ।
 मिच्छभाउ भावेण समिच्छिवि ।
 दीहु कालु णियपँउ भुंजेप्पिणु । 25
 इट्ठेउ णियँहियइ धरेप्पिणु ।
 मयदत्तहो रायहो हउं सुउ ।
 करमि रज्जु रिउवलहिं अत्तांइउ ।
 तलवरोहिं दिहु दिउ वंधोप्पिणु ।
 कारागारिं तरसा णिज्जइ । 30

२. A घाइउ णिव हउ ३. A तुव. ४. A राय ५. A जलपविउल. ६ A णिवपउ. ७ A णियमणि
 क्षापुप्पिणु. ८. A णामु.

तहिं दियवर जे दंड पउंजहिं	ते व लेवि महु पुरउ पयंपहिं ।	
आयहो कण्णणासकरछेयणु	चलणच्छेउ किजइ सिरछेयणु ।	
पहु सदोसउ पहु मारिजइ	कस्स पाउ मइं वुत्तु ण किजइ ।	
पाउ तुज्ज जइ इहु मारिजइ	छट्ठिजइ णिवयहु तुव जुजइ ।	
एम सुणेविणु चित्तु विरत्तउ	जुण्णतणु व्व रज्जु परिचत्तउ ।	35
जिणसिफ्फा सीयरिवि भमंतउ	पंचवार तुव पुरि संपत्तउ ।	

धत्ता—एवहिं हउं एत्थु चउविहसंघसमावरित ॥

तउ तिणु तवंतु तणकंचणु सम भित्तु रिउ ॥ २७ ॥

28

उज्जेणिहि रायजसोहमंति	गुणसिंधु जणविहियसंति ।	
णियपइ ठवेवि सुउ णागदत्तु	घरभारचहणु पिउपायभत्तु ।	
अप्पणु घरि संठिउ दंदचत्तु	समभावणविरइयभावजुत्तु ।	
सुहपरिणामिं तहिं चइवि काउ	सिरिवइवणिवइघरि पुत्तु जाउ ।	
णामिं गोवद्धणु गुणाविसालु	सम्मत्तवंतु दिप्पंतभालु ।	5
करुणायरु परमपरोषयारि	जसवइरायहो संबोहयारि ।	
अवल्लोयहि णिवइ णिसण्णु पहु	महु संघाडइ तवलच्छिगेहु ।	
णिस्तुणिवि भवाइं सयलइं णरिंदु	आणंदसोयपूरियउ णंदु ।	
ण तरामि हउं विणउ करोवि साहु	संबोहिउ पहु किउ धम्मलालु ।	
सुपसण्णु होवि महु देहि दिक्ख	तवचरणु चरामि पालेमि सिक्ख	10
ता गुरुणा दिण्णु दियंवरत्तु	थिउ मारिदत्तु णिवरिद्धिचत्तु ।	
ता णरवइ णयणिज्जियकसायै	पणतीसणिवइ णिगंथ जाय ।	
भूसिउ दिक्खइ पलोइ राउ	जोईसरासु वइराउ जाउ ।	
भइरउ पभणइ भो सामिसाल	दिक्खापसाउ करि गुणविसाल ।	
मुणि जंपइ दिक्ख ण तुज्जु अत्थि	छंगुलउ जेण तुहुं अत्थि हत्थि ।	15

28. १. A णिय २. P adds after this in second hand in the damaged margin: दहलखण-
घग्गु वित्तजि ... .सचार . ...यभाव .... य. The Hindi translation of this line, however, is not
found. See page 300, lines 12-14 of the translation

कइं करमि देव तो भणइ साहु
थोआउसु दीसइ तुज्जु देहि
ता तेण कियँउ संणासु भवु
चउविहआहारहि चतु काउ
अभयण पमेछिउ खुल्लयत्तु
मयरद्धयझाणपहायरुद्धु
अभयमई जाय विरत्तभाव
तहि पायमूलि खुल्लियाहि वित्तु
णिग्गंथमँगु णिम्मलु सरेवि
गय दोणिण वि तहिं देवीवणम्मि
आराहिवि दंसणु णाणु चरिउ
पंचदसदिणइ संणासु करिवि
ईसाणसग्गि ते दोणिण देव
सम्मत्तबालि तियलिंगु छिणिण
वंदहिं जिणभवण अकिट्ठिमाइं
सम्मत्ति लब्भइ सग्गु मोक्खु

अणसण परिपालहि करिवि गाहु ।
सिग्घउ उवाउ भल्लउ करेहि ।
वावीस दिवस पालेवि सव्वु ।
सो भइरउ तीयइ सग्गि जाउ ।
तहिं तक्खणि पडिवण्णउ रिसित्तु । 20
णिवक्खणिहि पुणु थणवट्ट वध्दु ।
कुसुमावलि अज्जिय सुद्धभाव ।
छेहेवि धित्तु अज्जियचरित्तु ।
अभयरुइ जइहि गुणगणु सरेवि ।
चउविहआराहण धरि मणम्मि । 25
तउ वारहविहु अवहरियदुरिउ ।
सुसमाहिप दोणिण वि पाण चइवि ।
उप्पण्ण झत्ति सुरसयहिं सेव ।
कीलहिं विमाणि सुर तेत्थु दोणिण ।
पडिमामंडियइं जगुत्तमाइं । 30
सम्मत्ति लब्भइ अचल्लु सोक्खु ।

घत्ता—तत्थाउ सुणिहु चउविहसंधि परियरिउ ॥

सिद्धहरिहि णाम संपत्तउ जइवरु तुरिउ ॥ २८ ॥

29

तहिं ठिउं चितइ भावण अणिच्च
आराहिवि आराहण सुसच्च
संणासु कियउ सुसमाहिज्जुत्तु
सो जसवइ सो कल्लाणमित्तु
वणिक्कुलपंकयबोहणदिणेषु

संसारहो गइ णउ होइ णिच्च ।
अवहिप परियाणिवि सत्ततच्च ।
सत्तमइ सग्गि पत्तउ सुदत्तु ।
सो मारिदत्तु जइवरु पवित्तु ।
सो गोचहणु गुणगणविसेसु । 5

२. A किं ४ A गहिउ ५. This line and the following are given in S and T as part of कवचक 22, after राणु वि तहो पयपकयाइं ६ A णिग्गंथु मग्गु ७ A जाइहि ८ A अचल्लोक्खु.

29 १ A चित २. ST give णिव जसवइ सो कल्लाणमित्तु सो अभयणाउ सो मरिदत्तु as part of कवचक 22, after कवचक 28, line 21 of the present edition ३. ST omit वणिक्कुल .... विसेसु

सौ कुसुमावलि पालियतिगुत्ति   भज्जियगुणु जाणिय घम्मवित्ति ।
 सव्वहं दुण्णयणिण्णासणेण   तउ चरिवि चारु सणासणेण ।
 कालिं जंति सणासज्जुत्त   जिणघम्मं ते सग्गग्ग पत्त ।

घत्ता—किउ उवरोहें जस्स कह्यइ एउं भवंतर ॥

तहो भव्वहु णामु पायडमि पयडउ घर ॥ २९ ॥

: 0

30

चिरु पट्टणेच्छंगे (!) साहुसाहु   तहो सुउ खेलागुणवंतु साहु ।
 तहो तणुवहु वीसलु णाम साहु   वीरो साहुणियहि सुलहु णाहु ।
 सोयारु सुणाणगुणगणसणाहु   एकइया चितइ चित्ति लाहु ।
 हो पंडियठक्कर कण्ठपुत्त   उवयारिय वल्लइपरममित्त ।
 कह पुप्फयंति जसहरवरित्तु   किउ सुट्टु सदलक्खणविचित्तु । 5
 पेसहिं तहिं राउलु कउलु अंजु   जसहरविवाहु तह जणियवोञ्जु ।
 सयलहं भवभमणभवंतरां   महु वंछिउ करहि णिरंतरां ।
 ता साहुसमीहिउ कियउ सव्वु   राउलु विवाहु भवभमणु भव्वु ।
 चप्पलाणिउ पुरउ हवेइ जाम   संतुट्टउ वीसलु साहु ताम ।
 जोइणिपुरवरि णिवसंतु सिट्ठु   साहुदि घरे भुत्थियणहु छुट्टु । 10
 पणसट्ठिसहियतेरहसयां   णिवविक्रमसंवच्छर गयां ।
 वइसाहपडिल्लइ पविस वीय   रविवारि सामेत्थियउ मिस्सतीय ।
 चिरु वत्थुबंधि कहकियउ जं जि   पद्धदियबंधि महं रइउ तं जि ।
 गंधर्वं कण्हडणंद्णेण   आयहं भवां किय थिरमणेण ।
 महु दोसु ण दिज्जइ पुर्वि कहउ   कहवच्छरां तं सुत्तु लइउ । 15

घत्ता—जो जीवदयावरु णिप्पहरणकरु वंभयारि इयजरमरण ॥

सो माणणिसुंमणु घम्मु णिरंजणु पुप्फयंतु जिणु महु सरणु ॥ ३० ॥

४. ST सा कुसुमावलि पालियतिगुत्ति सा अभयमइ ति णरिंदपुत्ति. ५ ST भव्वहं ६ ST कालिं जंति सव्वहं सयां जिणघम्मं सग्गग्गहो गयां. ७. Portion beginning with this line and ending with कवडक 30, line 13 is omitted in PST and also not rendered in Hindi. ८. B. एय.

30, १. B. सज्जु. २. B. अहिय.

पावणिशुंभणि मुद्धाशंभणि-
 कासवगोर्त्ति केसवपुर्त्ति
 वयसंजुर्त्ति उत्तमसर्त्ति
 पद्दसियतुंदि कइणा खंढे
 जो आयण्णइ चंगउ मण्णइ
 जो मणि भावइ सो णर पावइ
 जणइयणीरसि डुरियमलीमसि
 पडियकवालइ णरकंकालइ
 पवरागारि सरसाहारि
 महु उवयारिउ पुर्णिण पेरेउ
 होउ चिराउसु वरिसउ पाउसु
 विलसउ गोमिणि णच्चउ कामिणि
 संति वियंभउ दुक्खु णिसूंभउ
 सुहु णंदउ पय जय परमप्पय
 विमेलु सु केवलु णाणु समुज्जलु
 मइ अमुणार्ति कवु करंति

उयरुप्पण्णे सामलवण्णे ।
 जिणपयभात्ति धम्मासत्ति ।
 वियलियसंकिं अहिमाणिकिं ।
 रंजियवुहसइ कयजसहरकइ ।
 लिइइ लिहावइ पढइ पढावइ 5
 विहुणियघणरय सासयसंपय ।
 कइणिंदायरि दुसहे दुहयरि ।
 बहुरंकालइ अइदुक्कालइ ।
 सण्हि चेळिं वरतंयोळिं ।
 गुणभात्तिल्लउ णण्णु महल्लउ । 10
 तिण्णउ मेइणि घणकणदाइणि ।
 घुम्मउ मंदलु पसरउ मंगलु ।
 घम्मुच्छाहिं सहुं णरणाहिं ।
 जय जय जिणवर जय भयमयहर ।
 महु उप्पज्जउ एत्तिउ दिज्जउ ।
 जं हीणाहिउ काइं मि साहिउ ।

यत्ता—तं मायं महासइ देवि सरासइ णिहयसयलसंदेहदुह ॥

महु खमउ भदारी तिहुवणसारी पुप्फयंतजिणवयणकई ॥ ३१ ॥

इय जसहरमहारायचरिए महामहल्लणणकण्णाहरणे महाकहुपुप्फयंतविरइए महाकवे चंडमारिदेवय-
 मारिदत्तरायधम्मलाहो णाम चउत्थो परिच्छेज समत्तो ॥ ४ ॥

31. १ ST पविमल्ल केवलु णाणु सुणिम्मल्ल. २ ST ण मुणंति. ३. AT माह. ४. T सरस्सइ. ५. AP सय-
 लसंदोह. ६. AP रह. ७ S जसवइकल्लाणमित्तमारियत्तजभयमइसगागमणो णाम.

शब्दकोशः

[In the following glossary of words occurring in the Jasaharacariu, pronouns and their derivatives are ignored altogether, while in the case of verbs only roots, primitive and causal, are included, dropping the different forms of finite verbs, infinitives and absolutes]

अअ-अज	अगधवत्त-अर्घ्यपात्र
अउ-अति	अचल-अचल
अउअट्ट-अतिविकट (अट्ट विकटार्थं देशी)	अचलत्तण-अचलत्व
अउकूर-अतिदूर	अचेयण-अचेतन
अउकामल-अतिकोमल	अच्चण-अर्चन (पूजा)
अउपमिअ-अतिमान	अच्चंत-अत्यन्त
अउघण-अतिघन	अचोक्खअ-अमृष्ट, अमार्जित (अश्वादि)
अउनीह-अतिदीर्घ	अच्छ-आस् (धातुः)
अउदुन्मण-अतिदुर्मनस्	अच्छरा-अप्सरस्
अउयक-अज (क-क)	अच्छिअ-आसीन
अउविउल-अतिविपुल	अच्छि-अधि
अहमययन्त-अतिशयवन् (शानादिगूलातिशय- चतुःकसंयतः। चतुस्त्रिंशदतिशयोपेतः। निः- स्वेदताप्रतिशयोपेत इति टिप्पणम्)	अच्छिउड्ड-अक्षिपुट
अउमुंदर-अतिमुंदर	अच्छोडिय-आस्फोटित
अउज्व-अपूर्व	अछम्म-अच्छन्न (कपटरहित)
अकज-अकार्य	अज-अज
अकिट्टिम-अहनिम	अजयर-अजगर
अक्खर-अक्षर (वर्णावलि)	अजर-अजर
अस्सया-आ+रूपा (धातुः)	अजरामर-अजरामर
अम्पट्टिअ-असंश्लिष्ट	अजिय-अजित (द्वितीयतीर्थेकरनाम)
अगल्ल-अगर्व	अजियंग-अजिताङ्ग (राज्ञो नामविशेषः)
अगाय-अगर्व	अजुत्त-अयुक्त
अग्ग-अग्र	अज्ज-अद्य
अग्गि-अग्नि	अज्जमहि-आर्यमही
अग्गिजाला-अग्निज्वाला	अज्जव-आर्जव (ऋजुता)
	अज्जणिज्ज-अर्जनीय
	अज्जिय-अर्जित

अञ्जु-अद्य
 अट्ट-आर्त
 अट्टहास-अट्टहास (विकटहास)
 अट्ट-अष्टन्
 अट्टगुणी-अष्टगुण (अष्टमहाप्रातिहार्ययुक्त
 इत्यर्थः)
 अट्टम-अष्टम
 अट्टमि-अष्टमी
 अट्टविह-अष्टविध
 अट्टसिद्धगुण-अष्टसिद्धगुण
 अट्टंग-अष्टाङ्ग (अष्ट शरीरावयवा इत्यर्थः)
 अट्टि-अस्थि
 अट्टोत्तरसहास-अष्टोत्तरसहस्र
 अड-अट् (धातुः)
 अड-अवट (कृप इत्यर्थः)
 अण-अनस् (शकट)
 अणअ-अनय
 अणउल्लिअ-अवाञ्छित
 अणक्खर-अनक्षर
 अणगार-अनगार
 अणत्थ-अनर्थ
 अणलिय-अन्+अलीक (सत्य)
 अणवरय-अनवरत
 अणसण-अनशन
 अणंग-अनङ्ग
 अणंत-अनन्त (चतुर्दशतीर्थकरनाम)
 अणंत-अनन्त
 अणताणंत-अनन्त+अनन्त (अतिशयेन
 अनन्तमित्यर्थः)
 अणाइ-अनादि
 अणाह-अनाथ
 अणिच्च-अनित्य
 अणिट्ठ-अनिष्ट
 अणिट्ठिअ-अनिष्ठित (असमाप्त)
 अणिसामोयण-अनिशामोजन
 अणिहण-अनिघन (अनन्त इत्यर्थः)

अणिद्-अनिन्द्य
 अणिदिअ-अनिन्दित
 अणु-अणु (परमाणुरित्यर्थः)
 अणुकंप-अणु+कम् (धातुः)
 अणुकूल-अनुकूल
 अणुगाय-अनुगत
 अणुगामिणि-अनुगामिनी
 अणुज्ज-अनवद्य (निर्दोष इत्यर्थः)
 अणुज्जय-अनुद्यत
 अणुट्ठा-अनु+स्था (धातुः)
 अणुट्ठाण-अनुष्ठान
 अणुदिणु-अनुदिनम्
 अणुबंध-अनुबन्ध (क्रमः संततिर्वा)
 अणुमग्ग-अनु+मार्ग
 अणुमग्गयर-अनुमार्गचर (अनुचर इत्यर्थः)
 अणुमाण-अनुमान
 अणुक्कय-अणुव्रत
 अणुवेक्ख-अनु+प्रेक्ष (धातुः)
 अणुसंघट्टण-अनुसंघट्टन
 अणुहव-अनु+भू (धातुः)
 अणुहुज्ज-अनु+शुज् (धातुः)
 अणोय-अनेक
 अण्ण-अन्य
 अण्णण्ण-अन्य+अन्य
 अण्णत्त-अन्यत्व
 अण्णभव-अन्यभव
 अण्णव-अर्णव
 अण्णाण-अशानिन्
 अण्णाण-अज्ञान
 अण्णायत्त-अन्यायत्त
 अण्णासत्त-अन्यासत्त
 अण्णुण्ण-अन्योन्य
 अण्णेक्क-अनेक
 अण्णोण्ण-अन्योन्य
 अण्हाण-अखान
 अतुष्टि-अतुष्टि

अतुल-अतुल
 अतुलमणि-अतुलशक्ति
 अनायण-आतापन
 अन्य-अर्थ
 अत्य-अस्त (अस्तपर्वत इत्यर्थः)
 अत्ययण-अस्तमन
 अत्याग-आरपान (सभामन्त्रिमित्यर्थः)
 अन्यामिअ-अन्तः+आनीन
 अनुन्मड-अनुमति
 अहमगदुअ-अहमानीभूत
 अरु-अर्थ
 अरुह-अर्थः+अर्थ
 अपन-अपान (रुपापमि-वर्थः)
 अपानट-अपानट
 अपेअ-अपेन (गत इत्यर्थः)
 अप्य-आपन
 आपमन-अपमन
 अपयय-आपयय
 अपिअ-अपिन
 अपुगु-आपन (गतमित्यर्थः)
 अर्मागिअ-अपन
 अर्मातर-अपन
 अर्भम-अभिः+अर्भ अपनने (भानुः)
 अर्भट-अर्भगमने देवी (भानुः)
 अर्भय-अर्भट
 अर्भग-अर्भग (गतमित्यर्थः)
 अर्भगतापनी-अर्भगमहादेवी (राजीनाम
 विदेशः)
 अर्भगट-अर्भगनि (भूतनाम)
 अर्भग-अर्भग
 अर्भाअ-अर्भात
 अर्भट-अर्भग इत्यर्थे देवी
 अर्भगान्त-अर्भगान्त
 अर्भय-अर्भग
 अर्भयगट-अर्भगमति (राजीनामविदेशः)
 अर्भगणियर-अर्भगनिर (देवसमुहः)

अमरत्त-अमरत्त
 अमल-अमल
 अमलिय-अमलिन
 अमंगल-अमङ्गल
 अमाण-अमान (मानरहित इत्यर्थः)
 अभित्त-अभिन्न
 अमुणत-अमानत्
 आमोसहि-आमः+ओपधि
 अम्म-अम्भ (सन्धोधने)
 अन्मागवि-अन्मादेवी (मातेत्यर्थः)
 अम्मि-अम्भ (संवोधने)
 अय-अन्न
 अयवट-अजगति
 अयसिर-अजगिस् (अजो ब्रह्मेति टिप्पणम्)
 अर-अर (अष्टादशतीर्थकरनाम)
 अरमाहर-अरमा (अल्पी) + हर (दाविश्व-
 नागः इत्यर्थः)
 अरविट्-अरविन्द (कमलमित्यर्थः)
 अरहंत-अर्हत्
 अरहंतवलि-अर्हदावलि (जिननामावलि-
 र्त्त्यर्थः)
 अरुण-अरुण
 अरुणयर-अरुणकर (सूर्य इत्यर्थः)
 अरुणायवत्त-अरुणातपत्र
 अरुणिय-अरुणित
 अरुहकर-अर्हत् (हति) + अरुह
 अरुअ-अरुप
 अरुवि-अरुपिन् (अरुप इत्यर्थः)
 अलकप्रण-अलक्षण
 अलज्ज-अलज्ज
 अलंकिअ-अलंकृत
 अलाउ-अलावु
 अलि-अलि (भ्रमर इत्यर्थः)
 अलिउल-अलिकुल
 अलिय-अलीक
 अलिङ्ग-अलिङ्ग

अलोय-अलोक
 अवगण-अव+गण् (घातुः)
 अवगण्ण-अव+गण् (घातुः)
 अवगाहिय-अवगाहित
 अवगुण-अवगुण
 अवज्ज-अवज्ज
 अवत्थ-अवत्था
 अवसाणिय-अवमानित
 अवयपुण्ण-अवयवपूर्ण
 अवयास-अवकाश
 अवर-अपर
 अवरअ-अपर(क)
 अवरपक्ख-अपरपक्ष
 अवरुडण-आलिङ्गने देशी
 अवरुडिय-आलिङ्गिते देशी
 अवरोप्पर-परस्पर
 अवलम्बमाण-अवलम्बमान
 अवलित्त-अवलित्त
 अवल्लोय-अव+लोक्य (घातुः)
 अवसर-अवसर
 अवसवण-अपस्वप्न, अपशकुन
 अवसाण-अवसान (अन्तः, समाप्तिः)
 अवसिं-अवश्यम्
 अवसु-अवश्यम्
 अवहत्थिय-अपहस्ति
 अवहरिय-अपहृत
 अवहीसर-अवधीश्वर (अवधिज्ञानवानित्यर्थः)
 अवन्तिराअ-अवन्तिराज
 अवन्ती-अवन्ति (जनपदनाम)
 अविगीय-अविनीत
 अवियङ्क-अविदग्ध
 अवियाणअ-अविजानत्
 अविलासवंक-अ+विलास+वक्त्र
 (स्वभावसुन्दर इत्यर्थः)
 अविवंक-अ+वि+वक्त्र (अतिसरल इत्यर्थः)

अविहंग-स्वभावतः इत्यर्थे देशी
 अविहाअ-अविभाग
 अविहिण्ण-अविहीन
 अस-अस् (घातुः) अत्थि, अस्ति इत्यादि
 असइ-असकृत्
 असइ-अ+सती
 असच्च-असत्य
 असच्च-असाध्य
 असण्ण-अ+सञ्चिन् (अचेतन इत्यर्थः)
 असमाण-असमान
 असमाहिल्ल-अ+समाधि+इल्ल (मत्तर्थायः)
 असामण्ण-असामान्य
 असारत्त-असारत्व
 असि-असि (खड्ग)
 असिधेणुय-असि+धेनुका (क्षुरिकेत्यर्थः)
 असुइरस-अशुचिरस
 असुहरण-असु+हरण
 असेस-अशेष
 असोय-अशोक (वृक्षविशेषः)
 असंक-अशङ्क
 असंकिअ-अशङ्कित
 असंगा-असङ्ग
 असुंदर-असुन्दर
 अरस-अश्व
 अहचरिय-अधश्चरित (नीचवृत्त इत्यर्थः)
 अहम-अधम
 अहमं-अहमित्यर्थे
 अहम्म-अधर्म
 अहयर-अधश्चर
 अहर-अधर
 अहरल्ल-अधर+उल्ल (स्वार्थे)
 अहि-अहि (सर्प इत्यर्थः)
 अहिछत्त-अहिच्छत्र (नगरनामविशेषः)
 अहिणंदन-अभिनन्दन (चतुर्थतीर्थकरनाम)
 अहिणाण-अभिज्ञान
 अहिणाणिय-अभिज्ञानिक (अभिज्ञान)

आमंतियअ-आमन्त्रित (क)

आमिस-आमिष

आमिसगसिर-आमिष+ग्रसनशील

आमोय-आमोद

आयअ-आगत

आयण्ण-आ+कर्णय् (घातुः)

आयण्णण-आकर्णन

आयदण-आयतन

आयम-आगम

आयर-आचार

आयर-आदर

आयवत्त-आतनत्र (छत्रमित्यर्थः)

आयंव-आताम्र

आयार-आचार

आयावण-आतापन (व्रतविशेषः)

आयास-आ+यस् (घातुः)

आयास-आकाश

आरडंत-आरटत्

आरडिय-आरटित

आरत्त-आरक्त

आरभ-आरम्भ

आराम-आराम (उपवनमित्यर्थः)

आराहण-आराधन

आरुह-आ+रुह् (घातुः)

आरुहण-आरोहण

आरुद-आरुढ

आलग-आलग्न

आलिद्ध-आश्लिष्ट

आलिङ्गण-आलिङ्गन

आलुंखिय-आरुक्षित (आत्वादित इत्यर्थः)

आलोइय-आलोचित

आलोयण-आलोचन

आलोयंत-आलोकयत्

आव-आ+इ आगमने (घातुः)

आवडिय-आपतित

आवज्ज-आ+पद् (घातुः)

आवडिअ-आपतित

आवत्त-आवर्त (अम्भसा भ्रमः)

आवया-आरद्

आवलि-आवलि (पङ्क्तिरित्यर्थः)

आविद्ध-आविद्ध (आवद्ध, खचित)

आस-आस् (घातुः)

आसण-आसन

आसणवय-आसन्नपद

आसत्त-आसक्त

आसत्ती-आसक्ति

आसव-आ+न्नु (घातुः)

आसंका-आशङ्का

आसंघ-आ+धि इत्यर्थे देशी

आसाऊरिय-आशापूरित

आसाय-आत्वाद

आसायण-आत्वादन

आसासिय-आश्रासित

आसिअ-आश्रित

आसीण-आसीन

आसीवाअ-आशीर्वाद

आसीसिय-आशीपित ! (आशीर्दत्ता इत्यर्थः)

आहय-आहत

आहरण-आभरण

आहव-आहव (युद्ध)

आहाकम्म-आघाकर्मन् (हिंसा)

आहार-आधार

आहार-आहार

आहास-आ+भास् (घातुः)

आहिड-आ+हिण्ड् (घातुः)

इकइया-एकदा

इट्ठ-इष्ट

इच्छिय-इच्छित

इच्छेवय-एष्टव्य

इत्तिय-इत्वर (चपल इत्यर्थः)

इत्तिय-एतावत्

उड्डिर-उड्डनशील
 उण्णइवत-उन्नतिमत्
 उण्णय-उन्नत
 उण्णयकंधर-उन्नतकंधर
 उण्ह-उण्ण
 उत्त-उक्त
 उत्तम-उत्तम
 उत्तर-उद्+तृ (धातुः)
 उत्तार-उद्+तारय् (धातुः)
 उत्तिय-उक्त
 उत्तिम-उत्तम
 उत्तुंग-उत्तुङ्ग
 उदयायल-उदयाचल
 उद्देस-उद्+देशय् (धातुः)
 उद्देस-उद्देश
 उद्ध-उर्ध्व
 उद्धर-उद्+धृ (धातुः)
 उद्धरिय-उद्धृत
 उद्धहत्थ-उर्ध्वहस्त
 उद्धूलिय-उद्धूलित
 उप्पज्ज-उद्+पद् (धातुः)
 उप्पण्ण-उत्पन्न
 उप्पम-उपमा
 उप्परि-उपरि
 उप्पाड-उद्+पाटय् (धातुः)
 उप्पाडण-उत्पाटन
 उप्पाय-उत्पात
 उप्पेल्लिय-उत्प्रेरित
 उप्पत्ताल-आ+स्फालय्, अथवा, उद्+पाटय्
 (धातुः)
 उप्फुल-उत्फुल्ल
 उव्वड्ड-उद्भूत
 उव्वमिय-उद्भूमित (उद्भ्रान्त)
 उव्वव-उद्भव
 उव्वंत-उद्भ्रान्त
 उव्विभ-उद्+भृ (धातुः)

उव्विमय-ऊर्ध्वीकृत
 उव्वुव्वम-ऊर्ध्व+ऊर्ध्व
 उव्वभूय-उद्भूत
 उव्वमुच्छिअ-उन्मूलित
 उव्वमूलिय-उन्मूलित
 उयर-उदर
 उर-उरम्
 उरअ-उरग
 उरचूर-उरश्चर (उरगजातिः)
 उरयर-उरश्चर
 उरयल-उरस्तल
 उल-कुल (उत्तरपदे एव)
 उल्ल-उद्+लल् (शोभाया धातुः)
 उल्लण-उल्ललन
 उल्ललिय-उल्ललित (विकीर्ण इत्यर्थः)
 उल्लिय-आर्द्रित (आर्द्र इत्यर्थः)
 उल्लोवय-उल्लोच(क) (वितानमित्यर्थः)
 उवएस-उपदेश
 उवगरण-उपकरण
 उवमा-उपमा
 उवयंठएस-उपकण्ठदेश (समीपप्रदेशः)
 उवयार-उपकार
 उवयार-उपचार
 उवयारिअ-उपकारिन्
 उवरि-उपरि
 उवरिल्ल-उपरितन
 उवरुवरि-उपर्युपरि
 उवरोह-उपरोध
 उवलक्खिय-उपलक्षित
 उववण-उपवन
 उववाय-उपपाद
 उववास-उपवास
 उवसम-उप+शम् (धातुः)
 उवसम-उपशम
 उवसंत-उपशान्त
 उवाअ-उपाय

उर्विद-उपेन्द्र (विष्णुः)
 उर्वर-उर्वर इत्यधिकार्ये (धातुः)
 उर्वरिय-उर्वरित
 उर्वेविर-उद्+वेपनशील
 उंजिय-ऊर्जित
 उंजु-ऊर्जु
 उंदुर-उन्दुर (मूषक इत्यर्थः)

ऊसर-ऊपर

एइंदिय-एकेन्द्रिय
 एक-एक
 एकइया-एकदा
 एकखंभ-एकस्तम्भ
 एकखुर-एकखुर
 एकठाण-एकस्थान
 एकभत्त-एकभक्त
 एकमेक-एकैक
 एत्तहिं-एतावति (काले)
 एत्थंतरि-अत्रान्तरे
 एत्थु-अत्र
 एत्तिअ-एतावत्
 एम-एवम्
 एयारह-एकादशन्
 एयारहमअ-एकादशमय
 एयारिस-एतादश
 एरिस-ईदृश
 एवड-एतावत्
 एवहिं-एवम्
 एव-एवम्
 एहावत्थ-एषा+अवस्था

ओइण्ण-अवतीर्ण
 ओट्ट-ओष्ठ
 ओणाविय-अवनामित
 ओल-आर्द्र

ओली-आवाले
 ओलंधिय-उलंधित
 ओसह-औषध
 ओसारिअ-अपवारित
 ओसासित्त-अवग्याय+सित्त
 ओह-ओष

क-क (उदक)
 क-क (मस्तक) १-१४-६
 कइ-कवि
 कइत्तण-कवित्व
 कइमइ-कविमति
 कइयइ-कविपति
 कइयण-कविजन
 कइया-कदा
 कइराअ-कविराज
 कइवइ-कविपति
 कइवय-कतिपय
 कउल-कौल (कापालिकः कुलाचार्य इत्यर्थः)
 कउलउल-कौलकुल (कापालिकादिदुष्टधार्मिक-
 समूह इत्यर्थः)
 ककस-कर्कश
 कक्खड-कक्ष (लतावृक्षादिगुल्मः)
 कक्ख-कर्कश
 कच्चोल-पात्रविशेषे देशी (मराठी-कचोळ)
 कच्छेव-कच्छप
 कज्ज-कार्य
 कज्जाणुराअ-कार्यानुराग
 कट्ट-कट्ट, कट्टम्
 कट्ट-काष्ठ
 कट्टकम्म-काष्ठकर्मन्
 कडक्क-कटाक्ष
 कडयडिय-कडकडित (विद्युच्छब्दानुकारः)
 कडाह-कटाह
 कडि-कटि
 कडिल-कटी+इल (मत्वर्थीयः)

कडिसुत्तय-कटिसुत्तक (मेखला)
 कडुयसर-कटुक+स्वर
 कडू-कृष्णधात्वर्थे देशी
 कड्डिय-कृष्ट (आकृष्ट)
 कड्डिय-कृष्ट
 कढ-कथ (धातुः)
 कडिण-कठिन
 कण-कण् (धातुः)
 कण-कण
 कणभर-कणभर (धान्यभार)
 कणय-कनक
 कणयमय-कनकमय
 कणिस-कणिका
 कण्ण-कर्ण (श्रोत्रेन्द्रिय)
 कण्ण-कर्ण (कुन्तीसुत)
 कण्णसूल-कर्णशूल
 कण्णत-कर्णांत
 कण्णा-कन्या
 कण्हण्णदण-कृष्ण+नन्दन
 कण्हपुत्त-कृष्णपुत्र
 कत्तार-कर्तु
 कत्ति-कृत्ति (व्याघ्रादिचर्मैत्यर्थः)
 कत्तिय-कर्तित (भिन्न)
 कथकेस-कथकैशिक (जनपदनाम)
 कहम-कर्दम
 कप्प-कल्प (युग)
 कप्पड-कर्पट (वस्त्र)
 कप्पधारि-कल्पधारिन्
 कप्पविक्ख-कल्पवृक्ष
 कप्पाधिव-कल्पाद्धि (कल्पवृक्ष)
 कप्पूर-कर्पूर
 कप्पूरफार-कर्पूररक्षार
 कम-कम् (धातुः)
 कम-कम (चरणमित्यर्थः)
 कमंडलु-कमण्डलु

कम्म-कर्मन्
 कम्मचंड-कर्मचण्ड
 कम्मपास-कर्मपाश
 कम्मबंध-कर्मबन्ध
 कम्ममल-कर्ममल
 कम्मविवाय-कर्मविपाक
 कम्मायत्त-कर्मायत्त
 कय-कृत
 कयाणिच्छय-कृतनिश्चय
 कयपारण-कृतपारण
 कयपुलय-कृतपुलक (कृतरोमाश्चकञ्चुकं यथा
 त्यात्तथेति टिप्पणम्)
 कयरअ-कतर (क)
 कयली-कदली
 कयसंचारिय-कृतसंचारिका
 कयसंचर-कृतसंचर
 कयंजलि-कृताञ्जलि
 कयंत-कृतान्त
 कयायर-कृतादर
 कर-कृ (धातुः)
 कर-कर (किरण)
 कर-कर (हस्त)
 करग्ग-कराग्र
 करग्ग-कर ग्र (अङ्गुलि)
 करड-कठिन इत्यर्थे देशी
 करण-करण
 करयरंत-करकरत् (शद्धानुकरणे देशी)
 करयल-करतल
 करवत्त-करपत्र (शस्त्रविशेषः)
 करवंद-करमर्द (फलविशेषः)
 करसंजोइअ-कर+संयोजित
 करह-करम
 करहाड-करहाकट (कन्हाड)
 करंड-करण्ड (क)
 करंत-कुर्वत्
 करंति-कुर्वती

करविअ-कराभित

कराल-कडार (कपिल, चित्रवर्ण)

कराल-कराल (भीषण इत्यर्थे)

करावलि-करावलि (किरणजाल)

करि-करिन्

करिकर-करिकर (शुण्डा)

करिकरसमोरु-करिकरसम+ऊरु

करिणि-करिणी (हास्तिनी)

करितासण-करिन्+आसन

करिमिहुण-करिमिथुन

करिंद-करीन्द्र

करुण-करुणा

कलकंलाअ-कलाकलाप (कलासमूह)

कलकोइल-कलकोकिल

कलत्त-कलत्त

कलभ-कलभ

कलयल-कलकल

कलयल-कलकलं कु (धातुः)

कलरव-कल+रव

कलस-कलश

कलहेकसील-कलहैकशील

कलाव-कलाप

कलि-कलि (युगविशेषः)

कलिया-कलिका

कलिंवावइ-कलिङ्गरति

कलिंगाहिअ-कलिङ्गाधिप

कलुण-करुण

कलुसभाव-कलुप+भाव

कलेवर-कलेवर

कलोह-कला+ओष (कलासमूह)

कलाण-कल्याण

कलाल-मद्यविक्रयिन् इत्यर्थे देशी

कलोल-कलोल

कवण-कोऽपि (कः पुनः)

कवल-कवल (घास)

कवलिय-कवलित

कवाड-कपाट

कवाल-कपाल (मृद्भाजनखण्डः)

कवि-कवि

कविल-कुक्कुर इति टिप्पणम्

कविल-कपिल

कवोल-कपोल

कवोलवत्त-कपोलपत्र

कव्व-काव्य

कव्वत्थ-काव्यार्थ

कसण-कृष्ण (नर्णे)

कसमसत्ति-कृश+आत्ति (दुर्बल इत्यर्थः)

कसाय-कपाय

कह-कथय् (धातुः)

कह-कथा

कहकहत-शब्दानुकरणे देशी

कहा-कथा

कहाणअ-कथानक

कहिअ-कथित

कहिय-कथित

कहं-कथम्

कहततर-कथान्तर

कंक-कङ्क (पक्षिविशेषः)

कंकण-कङ्कण

कंकाल-कङ्काल (शरीरास्थि)

कंकेलि-ककेलि (अशोकवृक्षः)

कंख-काङ्क्ष (धातुः)

कंख-काङ्क्षा

कंखिर-काङ्क्षा+इर (शीलार्थः)

कंचण-काञ्चन

कंचाइणि-कात्यायनी (चण्डमारिदेवता)

कंची-काञ्ची

कंचीकलाव-काञ्चीकलाप

कंचुइ-कञ्चुक (लीणामुत्तरीयम्)

कंचुइ-कञ्चुकिन् (अन्तःपुरवृद्ध इति टिप्पणम्)

कंचुलिय-कञ्चुकाविशेष (मराठी-काचोळी)

कंजिअ-काञ्जिक

कंटय-कण्टक
 कंटयतर-कण्टकतर
 कंड-काण्ड (बाण इत्यर्थः)
 कंड-काण्ड (धनुर्वण्ड इत्यर्थः)
 कंडू-कण्डू
 कंडोहिय-मथित इत्यर्थे देशी (मराठी-काड-
 लेले)
 कंत-कान्त (पतिः)
 कंता-कान्ता
 कंतार-कान्तार
 कंति-कान्ति
 कंती-कान्ति
 कंद-कन्द (धातुः)
 कंदअ-कन्द (क)
 कंदर-कन्दर
 कंदल-कन्द+ल (स्वार्थे)
 कंदुल-कन्द+उल (मत्वर्थीयः)
 कंदोट्ट-नीलोत्पल इत्यर्थे देशी
 कंप-कम्प (धातुः)
 कंपत-कम्पमान
 कंपति-कम्पमाना
 कंपिय-कम्पित
 कंवल-कम्बल
 कंस-कस (नामविशेषः)
 काउरिस-किम्+पुरुष (निन्द्य इत्यर्थः)
 काउल-काक
 काण-काण (अक्षिविकलः)
 काणण-कानन
 काणि-काणी (अक्षिविकृता)
 काणीण-कानीन (कन्यकाजातः)
 काम-काम (मदन)
 कामग्गह-काम+ग्रह
 कामजर-कामचवर
 कामासर-कामातुर
 कामालस-काम+अलस
 कामिणि-कामिनी

कामिणिथा-कामिनी(का)
 कामी-कामिन्
 कामुअ-कामुक
 काय-काय
 कायउल-काककुल
 कारण-कारण
 कारंड-कारण्ड (चक्रवाक)
 कारागार-कारा+अगार
 कारावय-कारय (धातुः)
 कारिम-कृत्रिम
 कारुण-कारुण्य
 काल-काल
 कालगोयर-कालगोचर (यमगोचर इत्यर्थः)
 कालाणल-कालानर
 कालावेक्खा-कालापेक्षा (कालावेक्खइ समये
 समये इत्यर्थः)
 कासवगोत्त-काश्यपगोत्र
 कासायपड-काषायपट
 काहल-काहल (वाद्यविशेषः)
 काहलियवंस-काहिलो गोपः तेन वाद्यमानः
 वशः इति टिप्पणम्
 किअ-कृत
 किज्ज-कृधातोः कर्मणि
 किण्ह-कृष्ण
 कित्तण-कीर्तन
 कित्ति-कीर्ति
 कित्तिम-कृत्रिम
 किमं-किम्+इमं=किमिदम्
 किमि-किमि
 किमिउल-किमिकुल
 किय-कृत
 किर-किल
 किरण-किरण
 किरणोह-किरणौघ (किरणसमूह)
 किरिया-क्रिया
 किलिकिलि-किलि इति शब्दानुकरणम्

किलेस-क्रेग
 किवान-कृपाण (खड्ग)
 किस-कृश
 किसलय-किसलय
 किह-कुत्र
 किकर-किकर
 किंकिणि-किङ्किणी
 किंणर-किन्नर
 कीर-कीर (शुक)
 कीर-कृपातोः कर्मणि
 कील-कीड (धातु)
 कील-कीडा
 कीलण-कीडन (कीडा)
 कीलंत-कीडत्
 कीला-कीडा
 कीलाल-नीलाल (रक्त)
 कुकडत्तण-कुकवित्त
 कुकम्म-कुकर्मन्
 कुकलत्त-कुकलत्र
 कुक्क-कुक्क इति शब्दानुकरणे (धातुः)
 कुक्कुर-कू इति शब्दं कृ (धातुः)
 कुक्कुड-कुक्कुट
 कुक्कुडअ-कुक्कुट (क)
 कुक्कुडिया-कुक्कुटि (का)
 कुक्कुरी-कुक्कुरी (शुनी)
 कुगुरु-कुगुरु
 कुच्छि-कुक्षि
 कुजम्म-कुजन्मन्
 कुट्टण-कुट्टन
 कुट्ट-कुट्ट
 कुटिल-कुटिल
 कुटिलत्तण-कुटिलत्व
 कुडिहर-कुटीरह
 कुडुंगण-लताग्रहमित्यर्थे देशी
 कुडुच-कुडुम्
 कुण-कृ (धातुः)

कुणंत-कुर्वत्
 कुतक्क-कुतर्क
 कुस्थिय-कुस्थित (दुष्ट)
 कुदेव-कुदेव
 कुपत्त-कुपात्र
 कुप्पर-कूर्पर
 कुमग्ग-कुमार्ग
 कुमरी-कुमारी
 कुमार-कुमार
 कुमारिलभट्ट-कुमारिलभट्ट (नामविशेषः)
 कुम्म-कूर्म
 कुरंग-कुण्ड
 कुरंगी-कुरङ्गी
 कुरर-कुरर (पक्षिविशेषः)
 कुरल-अलक (रचनाविशेषः)
 कुल-कुल
 कुलउत्ती-कुलपुत्री
 कुलउत्तिया-कुलपुत्रिका
 कुलगुरु-कुलगुरु
 कुलदेवय-कुलदेवता
 कुलदेवी-कुलदेवी
 कुलमग्ग-कुलमार्ग
 कुलमग्गचारि-कुलमार्गचारिन्
 कुलयर-कुलकर
 कुलिंग-कुलिङ्ग (दुष्टतापसादिः)
 कुलीर-कुलीर (जन्तुविशेषः)
 कुवलय-कुवलय
 कुवाइ-कुवादिन् (अन्यान्यदर्शनप्रवर्तक इत्यर्थः)
 कुविवेय-कुविवेक
 कुसल-कुशल
 कुसलत्त-कुशलत्व (कुशलवृत्त)
 कुसंग-कुसङ्ग
 कुसुम-कुसुम
 कुसुमसर-कुसुमशर (मदन)
 कुसुमावलि-कुसुमावलि (राश्रीनामविशेषः)

कुसुमिय-कुसुमित
 कुसुमोह-कुसुम+ओष (समूह)
 कुह-कुप् (धातुः)
 कुहर-कुहर
 कुहिणी-मार्ग इत्यर्थे देशी
 कुहिय-कुह
 कुहिय-क्षुभित (व्याधिदूषित इत्यर्थः)
 कुंकुम-कुङ्कुम
 कुंकुमपिण्ड-कुङ्कुमपिण्ड
 कुंचण-कुञ्चन (आकुञ्चन)
 कुंजर-कुञ्जर
 कुट-कुट्ट
 कुंठ-कुण्ठ
 कुंड-कुण्ड
 कुंडल-कुण्डल
 कुत-कुन्त (भल)
 कुंतल-कुन्तल (केश)
 कुंथु-कुन्थु (सप्तदशतीर्थकरनाम)
 कुंथु-कुन्थु (अतिसूक्ष्मशरीरः प्राणिविशेषः)
 कुंथुपहुआंगि-कुन्थुप्रभृत्यङ्गे(कुन्थुप्रभृतिप्राणेषु)
 कूआरव-कू इति रव
 कूडायर-कूट+आदर
 कूर-कूर
 कूर-ओदनार्थे देशी
 कूल-कूल (तीर)
 कूव-कूप
 केउ-केतु (चिह्न वज्रो वा)
 केकार-कैङ्कार (पक्षिणा शब्दविशेषः)
 केयड-केतकी
 केयार-कैदार
 केर-तस्येदमित्यर्थे षष्ठ्यन्तात्प्रत्ययः
 केरअ-तस्येदमित्यर्थे षष्ठ्यन्तात्प्रत्ययः
 केरी-तस्येदमित्यर्थे षष्ठ्यन्तात्प्रत्ययः
 केलिदण्ड-कैलिदण्ड
 केवट्ट-कैवर्त
 केवल-केवल (ज्ञानविशेषः)

केवलणाण-केवलज्ञान
 केस-केश
 केसरि-केसरिन् (सिंह इत्यर्थः)
 केसव-केशव
 केसुवभड-केश+उद्भट (भयकर इत्यर्थः)
 कोअंड-कोदण्ड (धनुः)
 कोऊहल-कौतुहल
 कोकंत-को इतिशब्द कुर्वत्
 कोडि-कोटि
 कोडि-कुक्कट (मराठी-कौवडी)
 कोडु-कौतुक इत्यर्थे देशी
 कोडुावण-कौतुककरण इत्यर्थे देशी
 कोडुावणिय-कौतुककारक इत्यर्थे देशी
 कोडि-कोटि
 कोडिणि-कुष्ठवती (कुष्ठरोगदूषिता)
 कोमल-कोमला
 कोल-कोल (वराह)
 कोलाहल-कोलाहल
 कोव-कोप
 कोवगि-कोपाधि
 कोवारुण-कोपारुण
 कोवीण-कौपीन
 कोसियकिमि-कोशित (कोशस्थित) + किमि
 कोह-क्रोध
 कोडिल-कौण्डिल्य (गोत्रविशेषः)

खअ-क्षय
 खगविजा-खगविद्या (आकाशसंचारसामर्थ्य-
 मित्यर्थः)
 खगिंद-खगेद्र (गरुड)
 खग्ग-खड्ग
 खच्चेल-प्राणिविशेष [१]
 खज्ज-खाद्यातोः कर्मणि
 खण-खन् (धातुः)
 खण-क्षण (कालविशेषः)
 खणद्ध-क्षणार्ध

खण्तर-क्षणान्तर
 खण्णु-खननशील [?]
 खत्तधम्म-क्षत्रधर्म
 खत्तधर-क्षत्रधर (दोषेभ्यो निवर्तको राजा धर्म-
 धरो वा क्षत्रजातिरिति टिप्पणम्)
 खद्ध-खादित
 खप्पर-कर्पर (कपालखण्ड)
 खम-क्षम् (धातुः)
 खम-क्षमा
 खमवह-क्षमावह, क्षमापय
 खय-खग
 खय-क्षय
 खयकाल-क्षयकाल
 खयर-खचर
 खयरकुल-खचरकुल
 खयरुव-क्षयरूप
 खयंकर-क्षयंकर
 खर-खर (तीक्ष्ण)
 खर-क्षर
 खरकिरण-खरकिरण (सूर्य)
 खल-खल
 खलहल-खलखल इति जलप्रवाहशब्दात्तुकरणे
 (धातुः)
 खलि-खले (संबोधनेऽव्ययम्)
 खलिअ-खलित
 खवण-क्षपण
 खविअ-क्षपित
 खविय-क्षपित (पीडित इत्यर्थः)
 खंचण-खंचन (खचित)
 खंड-खण्ड (धातुः)
 खंड-खण्ड (पुष्पदन्तकवेर्नामान्तरम्)
 खंडिअ-खण्डित
 खंडिर-खण्डनशील
 खंत-क्षान्त
 खंति-क्षान्ति
 खंध-स्कन्ध

खंधार-स्कन्धावार
 खंधोह-स्कन्ध+ओष
 खंम-स्तम्भ
 खा-खाद् (धातुः)
 खाअ-खाद् (धातुः)
 खार-क्षार
 खाणी-खनि
 खित्त-क्षित
 खीण-क्षीण
 खीर-क्षीर
 खुड्डय-क्षुल्लक
 खुज्ज-कुब्ज
 खुज्जय-कुब्ज(क)
 खुज्जिया-कुब्जिका (दासीत्यर्थः)
 खुज्जुल्लिय-कुब्जा+उल्ल+क (स्वार्थे)
 खुद्-क्षुद्र
 खुब्भ-क्षुब्ध
 खुर-खुर
 खुरुप्प-शस्त्रविशेष (मराठी-खुरपें)
 खुल्ल-क्षुल्ल
 खुल्लय-क्षुल्लक (मुनिजातिविशेषः)
 खुट-स्तम्भ इत्यर्थे देशी
 खुव-खुद् (धातुः)
 खेत्त-क्षेत्र
 खेत्तवाल-क्षेत्रपाल
 खेम-क्षेम (लब्धस्य रक्षणम्)
 खेयरत्त-खेचरत्व (आकाशगमनसामर्थ्य-
 मित्यर्थः)
 खेयरियसत्ति-खेचरिक्+शक्ति
 खेरि-वैरिन् इत्यर्थः [?]
 खेला-खेला (पुरुषनामविशेषः)
 खेलिर-क्रीडनशील
 खेलोसहि-खेल (क्वेड)+ओषधि
 खोणियल-क्षोणीतल
 खोणी-क्षोणी (भूमिरित्यर्थः)
 खोल्ल-गम्भीर इत्यर्थे देशी (मराठी-खोल)

गअ-गत
 गइ-गति
 गइठाण-गतिस्थान
 गउरविय-गौरवित
 गगिरगिर-गद्गद+गिर्
 गच्छ-गम् (गच्छ) (धातुः)
 गच्छमाण-गच्छत्
 गच्छंत-गच्छत्
 गण-गणय् (धातुः)
 गण-गण (समूह)
 गत्त-गात्र
 गहभ-गर्दभ
 गन्भ-गर्म
 गन्भासअ-गर्भाशय
 गमण-गमन
 गमिअ-गमित, गत
 गय-गत
 गय-गज
 गयकाल-गतकाल
 गयण-गगन
 गयणयल-गगनतल
 गयणयलवाडिअ-गगनतलपतित
 गयणंगण-गगनाङ्गण
 गयदप्प-गतदर्प
 गयसंदगमण-गजमन्दगमन
 गयवर-गजवर
 गरल-गरल
 गरलुल-गरल+उल (स्वार्थे)
 गरह-गर्ह (धातुः)
 गरुय-गुरु (क)
 गरुयपवास-गुरुप्रवास (दीर्घप्रवास)
 गरुहण-गर्हण
 गल-गल
 गलकंदल-गलकन्दल
 गलच्छिय-पीडित इत्यर्थे देशी; (कदर्थित ?) -
 गलय-गल(क) (कण्ठ)

गलिअ-गलित
 गलियअ-गलित(क)
 गव्व-गर्व
 गह-ग्रह (धातुः)
 गह-ग्रह (ग्रहण, निरोध)
 गहचक्का-ग्रहचक्रा (प्रासादभूमिनामविशेषः)
 गहवइ-ग्रहपति
 गहण-गहन
 गहण-ग्रहण
 गहणुलअ-ग्रहण+उलअ (स्वार्थे)
 गहिअ-ग्रहीत
 गहिर-गभीर
 गहीर-गभीर
 गंजोल्लिय-क्षुब्ध इत्यर्थे देशी (मराठी-गाजलेले)
 गंड-गण्ड (कपोलदेशः)
 गंडय-गण्ड (जलमहिष, मराठी-गेंडा)
 गंथ-ग्रन्थ
 गंध-गन्ध
 गंधजुत्त-गन्धयुक्त
 गंधवंत-गन्धवत्
 गंधव्व-गन्धर्व (कविनाम)
 गंधव्वलच्छी-गन्धर्वलक्ष्मी
 गंधव्वसेन-गन्धर्वसेन (नामविशेषः)
 गंधविसय-गन्धविषय (त्वगिन्द्रिय) (गन्धो
 विषयो यस्येन्द्रियस्येति टिप्पणम्)
 गंधहरिण-गन्धहरिण (कस्तूरिकामृग)
 गंभीर-गम्भीर
 गाइजंत-गीयमान
 गाढ-गाढ
 गाम-ग्राम
 गामंतर-ग्रामान्तर
 गाय-गै (धातुः)
 गायण-गायन
 गारव-गौरव
 गास-प्रास
 गाह-गाह (धातुः)

गाह-ग्राह
 गाह-ग्राह (स्नेहार्थे)
 गाहंत-गाहमान
 गिण्ह-ग्रह् (धातुः)
 गिज्ज-गैघातोः कर्मणि
 गिज्ज-गेय
 गिज्झ-ग्राह्य
 गिरा-गिर्
 गिरि-गिरि
 गिल-गिल् (धातुः)
 गिलण-गिलन (असन)
 गिलंत-गिलन
 गिल्लगंड-गिल्ल (शिविकार्ये देगी) + गण्ड
 (शिविकावाहक इत्यर्थः)
 गिंभ-ग्रीष्म
 गिंभारि-ग्रीष्म + अरि (वर्पतुरित्यर्थः)
 गीअ-गीत
 गीय-गीत
 गीयसद्-गीतशब्द
 गुच्छ-गुह्य
 गुण-गुण
 गुणगल-गुणार्गल
 गुणठाण-गुणस्थान
 गुणमेलअ-गुणमेलन (गुणसमूह)
 गुणमोयण-गुणमोचन
 गुणवंत-गुणवत्
 गुणसायर-गुणसागर
 गुणसिंधु-गुणसिन्धु
 गुणसेढि-गुणश्रेणि (अण० मिच्छ मीस इत्या-
 दीनि क्षपकश्रेण्युक्तानि गुणस्थानानीत्यर्थः)
 गुणहणणि-गुणहननी (गुणघातिकेत्यर्थः)
 गुणिय-गुणित (अभ्यस्त)
 गुत्तिय-सक्त इत्यर्थे देशी (मराठी-गुंतलेली)
 गुप्प-गुप् (धातुः)
 गुरु-गुरु

गुरुकमारुढ-गुरुकमारुढ (गुरुपरंपराप्राप्त
 इत्यर्थः)
 गुरुक्क-गुरु (क), (महदित्यर्थे)
 गुरुयण-गुरुजन
 गुलुगुल-गानशब्दानुकरणे (धातुः)
 गुह-गुहा
 गुच्छ-गुच्छ
 गुंजा-गुंजा (फल)
 गुफ-गुल्फ
 गूढ-गूढ
 गेय-गेय (गीत)
 गेह-गेह
 गो-गो
 गोउर-गोपुर
 गोउल-गोकुल
 गोत्त-गोत्र
 गोदाण-गोदान
 गोदुह-गोदोह
 गोमिणि-गोमिनी
 गोवइय-गोपति (क)
 गोवड्डण-गोवर्धन (श्रेष्ठिनाम)
 गोवाल-गोपाल
 गोवि-गोपी
 गोविट्ठिणिविट्ठ-गोविट्ठिनिविट्ठ (गोष्ठीनि-
 विट्ठ !)
 गोसिंग-गोशृङ्ग
 गोसुय-गोसुत
 गोसुड-गो+शृण्डी
 गोह-गुरुप इत्यर्थे देशी
 गोह-गोवा (प्राणिविशेषः)
 गोहय-गोधा
 गोहण-गोधन

घग्घरा-किङ्किणीशब्दार्थे देशी (मराठी-वागन्या)
 घग्घरोली-घग्घर+ओली (किङ्किणीपट्टिः)

घट्टण-घट्टन (ससर्ग)
 घट्ट-घट्ट
 घट-घटय् (घातुः)
 घड-घट
 घडिअ-घटित
 घण-घन (निविड)
 घण-घन- (मेघ)
 घम्मचारि-घर्मवारि (स्वेदजलमित्यर्थः)
 घय-घृत
 घर-ग्रह
 घरत्थ-ग्रहदप
 घरदार-ग्रह+दार (कलत्र)
 घरदासि-ग्रहदासी
 घरभार-ग्रहभार
 घरलंजिया-ग्रहदासीत्यर्थे देशी
 घरवइ-ग्रहपति
 घरिणी-ग्रहिणी
 घल्ल-ग्र+क्षिप् इत्यर्थे देशी (घातुः)
 घल्लिअ-क्षित इत्यर्थे देशी
 घवघव-गन्धप्रसरणे देशी (घातुः)
 घंघल-कलहार्ये देशी
 घाअ-घात
 घाइअ-घातित
 घाण-घ्राण
 घार-ग्रजजातीयः पक्षिविशेषः
 घित्त-क्षित, गृहीत इत्यर्थे देशी
 घित्तअ-क्षित (क)
 घिप्प-ग्रहघात्वर्थे देशी
 घिव-क्षिप् इत्यर्थे देशी (घातुः)
 घुग्घुस-घू, घू इति शब्दकरणशील
 घुट्ट-घुट्ट इति पानशब्दानुकरणे (घातुः)
 घुट्ट-घुट्ट
 घुम्म-घूमने देशी (घातुः) (मराठी घुमणे)
 घुरुहुरंत-घुवघुवशब्दं कुर्वत्
 घुलिय-घुलित (चञ्चल इत्यर्थः)
 घुसिण-घुसण

घूय-घूक
 घोड-घोट (अश्व इत्यर्थः । मराठी-घोडा)
 घोणस-गोनस (सरीसृपविशेषः)
 घोर-घोर
 घोलंत-घोलत् (अमनित्यर्थः)
 घोलिर-घोलनशील (लुण्टनशील इत्यर्थः)
 घोस-गुच्छार्थे देशी (मराठी-घोस)
 घोस-घोष (शब्द)
 चउ-चतुर्
 चउकसाय-चतुष्कषाय
 चउगइ-चतुर्गति
 चउत्थी-चतुर्थी
 चउदस-चतुर्दशन्
 चउदार-चतुर्द्वार
 चउप्पअ-चतुष्पद
 चउप्पय-चतुष्पद
 चउपास-चतुष्पाश
 चउमेय-चतुर्भेद
 चउरय-चक्रप (चक्रवाक !)
 चउरासी-चतुरशीति
 चउरि-लग्नमण्डप इत्यर्थे देशी (गुजरायी-
 चोरी)
 चउविह-चतुर्विध
 चउसण्णा-चतु संज्ञा
 चक-चक्र
 चकणाह-चक्रनाथ
 चकवट्टि-चक्रवर्तिन्
 चक्ख-आत्मादने देशी (घातुः)
 चक्खु-चक्षुप्
 चक्खुगम्म-चक्षुर्गम्य
 चच्चिकिय-चर्चित
 चच्चर-चत्वर (चतुष्पथ)
 चच्चिअ-चर्चित
 चच्चिकिय-चर्चित (लित इत्यर्थः)
 चच्चिय-चर्चित

चट्टण-नाशक (मक्षक) इत्यर्थे देशी
 चट्टय-उत्पृत इत्यर्थे देशी (?)
 चट्टुय-यष्टी इत्यर्थे देशी
 चट्टुयफल-यष्ट्यग्रनिहितलोहमयाङ्कुश इत्यर्थः
 चड-आ+रुह् इत्यर्थे देशी (घातुः)
 चडाविय-आरोहित इत्यर्थे देशी
 चडिर-आरोहणशील
 चत्त-त्यक्त
 चत्तअ-त्यक्त (क)
 चत्तारि-चतुर्
 चप्प-पीडने देशी (घातुः)
 चप्पड-तैलाम्यङ्गे देशी (घातुः)
 चप्परि-सत्वरम्
 चमक्क-चमत्कार
 चमर-चमर (पुच्छ)
 चमर-चामर
 चमराणिल-चामरानिल
 चम्म-चर्मन्
 चम्मचक्खु-चर्मचक्षुषु
 चम्मट्टिसेस-चर्मास्थिशेष
 चय-त्यज् (घातुः)
 चयारि-चत्वारि
 चर-चर (घातुः)
 चरण-चरण (पद)
 चरण-चरण (व्रताद्यनुष्ठानम्)
 चरणजुयल-चरणयुगल
 चरंत-चरत्
 चरित्त-चरित, चारित्र
 चरिय-चारित्र, चरित
 चरु-चरु
 चरुअ-चरु (क) (नैवेद्य इत्यर्थः)
 चल-चल् (घातुः)
 चल-चल
 चलचामर-चलचामर
 चलण-चरण (पद)

चलवल-धूनने (घातुः)
 चलिअ-चलित
 चलिय-चलित
 चलियअ-चलित (क)
 चल्ल-चल् (घातुः)
 चल्लिय-चलित
 चव-वच्चात्वर्थे देशी
 चवल-चपल
 चविअ-उक्त, जल्पित
 चंग-मुन्दरायें देशी
 चंचल-चञ्चल
 चंचु-चञ्चू
 चंचूजीविअ-चञ्चूजीविक (पक्षीत्यर्थः)
 चंड-चण्ड
 चंडमारी-चण्डमारी (कात्यायनी)
 चंडयम्म-चण्डकर्मन् (राजपुरुषनामविशेषः)
 चंडाल-चाण्डाल
 चंडियसमाण-चण्डीसमान (देवीतुल्य)
 चंद-चन्द्र
 चंदण-चन्दन
 चंदप्पह-चन्द्रप्रभ (अष्टमतीर्थकरनाम)
 चंदमह-चन्द्रवती, अथवा, चन्द्रमति
 (यशोधरजननीनाम)
 चंदमुही-चन्द्रमुखी
 चंदसिरि-चन्द्रश्री
 चंदायण-चान्द्रायण (तपोविशेषः)
 चंदावहत्त-चन्द्राभवक्त्र (पूर्णिमाचन्द्रसदृश-
 वदनयुक्तः। अथवा, चन्द्रः अघोहृत्तो यस्य;
 अष्टमतीर्थकरस्य चन्द्रचिह्नत्वात्)
 चंदुल्ल-चन्द्रोल्बल
 चंप-पीडने देशी (घातुः)
 चंपय-चम्पक
 चाअ-त्याग (औदार्य)
 चामर-चामर
 चामीयर-चामीकर
 चामुंडचंड-चामुण्डचण्ड (भयंकर इत्यर्थः)

चाय-त्याग
 चायय-चातक (पक्षिविशेषः)
 चारण-चारण
 चारित्त-चारित्र
 चारु-चारु
 चालुय-चालन्या शोधित इत्यर्थे देशी (मराठी-
 चाळलेले)
 चालण-चालन
 चास-चाष (पक्षिविशेषः)
 चि-चित् (अवधारणे एवार्थेऽव्ययम्)
 चिक्रम-चक्रम् (धातुः)
 चिक्खिल्ल-ऊर्ध्वमाथे देशी
 चिक्खि-अग्निशब्दार्थे देशी
 चिण्ण-चीर्ण
 चित्त-चित्र (आश्चर्येऽव्ययम्)
 चित्त-चित्त
 चित्तय-व्याघ्रजातिविशेषः (मराठी-चित्ता)
 चित्तल-चित्रल (चित्रित इत्यर्थः)
 चित्तसेण-चित्रसेन
 चित्तंगअ-चित्रंगत
 चित्तुवलक्ख-चित्त+उपलक्ष
 चिया-चिता
 चिर-चिरम्
 चिरजीविन्-चिरजीविन्
 चिरजीविअ-चिरजीवित
 चिरणर-चिरनर (पुराणपुरुष इत्यर्थः)
 चिराउस-चिरायुष्
 चिराण-चिरतन
 चिरु-चिरम्
 चिलाय-किरात
 चिलिसावण-शुष्पसाकर इत्यर्थे देशी
 (मराठी-चिलसवाणे)
 चिहुर-चिकुर (केश)
 चिहुरभार-चिकुरभार
 चिंचइय-चर्चित (भूषित इत्यर्थः)
 चित्त-चिन्तय (धातुः)

चिध-चिह्न (केतुः ध्वजादिकं वा)
 चिध-वक्खखण्डमित्यर्थे देशी (मराठी-चिधी)
 चीर-चीर (वस्त्र)
 चीरखंड-चीरखण्ड
 चीरिया-चीरिका (मराठी-चिरडी)
 चीवर-चीवर
 चुअ-च्युत
 चुक्क-भ्रष्ट इत्यर्थे देशी (धातुः)
 चुण-मक्षणे देशी (धातुः) (पक्षिणा मक्षणे
 एव युज्यते)
 चुमुचुम-कीरशद्धानुकरणे (धातुः)
 चुव-चुम् (धातुः)
 चुवण-चुम्बन
 चुवंत-चुम्बत्
 चुंविअ-चुम्बित
 चूडामणि-चूडामणि
 चूडारयण-चूडारल
 चुय-चूत
 चूरिय-चूर्ण
 चुलि-कुक्कटी
 चे-मृ इत्यर्थे देशी (धातुः) (चेइवि=मृत्वा)
 चेईहर-चैत्यगृह
 चेयण-चेतन
 चेयणाल-चेतना+आल (मत्वर्थीयः)
 चेल्-चेल (वस्त्र)
 चेलिय-चेटी
 चेली-चीरी (वस्त्र)
 चोज्ज-कौतूहलार्थे देशी
 चोप्पड-प्रक्षणे देशी (धातुः)
 चोर-चोर
 चोरउल-चोरकुल
 छ-षट्
 छइय-छादित, शोभित
 छज्ज-शोभाया देशी (धातुः)
 छज्जीवणिकाय-षड्जीवणिकाय (पृथिव्यप्ते-

जोबायुनसवनस्यतिकायाः)

छट्ट-षट्

छडय-उपलेप इत्यर्थे देशी (गोमयादिभिः

प्राङ्गणादिकस्योपलेपः । मराठी-सडा)

छडया-छटा

छड्-त्यङ्धात्वर्थे देशी

छण-क्षण

छणयंद-क्षण+चन्द्र (पूर्णिमाचन्द्र इत्यर्थः)

छण-छन्न (आच्छादित)

छत्त-छत्त

छत्तछाय-छत्त+छाया

छदंसण-पददर्शन (साख्ययोगन्यायवैशेषिक-

पूर्वोत्तरमीमासारूपाणि)

छप्पय-षट्पद (मधुकरो धूर्तश्चेति टिप्पणम्)

छम्म-छम

छल-छल (मिथ)

छंगुलिमिअ-पङ्गुलिमित

छंड-त्यङ्धात्वर्थे देशी

छंद-छन्द (अभिप्रायविशेषः)

छंद-छन्दः (शास्त्र)

छाइअ-छादित

छाइय-छादित

छाय-छादय् (धातुः)

छार-क्षार (भस्मेत्यर्थः)

छाली-छागी (अजा)

छाव-शाव (वत्स)

छाहा-छाया

छाही-छाया

छिज्ज-छिद्घातोः कर्मणि

छिज्जंतर-छेद्यान्तर (कलास्वन्यतया)

छिण्ण-छिन्न

छिण्णंगुलि-छिन्नाङ्गुलि

छित्त-क्षेत्र

छित्त-स्पृष्ट (छिद्घातोर्निष्ठान्तम् !)

छिद्-छिद्र

छिप-स्पृष्टात्वर्थे देशी

छिव-स्पृष्टात्वर्थे देशी

छिंद-छिद् (धातुः)

छिदण-छेदन

छुडु-क्षिप्रमित्यर्थेऽव्ययम् (देशी)

छुरिय-छुरित

छुह-छुष्

छुह-सुषा (चूर्ण)

छुहा-सुषा (चूर्ण)

छुहावस-छुद्रश्च

छूढ-क्षित

छेअ-छेद

छेत्त-क्षेत्र

छेयण-छेदन

छेल-छाग (अज)

छेवि-छित्वा

छोकरण-छूत्कार (उड्गापनगद्ग इति टिप्पणम्)

छोहिय-क्षोभित

जद्-यदि

जद्-यति

जद्दयहु-यदा

जद्दयहु-यतिपति

जद्दवर-यतिवर

जक्ख-यक्ष

जक्खिद-यक्षेन्द्र

जक्खी-यक्षी (यक्षिणी)

जग-जगत्

जगजीव-जगज्जीव

जगपरमेसर-जगत्परमेश्वर

जगमडव-जगन्मण्डप

जगुत्तम-जगद्भुत्तम

जगरवि-जगद्भवि

जच्चंध-जात्यन्ध

जज्जर-जर्जर

जजरिय-जर्जरित

जड-जटा

जड-जड
 जडत्तण-जडत्व
 जडा-जटा
 जडिय-जडित (युक्त इत्यर्थः)
 जढराणल-जठर+अनल
 जण-जन
 जणण-जनन
 जणणी-जननी
 जणणुल-जनन+उल्ल (स्वार्थे)
 जणात्तिहर-जनार्तिहर
 जणवअ-जनपद
 जणवय-जनपद
 जणु-इवार्थेऽव्ययम्
 जण्ण-यज्ञ
 जत्त-यात्रा
 जत्ता-यात्रा
 जत्थ-यत्र
 जम-यम (नियम)
 जम-यम (मृत्युदेव)
 जमदूअ-यमदूत
 जमसासण-यमशासन
 जम्म-जन्मन्
 जय-जगत्
 जय-जयकारशब्द
 जय-जि (धातुः)
 जयकारिअ-जयकारित
 जयलच्छि-जयलक्ष्मी
 जयसिरी-जयश्री
 जर-जरा
 जरदासी-जरा (एव) दासी
 जरमरण-जराभरण
 जरसरि-जरा (एव) सरित्
 जल-जल
 जल-ज्वल् (धातुः)
 जलण-ज्वलन
 जलणिहि-जलनिधि

जलयर-जलचर
 जलवइ-जलगति (मकर इत्यर्थः)
 जलहर-जलघर
 जलहि-जलधि
 जलिय-ज्वलित
 जलोह-जल+ओघ (जलसमूह)
 जल्ल-मल इत्यर्थे देशी
 जल्लोसहि-जल्ल (एव) ओषधि
 जव-जप् (धातुः)
 जवालअ-जव+आलअ (मत्त्वर्थीयः)
 जस-यज्ञस्
 जसपूरियास-यज्ञः पूरिताञ्ज (दिगन्तव्यापि-
 यज्ञाः इत्यर्थः)
 जसवंधुर-यशोबन्धुर (राज्ञो नामविशेषः)
 जसमइ-यशोमति (यशोधरपुत्रस्य नाम)
 जसवइ-यशोमति (यशोधरपुत्रस्य नामान्तरम्)
 जससेस-यज्ञः शेष (सकलमपि भुवनस्थं यज्ञ
 इत्यर्थः)
 जसहर-यशोधर
 जसहरक्ख-यशोधराख्य
 जसोह-यशोर्ह, यशोर्ध, यज्ञओघ इति वा
 (यशोधरपितुर्नाम)
 जह-यथा
 जहि-यत्र
 जंगल-जाङ्गल (मास)
 जंगलय-जाङ्गल (क)
 जंघा-जङ्घा
 जंघाबल-जङ्घाबल
 जंत-यात्
 जंप-जल्प (धातुः)
 जंपति-जल्पन्ती
 जंपाण-यानविशेषे देशी
 जंबुदीव-जम्बूद्वीप
 जंबूणय-जाम्बूनद (सुवर्ण)
 जा-या (धातुः)
 जाअ-जात

जाइ-जाति
 जाण-ज्ञा (धातुः)
 जाण-यान
 जाणवत्त-यानपात्र
 जाणिय-ज्ञात (प्रसिद्ध इत्यर्थः)
 जाणु-जानु
 जाणुय-जानु (क)
 जाम-यावत्
 जायअ-याचक
 जार-जार (उपपत्ति)
 जारासत्त-जारासक्त
 जाल-जाल
 जाल-जाल (समूहार्थे समासान्ते एव)
 जाल-ज्वालथ् (धातुः)
 जाल-ज्वाला
 जालगवक्ख-जालगवाक्ष
 जालंधर-जालंधर (धीवर इत्यर्थः)
 जाव-यावत्
 जि-चित् (अवधारणे एवार्थेऽव्ययम्)
 जिअ-जीव
 जिज्ज-याधातोः कर्मणि (यायते, याप्यते
 इत्यर्थे)
 जिण-जिन
 जिणदिक्ख-जिनदीक्षा
 जिणधम्म-जिनधर्म
 जिणमग्ग-जिनमार्ग
 जिणसंदिर-जिनमन्दिर
 जिणयत्त-जिनदत्त
 जिणवयण-जिनवचन
 जिणवर-जिनवर
 जिणसुत्त-जिनसूक्त, जिनसूत्र (जिनभाषित-
 मित्यर्थः)
 जिणियसत्तु-जितशत्रु
 जिणुत्त-जिनोक
 जिप्प-जिधातोः कर्मणि
 जिमिअ-जेमित (भुक्त)

जिमिय-जेमित (भुक्त)
 जिम्म-भुज्धात्वर्थे देशी
 जिय-जित
 जिय-जीव् (धातुः)
 जियसत्तु-जितशत्रु
 जियारि-जितारि
 जिह-यत्र
 जीअ-जीव
 जीर-जीरक (मराठी-जिरे)
 जीरवण-जीरण (पाचन इत्यर्थे)
 जीव-जीव
 जीवउल-जीवकुल
 जीवकए-जीवकृते
 जीवदया-जीवदया
 जीवत-जीवत्
 जीवमित्ती-जीवमैत्री
 जीवरासि-जीवराशि
 जीवसहाअ-जीवस्वभाव
 जीवहिंस-जीवहिंसा
 जीवावहारी-जीवापहारिन्
 जीवाहार-जीवाहार
 जीविअ-जीवित
 जीह-जिह्वा
 जीहादल-जिह्वादल
 जुअ-युत
 जुइज्जुत्तिय-श्रुतियुक्त
 जुज्ज-युज्धातोः कर्मणि
 जुज्झिर-योधनशील
 जुत्त-युक्त
 जुत्ति-युक्ति
 जुण्ण-जीर्ण
 जुय-युग
 जुयल-युगल
 जुयल्ल-युगल+उल्ल (स्वार्थे)
 जुव-युग
 जुवई-युवति

जुवरायपट्ट-युवराजपट्ट
जुवाण-युव
जुहिठिल-युधिष्ठिर
जूरिअ-खेदित इत्यर्थे देशी
जूह-यूथ
जूहाहिअ-यूथाधिप
जूहिंद-यूयेन्द्र
जूहस-यूयेश
जेत्तहिं-यत्र, यावति
जेत्थ-यत्र
जेत्थु-यत्र
जेम-यथा
जेवणवेल-जैमन (भोजन)+वेल
जोअ-योग (अलब्धस्य लाभ इत्यर्थः)
जोइ-योगिन्
जोइणि-योगिनी
जोइणिपुज्ज-योगिनीपूजा
जोइणिपुर-योगिनीपुर (नगरनाम)
जोइस-ज्यौतिष (शास्त्र)
जोईस-योगीश्वर
जोईसर-योगीश्वर
जोगवट्ट-योगपट्ट
जोगा-योग्य
जोणी-योनि (प्रभव)
जोण्ह-ज्योत्स्ना
जोण्हा-ज्योत्स्ना
जोय-अवलोकने देशी (धातुः)
जोव्वण-यौवन
जोह-योध
जोहेयअ-यौधेय(क) (जनपदनामविशेषः)
झडत्ति-झटिति
झडप्पण-आक्रमणार्थे देशी (मराठी-झडप)
झड-विद्रावणे देशी (धातुः)
झत्ति-झटिति
झरंत-झरत

झल-उष्मा इत्यर्थे देशी (मराठी-झल)
झल्लिर-धारायुक्त इत्यर्थे देशी
झस-झष (मत्स्य)
झस-झष (आयुषाविशेष)
झळक-कथंभात्वर्थे देशी
झंकार-झङ्कार
झंख-आच्छादने देशी (धातुः)
झंप-आच्छादने देशी (धातुः)
झंपडिय-मुक्तविरल इत्यर्थे देशी (मुक्तविरल
इति टिप्पणम्)
झा-धै (धातुः)
झाइय-ध्यात
झाण-ध्यान
झाणारूढ-ध्यानारूढ
झाय-धै (धातुः)
झिझिरि-झिझिरी (प्राणिविशेष)
झीण-झीण
झुण-ध्वन् (धातुः)
झुणि-ध्वनि
झुलंत-वेपमान इत्यर्थे देशी (मराठी-झुलणें)
झूर-खेदे देशी (धातुः) (मराठी-झुरणें)
टिविल-वाद्यविशेष
टोप्पी-शिरआच्छादने देशी (मराठी-टोपी)
ठक्कुर-ठक्कुर (वंशनाम)
ठव-स्थापय (धातुः)
ठा-स्या (धातुः)
ठाण-स्थान
ठिअ-स्थित
ठिय-स्थित

डज्झ-दह (धातुः)
डर-मये देशी (धातुः)
डस्-दश् (धातुः)
डसण-दशान

ढह-दह (धातुः)
 ढह-दहर (बाल इत्यर्थः)
 ढंभ-दम्भ
 ढंभधारि-दम्भधारिन्
 ढंस-दस (धातुः)
 डाङ्गि-डाकिनी (प्रेतपिशाचादिस्त्रीविशेषः)
 डिडिम-डिडिम (वाद्यविशेषः)
 डिंभ-दिम्भ (शिशु, बालक)
 डिभय-डिम्भ (क)
 डुट्ट-धूनने देशी (धातुः)
 डोर-छत्र इत्यर्थे देशी (मराठी-दोर)
 डोट्ट-धूनने देशी
 डोय-चाण्डालजातिविशेषः

ढफा-ढफा (वाद्यविशेषः)
 ढडूर-राक्षसप्रेतपिशाचादय इति टिप्पणम्
 हुंर-शुक्र इत्यर्थे देशी (पत्रपुष्पफलादि-
 रहित इत्यर्थे)
 द्विड्विस-पिष्ट (धान्यादीनां पिष्टमिति टिप्पणम्)
 दुफ-दौकित (प्रसृत इत्यर्थे देशी)
 देषार-दूरभगद्वातुकारशब्दः (मराठी-ढेकर)
 दोअ-दौक्य (धातुः)
 दोड्य-दौकित

ण-न (निषेधेऽव्ययम्)
 णअ-नय
 णद्व-नदी
 णद्वतीर-नदीतीर
 णद्ववाह-नदीप्रवाह
 णडल-नकुल
 णक्क-नासागद्वाथे देशी (मराठी-नाक)
 णक्क-नय
 णग्ग-नम
 णग्गी-नम
 णग्गुडि-चारणादिवाण्डियर्ग इत्यर्थे देशी (भट्ट-

भाट ! इति टिप्पणम्) १-२७-१.
 णग्गोह-न्यग्रोध
 णच्च-वृत् (धातुः)
 णच्चण-नर्तन
 णच्चंत-वृत्त्यत्
 णच्चावय-नर्तय (धातुः)
 णच्चिय-नर्तित
 णज्ज-शा (धातुः)
 णट्ट-नाट्य
 णट्ट-नष्ट
 णड-नट
 णडिअ-वञ्चित इत्यर्थे देशी
 णण्ण-नन (नन्द !) (भरतमहामन्त्रिणः
 पुत्रः)
 णण्ण-न + अन्य
 णत्ति-नप्ती
 णत्थि-न + अस्ति
 णम्मि-नभि (एकविंशतीर्थकरनाम)
 णम्मिय-नभित
 णय-नत
 णय-नय (नीतिशास्त्र)
 णय-नय (राजपुत्रनामविशेषः)
 णयण-नथन
 णयणज्जण-नयनाञ्जन
 णयणंसु-नयन + अश्रु
 णयणिट्ट-नयन + इष्ट
 णयणुल्ल-नयन + उल्ल (स्वार्थे)
 णयर-नगर
 णयरी-नगरी
 णयरोह-नय + रोध (दुर्नय इत्यर्थः)
 णयाणय-नय + अनय
 णर-नर
 णरअ-नरक
 णरजम्म-नरजन्मन्
 णरणाह-नरनाथ
 णरत्य-नर + अर्थ

णरय-नरक
 णरयविल-नरकविल (छिद्र)
 णरवइ-नरपति
 णरवर-नरवर
 णरवरिद-नरवरेन्द्र
 णरिद-नरेन्द्र
 णल-नल
 णरंग-नराज्ञ
 णव-नम् (धातुः)
 णव-नव
 णवकमल-नव + कमल
 णवखंड-नव + खण्ड
 णवपल्लव-नवपल्लव
 णवयारिवि-नमस्कृत्य, १-२७-१०.
 णवल्ल-नव + ल (स्वार्थ)
 णवविह-नवविध
 णविअ-नत
 णविय-नत
 णह-नख
 णह-नमस्
 णहयर-नमश्चर
 णहत-नमस् + अन्त
 णहयल-नमस्तल
 णहर-नखर (नख)
 णहसिरि-नमःश्री
 णहुस-नहुष
 णहोयरत-नमस् + अवतरत्
 णं-ननु
 णंद-नन्द (धातुः)
 णंद-नन्द (आनन्द)
 णंदण-नन्दन
 णंदणवण-नन्दनवन
 णंदत-नन्दत्
 णंदिणि-नन्दिनी (धेनुः)
 णंदिय-नन्दिन
 णा-शा (धातुः)

णाअ-न्याय
 णाइ-ननु इत्यर्थे (उत्प्रेक्षायाम् अव्ययम्)
 णाइणि-नाभिनी
 णाइद-नागेन्द्र
 णागदत्त-नागदत्त (नामविशेषः)
 णागय-न + आगत
 णाडिवह-नाडीपथ
 णाण-ज्ञान
 णाणमअ-ज्ञानमय
 णाणा-नाना
 णाणागुण-नानागुण
 णाणाविह-नानाविध
 णाम-नामन्
 णारय-नारक (नरकोद्भव इत्यर्थः)
 णारिसंग-नारीसंग
 णारी-नारी
 णारीरुव-नारीरूप
 णावइ-उपमार्थे उत्प्रेक्षार्थे वाच्यम्
 णावइ-न + आगच्छति
 णाव-न + आप (धातुः)
 णास-नश् (धातुः)
 णास-नाश
 णास-नाशय (धातुः)
 णासा-नासा
 णासउडि-नासापुटी
 णाह-नाथ
 णाइल-अरण्यचाण्डाल इत्यर्थे देशी
 णादि-नाभि
 णिउत्त-नियुक्त
 णिउणयर-निपुणतर
 णिउंजिय-नियुक्त
 णिए-अवलोकने देशी (धातुः)
 णिकाय-निकाय (समूह)
 णिकेय-निकेत (गृह)
 णिकल-निष्कल (निःशरीर इति टिप्पणम्)
 णिकलुण-निष्करण

णिक्काम-निष्काम
 णिक्किअ-निष्कृप
 णिक्किट्ठ-निकुट्ट (नीच)
 णिक्किट्ठअ-निकुट्ट (क)
 णिक्किखय-निखात
 णिक्किखय-निक्षित
 णिग्गम-निर्गम
 णिग्गमण-निर्गमन
 णिग्गयसइ-निर्गतमति
 णिग्गह-निग्रह
 णिग्गह-नि + ग्रह (घातुः)
 णिग्गंत-निर्यच्छत्
 णिग्गंयचित्ति-निर्ग्रन्थवृत्ति
 णिग्गुण-निर्युण
 णिग्गिण-निर्घुण
 णिग्ग-नित्य
 णिग्ग-नित्यम् (अव्ययम्)
 निग्गल-निश्चल
 निग्गलमइ-निश्चलमति
 निग्गिट्ठ-निश्चेष्ट
 निग्गयण-निश्चेतन
 निग्गोरमारि-निस्+चोर+मारी (जनपदोद्ध्वं-
 सनो रोगादिः)
 निच्छअ-निश्चय
 निच्छवि-निश्चये (निस्तेजस्)
 निज्ज-नीघातोः कर्मणि
 निज्जण-निर्जन
 निज्जर-निर्जर
 निज्जिय-निर्जित
 निज्जियमइय-निर्जितमति (क)
 निज्जीव-निर्जीव
 निज्जर-निर्जर
 निट्ठा-निष्ठा
 निट्ठावस-निष्ठावश
 निट्ठिय-निष्ठित (समाप्त, मृत)
 निट्ठुर-निष्ठुर

णिड्डह-निर्दह (घातुः)
 णिणह-निनाद
 णिणाअ-निनाद
 णिणाइय-निनादित
 णिण्णाण-निर्णान (अज्ञान)
 णिण्णाम-निर्णाम (अज्ञातनामा)
 णिण्णासण-निर्णान
 णिण्णेह-निःक्षेह
 णित्त-नीत, (प्राप्त) (नीघातोर्निष्ठान्तम्)
 णित्तेय-निस्तेजस्
 णित्थाम-निःस्थामन्
 णिह-निद्रा
 णिहय-निर्दय
 णिहलिय-निर्दलित
 णिहिट्ठ-निर्दिष्ट
 णिद्ध-स्निग्ध
 णिद्धण-निर्धन
 णिद्धम्म-निर्धर्म
 णिद्धाड-प्रेरणे देशी (घातुः)
 णिद्धाम-निर्धामन्
 णिप्पहरण-निष्पहरण
 णिप्पाण-निष्पाण
 णिप्पेय-निष्पेय
 णिप्फल-निष्फल
 णिवद्ध-निबद्ध
 णिवद्धी-निबद्धा (विरचितेत्यर्थः)
 णिव्वंध-निबन्ध (निबन्धन)
 णिव्वंधु-निर्वन्धु
 णिव्वुड-निस्+मद्ब्रूषात्वर्थे देशी
 णिच्चच्छिय-निर्मित्तित
 णिच्चिमण-निर्मित्त
 णिच्चोइल्ल-निर+भोग+इल्ल (मत्वर्यायः)
 णिमीलण-निमीलन
 णिमेस-निमेष
 णिम्मल-निर्मल
 णिम्मलय-निर्मल (क)

गिम्सं-निर्मास
 गिम्सहण-निमयन
 गिम्सा-निर्मा (धातुः)
 गिम्मुक्क-निर्मुक्त
 गिम्मुक्कताण-निर्मुक्तत्राण
 गिम्मोह-निर्मोह
 गिय-अवलोकने देशी (धातुः)
 गिय-निज
 गिय-नीत
 गियघर-निजगृह
 गियच्छ-दृष्टात्वर्थे देशी
 गियच्छिय-निरीक्षित
 गियडअ-निकट(क)
 गियड्विय-निकर्षित
 गियम-नियम
 गियमण-निजमनस्
 गियय-निज(क)
 गिययसिरि-निजक+श्री
 गियर-निकर
 गियाण-निदान
 गिरअ-निरत
 गिरलंकार-निरलंकार
 गिरवसेस-निरवशेष
 गिरस-नीरस
 गिरसिय-निरसित (पारित्यक्त)
 गिरत्थ-निरर्थ (व्यर्थ)
 गिरत्थ-निरस्त
 गिरंजण-निरञ्जन
 गिरंतर-निरन्तर
 गिरस-निरस (अखण्ड इत्यर्थः)
 गिरिक्खिअ-निरीक्षित
 गिरु-नितराम्
 गिरुत्त-निरुक्त
 गिरुवम-निरुपम
 गिरुविय-निरुषित
 गिरोहिअ-निरुद्ध

गिलअ-निलय (गृह)
 गिलाड-ललाट
 गिलीण-निलीन
 गिल्लुण-निर्लवन (छेद इत्यर्थः)
 गिल्लुत्त-निर्लस
 गिव-वृष
 गिवह-वृषति
 गिवड-नि+पत् (धातुः)
 गिवडिय-निपतित
 गिवस-नि+वस् (धातुः)
 गिवसण-निवसन
 गिवसुया-वृषसुता
 गिवह-निवह
 गिवारण-निवारण
 गिवारणिअ-निवारणीय
 गिवास-निवास
 गिविद्ध-निविष्ट
 गिविड-निविड
 गिविडत्थवंत-निविड+अर्थवत्
 गिवात्ति-निवृत्ति
 गिव्वट्ठिअ-निर्वर्तित
 गिव्वण-निर्वन
 गिव्वाइअ-प्रसारित इति टिप्पणम्
 गिव्वाण-निर्वाण
 गिव्वियड-निर्विकट
 गिव्वियप्प-निर्विकल्प
 गिव्वूढ-निर्व्यूढ
 गिव्वेअ-निर्वेद
 गिस-निशा
 गिसण्ण-निषण्ण
 गिसंग-निःसंग
 गिसा-निशा
 गिसायर-निशाचर
 गिसायरि-निशाचरी
 गिसिचार-निशिचार (निशि वृत्तमित्यर्थे)
 गिसिद्ध-निषिद्ध

णिसिभोयण-निशाभोजन
 णिसियग्ग-निशिताग्र
 णिसियर-निधिचर (भूतप्रेतपिशाचादि)
 णिसुण-नि+शु (धातुः)
 णिसुभ-नि+शृम्भ् (धातुः)
 णिसुभ-निश्रव (निःस्तब्ध इत्यर्थः)
 णिस्तंक-नि+शङ्क
 णिहअ-निभ(क) (सट्शार्थः)
 णिहण-निधन
 णिह्य-निहत
 णिहाण-निधान
 णिहाल-नि+भाल्य् दर्शने (धातुः)
 णिहालण-निभालन (प्रेक्षण)
 णिहालिय-निभालित (दृष्ट)
 णिहि-निधि
 णिहित्त-निहित
 णिहिप्प-नि+धा (धातुः)
 णिहुय-निभृत (शान्त इत्यर्थः)
 णिहेलण-निहेलन (गृहमित्यर्थः)
 णिण्ड-निण्ड् (धातुः)
 णिण्ड-निण्डा
 णिण्डण-निण्डन
 णिण्डमग्ग-निण्ड्य+मार्ग
 णी-नी (धातुः)
 णीअ-नीन
 णीणिय-निर्णीत
 णीयरय-नीच+यन
 णीर-नीर
 णीरग्ग-नीरग
 णीगेयत्तण-नीरोमात्त्व
 णील-नील
 णीलथ-नीलक
 णीसण-निःस्रन
 णीसारिअ-निःसृत
 णीसेस-निःशेष
 णेउर-चूपुर

णेत्त-नेत्र
 णेभि-नेमि (द्वाविंशतीर्थेकरनाम)
 णेभि-नेमि (रथचक्रधारेति टिप्पणम्)
 णेयार-नेतृ
 णेवाविअ-नाथित (नीधातोर्णिजन्तान्निष्ठा-
 न्तम्)
 णेह-स्नेह
 ण्हविअ-स्नापित
 ण्हा-स्ना (धातुः)
 ण्हाअ-स्नात
 ण्हाण-स्नान

 तइ-तदा
 तइ-त्रयी
 तइय-तदा
 तइय-तृतीय
 तइयच्छि-तृतीय+अधि
 तइयहु-तदा
 तउ-तपस्
 तक्कर-तस्कर
 तक्खण-तत्क्षण
 तज्जिय-तर्जित
 तट्ट-त्रस्त
 तट्टअ-धृष्टश्रद्धार्थे देगी (मराठी-ताठ)
 तड-तट
 तड-तड् (आरुह इत्यर्थे देशी, धातुः)
 तडतड-शब्दानुकरणे
 तण-तृण
 तणअ-तस्येदमित्यर्थे देशी प्रत्ययः
 तणअ-तनय
 तणय-तनय
 तणयर-तृणचर
 तणयरी-तृणचरी
 तणियड-तद+निकट
 तणु-तनु (शरीर)
 तणुअंगि-तन्वङ्गी

तणुतावअ-तनुतापक
तणुफंस-तनुस्पर्श
तणुरुह-तनुरुह
तणुल्लय-तनुल्लता
तण्हा-तृष्णा
तत्त-तत्त
तत्तिय-तृप्त
तत्थ-तत्र
तप्प-तप्पातोः कर्मणि
तम-तमस्
तमतमपह-तमस्तमःप्रभ (सप्तमनरकनाम)
तमपह-तमःप्रभ (षष्ठनरकनाम)
तमाल-तमाल
तमोह-तमस्+ओष
तर-शङ्कात्वर्यं देशी
तर-तृ (धातुः)
तरच्छ-तरक्षु (प्राणिविशेषः) (मराठी-
तरस)
तरणि-तरणि (स्वर्य)
तरसा-तरसा (वेगेनेत्यर्थः)
तरंग-तरङ्ग
तरंगिणि-तरङ्गिणी
तरु-तरु
तरुकाय-तरुकाय (वनस्पतिकाय इत्यर्थः)
तरुण-तरुण
तरुणी-तरुणी (युवति)
तरुणीवस-तरुणी+वश
तरुवेलीहल-तरु+वल्ली+फल
तरुसाहागय-तरु+शाखा+गत
तरुसाहार-तरु+सहकार
तल-तैलादिमर्जने (धातुः)
तलण-तलन
तलवर-ग्रामरक्षको राजपुरुष इत्यर्थे देशी
तलारअ-तलवर (क)
तलिय-तलित
तव-तप् (धातुः)

तव-तपस्
तवपहाअ-तपःप्रभाव
तवमंडण-तपोमण्डन
तवयरण-तपश्चरण
तवलच्छी-तपोलक्ष्मी
तववंत-तपस्+वत् (मत्वर्थीयः)
तवसत्ति-तपःशक्ति
तवसित्तण-तपस्वित्त
तवंग-उपरितनो भागः (उच्चप्रदेश इति टिप्प
णम् । मराठी-तवंग ?)
तवंत-तप्यमान
तविअ-तप्त
तस-त्रस् (धातुः)
तहिं-तत्र
तहु-तदा, तत्र, तस्य
तणयर-तद्+नगर
तंत-तन्त्र
तंत्ति-तन्त्री
तंतु-तन्तु
तंदुल-तण्डुल
तंब-ताम्र
तंबचूल-ताम्रचूड (कुक्कुट)
तंबोल-ताम्बूल
तंबोललग्ग-ताम्बूल+लग्ग
तंबार-तवार (नरकनाम)
ता-तावत्
ताडण-ताडन
ताडिय-ताडित
ताम-तदा
तामस-तामस (पापमित्यर्थः)
तार-तार (शुभ्र)
ताराणियर-तारानिकर
तारावलि-तारा+आवलि
ताल-ताल
तालिअ-ताडित
ताव-ताप

तावस-तापस
 तामिय-तापित
 ति-त्रि
 तिक्त्र-तीक्ष्ण
 तिक्त्र-तिक्त
 तिगिच्छ-यज्ञरज इत्यर्थं देशी
 तिगुत्ति-त्रिगुत्ति (कायवार्मनोगुत्ति)
 तिजगन्मन्तर-त्रिजगदन्तर
 तिह्वा-तृणा
 तिण-तृण
 तित्थ-तीर्थ
 तित्थयर-नीर्धर (शान्तप्रयत्नक इत्यर्थः)
 तिथु-तथ
 तिथु-तिथु
 तिथ-तृप् (धातुः)
 तिथ्मण-तेमन (मर्दन)
 तिमिर-तिमिर
 तिमुट-तिमुट
 तिय-नी
 तियचिन्-नीचिन्
 तियटुय-तिटुय (शुण्टी मरिच त्रिप्लीति
 भगणां चूर्णम्)
 तियमट-तीमति
 तियमपन्ति-त्रिदशपत्नी (देवीत्यर्थः)
 तियाल-तिहल
 तिर्यण-तिर्यण (मानदमनचारिणाणि)
 तिरिय-तिर्यन्
 तिरिकर-तिर्यन्
 तिरियलोअ-तिर्यलोअ (मनुष्यलोक इति
 टिप्पणम्)
 तिलअ-तिलक
 तिलपिट-तिल+पिण्ड (पिण्याक) (मराठी-
 पिट)
 तिलयल्लअ-तिल(क)+ल्लेद (कोशभाष इति
 टिप्पणम्)
 तिल्लिग-तिल्लिङ्ग

तिह्लोअ-त्रैलोक्य
 तिह्लोफ-त्रैलोक्य
 तिह्लोय-त्रैलोक्य
 तिव्य-तीव्र
 तिथिह-त्रिथिष
 तिसह-त्रिशत्य
 तिसूल-त्रिशूल
 तिसुलिणि-त्रिशूलिनी (कात्यायनी)
 तिह-तत्र
 तिहुयण-त्रिभुवन
 तिहुवण-त्रिभुवन
 तीय-तृतीया
 तीस-त्रिंशत्
 तुच्छोअरिह-तुच्छ+उदर+इह (मत्तर्थायः)
 तुट-तुष्ट
 तुष्टि-तुष्टि
 तुडिय-तुडित
 तुप्प-धृतशब्दार्थं देशी
 तुम्हारिस-तुम्हादय
 तुरअ-तुरग
 तुरयणिहणयारि-तुरगनिघनकारिन्
 तुरंग-तुरङ्ग
 तुरंत-त्वरमाण
 तुरिउ-त्वरितम् (अव्ययम्)
 तुलकूड-तुलाकूट (वञ्चनार्थं प्रयुक्तानि
 न्यूनातिरिक्तानि मानोन्मानानीत्यर्थः)
 तुलाकोडि-तुलाकोटि (पादाद्विगुणम्)
 तुस-तुप् (धातुः)
 तुस-तुप् (धान्यादीनां तुषम्)
 तुसार-तुषार
 तुहार-त्वदीय
 तुंग-तुङ्ग (उच्च)
 तुंगत्थणि-तुङ्गस्तनी
 तुंड-मुण्डशब्दार्थं देशी
 तूर-तूर्य (वाद्यविशेषः)
 तेअ-तेजस्

तेत्तहि-तत्र
 तेत्थ-तत्र
 तेत्थु-तत्र
 तेय-तेजस्
 तेयाविद्धी-तेजस्+आविद्धा
 तेरह्-त्रयोदश
 तेरहसय-त्रयोदशशत
 तेह्ल-तैल
 तोडिअ-वृटित
 तोमर-तोमर (आयुषविशेषः)
 तोरण-तोरण
 तोस-तोष
 तोसिअ-तोषित

थक्क-स्था (धातुः)
 थक्क-स्तब्ध, स्थित इत्यर्थे देशी
 थत्ति-स्थान इत्यर्थे देशी
 थण-स्तन
 थणवट्ट-स्तनपट्ट, स्तनवर्त (वर्तुल)
 थणाल-स्तन+आल (मत्वर्थायः)
 थरहर-कम्पने देशी (धातुः)
 थल-स्थल
 थलयर-स्थलचर
 थम्म-स्तम्भम् (धातुः)
 था-स्था (धातुः)
 थाणु-स्थाणु
 थाल-स्थाळी
 थिअ-स्थित
 थिप्प-गलने देशी (धातुः)
 थिय-स्थित
 थिर-स्थिर
 थिरमण-स्थिरमनस्
 थी-त्री
 थीयण-त्रीजन
 थुइवयण-स्तुतिवचन
 थुण-स्तु (धातुः)

थुत्ति-स्तुति
 थुय-स्तुत
 थूण-अश्वशृङ्गायें देशी
 थूल-स्थूल
 थेरि-स्थविरा
 थोअ-स्तोक
 थोट्ट-छिन्नहस्त इत्यर्थे देशी (मराठी-थोटा)
 थोर-स्थूल
 थोरंसुय-स्थूल+अशु (क)
 थोव-स्तोक

दइच्च-दैत्य
 दइय-दयित
 दइव-दैव
 दक्खविय-दर्शित
 दक्खालय-दर्शय (धातुः)
 दट्ट-दष्ट
 दट्ठ-दग्ध
 दढयर-दढतर
 दप्प-दर्प
 दप्पसंग-दर्पसंग
 दप्पिट्ट-दर्पिष्ठ
 दप्पुवभड-दर्पोद्भट
 दव्व-दर्भ
 दम-दम् (धातुः)
 दम-दम
 दमण-दमन
 दमिय-दमित
 दय-दया
 दयविवेअ-दयाविवेक (दयायाः विवेकः भावः,
 दयाबुद्धिरित्यर्थः)
 दयवेल्लि-दयावल्ली
 दया-दया
 दयावर-दयापर
 दल-दल (पत्रमित्यर्थः)
 दलण-दलन

दियउल-द्विजकुल
 दियगुरु-द्विजगुरु
 दियवर-द्विजवर
 दियह-दिवस
 दियंवर-दिगम्बर
 दिवस-दिवस
 दिवायर-दिवाकर
 दिव्व-दिव्य
 दिसा-दिश
 दिसि-दिश
 दिसिणारि-दिश+नारी
 दिहि-धृति
 दिहियर-धृतिकर
 दिहीहर-धृतिहर
 दीव-द्वीप
 दीवय-द्वीप(क)
 दीवयजुइल-दीपकद्युति + इल (मत्वर्थीयः)
 दीवंत-दीप्यमान
 दीस-दृशघातोः कर्मणि
 दीह-दीर्घ
 दीहर-दीर्घ
 दीहरच्छ-दीहर (दीर्घ) + अक्षि (दीर्घाक्ष
 इत्यर्थः)
 दीहिय-दीर्घिफा
 दु-द्वि
 दुक्काल-दुष्काल
 दुक्किय-दुष्कृत
 दुक्कियणिवह-दुष्कृतनिवह
 दुक्ख-दुःख
 दुक्खावण-दुःख + आपण (प्रापण)
 (दुःखदायीत्यर्थः)
 दुक्खिलय-दुक्खिल
 दुगुल-गुण (जुगुप्सार्थे धातुः)
 दुग्ग-दुर्ग (दुर्गम)
 दुग्गअ-दुर्गत (दुर्गाह इत्यर्थे)
 दुग्गइ-दुर्गति

दुग्गंध-दुर्गन्ध
 दुग्घर-दुर्ग्रह
 दुच्चित्त-दुश्चित्त (दुष्टाभिप्राय इत्यर्थः)
 दुच्चार-दुश्चार (दुराचार)
 दुज्जण-दुर्जन
 दुज्जोहण-दुर्योधन
 दुट्ठ-दुष्ट
 दुण्णय-दुर्नय
 दुण्णयगारी-दुर्नयकारिन्
 दुण्णिरिक्ख-दुर्निरीक्ष्य
 दुतीस-द्वात्रिंशत्
 दुत्तर-दुस्तर
 दुत्तार-दुस्तर
 दुत्थिय-दुःस्थित
 दुद्दम-दुर्दम
 दुद्दस्सिण-दुर्दर्शिन
 दुद्दंत-दुर्दान्त
 दुद्ध-दुग्ध
 दुद्धर-दुर्धर
 दुप्पेच्छ-दुष्प्रेक्ष्य
 दुव्वल-दुर्वल
 दुव्वभ-द्वह् (धातुः)
 दुव्वभव-दुर्भव (कुजन्म)
 दुम-द्रुम
 दुमणि-शुमणि (सूर्य)
 दुमसाहा-द्रुमशाला
 दुम्मण-दुर्मनस्
 दुम्मह-दुर्मथ (अभङ्ग इति टिप्पणम्)
 दुरगगह-दुराग्रह
 दुरिअ-दुरित (पाप)
 दुरिय-दुरित (पाप)
 दुरियठाण-दुरितस्थान
 दुरियरासि-दुरितराशि
 दुरुत्त-दुरुक्त
 दुवार-दार
 दुविह-द्विविध

धम्मत्थकाम-धर्मार्थकाम
 धम्मलाह-धर्मलाम
 धम्मवाइ-धर्मवादिन्
 धम्मविल्ल-धर्मविद्या
 धम्मंघिव-धर्माङ्घ्रिप (धर्मवृक्ष इत्यर्थः)
 धम्मक्खण-धर्माख्यान
 धम्मासत्त-धर्मासक्त
 धम्माहम्म-धर्माधर्म
 धम्मिल्ल-धम्मिल्ल (केशपादाः)
 धम्मच्छाह-धर्मात्साह
 धय-ध्वज
 धर-धृ (धातुः)
 धर-धरा (पृथ्वी)
 धरणि-धरणि
 धरणिणाह-धरणीनाथ
 धरणियल्ल-धरणीतल
 धरपडिय-धरापतित
 धरवीढ-धरापीठ
 धरायल्ल-धरातल
 धरिअ-धृत
 धरिय-धृत
 धरिसमाणि-धरासमाना
 धवल-धवल
 धवल-धवल (शुक्रवर्ण, सुधावर्ण)
 धवलच्छि-धवलाक्षी
 धंस-ध्वस् (धातुः)
 धा-धुतौ (धातुः)
 धाइदीव-धातकीदीप
 धाउ-धातु
 धाउ-धातु (गैरिकादि)
 धाम-धामन्
 धायअ-धावित
 धार-धारा
 धारिणी-धारिणी (उत्तरपदे एव)
 धारिय-धारित
 धाव-धाव् (धातुः)

धावंत-धावत् (सधातोः शत्रन्तम्)
 धाविय-धावित
 धाहावंत-धा, हा इति शोकशब्दं कुर्वन्
 धाहाविअ-शोकयुक्त इत्यर्थे
 धिट्ठ-धृष्ट
 धीवर-धीवर
 धुअ-धुत (कथित)
 धुउ-धुवम् (अव्ययम्)
 धुत्त-धूर्त
 धुत्तिय-धूर्तित
 धुप-धूप (धातुः)
 धुरंधर-धुरंधर
 धुव-धुव
 धूमकेउ-धूमकेतु
 धूमगंध-धूमगन्ध
 धूमप्पह-धूमप्रभ (पञ्चमनरकनाम)
 धूया-दुहितृ
 धूली-धूली
 धूलिर-धूलियुक्त
 धूसर-धूसर
 धूसरिय-धूसरित
 धोय-धौत
 धोयअ-धौत (क)
 धोरणिकिअ-धोरणिकृत

 पअ-पद
 पइल्ल-पच्चातोः कर्मणि
 पइट्ठ-प्राविष्ट
 पइपत्त-पति+पात्र
 पइवय-पतिव्रता
 पइसर-प्रति+स (धातुः)
 पइहर-प्रतिग्रह (अन्तरग्रहमित्यर्थे)
 पईसर-प्रति+स (धातुः)
 पउ-पयस्
 पउत्त-प्रवृत्त, प्रोक्त
 पउत्त-पौत्र

पडत्य-प्र+उपित
 पडमा-पद्मा (लक्ष्मी)
 पडमप्पह-पद्मप्रभ (पद्मतीर्थकरनाम)
 पडमराय-पद्मराग (मणिविशेषः)
 पडमिणी-पद्मिनी
 पडर-पौर (पौरजन, पुरखवन्वि)
 पडर-प्रचुर
 पडलण-प्रेरण
 पडलाविय-पाचित
 पडंज-प्र+युज् (धातुः)
 पएस्-प्रदेश
 पओय-प्रजौष (!) (प्रजासमूह इति हिन्दी
 भाषानुवादः)
 पओहर-पयोधर (स्तन)
 पकोकिअ-आहूत इत्यर्थे देगी
 पक्क-पक्क
 पक्कल-समर्थ इत्यर्थे देशी (समर्थ इति टिप्प-
 णम्)
 पक्ख-पक्ष
 पक्खालिय-प्रक्षालित
 पक्खवाअ-पक्षपात
 पक्खि-पक्षिन्
 पखित्त-प्रक्षित
 पधे-प्र+ग्रह् (धातुः)
 पधोस-प्र+वुप् (धातुः)
 पच्चक्ख-प्रत्यक्ष
 पच्चंत-प्रत्यन्त (सीमा)
 पच्चुत्तर-प्रत्युत्तर
 पच्छड्ड-पश्चात्
 पच्छाहोत-पश्चाद्भवत् (पश्चात्स्थित इत्यर्थः)
 पच्छिअ-पथ्ययुक्त
 पच्छित्त-प्रायश्चित्त
 पच्छिम-पश्चिम
 पजल-प्र+ज्वल् (धातुः)
 पज्जत्त-पर्याप्त (पजत्त इत्यलमर्थऽव्ययम्)
 पज्जल-प्र+ज्वल् (धातुः)

पज्जलिय-प्रज्वलित
 पज्जाअ-पर्याय
 पट्ट-पट्ट (चिह्न)
 पट्टण-पत्तन
 पट्टवंध-पट्टवन्ध
 पट्टविय-प्रस्थापित
 पड-पत् (धातुः)
 पडपिहियासण-पट+पिहित+आसन
 पडरइअ-पटरचित
 पडल-पटल
 पडह्-पटह् (बाद्यविशेषः)
 पडाविय-पटित, पट्युक्त (आच्छादित)
 पडिअ-पतित
 पडिआवंत-प्रत्यावर्तमान
 पडिकूल-प्रतिकूल
 पडिक्खणं-प्रतिक्षणम्
 पडिखलण-परि+खलन
 पडिखलिय-परिखलित
 पडिगह्-प्रति+ग्रह् (धातुः)
 पडिच्छ-प्रति+इप् (धातुः)
 पडिजंपिय-प्रतिजल्पित
 पडिर्विच-प्रतिविम्ब
 पडिर्विचिअ-प्रतिविम्बित
 पडिबुद्ध-प्रतिबुद्ध
 पडिवोड्ढिअ-प्रत्युक्त
 पडिम-प्रतिमा
 पडिय-पतित
 पडियार-प्रतिकार
 पडियावय-प्रतियापक (!) प्रत्याख्यात
 पडिलव-प्रति+लप् (धातुः)
 पडिबज्ज-प्रति+पद् (धातुः)
 पडिवण्ण-प्रतिपन्न (प्रतिपादन कथनमित्यर्थः)
 पडिवण्णी-प्रतिपन्ना
 पडिवयण-प्रतिवचन
 पडिवहु-प्रतिवधू (सपत्नीत्यर्थः)
 पडिसवण-प्रति+स्वप्

पडिसिबिण-प्रतिस्वम
 पडिहार-प्रतिहार
 पडिहारिय-प्रतिहारी
 पडिद्-प्रति+इन्द्र
 पड्ड-पट्ट
 पढ-पद (धातुः)
 पढम-प्रथम
 पढमिल्ल-प्रथम+इल्ल (स्वार्थे)
 पढमुज्जल-प्रथम+उज्ज्वल
 पढंत्त-पठत्
 पढाव-पाठय् (धातुः)
 पढुक्क-प्रवृत्त इत्यर्थे देशी
 पणइणी-प्रणयिनी
 पणच्चिर-प्र+वृत्+इर (शीलायें)
 पणविज्ज-प्र+नम् धातो. कर्मणि
 पणट्ट-प्रनष्ट
 पणयभंग-प्रणयभङ्ग
 पणयंगणा-पण्याङ्गना (वेश्येत्यर्थः)
 पणव-प्र+नम् (धातुः)
 पणविय-प्रणत
 पणसट्ठि-पञ्चषष्टि
 पणालिया-प्रणालिका
 पणायरिउ-पन्नगरिपु
 पणिवाअ-प्रणिपात
 पत्त-पत्र (अश्वादिवाहनम्)
 पत्त-पात्र
 पत्त-प्राप्त
 पत्तल्लेअ-पत्रच्छेद (अगुरुकुङ्कुमादिभिर्विरचितः)
 शरीरे शोभाविशेषः)
 पत्तल-कृश इत्यर्थे देशी
 पत्तल-यचीयस् इत्यर्थे देशी
 पत्तलिया-कृशा इत्यर्थे देशी
 पत्तवाडिय-पात्रपतित
 पत्तिय-प्रति+इ (धातुः)
 पत्ति-पत्नी
 पत्थ-प्रत्य (धान्यादिपरिमाणविशेषः)

पत्थर-प्रस्तर
 पत्थिअ-प्रार्थित
 पत्थियअ-प्रार्थित (क)
 पत्थिव-पार्थिव
 पत्थिप्पर-प्र+गल्त् इत्यर्थे देशी
 पद्धडिय-पद्धटिका, पञ्जटिका (वृत्तनाम)
 पद्माइअ-प्रधावित (प्रसृत इत्यर्थः)
 पपुच्छ-प्र+पच्छ (धातुः)
 पपुल्लवयण-प्रफुल्लवदन
 पपुद्ध-प्रबुद्ध
 पवोल्ल-प्र+वद् धात्वर्थे देशी
 पभट्ट-प्रभट्ट
 पभण-प्र+भण् (धातुः)
 पभाल-प्रभा+आल (मत्तार्थीयः)
 पमाण-प्रमाण
 पमाणिअ-प्रमाणित (प्रमाणीकृत)
 पमियपडिग्गह-प्रमितपरिग्रह
 पमुच्-प्र+मुच् (धातुः)
 पमेल्ल-प्र+मुच् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 पय-पद
 पय-पद (पदातिरित्यर्थः)
 पयच्छ-प्र+दा (धातुः)
 पयक्ख-प्रत्यक्ष
 पयजुअ-पदयुग
 पयजुयल-पदयुगल
 पयट्ट-प्र+वृत् (धातुः)
 पयड-प्रकटय् (धातुः)
 पयड-प्रकट
 पयत्त-प्रयत्न
 पयत्थ-पदार्थ
 पयपंकय-पदपङ्कज
 पयपालण-प्रजापालन
 पयलिय-प्रचलित
 पयवाडिय-पदपतित
 पयड-प्रचण्ड
 पयंप-प्र+जल्प् (धातुः)

पया-प्रजा
 पयाव-प्रताप
 पयाविअ-पाचित
 पयास-प्रकाशय् (धातुः)
 पयास-प्रकाश
 पयासिअ-प्रकाशित
 पयासिर-प्रकाश् + इर (शीलार्थे)
 पयोहर-पयोधर
 पर-पर (अतीतानागत)
 परढ-वनकुक्षुट
 परत्त-परत्र
 परभवत्थ-परभवत्थ
 परमत्थ-परमार्थ
 परमधम्म-परमधर्म
 परमपर-परमपर (परमा गणधरदेवादयस्ते-
 भ्योऽपि पर उत्कृष्ट इति टिप्पणम्)
 परमप्प-परमात्मन्
 परमप्पअ-परमपद
 परममित्त-परममित्र
 परमहंस-परमहंस
 परमागम-परम + आगम (जिनशासन-
 मित्यर्थः)
 परमाणु-परमाणु
 परमेट्टि-परमेष्टिन्
 परमेसर-परमेश्वर
 परमेसरि-परमेश्वरी
 परमोवएस-परमोद्देश
 परमंडलिय-पर + माण्डलिक
 परयार-परकार
 परलोय-परलोक
 परवंचणयर-परवञ्चनकर
 परव्वस-परवश
 परसपर-परस्परम्
 परहिय-परहित
 परंपर-परपरा
 परंमुह-पराङ्मुख

पराङ्गण-परा + दा (निष्ठान्दम्)
 परायण-परायण
 परिअंच-परि + अञ्च् (भ्रमणे धातुः)
 परिकरिय-परिकरित
 परिकखा-परीक्षा
 परिक्खिअ-परीक्षित
 परिगण-परि + गण् (धातुः)
 परिगल-परि + गल् (धातुः)
 परिगाहिअ-परि + गृहीत
 परिघुल-परि + घुल् (धातुः)
 परिघोलिर-परिघोलनशील
 परिचत्त-परित्यक्त
 परिचुक्किअ-परिभ्रष्ट इत्यर्थे देशी
 परिट्ठविअ-प्रतिष्ठापित
 परिट्ठा-प्रति + स्था (धातुः)
 परिट्ठिअ-प्रतिष्ठित
 परिणह-परिणति
 परिणम-परि + नम् (धातुः)
 परिणय-परिणत
 परिणाव-परि + नाय्य (नीषातोर्भिजन्तम्)
 परिणिय-परिणीत, परिणायित
 परितत्त-परितत
 परिता-परि + त्रै (धातुः)
 परिपक्क-परिपक्व
 परिपुण्ण-परिपूर्ण
 परिपोस-परि + धुप् (धातुः)
 परिभम-परि + भ्रम् (धातुः)
 परिभमिअ-परिभ्रान्त
 परिमट्ठ-परिमृष्ट
 परिमल-परिमल
 परिमाण-परिमाण
 परियत्त-परित्यक्त
 परियत्तण-परिवर्तन
 परियण-परिजन
 परियर-परिचर
 परियरिअ-परिचरित

परियल-परितल (भाजनमित्यर्थे)
 परियलिअ-परिगलित
 परियंच-परि + अञ्च् (धातुः)
 परियंचिअ-पर्यञ्चित
 परियाण-परि + ज्ञा (धातुः)
 पणियाणिय-परिज्ञात
 परियाणियअ-परिज्ञात (क)
 परिरक्ख-परि + रक्षा
 परिरक्खिअ-परिरक्षित
 परिवारअ-परि + उक्त (!)
 परिवाइय-प्रतिपादित
 परिवाडी-परिपाटी
 परिवार-परिवार
 परिवारे-परि + वारय् (धातुः)
 परिवेढिय-परिवेष्टित
 परिसेस-परि + शिप् (धातुः)
 परिसेसिय-परिसेषित (त्यक्त इत्यर्थः)
 परिसोहिय-परिसोधित
 परिहण-परिधान
 परिहर-परि + हृ (धातुः)
 परिहा-परिखा
 परिहाण-परिधान
 परिहास-प्रति + माप् (धातुः)
 परोवयारि-परोपकारिन्
 पल-पल (मास)
 पलट्टिय-प्र + श्लक्ष्णित
 पलवति-प्र + लपन्ती
 पलंच-प्रलम्ब
 पलाव-प्रलाप
 पलिअ-पलित
 पलित्त-प्रलाप (इति टिप्पणम्)
 पलोइय-प्रलोकित
 पलोह-प्रलोटित (प्रक्षिप्त)
 पल्ल-पल्य (सख्याशब्दः आयुःप्रमाणवाची)
 पल्लव-पल्लव (वज्रादीनामञ्चल इत्यर्थे)
 पल्लवोह-पल्लव + ओष (पल्लवसमूह इत्यर्थः)

पल्हत्थ-पर्यस्त
 पल्हत्थिअ-पर्यस्तित (आवर्जित इत्यर्थः)
 पवण-पवन
 पवणवस-पवनवश
 पवणुद्धय-पवनोद्धत (पवनप्रकम्पित इत्यर्थः)
 पवड्डिय-प्रवर्धित
 पवण्ण-प्रपन्न (प्राप्त इत्यर्थः)
 पवणिय-प्रवर्णित
 पवपालिया-प्रपापालिका
 पवयण-प्रवचन
 पवर-प्रवर
 पवसिय-प्रोपित
 पवसियपिय-प्रोपितप्रिय (प्रोपितभर्तृकेत्यर्थः)
 पवसियपियाली-प्रोपितप्रियालि (प्रोपितभर्तृ-
 कापङ्क्तिरित्यर्थः)
 पवास-प्रवास
 पवासिअ-प्रवासिन्
 पवाह-प्रवाह
 पवि-पवि (वज्रमित्यर्थः)
 पविउल-प्रविपुल
 पवित्त-पवित्र
 पवित्ति-प्रवृत्ति
 पविमल-प्रविमल
 पविहिय-प्रविहित
 पळव-पर्वन् (अमावास्यादि)
 पळवइअ-प्रव्राजित
 पसइ-प्रसृति
 पसण्ण-प्रसन्न
 पसत्थ-प्रशस्त
 पसापिय-प्रसृत, प्रसारित
 पसम-प्र + शम् (धातुः)
 पसमंत-प्र + शाम्भत्
 पसर-प्र + सृ (धातुः)
 पसर-प्रसर
 पसरिय-प्रसृत
 पसंगय-प्रसक्त (क)

पसविअ-नकुल इत्यर्थे देशी
 पसवी-नकुलस्त्री
 पसगय-प्रसक्त
 पसंस-प्र+शस् (धातुः)
 पसाअ-प्रसाद
 पसार-प्र+सारय् (धातुः)
 पसाह-प्र+श्रावय् (कथनार्थे धातुः)
 पसाहिय-प्रसाधित, प्रकथित
 पसिद्ध-प्रसिद्ध
 पसु-पशु
 पसुय-पशु (क)
 पसुमारण-पशुमारण
 पह-पथिन्
 पहट्ट-प्रभ्रष्ट
 पहत्थ-प्रहस्त
 पहमट्ट-पथिन्+भ्रष्ट (भ्रष्टपथ इत्यर्थः)
 पहर-प्र+हृ (धातुः)
 पहर-प्रहार
 पहरण-प्रहरण
 पहरवेविय-प्रहारवेपित
 पहराल-प्रहारशील
 पहरिअ-प्रहृत
 पहस-प्र+हस् (धातुः)
 पहसिय-प्रहसित
 पहंतर-पयान्तर
 पहा-प्रभा
 पहाग-प्रधान
 पहाय-प्रभाव
 पहार-प्रहार
 पहाव-प्रभाव
 पहावण-प्रभावना
 पहिअ-पथिक
 पहियविद्-पथिकवृन्द
 पहिलार-प्रथम+आर (स्वार्थे)
 पहिल-प्रथम
 पहिलिय-प्रथम+इय (स्वार्थे)

पहिसियतुंड-प्रहसिततुण्ड
 पहु-प्र+भू (धातुः)
 पहु-प्रभु
 पहुत्त-प्राप्त
 पंक-पङ्क
 पंकय-पङ्कज
 पंकप्पह-पङ्कप्रम (चतुर्थनरकनाम)
 पंकिय-पङ्कित (पङ्कयुक्त इत्यर्थः)
 पंगण-प्राङ्गण
 पंगु-पङ्गु
 पंगुत्त-प्रावृत इत्यर्थे देशी
 पंगुरुण-प्रावरण इत्यर्थे देशी
 (मराठी-पावरुण)
 पंगुल-पङ्गु+ल (स्वार्थे)
 पंगुलणिमित्त-पङ्गु+निमित्त
 पंच-पञ्चन्
 पंचकल्लाण-पञ्चकल्याण
 पंचत्त-पञ्चत्व
 पंचदश-पञ्चदशन्
 पंचम-पञ्चम
 पंचमगइ-पञ्चमगति (मोक्ष इत्यर्थः)
 पंचमहव्वय-पञ्चमहाव्रत
 पंचघण्ण-पञ्चवर्ण
 पंचवार-पञ्चवारम्
 पंचसमिति-पञ्चसामिति (ईया भाषा-एषणा=दान-उत्सर्गाः)
 पंचाचार-पञ्चाचार
 पंचास-पञ्चास्य (सिंह इत्यर्थः)
 पंचासव-पञ्चासव
 पंचिदिय-पञ्चेन्द्रिय
 पंचुवरि-पञ्च+उदुम्बर
 पंजर-पञ्जर
 पंजलियर-प्राञ्जलि+करं
 पंजली-प्राञ्जलि
 पंडव-पाण्डव
 पण्डित-पण्डित

पंडिय-पण्डित
 पंडुर-पाण्डुर
 पंथ-पथिन्
 पंथिय-पान्थ, पथिक
 पाअ-पाद (किरण इत्यर्थे)
 पाअ-पाद (चरण इत्यर्थे)
 पाअ-पाप
 पाइक्क-पादिक, पादचारिन् (सेवक इत्यर्थे)
 पाउडियजुम्म-(पादयोरलकारयुग्ममित्यर्थे ।
 हिन्दी-पावडी)
 पाउय-खनित्रविशेषे देशी (मराठी पावडें)
 पाउस-प्रावृप्
 पाउसकाल-प्रावृत्काल
 पाडीण-पाठीन (मत्स्यविशेषः)
 पाडल-पाडल
 पाण-प्राण (स च दशप्रकार इति टिप्पणे)
 पाणक्खअ-प्राणक्षय
 पाणचंडाल-अरण्यचाण्डाल इति टिप्पणम्
 पाणप्पिय-प्राणप्रिय
 पाणविणासण-प्राणविनाशन
 पाणावसाण-प्राण+अवसान (अन्त)
 पाणि-प्राणिन्
 पाणियल-पाणितल
 पाणिवह-प्राणिवध
 पाय-पाद
 पायग्ग-पादाग्र
 पायड-प्रकट
 पायडिय-प्रकटित
 पायपोम-पादपद्म
 पायंत-पादान्त
 पायार-प्राकार
 पाथाल-पाताल
 पारद्ध-प्रारब्ध
 पारुडिय-व्याध इत्यर्थे देशी (मराठी-पारधी)
 पारंभ-प्रारम्भ
 पारावअ-पारावत

पारोह-प्ररोह
 पाल-पाधातोर्णिजन्तम्
 पालण-पालन (पालक-उत्तरपदे एव)
 पालिय-पालित
 पाव-प्र+आप् (धातुः)
 पाव-पाद
 पाव-पाप
 पावइय-प्रापित, प्रवज्या
 पावग्गह-पापग्रह
 पावज्ज-प्रवज्या
 पावपर-पापपर
 पावफल-पापफल
 पावमल-पापमल
 पावयम्म-पापकर्मन्
 पाववेरि-पापवैरिन्
 पाविअ-प्रापित
 पाविट्ठ-पापिष्ठ
 पास-पाश (पाश इव पाशः, कर्मबन्ध इति
 टिप्पणम्)
 पास-पार्श्व (त्रयोविंशतिरर्थकरनाम)
 पासगाम-पार्श्वग्राम
 पासत्थ-पार्श्वस्थ (समीपस्थ इत्यर्थः)
 पासय-प्रास (क) (कुन्तविशेषः)
 पासिय-पाशित (पाशबद्ध)
 पासुलिय-पाशुल
 पासेय-प्रस्वेद
 पाहुड-प्राभृत (उपायन)
 पाहुणअ-प्राधूर्णक
 पिआ-पितृ
 पिउपट्ट-पितृपट्ट (पितृसिंहासन)
 पिउवण-पितृवण (श्मशान)
 पिक्क-पक्क
 पिक्ख-प्र+ईक्ष् (धातुः)
 पिच्छ-प्र+ईक्ष् (धातुः)
 पिज्ज-पाधातोः कर्मणि
 पिट्ट-पिष्ट (चूर्ण)

पिड्मअ-पिष्टमय
 पित्त-पित्त
 पिम्भ-प्रेमन्
 पिय-प्रिय
 पिय-प्रिया
 पियपत्नी-प्रिय+पत्नी
 पिययम-प्रियतम
 पियर-पितृ
 पियरवग्ग-पितृवर्ग
 पियविरह-प्रियाविरह
 पियसंजोग्ग-प्रियासयोग
 प्रिया-प्रिया
 प्रियामह-प्रितामह
 पिङ्ग-डिम्भ इत्यर्थे देशी (मराठी पिङ्ग)
 पिसक्क-प्रियाच इत्यर्थे देशी
 पिसक्क-पृपत्क (बाण इत्यर्थः)
 पिसुण-पिशुन
 पिसुणिय-पिशुनित (सूचित)
 पिहिय-पिहित
 पिहुल-पृथुल
 पिङ्ग-पिङ्ग
 पिङ्गल-पिङ्गल
 पिङ्ग-पिङ्ग
 पिङ्गल-पिङ्ग+आल (मत्वर्ययः)
 पिङ्गोह-पिङ्ग+ओघ (समूह)
 पिङ्गर-पिङ्गर
 पिङ्ग-पिङ्ग
 पिङ्गदाण-पिङ्गदान
 पीडकर-पीडाकर
 पीढ-पीढ
 पीण-प्री (धातुः)
 पीण-पीन
 पीणभुअ-पीनभुज
 पीणिय-प्रीत
 पित्तल-पित्तल (धातुविशेषः, मराठी-पित्तल)
 पीय-पीत

पीयंत-पिबत्
 पीययंगणभय-पीत+अङ्गण+अम्मस्
 पील-पीड (धातुः)
 पीलण-पीडन
 पुक्खर-पुष्कर
 पुग्गल-पुद्गल
 पुच्छ-प्रच्छ (धातुः)
 पुच्छ-पुच्छ
 पुच्छिय-पृष्ट
 पुज्ज-पूज्य
 पुज्ज-पृधातोः कर्मणि
 पुज्जाणिज्ज-पूजनीय
 पुज्जाणुपुज्ज-पूज्याना पूज्यः (पूज्याना गणधर-
 देवादीनामपि पूज्यः आराध्य इति टिप्पणम्)
 पुज्जिअ-पूजित
 पुट्ठि-पुष्टि
 पुट्ठि-पृष्ट
 पुट्ठिपलट्ठियंग-पुष्टि + पल + अस्थि + अङ्ग
 (पुष्ट्या उपाचितं पलं मास अस्थीनि
 अङ्गानि च यस्य)
 पुट्ठिवंस-पृष्ठवंश
 पुण-पुनर्
 पुणो-पुनर्
 पुण-पुण्य
 पुण-पूर्ण
 पुणपुंज-पुण्यपुंज
 पुण्णालि-पुष्कलीत्यर्थे देशी
 पुण्णाहिलास-पूर्णाभिलाष
 पुत्त-पुन
 पुत्त-पुत्री
 पुप्फ-पुष्प
 पुप्फमाल-पुष्पमाला
 पुप्फयंत-पुष्पदन्त (चन्द्रसूर्यौ, कवेर्नाम)
 पुप्फयत-पुष्पदन्त (नवमतीर्थकरनाम)
 पुर-पुर
 पुरवर-पुरवर

पुरउ-पुरतः
 पुरवहि-पुरावाधि (पुरमुद्दिश्येत्यर्थः)
 पुरवर-पुरदर
 पुरारि-पुरारि (शिवः)
 पुरिस-पुरुष
 पुरुएअ-पुरुदेव (इन्द्रादयो देवा इति
 टिप्पणम्
 पुरुहुत-पुरोभवत्
 पुलिद-पुलिन्द
 पुलि-शवरजातिविशेषे देशी
 पुलिग-पुलिङ्ग
 पुन्वयाल-पूर्वकाल
 पुन्वसिणेह-पूर्वलेह
 पुह्वि-पृथ्वी
 पुकोइल-पुस्कोकिल
 पुछ-पुच्छ
 पुज-पुञ्ज
 पुजिअ-पुञ्जित
 पुजिय-पूजित
 पुर्जाकय-पुर्जाकृत
 पुड-पुण्ड्र (वज्रजातिविशेषः)
 पूइवाअ-पूतिवात
 पूय-पूत
 पूरय-पूरय (धातुः)
 पूरिय-पूरित
 पूस-प्रच्छात्वायें देशी
 पूसकोइल-पुस्कोकिल
 पेच्छ-प्र+ईश् (धातुः)
 पेट्ट-उदर इत्यर्थे देशी (हिन्दी-पेट)
 पेम्म-प्रेमन्
 पेय-प्रेत
 पेयंतावलि-प्रेत+अन्व+आः लि
 पेरिअ-प्रेरित
 पेरिय-प्रेरित
 पेळण-प्रेरण
 पेळय-पेलव

पेळिय-प्रेरित
 पेस-प्रेषय् (धातुः)
 पेसण-प्रेषण
 पेसल-पेशल
 पेसिय-प्रेषित
 पेहुणय-पिच्छगद्वायें देशी
 पोक्खर-पुङ्कर
 पोट्ट-उदर इत्यर्थे देशी (मराठी-पोट)
 पोट्टअ-प्रन्थिगद्वायें देशी (मराठी-पोटली)
 पोद्दुल्ल-पोट्ट+टल्ल (स्वायें)
 पोढ-प्रौढ
 पोढत्तण-प्रौढत्व
 पोत्थयवायण-पुम्नरुवाचन
 पोम-पद्म
 पोमराय-पद्मराग
 पोमाइय-अवलोकित इत्यर्थे
 पोमिणि-पद्मिनी
 पोमिणिय-पद्मिनी
 पोसण-पोषण
 पोसह-उपवासदिन इत्यर्थे
 पोसिअ-पोषित
 पोसिय-पोषित

फट्ट-विदीर्ण इत्यर्थे देशी (मराठी-फाटणें)
 फडा-फटा
 फणि-फणिन् (सर्प)
 फणिल-फणीन्द्र (शेषः)
 फरुस-परुष
 फरुसभासिणि-परुषभाषिणी
 फल-फल
 फलभोयण-फलभोजन
 फलिय-फलित
 फलिह-स्फटिक
 फलोह-फल+ओष (समूह)
 फफावय-बन्दिचारणादय इत्यर्थे देशी
 फफावयसर-बन्दिन्+स्वर

फंस-स्पर्श	वद्ध-वद्ध
फस-स्पृश (धातुः)	वद्धाउस-वद्धायुप्
फंसण-स्पर्शन	वप्प-पितृशङ्कायें देशी
फाडिअ-पाटित	वप्प-चातक
फार-प्रचुर इत्यर्थं देशी (मराठी-पार)	वरिहण-वर्हिन् (मयूर)
फार-स्फार, स्फीत (अतिशयार्थं)	वल-वल
फाल-पाटय् (धातुः)	वलस्वीण-वलक्षीण
फालिय-पाटित	वलवंत-वलवत्
फाम-स्पर्श	वलसणाह-वलसनाय
फासवंत-स्पर्शवत्	वलि-वलि
फासाइय-स्पर्शादिक (विप्रयः)	वलिय-वलिन्
फामुअ-प्राशुर (प्रशस्त इत्यर्थं)	वलिबिहाण-वलिबिधान (पूजाविधिः)
फिर-परावर्तने देशी (धातुः) (मराठी-फिरणें)	वहल-वहल
फुट्ट-स्फुटित	वहिणी-भगिनी
फुट्ट-भिन्न इत्यर्थं देशी (मराठी-फुटणें)	वहिणुल्ली-भगिनिका (यवीयसी भगिनीत्यर्थः)
फुट्टपाय-स्फुटित+पाट्	वहिर-वधिर
फुडवत्ति-स्फुट+वृत्ति	वहिरअ-वधिर (क)
फुफुव-फूह (धातुः)	वहिरंध-वधिर+अन्ध
फुर-स्फुर् (धातुः)	वहु-वहु
फुरिअ-स्फुरित (दीप्त)	वहुदुक्खाउर-वहुदु'खाउर
फुरिय-स्फुरित	वहुभेय-वहुभेद
फुलिग-स्फुलिङ्ग	वहुरोयहर-वहुरोगहर
फुल्ल-पुष्प (मराठी-फल)	वहुवणभेय-वहुवर्णभेद
फुल्ल-फुल्ल	वहुविह-वहुविध
फुल्लोह-पु'न+ओष (समूह)	वदियण-वन्दीजन
फेड-मुच्चात्वर्थे देशी	वदी-वन्दी
फेण-फेन	वंध-वन्व
फेणरासि-फेनराशि	वंधण-वन्धन
फोडिय-स्फोटित	बंधु-बन्धु
वहट्ट-उपविष्ट इत्यर्थे देशी	बंधुल-बब्बुल (वृक्षनाम । मराठी-बाभूल)
वइसावय-उपवेशय इत्यर्थे देशी (धातुः)	बंध-ब्रह्मन् (ब्रह्मदेव)
वज्झ-वन्धघातोः कर्मणि	बंधण-ब्राह्मण
वज्झावयास-ब्राह्म + अवकाश (ब्राह्मप्रदेश इत्यर्थः)	बंधणव्वअ-ब्राह्मणव्रत
वज्झ-ब्राह्म	बंधणी-ब्राह्मणी
	बंधयारि-ब्रह्मचारिन्
	बंधव्वअ-ब्रह्मव्रत (ब्रह्मचर्यमित्यर्थः)

वंभोत्तर-ब्रह्मोत्तर (स्वर्गनाम)
 वायर-बादर (बदरप्रमाण इत्यर्थः)
 वार-द्वार
 वारह-द्वादश
 वारहविह-द्वादशविध
 बाल-बाल
 बालय-बालक
 बाबीस-द्वाविंशति
 बाहा-बाहु
 बाहु-बाहु
 बि-द्वि
 बिणिण-द्वौ, द्वे
 बिल-बिल
 बिंदु-बिन्दु
 बिवाहर-विगाधर
 बिन्नीहलाह-बिन्नीफलाभ
 बीय-द्वितीय
 बीय-बीज
 बीयंद-द्वितीयाचन्द्र
 बीह-भी (धातुः)
 बुद्ध-बुध् (धातुः)
 बुद्धिर-गोधनशील
 बुद्ध-बुद्ध
 बुद्ध-बुद्ध (तथागत)
 बुद्धि-बुद्धि
 बुब्बुअ-बुद्बुद
 बुब्बुय-बुद्बुद
 बुह-बुध
 बुहयण-बुधजन
 बे-द्वि
 वेक्खुर-द्विखुर
 वोक्कड-अज इत्यर्थे देशी (मराठी-वोक्कड)
 वोळिअ-कथित इत्यर्थे देशी
 वोहि-वोधि
 भअ-भय

भअ-भव
 भइरअ-भैरव
 भइरव-भैरव
 भइरवाणंद-भैरवानन्द (कापालिकनामविशेष)
 भउहा-भुक्तुटि
 भक्ख-भक्ष् (धातु)
 भक्ख-भक्ष्य
 भग्ग-भग्न (वशीकृत इति टिप्पणम्)
 भज्ज-भर्ज् (धातुः)
 भज्ज-भार्या
 भज्ज-भज्जघातोः कर्मणि
 भट्ट-भट्ट
 भट्ट-भ्रष्ट
 भड-भट
 भडारअ-भट्टारक, भगवत्
 भडारिआ-भट्टारिका, भगवती
 भडारी-भट्टारिका
 भडिय-पक्क इति टिप्पणम् (मराठी-भरित)
 भण-भण् (धातुः)
 भणिअ-भणित
 भणिज्ज-भण्घातोः कर्मणि
 भत्ति-भक्ति
 भत्तिभर-भक्तिभर
 भत्तिह-भक्तियुक्त
 भद्-भद्र
 भद्दी-भद्रा
 भप्पर-भस्म इत्यर्थे देशी
 भम-भ्रम् (धातुः)
 भमर-भ्रमर
 भमरोह-भ्रमर+ओष (समूह)
 भमंत-भ्रमत्
 भमाड-भ्रम् (धातुः)
 भमाडिअ-भ्रामित
 भमिअ-भ्रमित
 भमिय-भ्रमित
 भमिर-भ्रमणशील

भय-भय
 भयउल-भयाकुल
 भयगारी-भयकारिन्
 भयदाइणि-भयदायिनी
 भयधातु-सतधनुर्भित इति टिप्पणम्
 भयवद्-भगवती
 भयवन्त-भगवत्
 भयंकर-भयकर
 भयाउर-भयातुर
 भयाउल-भयाकुल (भयावह इत्यर्थः)
 भर-भर (भार)
 भरह-भरत (वर्षनाम)
 भरह-भृत (आच्छादित इति टिप्पणम्)
 भरिअ-भृत, भरित
 भरिय-भरित
 भरु-भट्ट
 भरु-शुनक इति टिप्पणम्
 भरुय-भरुक् (प्राणिविशेषः)
 भरु-भरुक्
 भव-भव (संसारगति)
 भवकद्म-भवकर्दम
 भवचरिय-भवचरित
 भवण-भवन
 भववद्ध-भववद्ध
 भवन्तर-भवान्तर
 भव्व-भव्य
 भव्वयण-भव्यजन
 भस-भप् (धातुः)
 भसण-भपक (मनसा दुष्ट इति टिप्पणम्)
 भसण-भपक (शुनक इत्यर्थः)
 भसल-भृङ्गगद्वार्ये देशी
 भसलउल-भ्रमरकुल
 भंगाल-भृङ्ग+आल (मत्वर्यीयः) (सभृङ्ग
 इत्यर्थः)
 भगुर-भङ्गुर
 भंड-भाण्ड

भण्ड-भण्डन (कलह इत्यर्थः)
 भंति-भ्रान्ति
 भंतिअ-भ्रान्त
 भंभा-भम्भा (वाद्यविशेषः)
 भाण-भाजन
 भाणिअ-भाणित (कथित)
 भाणु-भातु
 भायण-भाजन
 भार-भार
 भारह-भारत (महाभारत इति टिप्पणम्)
 भाल-भाल्य अवलोकने (धातु)
 भाल-भाल (ललाट)
 भाव-भाव
 भाव-भाव्य (धातुः)
 भावण-भावना
 भाविफुरन्त-भा+विस्फुरत्
 भाविर-भाव+हर (मत्वर्यीयः)
 भास-भाप् (धातुः)
 भास-भास (पक्षिविशेषः)
 भासा-भाषा
 भासिय-भाषित
 भासुर-भाहुर
 भिउडि-भुक्कुटि
 भिक्ख-भिक्षा
 भिक्खयर-भिक्षाचर
 भिक्खपत्त-भिक्षायात्र
 भिक्खा-भिक्षा
 भिक्खाणिमित्त-भिक्षानिमित्त
 भिच्च-भृत्य
 भिच्चउल-भृत्यकुल
 भिज्ज-भिद्घातोः कर्मणि
 भिड-अभिगमने देशी (धातुः)
 मिष्ण-मिन्न
 मिणिहिण-भ्रमरादिशब्दानुकरणे धातुः
 (मराठी-मिणमिण)
 मिष्णी-मिन्ना

भित्ति-भित्ति
 भिल्ल-भिल्ल (शबरजातिविशेषे देवरी)
 भिस-भिस
 भिंग-भृङ्ग
 भिंगार-भृङ्गार (पात्रविशेषः)
 भिद्-भिद् (धातुः)
 भीअ-भीत
 भीम-भीम
 भीयर-भीकर (भीजनकमित्यर्थः)
 भीस-भीष्म (भीषण)
 भीसण-भीषण
 भीसावण-भेषण
 भुअ-भुज
 भुक्खा-भुमुखा
 भुक्खिया-भुमुक्षिता
 भुत्त-भुक्त
 भुत्तुव्वरिअ-भुक्त+उव्वरित (भुक्तशेष इत्यर्थः)
 भुय-भुज
 भुयग-भुजाग्र
 भुयंग-भुजङ्ग (सर्पौ विटश्चेति टिप्पणम्)
 भुल्लअ-भ्रान्त इत्यर्थे देशी
 भुवण-भुवन
 भुवणयल-भुवनतल
 भुंज-भुज् (धातुः)
 भुंजाविय-भोजित
 भू-भू
 भूदाण-भू+दान
 भूमी-भूमि
 भूसीयल-भूमितल
 भूसीस-भूमीश (नृप इत्यर्थः)
 भूय-भूत
 भूरि-भूरि
 भूवाल-भूपाल
 भूसण-भूषण
 भूस-भूप् (धातुः)
 भूसिय-भूषित

भेय-भेद
 भेरी-भेरी (वाद्यविशेषः)
 भो-भो (सगोवनेऽव्ययम्)
 भोअ-भोग
 भोउवभोय-भोग+उपभोग
 भोज-भोष्य
 भोस-भौम (भूमिसन्नम्)
 भोयण-भोजन
 भोयणवेल्-भोजनवेला
 स-मा (निपेधेऽव्ययम्)
 सअ-मद
 सअ-मृग
 सअ-मृत
 सइ-मति
 सइभंस-मतिभ्रश
 सइरक्खण-मतिरक्षण
 सइरंग-मदिर+अङ्ग (मदजललितगरिर
 इत्यर्थः)
 सइरा-मदिरा
 सइल-मलिन
 सइलणिय-मलिनित
 सइलिय-मलिनित
 सइदासण-मृगेन्द्र+आसन (सिंहासन)
 सई-मति
 सउ-मृदु
 सउअ-मृदुक (प्रियवदः कोमलश्चेति टिप्पणम्)
 सउड-मुकुट
 सउडगकोडि-मुकुट+अग्र+कोटि
 सउल-मुकुल
 सउल-मौल (मौलिः=शिरस्) १ २३-६
 सउलिय-मुकुलित
 सऊरी-मयूरी
 सओयर-मृतोदर
 मग-मार्गय् (वाच्) (धातुः)
 मग-मार्ग

मग्गण-मार्गण (वाण)
मग्गिज्ज-मार्गय्घातोः कर्मणि

मच्छ-मत्स्य

मच्छर-मत्सर

मच्छर-मत्सर

मच्छंधि-मत्स्यधर

मच्छंधिणीवाल-मत्स्यधरवाल

मच्छिद्यअ-मत्स्य (क)

मज्झ-मध्य

मज्झत्थ-मध्यस्थ

मज्झखीणा-मध्यैक्षीणा

मज्झिम-मध्यम

मज्ज-मद्य

मज्ज-मरुच् (धातुः)

मज्ज-मजा (शरीरधातुविशेषः)

मज्जखंड-मजाखण्ड

मज्जमाण-मजत्

मज्जाय-मर्यादा

मडय-मृत (क)

मढ-मठ

मण-मन् (धातुः)

मण-मनस्

मणगमण-मनोगमन (मनोजव इत्यर्थः)

मणचटुल-मनश्चटुल (मनोवच्चटुल)

मणत्तणय-मानासिक

मणरावअ-मनोरञ्जक

मणहर-मनोहर

मणहरण-मनोहरण

मण्ण-मन् (धातुः)

मणिअ-मणित (रतिकृजितमित्यर्थः)

मणिजासवणहेड-मणि+जपा+हेड (मणि-
जपादष्टान्तः । स्फटिकमणिर्निर्या जपापुण्य-
वानिध्यादतिरक्तो दृश्यते तथा शुद्धोऽप्यात्मा
संसारिणा योगे तादृशो भवति, अरूपित्वात्
इति टिप्पणम्)

मणिमय-मणिमय

मणिमुही-मणिमुद्रिका

मणुअ-मनुज

मणुय-मनुज

मणुस-मनुष्य

मणोज्ज-मनोज

मणोरह-मनोरथ

मणोहर-मनोहर

मणिणअ-मानित

मत्त-मत्त

मत्थअ-मस्तक

मत्थिक्क-मस्तिष्क

मद्-मृद् (धातुः)

मदण-मर्दन

मदल-मर्दल (वाद्यविशेषः)

मद्व-मार्दव

मम्मण-मम्मण (कामोद्रेककारिवचनम्)

मय-मद

मय-मृग

मय-मृत

मयडल-मृगकुल

मयगह-मदग्रह

मयचक्क-मदचक्र (अष्टविधमदसमूह इत्यर्थः)

मयच्छि-मृगाक्षी

मयण-मदन

मयणाहि-मृगनाभि

मयणुस्मायअ-मदनोन्मादक

मयर-मकर

मयरद्धय-मकरध्वज

मयलंछण-मृगालाञ्छन

मयवह-मृगवध

मयवंत-मदवत्

मयंक-मृगाङ्क

मयारि-मद+अरि

मर-मृ (धातुः)

मरगय-मरकत

मरट्ट-गर्व इत्यर्थे देशी

मरण-मरण
 मराल-हस
 मरालिया-मरालिना (हंसवधूः)
 मरिय-मरिच (मराठी-मिरै)
 मरु-मरुत्
 मरुद्धय-मरुदुद्धत्
 मरुह्य-मरुद्+हत
 मल-मल
 मलण-मलन
 मलहेउ-मलहेतु
 मल्ल-मल्ल
 मलिण-मलिन
 मलीमस-मलीमस
 मल्लि-मल्ली (एकोनविंशतीर्थकरनाम)
 मल्लिया-मल्लिका (कुमुमविशेषः)
 मसाण-मसगान
 मसि-मपी
 मसिण-मसुण
 महएवी-महादेवी
 महएविणिकेय-महादेवी+निकेत
 महग्घ-महार्घ, अथवा, महाई
 महण्णव-महार्णव
 महत्थ-महार्थ
 महसह-गन्धोद्वाने देशी (घातुः)
 महयर-महत्तर
 महयाल-महाकाल (उजयिनीस्थशिवनाम)
 महरिसि-महर्षि
 महल्ल-महत् (वृद्ध इत्यर्थः)
 महव्वय-महाव्रत
 महंत-महत्
 महालह-महायुध
 महाएवी-महादेवी
 महागाह-महाग्रह
 महाजइ-महायति
 महाजस-महायशस्
 महाणुभाव-महानुभाव

महापयत्थ-महापदार्थ
 महापसाअ-महाप्रसाद
 महापह-महापथ
 महावल-महावल
 महामइ-महामति
 महामुणि-महामुनि
 महारह-महारथ
 महारुंद-पूर्ण इत्यर्थे देवी, अथवा, महम्
 (तेजः) + रुद (विस्तीर्ण) १.१८ १
 (तेजसा विस्तीर्ण इत्यर्थः)
 महावच्छ-महावत्स
 महासड-महासती
 महि-मही (पृथ्वी)
 महिअ-महित (पूजित)
 महिच्छिया-मही+इच्छा (मही+ईसा इति
 टिप्पणम्)
 महिणाह-महीनाथ
 महिमहिय-मही+महित
 महिमहिल-मही+महिला (त्नी)
 महियाल-महीपाल
 महिल-महिला (त्नी)
 महिला-महिला (त्नी)
 महिवइ-महीपति
 महिवल-मही+वल
 महिवलअ-मही + वलय (भूमण्डल-
 मित्यर्थः)
 महिवहु-मही+वधू
 महिस-महिष
 महिसासुर-महिपासुर
 महिती-महिषी (महिषन्ती)
 मही-मही
 महीमहंत-मही+महत् (पूज्य)
 महीयल-महीतल
 महीहर-महीधर
 मठ-मधु
 महुमह-मधुमथ(न), (विष्णुमित्यर्थः)

माराव-मारव् (घातु)
 माराविअ-मारित
 मारि-मारी (इननशीलदेवताविशेषः)
 मारिअ-मारित
 मारिदत्त-मारिदत्त (राज्ञो नामविशेषः)
 मारियत्त-मारिदत्त (राज्ञोनामविशेषः)
 मारी-मारी (कात्यायनी)
 माल-माला
 मालइ-मालती (लताविशेषः)
 माला-माला
 मास-मास
 मासावसाण-मास+अवसान
 मासाहार-मासाहार
 माहप्प-माहात्म्य
 माहिंद-माहेन्द्र
 मि-अपि (अनुस्वारानुनासिकयोः परे एव)
 मिउ-मृदु
 मिग-मृग
 मिगीवइ-मृगीपति
 मिच्छत्त-मिथ्यात्व
 मिच्छभाअ-मिथ्याभाव
 मिच्छमअ-मिथ्यामद, मिथ्यामत
 मिच्छ-मा+इच्छ
 मिच्छामअ- मिथ्यामद
 मिट्ठ-मिट्ठ
 मिट्ठ-मृष्ट
 मिट्ठ-मेण्ठ (हस्तिपाल)
 मित्त-मित्र (सुहृद्)
 मित्त-मित्र (स्वर्ग)
 मिल-मिल् (घातुः)
 मिलिय-मिलित
 मिस-आमिष
 मिहिलाउर-मिथिलापुर
 मिहुण-मिथुन
 मिहुणल्ल-मिथुन+अल्ल (स्वार्थे)
 मिहुणुल्ल-मिथुन+उल्ल (स्वार्थे)

मिढय-मेपशद्वार्थे देशी (मराठी-मेंढा)
 मिढी-मेपल्ली इत्यर्थे देशी (मराठी-मेंढी)
 मीणधर-मीनधर (धीवर)
 मीणी-मीनी (मत्स्यली)
 मुअ-मुच् (घातुः)
 मुअ-मृत
 मुक्क-मुक्त
 मुक्क-मूर्ख
 मुगस-नकुल इत्यर्थे देशी (मराठी-मुगुस)
 मुच्छ-मूर्च्छ (घातुः)
 मुच्छ-मूर्च्छा
 मुच्छा-मूर्च्छा (यमदूतीति टिप्पणम्)
 मुच्छावण-मूर्च्छा + आपन्न
 मुच्छावस-मूर्च्छावश
 मुच्छिज्ज-मूर्च्छधातोः कर्मणि
 मुच्छिय-मूर्च्छित
 मुज्झ-मुह् (घातुः)
 मुट्ठिगहिअ-मुष्टिग्रहीत
 मुडियट्ठि-मोटित (भग्न)+अस्थि
 मुण-मन् चिन्तायाम् (घातुः)
 मुण-ज्ञा इत्यर्थे (घातुः)
 मुणि-मुनि
 मुणिज्ज- जाधातोः कर्मणि
 मुणिदिक्ख-मुनिदीक्षा
 मुणिपुंगव-मुनिपुगव
 मुणिंद-मुनीन्द्र
 मुणी-मुनि
 मुणीसर-मुनीश्वर
 मुत्ताहल-मुक्ताफल
 मुत्ति-मुक्ति
 मुत्ति-मूर्ति (शरीर)
 मुत्तिय-मौक्तिक
 मुदा-मुद्रा (अङ्गविशेषप्रकारः)
 मुद्ध-मुग्ध
 मुद्ध-मुग्धा
 मुय-मृत

मुयंग-मृताङ्ग
 मुररिउ-मुररिपु (विष्णुः)
 मुरारि-मुरारि (विष्णुः)
 मुसावाय-मृषावाद
 मुह-मुह (धातुः)
 मुह-मुल
 मुहर-मुलर
 मुहरत्त-मुसरत्त (शुको विटश्च)
 मुहल-मुलर
 मुहलिय-मुलरित
 मुहवड-मुखपट
 मुहामुक-मुखामुक्त
 मुहावट्टिय-मुखावर्तित
 मुंड-मुण्ड (धातुः)
 मुंड-मुण्ड (मूर्धन्)
 मुंडपसाहणि-मुण्ड + प्रसाधना
 (मुण्डालकृतेत्यर्थः)
 मुंडिय-मुण्डित
 मृअ-मूक
 मूढ-मूढ
 मूढत्तण-मूढत्व
 मूढमड-मूढमति
 मूल-मूल
 मेहणी-मेदिनी (भूमिः)
 मेकरत्त-मे इति मेपशब्द कुर्वत्
 मेच्छ-म्लेच्छ
 मेमण-मेहतिशब्दाविशेषः
 मेम्मायत्त-मेमे इतिशब्द कुर्वत्
 मेर-मर्यादा इत्यर्थे देशी
 मेरु-मेरु (पर्वतनाम)
 मेलअ-मेलन
 मेलण-मीलन
 मेह-मुन् इत्यर्थे टेनी (धातुः)
 मेलाविअ-(मेलित)
 मेळिअ-मुक्त इत्यर्थे देशी
 मेस-मेप

मेसउल-मेपकुल
 मेसय-मेप (क)
 मेह-मेघ
 मेहजाल-मेघजाल
 मेहा-मेघा
 मेहुण-मैथुन
 मोक्ख-मोक्ष
 मोडिय-मोटित (भय)
 मोण-मौन
 मोत्तिय-मौक्तिक
 मोयय-मोदक
 मोर-मयूर
 मोरुल्ल-मयूर+उल्ल (स्वार्थे)
 मोरय-मयूर
 मोल्ल-मूव्य
 मोसिअ-मोषित, मुषित
 मोह-मोह
 मोहणसील-मोहनशील
 मोहरयंघ-मोहरजस्+अन्ध
 मोहंघ-मोहान्ध
 मोहिअ-मोहित

 य-च (स्वरात्परे एव)
 या-शा (धातुः)
 याण-शा (धातुः)
 युत्त-युक्त

 रइ-रति
 रइअ-रचित
 रइय-रचित
 रइरमण-रतिरमण (मदन)
 रइलासस-रतिलास
 रइविभल-रतिविह्वल
 रउद्-रौद्र
 रउरव-रौरव
 रक्ख-रक्ष (धातुः)

रक्खस-राक्षस
 रक्खसी-राक्षसी
 रक्खिअ-रक्षित
 रज्ज-राज्य
 रज्ज-रज्ज्वातोः कर्मणि
 रज्जंगा-राज्याङ्ग
 रज्जु-रज्जु (प्रमाणविशेषः)
 रज्जुया-रज्जुका
 रड-रट् (धातुः) (रोदनेऽपि दृश्यते)
 रडंत-रटत्, रुदत्
 रण-रण
 रणझणत-रणझणगद्व कुर्वत्
 रण्ण-अरण्य
 रत्त-रक्त (रक्तवर्ण)
 रत्त-रक्त (आसक)
 रत्तच्छ-रक्ताक्ष
 रत्तत्त-रक्त+अक्त (रक्तरञ्जित इत्यर्थः)
 रत्तपत्तंचिअ-रक्तपत्राञ्जित
 रत्तसिहर-रक्ताशिखर (कुक्कुट)
 रत्तिदिवसु-रात्रिदिवसम्
 रत्तुप्पल-रक्तोत्पल
 रम-रम् (धातुः)
 रमण-रमण (वल्लभ)
 रमण-रमण (रतिः, क्रीडा)
 रमणिज्ज-रमणीय
 रमणी-रमणी
 रमंत-रममाण
 रम्म-रम्य
 रमिअ-रत
 रय-रजस्
 रयई-रजकी
 रयण-रत्न
 रयणत्त-रत्नत्व
 रयणत्तय-रत्नत्रय (ज्ञानदर्शनचारित्राणि)
 रयणप्पह-रत्नप्रभ (प्रथमनरकनाम)
 रयणायर-रत्नाकर

रयणि-रजनि
 रयणी-रजनी
 रयणीयर-रजनीकर (चन्द्र)
 रयणुज्जल-रत्नोज्ज्वल
 रयणाह-रत्नौघ
 रव-रव
 रवण्ण-रमणीय इत्यर्थे देशी
 रवि-रवि
 रवियर-रविकर (रविकिरण)
 रविचार-रविवासर
 रस-रस
 रस-रस (रक्तादिधातवः) १०१६०९.
 रसणा-रशना
 रसय-रस (क)
 रसयारी-रसकारिन् (सुखजनक इति
 टिप्पणम्)
 रसवस-रसवश
 रसविण्णास-रस + विजिज्ञास
 रसत-रसत्
 रसिय-रसित (गद्व इत्यर्थः)
 रसोई-रस + इल्ल (मत्वर्थीयः) (पाकइत्यर्थः)
 रसिल्ल-रसवती (ओदनादिपाक इत्यर्थः)
 रसोल्ल-रस + उल्ल (मत्वर्थीयः)
 रह-रथ
 रहवर-रथवर
 रहस-रभस
 रहसज्जुत्त-रभसयुक्त
 रहसिर-रभस + हर (शीलार्थे प्रत्ययः)
 रहसिल्ल-रभस + इल्ल (मत्वर्थीयः)
 राहिअ-रहित
 रहुवइ-रघुपति
 रंग-रङ्ग
 रंगंत-रङ्गत् (मराठी-रागणें)
 रंगावलि-रङ्गावलि (प्राङ्गणादिषु विविधवर्ण
 चूर्णैः क्रियमाणो विच्छित्तिविशेषः । मराठी-
 रागोळी)

रंगिर-रङ्ग + इर (रङ्गयुक्त)
 रंजिअ-रञ्जित
 रंजिय-रञ्जित
 रंघ-रन्ध्र
 राअ-राग
 राअ-राजन्
 राई-राजि (धान्यविशेषः । मराठी-मोहरी)
 राउ-राजन्
 राउल-गजकुल
 राणअ-राजन्
 राणासण-राजासन
 राणिआ-राजी
 राम-राम (रामचन्द्र)
 राम-गम (मन्त्रिनाम)
 राय-राग
 राय-राजन्
 रायउत्त-राजपुत्र
 रायउर-राजपुर
 रायवरिणि-राजगृहिणी
 रायगेह-राजगेह
 रायट्टाण-राजस्थान (गजसभेस्यर्थः)
 रायतुरअ-राजतुरग
 रायपुरिस-राजपुरष
 रायमग्ग-राजमार्ग
 रायराग्म-राजराजेश
 रायमिरी-राजश्री
 रायसोवाण-राजसोपान
 रायाणिआ-राजी
 रायाहिराय-राजाधिराज
 राव-रव (गण्ड)
 रावण-रावण
 रासह-रासभ
 रासि-राशि
 राहा-शोभा इति टिप्पणम्
 रिउ-रिपु
 रिउपहरण-रिपुप्रहरण

रिच्छ-रक्ष
 रिण-रक्षण
 रिद्ध-रुद्ध
 रिद्धि-रुद्धि
 रिया-रुच्य (वेदपदकयः)
 रिसह-रुपम (प्रथमतीर्थकरनाम)
 रिसि-रुषि
 रिसित्त-रुषित्व
 रिसिवअ-रुषिभ्रत
 रिसीसर-रुषीश्वर
 रिछोलि-श्रेणिशब्दार्थे देशी
 रीण-दीन, श्रान्त इत्यर्थे देशी
 रुइ-रुचि
 रुइरहियक्क-रुचिरहितार्क (रुच्या दीप्या
 प्रच्छादितादित्य इति टिप्पणम्)
 रुक्ख-वृक्ष
 रुक्खअ-रुक्षित
 रुक्ख-रुद्धातोः कर्मणि
 रुट्ट-रुष्ट
 रुण्ण-रुदित
 रुद्ध-रुद्ध
 रुद्ध-रौद्र
 रुद्ध-रुद्ध
 रुप्प-रौप्य
 रुप्पिणी-रुप्तिमणी
 रुवत्त-रुदत्
 रुसा-रोपेण
 रुह-रुह (घातुः)
 रुहिर-रुधिर
 रुहत्थल-रुद्ध+स्थल
 रुहिरंछाणि-रुधिर+अर्चिता
 रुहिरावलि-रुधिरावलि
 रुहिरोलवोल-रुधिर+ओल + वेल (रुधरेण
 आर्द्राद्रि इत्यर्थः)
 रुंजिय-रुञ्जित
 रुंटे-गुञ्जइत्यर्थे देशी (घातुः)

रुंढ-रुण्ड (कबन्ध)
 रुंद्-विस्तीर्ण इत्यर्थे देशी
 रुंधण-रोधन
 रुंभ-रुध् (धातुः)
 रुव-रुप
 रुववत-रुपवत्
 रुस-रुष् (धातुः)
 रेणु-रेणु
 रेल्ल-शुभ् धात्वर्थे देशी
 रेल्लिय-भाष् धात्वर्थे देशी
 रेहा-रेखा
 रेहातियंक-रेखा+त्रिक+अङ्क
 रोअ-रुद् (धातुः)
 रोझ-रोझ (प्राणिविशेषः)
 रोमंचिय-रोमाञ्चित
 रोमंथण-रोमन्थ
 रोमावलि-रोमावलि
 रोयत्तण-रोगित्व
 रोयाउर-रोगातुर
 रोर-दरिद्र इत्यर्थे देशी
 रोरत्तण-दारिद्र्य
 रोस-रोष (क्रोध)
 रोसह-! रोषेणान्योन्यं घ्नन्तीति टिप्पणम् ।
 रोसिर-रोषशील
 रोहय-रोहित (मत्स्यविशेषः)
 रोहिय-रोहित (मत्स्यविशेषः)

लड्-अतिशयार्थेऽव्ययम् (देशी), लोकोक्ताविति
 तु हेमचन्द्रः ।

लड्-शीघ्रम्
 लड्अ-गृहीत
 लड्अ-गृहीत (व्याप्त इत्यर्थः)
 लक्ख-लक्ष्य (धातुः)
 लक्ख-लक्ष (संख्या)
 लक्खण-लक्षण
 लक्खणालु-लक्षण+आलु (मत्वर्थीयः)

लग्गा-लग् (धातुः)
 लग्गा-लग्न
 लग्गा-लग्न (योगविशेषः)
 लच्छि-लक्ष्मी
 लच्छिसहि-लक्ष्मी+सली
 लच्छीपियल्ल-लक्ष्मीप्रिय+ल्ल (स्वार्थे)
 लज्ज-लज्जा
 लज्जा-लज्जा
 लडह-सुन्दर इत्यर्थे देशी
 लट्टि-यष्टि
 लड्डुय-लड्डुक (मोदकादि)
 लण्ह-लङ्ग
 लद्ध-लब्ध
 लद्धी-लब्धि (प्राप्ति)
 लन्भ-लभ्धातोः कर्मणि
 लयामंडव-लतामण्डप
 लयाहर-लतागृह
 लल-लल् (धातुः)
 ललणा-ललना
 ललललिय-चञ्चल इत्यर्थे देशी
 ललंत-ललत्
 लल्ल-अस्पष्टभाषीत्यर्थे देशी
 लल्लक-रौद्र इत्यर्थे देशी
 ललिय-ललिता
 ललिया-ललिता
 लवण-लवण
 लविय-लपित (उक्त)
 लह-लभ् (धातुः)
 लहंत-लभमान
 लहु-लघु
 लहुय-लघुक
 लंगूल-लाहगूल
 लंघ-लङ्घ् (धातुः)
 लंघिय-लङ्घित
 लंछण-लाञ्छन
 लंजिया-दासीशब्दार्थे देशी

लंपट-लम्पट
 लंघ-लम् (धातुः)
 लंघत-लम्घत्
 लंघिय-लम्घित
 लंघिर-लम्घनशील
 लाइअ-लात (गृहीत इत्यर्थः)
 लायण-लावण्य
 लाल-लाला
 लालस-लालस
 लालारस-लाला+रस
 लावण-लावण्य
 लाह-लाम
 लाहालाह-लामालाम
 लिक्त-लिप्त
 लियअ-लात (गृहीत)
 लिह-लिप् (धातुः)
 लिहाव-लेयम् (धातुः)
 लिहिय-लीढ, लिपित
 लिंग-लिङ्ग (चिह्न)
 लिंगि-लिङ्गिन् (ब्रह्मचारीत्यर्थः)
 लित-लात् (लाघातोः शत्रन्तम्)
 लीण-लीन
 लीला-लीला
 लुअ-लून
 लुट्टण-लुट्टन
 लुण-लू (धातुः)
 लुद्ध-लुब्ध
 लुद्धअ-लुब्धक (व्याध इत्यर्थः)
 लुद्धक-यमदूत इत्यर्थे (१)
 लुचण-लुञ्चन
 ले-ला (धातुः)
 लेप-लेप (कलास्वन्यतमा)
 लेप्प-लेप (वर्णादिः)
 लेव-लेप
 लेसा-लेभ्या
 लोअ-लोक

लोइय-लोचित
 लोण-लावण्य
 लोय-लोक
 लोयण-लोचन
 लोयत्तय-लोकत्रय
 लोयालोय-लोकालोक
 लोल-लोल
 लोलंत-लोलत्
 लोलिर-लोलनशील
 लोहवलय-लोहवलय
 लोहिय-लोहित
 लोहियलुद्ध-लोहितलुब्ध

वइतरणि-वैतरणी (नरकनदीनाम)
 वइधन्व-वैधव्य
 वइयर-व्यतिकर
 वइर-वैर
 वइराअ-वैराग्य
 वइराड-वैराट
 वइरि-वैरिन्
 वइरिमारि-वैरिमारिणी
 वइसवण-वैश्रवण (कुबेर)
 वइसाह-वैशाख
 वउ-व्रत
 वउत्थ-व्रतस्थ
 वक्खाण-व्याख्यान
 वग्ग-वर्ग (समूह)
 वग्गुरिया-वागुरा (मृगबन्धनी रज्जु)
 वग्घ-व्याघ्र
 वच्छ-वत्स
 वच्छ-वक्षस्
 वच्छराअ-वत्सराज (पूर्वकवेर्नाम)
 वच्छल-वत्सल
 वच्छल-वात्सल्य
 वज्ज-वज्र
 वज्ज-वर्जय (धातुः)

वज्र-वाद्य
 वज्रअ-वाद्य (क)
 वज्रणिहाअ-वज्रनिघात
 वज्रमाण-वाद्यमान
 वज्रर-कथ् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 वज्रावय-वादय् (धातुः)
 वट्ट-वृत् (धातुः)
 वट्टण-वर्तन
 वज्झावयास-वाह्य+अवकाश (नगरवाह्यप्रदेश
 इति टिप्पणम्)
 वट्ठिय-वर्तित (आवर्तित, अभ्यस्त इत्यर्थः)
 १. १७, १०
 वट्ठ-वृष् (धातुः)
 वट्ठमाण-वर्धमान (चतुर्विंशतीर्थकरणाम्)
 वट्ठमाण-वर्धमान
 वट्ठिअ-वर्धित
 वट्ठिय-वर्धित
 वण-वन
 वण-व्रण
 वणदेवया-वनदेवता
 वणमक्कड-वनमर्कट
 वणयर-वनचर
 वणयरि-वनचरी
 वणलच्छी-वनलक्ष्मी
 वणवाल-वनपाल
 वणि-वणिक्
 वणिअ-कदर्थित इति टिप्पणम्
 वणिय-व्रणित (जर्जरित इत्यर्थः)
 वणिवड्-वणिक्पति
 वणिवर-वणिक्वर
 वण्ण-वर्णय् (धातुः)
 वण्ण-वर्ण
 वण्णण-वर्णन
 वण्णवत्त-वर्णवत्
 वण्णुक्कड-वर्णोत्कट

वत्त-वृत्त
 वत्त-वक्त्र
 वत्त-वार्ता
 वत्त-वार्ता (कृषिवाणिज्यपशुपालनं वार्ता इति
 टिप्पणम्)
 वत्थ-वत्त
 वत्थु-वस्तु
 वत्थुबंध-वस्तुबन्ध
 वम्स-वर्मन, मर्मन्
 वम्मह-मन्मथ
 वम्मीसर-मदन इत्यर्थे देशी
 वम्मुट्ठूरिय-वर्मोत्थूरित (मर्मणि विद्ध इत्यर्थः)
 वयण-वचन
 वयण-वदन
 वयणभंग-वचनभङ्ग (स्यादस्ति स्यान्नास्ती-
 त्यादिसप्तभङ्गीप्रतिपादकवचनप्रकार इति
 टिप्पणम्)
 वयणुल्ल-वदन + उल्ल (स्वार्थे)
 वर-वर (श्रेष्ठ)
 वरइत्त-वरीता (पतिरित्यर्थः)
 वरचेल-वर + चेल (वल्ल)
 वराई-वराकी
 वराय-वराक
 वरिड्ड-वरिष्ठ
 वरिस-वर्ष (धातुः)
 वरिस-वर्ष (संवत्सर इत्यर्थे)
 वरिसोण-वर्ष + ऊन
 वल-वल् चलने (धातुः)
 वल-युक्त इत्यर्थे २-२-११.
 वलय-पल्लका
 वल्लह-वल्लभ
 वल्लह-वल्लभ (राष्ट्रकूटनरेन्द्राणां विरुदेध्वन्यत-
 मम् । कृष्णमहाराजस्य नामान्तरमिति
 टिप्पणम्)
 वल्ली-वल्ली
 ववहर-वि + अव + ह (धातुः)

ववहारकूड—व्यवहारकूड (कूटव्यवहार इत्यर्थः)

वविय—उत्त

वस—वग

वस—वग (धातुः)

वस—वसा (रसादिशरीरधातूनामन्यतमा
१-१६-९.)

वसकहम—वसा + कर्हम

वसचोप्पड—वसावल्लि इत्यर्थे देशी

वसण—वसण

वसह—वृषभ

वसहि—वसति

वसा—वसा

वसातुपगिह—वसाघृतभक्षक

वसुह—वसुधा

वसुह्नाहिअ—वसुधा + अधिप

वसुधर—वसुधरा (पृथ्वी)

वह—वध् (धातुः)

वह—वद् (धातुः)

वहु—वधू

वंक—वक्र

वंच—वञ्च् (धातुः)

वंचण—वञ्जन

वंचणपर—वञ्जनपर

वंल—वान्ल् (धातुः)

वंलिअ—वान्लिअ

वंझ—वन्झा

वंठ—शुक्रवृक्ष इत्यर्थे देगी (मराठी वटलेला)

वंण—वन्दन

वंणिल—वन्दनीय

वंद्रिय—वन्दित

वंभचर—व्रक्षचर्य

वंम—वम (कुल)

वा—वा (धातुः)

वा—वार्थेऽवयम्

वाअ—वात

वाइत्त—वादित

वाड—वायु

वाएसरि—वागीश्वरी

वाड—वाट (वसतिस्थानम् । मराठी-वाडा)

वाणर—वानर

वाणी—वाणी

वाय—वात

वायडउल—शुककुल इत्यर्थे देगी

वायरण—व्याकरण

वाय—वाचय् (धातुः)

वाया—वाच्

वारण—वारण

वारवार—वारवारम्

वारिअ—वारित

वारीयर—वारिचर (जलचर)

वाल—वाल (केश)

वाल—व्याल

वालपूलोलि—वालपूलाः केशपुञ्जास्तेषामोलिः

पट्कारिते टिप्पणम्

वालुयपह—वालुकाम्रभ (तृतीयनरकनाम)

वावग—वामन

वावर—वि+आ+वृ (धातुः)

वावरिअ—व्यापार

वावार—व्यापार

वावी—वापी

वास—व्यास

वास—वास (वसतिः)

वासअ—वर्षर्तुसन्निधि (दूर्वादिकम्)

वासट्टिविह—द्विपट्टिविध

वासणा—वासना

वासर—वासर (दिनम्)

वासवसेण—वासवसेन (कविनामविशेषः)

वासिअ—वासित

वासुअ—वासुदेव

वासुपुज—वासुपूज्य (द्वादशतीर्थकरनाम)

वाह—वाप

वाह—वाहय् (धातुः)

वाह-व्याध
 वाहण-वाहन
 वाहायर-वाधाकर
 वाहि-व्याधि
 वाहिल्ल-वधधातोर्णिजन्तात् कर्मणि
 वाहिय-वाहित
 वाहियालि-वाह्यालि (वाह्यमार्गः, वाहनाना
 मश्वगजादीना शिक्षार्थं परिकल्पितः प्रदेश
 विशेषः । वाण्यधारेत्यर्थान्तरम्)
 वाहिल्ल-व्याधि-इल्ल (मत्वर्थीयः)
 वि-अपि (स्वरात्परे एव)
 विइण्ण-वितीर्ण
 विउल-विपुल
 विउस-विद्वस्
 विउससह-विद्वत्सभा
 विओय-वियोग
 विओयण-वियोजन (वियोग)
 विक्रमसंवच्छर-विक्रमसंवत्सर
 विक्किर-वि+कृ (क्षरणे धातुः)
 विक्खित्त-विक्षिप्त (विहित)
 विगव्व-विगर्व
 विग्गह-विग्रह
 विग्गहवत्त-विग्रहवत्
 विग्गमहाणइ-विग्रमहानदी
 विचित्त-विचित्र
 विच्च-वर्त्मनित्यर्थे देशी
 विच्छड्ड-विच्छर्द
 विच्छाय-विच्छाय (निस्तेजा इत्यर्थः)
 विच्छिण्ण-वि+छिन्न
 विच्छुल-विच्छुर
 विच्छालिय-विच्छुरित
 विच्छोह-विक्षोभ
 विजय-विजय
 विज्ज-विद्या
 विज्ज-वैद्य
 विज्जविउल-विद्याविपुल

विज्जावच्च-वैयापृत्य (व्यापारः सेवादिक वे-
 ल्यर्थः)
 विज्जाहर-विद्याहर
 विज्जिज्जन्त-वीज्यमान
 विज्जु-विद्युत्
 विज्जुपुंज-विज्जुपुञ्ज
 विज्जुलिय-विद्युत्
 विज्जुविराइय-विद्युद्विराजित
 विट्टल-अपवित्रार्थे, अस्पृश्यसंसर्गं वा देशी
 विट्टलअ-अपवित्रार्थे देशी
 विट्टर-विट्टर (आसन)
 विड-विट
 विणअ-विनत
 विणअ-विनय
 विणडिअ-वाञ्छित इत्यर्थे देशी
 विणविय-विजप्त
 विणास-विनाश
 विणासयर-विनाशकर
 विणिउत्त-विनियुक्त
 विणिग्गम-वि+निर्गम
 विणिग्गय-विनिर्गत
 विणिवारिय-विनिवारित
 विणिवेइय-विनिवेदिन
 विणिहय-विनिहृत
 विणु-विना
 विण्णाण-विज्ञान
 विण्हु-विण्णु
 विणोअ-विनोद
 विणोय-विनोद
 वित्त-वित्त
 वित्त-वृत्त
 वित्थर-वि+स्तृ (धातुः)
 वित्थरिअ-विस्तृत
 वित्थार-विस्तार
 वित्थरिअ-विस्तारित
 वित्थिण्ण-विस्तार्ण

विहुम-विदुम
विद्ध-विद्ध
विद्धंसण-विध्वसन
विद्धंसिय-विध्वस्त
विद्धि-वृद्धि
विद्धी-विद्धा
विप्प-विप
विप्पानम-विप+आगम (वेद इत्यर्थः)
विप्पिअ-वि+प्रिय (हिंसादिकर्म)
विप्पिय-विप्रिय
विप्पोसहि-विप्रौपधि (!) योगिना प्रभाव-
विशेषेण मूत्रविष्टादिभ्यो निष्पाद्यमाना-
न्योपधानि)
विप्फुर-वि+स्फुर् (धातुः)
विन्भम-विभ्रम
विन्भयंत-विभाचयत्
विभिण्ण-विभिन्न
विमह-विमर्द
विमल-विमल (त्रयोदशतीर्थकगनाम)
विमल-विमल
विमलवाहण-विमलवाहन (राजो नामविशेषः)
विमान-विमान (रथादिक्रम)
विमानय-विमानक (गृह प्रासादो वा)
विमीस-वि+मिश्र
विमुक्क-विमुक्त
वियकिअ-वितर्कित
वियक्खण-विचक्षण
वियट्ठ-विकट
वियर-वि+चर् (धातुः)
वियर+वि+वृ दाने (धातुः)
वियराल-विकराल
वियल-वि+गल् (धातुः)
वियलिय-विगलित
वियलियसंक-विगलिशतद्ग
वियस-वि+क्स् विरुग्ने (धातुः)
वियंभ-वि+जम्भ् (धातुः)

विचार-विकार
 विचारणक्त्वम्-विदारणक्षम्
 विचारभग्ग-विकारभग्ग (व्याधित इत्यर्थः)
 विचारविज्ज-विचारविद्या (आन्वीक्षिका)
 विचारिअ-विचारित
 विचारिअ-विदारित
 विरइय-विरचित
 विरइयकाणिय-विरचित + कर्णिका (कुन्ता-
 दीनामग्रभागः)
 विरत्त-विरक्त
 विरत्त-विशेषेण रक्त १-१४-३
 विरज्जइअ-विरज्जित
 विरम-विराम
 विरहिअ-विरहित
 विरल-विरल
 विरस-वि+रस् गच्छे (धातुः)
 विरस-विरस
 विरह-विरह
 विराम-विराम (नाश)
 विलअ-विलय (विनाश)
 विलआ-वनिता इत्यर्थे देशी १-१४-१०
 विलग्ग-विलग्न
 विलस-वि+लस् (धातुः)
 विलसिअ-विलसित
 विलंबंत-विलम्बमान
 विलास-विलास
 विलित्त-विलित्त
 विलिहिय-विलिखित
 विलिहिय-विलीढ
 विल्लि-वल्ली
 विलीण-विलीन
 विलुक्क-विलुप्त (!)
 विलुलिय-विलुलित
 विलुंच-वि+लुञ्च (धातुः)
 विलोल-विलोल (चञ्चल)
 विलोहिय-विलोभित

विब-इवाथेंऽव्ययम्
 विबज्जिअ-विबज्जित
 विबणम्मण-विमनस्क (१)
 विबण्ण-विपन्न
 विबरीअ-विपरीत
 विबरीय-विपरीत
 विबरेर-विपरीत
 विबरेर-विवरणकार
 विबंअ-वि+मुञ्च् धात्वर्थे
 विबाय-विपाक
 विबाह-विबाह
 विबिह-विबिध
 विविहासण-विबिध + आसन
 विस-विष
 विसअ-विषय (देशः भोगादिर्वा)
 विसाज्जिय-विसर्जित
 विसण्ण-विषण्ण
 विसदंस-विषदश (सर्प इत्यर्थः)
 विसमी-विपमा
 विसय-विषय
 विसयम्म-विश्वकर्मन्
 विसयासत्त-विषयासक्त
 विसारिस-विसदण
 विसवेअ-विषवेग
 विससत्ति-विषशक्ति
 विसहर-विषधर (सर्प)
 विसहरारि-विषधरारि (नकुल इत्यर्थः)
 विसाहिय-विषय, विसोद
 विसाणय-विषाण (क)
 विसायघत्थ-विश्वासघातिन्
 विसाल-विशाल
 विसुद्धि-विशुद्धि
 विसस-विशेष
 विसोसिय-विशेषित
 विहअ-विभव
 विहट्ठिय-विषदित

विहड्डाफड-विस्फुरित इत्यर्थे देशी
 विहत्ति-विभक्ति
 विहत्तिय-विभक्ति (क)
 विहलंघल-विह्वल इत्यर्थे देगी (अचेतन
 इति तु टिप्पणम्)
 विहव-विभव
 विहवत्तण-विभव
 विहंग-विहङ्ग
 विहज-वि + भञ्ज् (धातुः)
 विहण्डण-विखण्डन
 विहण्डिर-विमण्ड+इर (शीलायें) (कलहशील
 इत्यर्थः)
 विहा-वि + भा (धातुः)
 विहाण-विषाण
 विहार-विहार
 विहाव-वि + भावय् (धातुः)
 विहावरि-विभावरी
 विहाविअ-विभावित (कथित इति टिप्पणम्)
 विहि-विधि
 विहिअ-विहित
 विहिय-विहित
 विहियछाय-विहितच्छाय (विहितप्रसाद
 इत्यर्थः)
 विहिवसभग्ग-विधिवशभग्ग (कर्मवशात्प्रेरित-
 मिति टिप्पणम्)
 विहीण-विहीन
 विहुणिय-विधूत, विधूनित
 विहुर-विधुर (विकल इत्यर्थे)
 विहुर-विधुर (दुःख इत्यर्थे)
 विहुरवडण-विधुरपतन (दुःखपतन)
 विहूर्ई-विभूति
 विहूसण-विभूषण
 विहूसिय-विभूषित
 विंझ-विन्ध्य
 विंझसिरि-विन्ध्यशी
 विंद-वृन्द

विंमल-विह्वल
 विंभिय-विस्मित
 वीणत-वीणयत् (वादयन् इत्यर्थे)
 वीणा-वीणा
 वीणारव-वीणारव
 वीयराअ-वीतराग
 वीर-वीर
 वीरचङ्-वीरवती (स्त्रीनामविशेषः)
 वीसरिय-विस्मृत
 वीसल-वीसल (पुरुषनामविशेषः)
 वीसास-विश्वास
 वुक्करत-भू भू इति श्वशब्दं कुर्वत्
 वुङ्क-वृद्ध
 वुङ्कत्तण-वृद्धत्व
 वुङ्कहूच-वृद्ध + भूष
 वुत्त-उक्त
 वूह-व्यूह
 वेअ-वेद
 वेइय-वेदित (निवेदित)
 वेउव्वणा-विक्कुर्वणा (विकार)
 वेढण-वेष्टन
 वेढिअ-वेष्टित
 वेण-वेन (नृपविशेषः)
 वेणु-वेणु (वंश)
 वेयण-वेदना
 वेयमूढ-वेदमूढ
 वेयवत्त-वेदवत्
 वेयागम-वेद + आगम
 वेयालअ-वेताल (क)
 वेयालकाल-विकाल + काल (संव्यासमयः ।
 वेतालादिभ्रमणकाल इति तु टिप्पणम्)
 वेयालिय-वैतालिक
 वेर-वैर
 वेरमण-विरमण (विराम)
 वेल-वेल
 वेलपडिच्छिअ-वेल + प्रतीष्ट

वेह्लि-वल्ली
 वेल्ली-वल्ली
 वेव-वेप (धातुः)
 वेविर-वेपनशील
 वेस-वेप
 वेह्विअ-विह्वलित (रोपितोऽनुरजितो वेति
 टिप्पणम्)
 वेहाविय-वि + भावित
 वोक्कय-वृक्क (शरीरभागः)
 वोल्-आर्द्र इत्यर्थे देशी
 वोलीण-व्यतिक्रान्त इत्यर्थे देशी
 वोह्लिअ-आर्द्राकृत (अभ्यक्त)
 व्व-इवार्थेऽव्ययम् (इह्स्वात्स्वरादुत्तरमेव
 प्रयुज्यते)

सङ्-सती
 सङ्-स्वयम्
 सङ्गिरणि-स्वैरिणी
 सउच्च-गौच
 सउण-गकुन
 सउण्ण-सपुण्य, १-२५-१०
 सउह्यल-सौधतल
 सउहल्य-सौधतल
 सकलत्त-स्व + कलत्र
 सकहंत-स्व + कथान्तर
 सकत्त-स्व + कान्ता
 सक्क-गक् (घातुः)
 सक्क-गक्क
 सक्कर-शर्करा
 सक्करपह-शर्कराप्रभ (द्वितीयनरकनाम)
 सक्कुत्तलिय-स + कुन्तल (सुक्रेणीत्यर्थः)
 सकोह-सक्रोध
 सखंड-स + खण्ड
 सक्खीयर-साक्षिचर
 सग्ग-स्वर्ग
 सग्गत्य-स्वर्गस्थ

सगसिर-स्वर्गाशिरस्
 सगपवग-स्वर्गापवर्ग
 सगुण-स + गुण
 सगुण-स्व + गुण
 सगुणोह-सद्गुणौघ
 सच्च-सत्य
 सच्चमूल-सत्यमूल
 सच्चवंत-सत्यवत्
 सच्चविअ-साक्षात्कृत, दृष्ट
 सच्चसंघ-सत्यसघ
 सच्चित्त-सचित्त (सचेतन इत्यर्थः)
 सचेयण-सचेतन
 सचेलअ-सचेल (क)
 सच्चैयण-सचेतन
 सच्छ-स्वच्छ
 सच्छाय-सच्छाय
 सच्छिकर-साक्षीकृ दर्शने (धातुः)
 सज्ज-सज्ज (सद्यः !)
 सज्जण-सज्जन
 सज्जिअ-सज्जित
 सज्जीअ-सज्जीव
 सजोह-सयोध
 सज्ञाण-स्व+ध्यान
 सड-शातय (धातुः)
 सडंग-षडङ्ग
 सडिय-शातित
 सठ-शठ
 सठत्तण-शठत्व
 सणाह-सनाथ
 सणिउं-शनैः
 सणिद्ध-सिन्धु
 सण्ण-सन्ना
 सण्णा-सन्ना
 सणिण-सशिन् (सचेतन इत्यर्थः)
 सण्ह-ऋण
 सत्त-सत्तन्

सत्ततच्च-सत्य+तय्य
 सत्तभेय-सत्तभेद
 सत्तभोस-सत्तभौम (सत्तभूमिवद्)
 सत्तम-सत्तम
 सत्तमअ-सत्तम (क)
 सत्तर-सत्तति
 सत्तविह-सत्तविध
 सच्चसील-सत्यशील
 सत्तंग सताङ्ग (स्वाग्यमात्यादिराज्यान्नानीत्यर्थः)
 सत्थ-शाल
 सत्थ-सार्थ
 सतामस-सतामस (अज्ञान इति टिप्पणम्)
 सत्ति-शक्ति
 सत्तितय-शक्तित्रय (प्रभावोत्साहमन्त्ररूपा
 राजस्तिः शक्तयः)
 सत्तुंड-सत्तुण्ड
 सत्तु-शत्रु
 सयत्ति-स्व+स्थान
 सदय-सदय
 सदल-उदल (सपत्र)
 सद-शद्व
 सदय-शद्व (क)
 सदल-सदल (नीलपत्रयुक्त इति टिप्पणम्)
 सद्वंत-शद्ववत्
 सद्वेह-शद्ववेध
 सद्विय-शद्वित
 सद्वसण-सद्वर्शन
 सद्वूल-शद्वूल
 सधअ-सध्वज
 सपरिगह-सपरिग्रह
 सप्प-सर्प
 सव्भाव-सव्भाव
 सव्भावपयासण-सव्भावप्रकाशन
 सम-शम
 सम-सम
 समअ-सममित्यर्थेऽव्ययम्

समक्खयं-समश्च (कं)
 समग्ग-समग्र (सपूर्ण)
 समच्चिय-सम् + अर्चित
 समज्जिय-सम् + अर्जित
 समतणकंचण-समतृणकाञ्चन
 समत्त-समात्त
 समत्थ-समर्थ
 समाप्पिय-समर्पित
 समन्भासिअ-सम् + अभ्यस्त
 समभावण-समभावना
 समय-समय (व्यवस्थेत्यर्थः)
 समर-शबर २ २९ ६.
 समरउल-शबरकुल
 समरट्ट-स+मरट्ट (मगर्व इत्यर्थे देगी)
 समल-स + मल (पापयुक्त)
 समवयस-समवयस्
 समसरिस-सम + सदृश
 समंजस-समञ्जन
 समाडट्ट-समादिष्ट
 समागय-समागत
 समागयचेयण-समागतचेतन (लब्धचेतन इत्यर्थः)
 समाण-समान (समभित्यर्थे)
 समाणत्त-सम् + आज्ञप्त
 समाया-सम् + आगता
 समाया-स+माया (मायायुक्ता)
 समावरिय-समावृत
 समाहि-समाधि
 समिउ-सम
 समियमअ-शमितमद
 समिच्छ-सम् + हप् (धातुः)
 समिच्छिय-सम् + हप्
 समिद्ध-समृद्ध
 समिय-शमित
 समीर-समीर
 समीरण-समीरण

समीह-सम् + ईह् (धातुः)
 समीहिअ-समीहित
 समुग्घायंत-सम् + उद् + जिघ्रत्
 समुज्जल-सम् + उज्जल
 समुह-समुद्र
 समुह-स+मुद्रा (लक्षणवर इत्यर्थः)
 समुद्धरिअ-सम् + उद् + वृत्
 समुच्चव-समुच्चव
 समुह-समुण्ड
 समूससिअ-समुच्चमित
 समूह-सम्
 समोड-सम् + मोट्य् (धातु)
 सम्मत्त-सम्यक्त्व
 सम्महंसण-मायुग्दर्शन
 सम्मय-साम्य, सम्यक्त्वा
 सय-शन
 सयगुणिय-गतगुणित
 सयज्ज-स्व + कार्य
 सयड-शकट
 सयण-शयन (गृहभित्ति टिप्पणम्)
 सयण-स्वजन
 सयणु-स्वतनु
 मयणोअर-शयन + उर (शयनालय इत्यर्थः)
 सयदल-शनदल (पद्म इत्यर्थः)
 सयमह-शतमख (इन्द्र)
 सयर-स्वर
 सयरायर-सचराचर
 सयल-सकल
 सयवत्त-शतपल
 सयासि-सकाशे
 सयंभु-स्वयम्भू
 सयंभुअ-स्व + भुज
 सयंत्रमंडव-स्वयंत्रमण्डप
 सया-सदा
 सर-स्र (धातुः)

सर-स्वर
 सर-शर
 सर-सरस्
 सरज्ज-स्व + राज्ञ
 सरढ-सरठ (सरीसृगविशेष. (मगठी सरडा)
 सरण-गरण
 सरण-गरण (रक्षितृ इत्यर्थे)
 सरणि-सरणि (मार्ग)
 सरय-सरजस्
 सरल-सरल
 सरलामल-सरल + अमल
 सरवर-सरोवर
 सरस-सरस (रमयुक्त)
 सरस-सरस (स्निग्ध इति टिप्पणम्)
 सरसङ्गणिलय-सरस्वतीनिलय (पुष्पदन्त-
 कवेर्विश्वेष्टन्यतमम्)
 सरह-शरम (अष्टापद. प्राणिविशेषः)
 सरहंस-सरोहस
 सरतंगव-सरदुर्गव (!) (गर्वयुक्त इत्यर्थः)
 सरास-कथं इत्यर्थे देशी
 सरासङ्-सरस्वती
 सरासण-शरासन (धनुः)
 सरि-सरित्
 सरिगमपधणी-गीतरसस्वरश्रेणि
 सरिविवर-सरिद्विवर
 सरीर-शरीर
 सरुअ-स्वरूप
 सलह-श्लाघ (धातु)
 सलहण-श्लाघन, श्लाघा
 सलिल-सलिल
 सलीलगङ्-सलीलगति
 सल्ल-शल्य
 सल्लेहण-सल्लेखन (तपोविशेषः)
 सल्लेहणय-सल्लेखन(क) (तपोविशेष)
 सव-खु (धातु)
 सवडंसुह-समुख इत्यर्थे देशी

सवण-श्रवण (कर्ण)
 सवत्ति-सपत्नी
 सवत्तिविरोह-सपत्नीविरोध
 सविणय-सविनय
 सवित्तोपउत्त-स्व+वृत्त+उपयुक्त (स्ववृत्तान्त
 सहितमित्यर्थः)
 सवित्थर-सविस्तर
 सविट्भम-सविभ्रम (सावर्तानि, अथवा,
 सह वीना पक्षिणा भ्रमेः भ्रमणैः वर्त-
 मानानि इति टिप्पणम्)
 सविट्भम-सविभ्रम (कामोद्रेकजनितभ्रूयुगा-
 टिभ्रमणमिति टिप्पणम्)
 सवियाणिया-स+विज्ञानती (विज्ञानवती-
 त्यर्थः)
 सवियार-सविचार (विवृत्त इत्यर्थः)
 सविस-सविष
 सविसाण-स्वविषण
 सविसेस-सविशेष
 सव्व-सर्व
 सव्वगासि-सर्वग्रामिन्
 सव्वण-सर्वज
 सव्वंग-सर्वाङ्ग
 सव्वोसहि-सर्वोपधि
 सस-त्वस्व
 ससय-शशक
 ससहर-शशधर (चन्द्र)
 ससहरमुही-शशधरमुखी (चन्द्रमुखी)
 ससंघ-ससंघ (संघसहित)
 ससि-शशिन
 ससिमुह-शशिमुख
 ससिर-स्वाशिरस्
 ससिलग-शशिलग्न
 ससी-शशिन
 सह-शोभाया देशी (धातु)
 सह-सह (धातु)
 सह-समा

सह-सह (अव्ययम्)
 सहजयरी-सहोदरी
 सहज-सहज
 सहङ्ग-स+अस्थि
 सहमञ्ज-सभामध्य
 सहमंडव-सभामण्डप
 सहयर-सहचर
 सहंत-सहमान
 सहाय-सहाय
 सहाव-स्वभाव
 सहास-सहस्र
 सहास-सहास, स + भास् (सगोभ इत्यर्थः)
 सहिअ-सहित
 सहिय-सह्य
 सहिय-सहित
 सही-सखी
 सहुं-सह (अव्ययम्)
 संक-शङ्क (धातुः)
 संकड-संकट
 सकडिल-सकट + इल (स्वार्थे) (व्यात
 इत्यर्थे)
 संकमिय-संकान्त
 सका-शङ्का
 संकाराविय-संस्कारित
 संकास-सकाश
 संकुल-सकुल
 संकयत्थ-सकेतस्थ
 संख-शख
 सखदीव-शंखद्वीप
 सखल-शृङ्खला
 सखला-शृङ्खला
 संखाण-सख्यान
 संखीणगत्त-सखीणगात्र
 मखेव-सक्षेप
 सखोहिय-सखोभित

संग-संग
 संगस-संगम
 संगर-सगर (युद्ध)
 संगह-सम् + ग्रह (धातुः)
 संगहण-सग्रहण
 संगहिय-सम् + गृहीत
 संगामरंग-सग्रामरङ्ग
 संगिल-सम् + गृ (धातुः)
 संघ-संघ (जैनधर्मानुयायिना वर्गः)
 संघट्ट-सघट्ट
 संघट्टण-संघट्टन
 संघाअ-संघात
 संघाय-सघात (गात्रमित्यर्थः)
 संघार-सम् + हृधातोर्णिजन्म
 संघारअ-सहारक
 सघारिअ-सहारित (मारित इत्यर्थः)
 संचलिअ-संचलित
 संचार-सचार
 सचि-सम् + चि (धातुः)
 संचिय-संचित
 संचितिय-संचिन्तित
 संछइअ-सछन्न
 संजइअ-सजतिक
 संजम-सजम
 संजाय-संजात
 संजायअ-सजात (क)
 संजुअ-सजुन
 सजुत्त-सजुक्त
 सजोइय-संयोजित
 सजोयमेअ-सयोगभेद
 सझ-सञ्ज्ञा
 संझा-सञ्ज्ञा
 संठव-सम् + स्थापय् (धातुः)
 सठिय-संस्थित
 संढ षण्ड (वृन्द)
 संढ-पण्ड

सणास-सन्यास
 सणिसण्ण-सनिपण्ण
 सणिह-सनिभ
 सणिहिय-सनिहित
 सत-शान्त
 सत-सत् (अस्धातो, शत्रन्तम्)
 सतअ-सतत
 संतत्त-सतत
 सताण-सतान
 सताव-सताप
 संताविअ-सतापित
 संति-शान्ति (पोटशनीर्भकरनाम)
 संति-गान्ति
 संतियरि-गान्तिकरी
 सतुट्ठमण-सतुट्ठमनस
 संतोस-सतोप
 सथुअ-सस्तुत
 सदाणिअ-सदानित (बद्ध इत्यर्थ.)
 सदाणिय-सदानित
 सदेह-सदेह
 संधाण-सधान
 सधि-सधि
 सपइ-सपद्
 सपइ-सप्रति
 सपज्ज-सम् + पद् (धातु)
 सपत्त-सप्राप्त
 संपत्तिअ-संप्राप्त
 सपया-सपद्
 सपासिअ-सप्रागित
 संपिच्छ-सम् + प्र + ईष् (धातु.)
 सपुण्ण-सपूर्ण
 सपुण्णकाअ-सपुर्णकाय
 संफा-स-सत्यं
 संबोह्यारी-सबोधकारी
 संबोहिअ-सबोधित
 संभरिय-सस्मृत

संभव-सभव (तृतीयतीर्थेकरनाम)
 सभव-सभव (ससार इति टिप्पणम्)
 संभव-सम् + भू (धातु.)
 संभाल-सम् + भाल्य् निरीक्षण (धातु.)
 संभविअ-सभूत
 सभामण-सभापण
 सभु-शभु
 संस-श्रम
 संमह-समर्द्ध
 संमदण-समर्द्धन
 समुह-समुल्ल
 संवर-सवर
 सवर-सवर (पञ्चविशेष.)
 संवरवेउल्ल-सवरवेगवत्
 संवेयायर-सवेगकर
 संसअ-स-शय
 मसयार-सस्मार
 ससर-सम् + सृ (धातु.)
 संसार-ससार
 संसारसरणि-ससार + सरणि (मार्ग.)
 ससिद्धी-ससिद्धि
 संसंचिय-ससिञ्चित
 ससेत्रिय-ससेवित
 सा-सा (लक्ष्मी)
 साअ-स्वाद ३ ३६.९
 साइअ-स्वादित
 साइणि-शाकिनी (प्रेतपिशाचादिल्लीविशेष.)
 सागार-स + अगार
 साडी-शाटी (मराठी साडी)
 साण-श्वन्
 साणंदभाअ-सानन्दभाज् (सानन्द इत्यर्थ.)
 मास-अयाम् (वर्ष)
 सामण-सामान
 स म-स-सामर्थ्य
 सामरि-शात्मली (वृक्षनाम)
 सामल-अयामल

सामलिया-श्यामला
 सामन्त-सामन्त
 सामाङ्ग्य-सामयिक (आचारविशेषः)
 सामि-स्वामिन्
 सामिणी-स्वामिनी
 सामी-स्वामिन्
 सामीवय-सामीय
 सामुद्-सामुद्रिक (लक्षणगाम्)
 सायर-पागर
 सायरस-सागरोपम (त्रायु प्रमाणम्)
 सार-सार (स्थिराग)
 सार-सार (श्रेष्ठ)
 सारणि-(सरणि) (प्रवाह इत्यर्थः)
 सारमेअ-सारमेय
 सारस-सास (जलचारिपक्षिविशेषः)
 सारंग-सारङ्ग
 सारिच्छ-सदृश
 सारिच्छचक्र-सदृशचक्र
 सारिस-सदृश
 साल-श्याल
 सालंकारवह-स+अलंकार+पथिन् (सालंकारे-
 त्यर्थः)
 सालि-स+अलि (समृद्धमित्यर्थः)
 सालि-गालि (धान्यविशेषः)
 सालिलेत्त-शालिशेख
 सालूर-गालूर (भेक)
 सावअ-श्रावक
 सावय-श्रावक
 सावयवअ-श्रावकव्रत
 सावयवड-श्रावकपति (साधुरित्यर्थः)
 सावयास-सावकाश
 सास-श्वस
 सासण-शासन
 सासय-शाश्वत
 साह-श्रावय (कथंवात्यर्थं देगी धातुः)
 साहण-साधन

साहस-साहस
 साहरण-स + आभरण
 साहसिअ-साहसिक
 साहा-शाला
 साहामय-शाखामृग (वानर इत्यर्थः)
 साहार-स+आधार
 साहार-सहकार (आम्रवृक्ष)
 साहिअ-श्रावित (कथित)
 साहिणाण-स+अभिज्ञान
 साहिलास-सामिलाप
 साहु-साधु
 सिक्ख-शिख (धातुः)
 सिक्ख-शिक्षा (उपदेशः)
 सिक्खा-गिष्ठा (दीक्षा)
 सिक्खिअ-गिषित
 सिगिरि-नीलवर्ण इत्यर्थं देगी (१)
 सिग्घ-शीघ्र
 सिज्जमाण-पच्यमान इत्यर्थं देगी (मराठी-
 शिज्जणारा)
 सिज्जंत-पच्यमान
 सिट्ठ-शिष्ट
 सिट्ठि-श्रेष्ठिन्
 सिट्ठि-सृष्टि
 सिट्ठिसंहारकारि-सृष्टिमहारकारिन्
 सिट्ठिल-गिथिल
 सिणिद्ध-दिग्ध
 सिण्ह-पक्व
 सित्त-सिक्त
 सिद्ध-सिद्ध
 सिद्धहरि-सिद्धगिरि (क्षेत्रनाम)
 सिद्धंत-सिद्धान्त
 सिट्ठि-सिट्ठि
 सिग्घा-शिघ्रा (नदीनाम)
 सिण्णिउड-शुक्तिपुट
 सिण्णिसंपुड-शुक्तिसंपुट

सिप्पीर-ग्रान्यादीना तुणमित्यर्थे देशी (पलाल
इति टिप्पणम्)
सिमिसिम-कथनचन्द्रानुकरणे देशी (गतु)
सिय-सित (शुद्धवर्ण)
सियल्लत्त-सितच्छत्र
सियमेविआ-श्रीमेविता (सश्रीका, सुन्दरैत्यर्थ)
सियाल-शृगाल
सिर-शिरस्
सिरि-श्री
सिरिकलस-श्रीकलत्र
सिरिपोमिणी-श्रीपादमिनी (शोभायुक्तं कमल-
सर इत्यर्थ)
सिरिमंत-श्रीमन्
सिरिवड् श्रीपति (बणिजो नामविशेष)
सिरिवंत-श्रीमत्
सिल-शिला
सिलणाव-शिला+नौ
सिला-शिला
सिलायल-शिलातल
सिलोह-शिला+ओष (मसृह)
सिब-शिव
सिब-शिव (शृगालस्त्री)
सिबसत्यवस-शिवशास्त्रवशा
सिविणअ-त्वम (अ)
सिविणयसमान-त्वमसमान
सिविया-शिविका (यानविशेष)
सिसु-शिशु
सिसुत्तण-शिशुत्त
सिसुससि-शिशुवाशिन् (प्रतिपच्चन्द्र)
सिह-शिला
सिहर-शिखर
सिहि-शिविन् (अत्रि)
सिहि-शिविन् (मयूर)
सिहियूमांलि-शिविभूमावलि
सिहिसाण-शिविभू+अन्
सिहिसिह-शिविशिविज्ञा (अश्विज्वाला)

सिरा-शृङ्ग
सिंगरग-शृङ्गाग्र (नरकपालदेव)
सिंगार-शृङ्गार
सिगि-शृङ्गिन्
सिचिअ-चिक
सिदूर-सिन्दूर
सिंधु-सिन्धु (देशनाम)
सिंधुविसय-सिन्धुविषय (देश)
सिम-श्लेष्मन्
सीमंतिणी-सीमन्तिनी
सीमावड-सीमा+वड
सीय-सीता
सीयर-स्त्री+रु (धातु)
सीयल-शीतल
सीयल-शीतल (दग्धमतीर्थकरनाम)
सीयल-शीतल
सीयलिय-शीतलित (संसागदु खरफोटनकर
इति टिप्पणम्)
सीयार-सीतार
सील-शील
सीस-शास्त्रातो. कर्मणि
सीस-शिव
सीसत्त-शिव्य
नीह-सिंह
सीहसदल-सिंह+शादल
सीहासण-सिंहासन
सु-श्रु (धातु)
सु-श्रु (श्रु इत्यर्थ)
सुअ-श्रुत
सुअ-श्रुत
सुअ-सूय
सुअवट्टण-श्रुतवतेन
सुअवत्त-सु+अव्यक्त (गूढ इत्यर्थ)
सुइ-शुचि
सुइ-श्रुति

सुइड-सु+इष्ट
 सुइरु-सु+चिरम्
 सुकइकह-सुकवि + कथा
 सुकय-सुकृत
 सुकुंतल-सु+कुन्तल (केन)
 सुकियहल-सुकृत । ल
 सुक्क-शुक
 सुक्क-शुक्क
 सुक्कड-शुक्क इत्यर्थे देशी
 सुक्कलेस-शुक्कलेभ्यायुक्त
 सुक्ख-शुक्क
 सुक्ख-सौख्य
 सुक्खणिहि-सौख्यनिधि
 सुखंचिय-सु+खन्ति
 सुगय-सुगत
 सुच्छाय-सुच्छाय
 सुज्ज-सूर्य
 सुज्ज-शुष् (धातुः)
 सुट्टु-सुष्टु
 सुट्टिय-दुःखित इत्यर्थे देशी
 सुण-श्रु (धातुः)
 सुण-श्वन्
 सुणह-शुनक
 सुणहुल्लअ-शुनक+उल्लअ (स्वार्थे)
 सुणिय-श्रुत
 सुणेह-सुस्नेह
 सुण्ण-शून्य
 सुण्ह-सुपा
 सुण्हा-सुपा
 सुत्त-सुप्त
 सुत्त-सूत्र
 सुत्थिय-सुस्थित
 सुद-श्रुत
 सुदच्छ-सुदक्ष
 सुदत्त-सुदत्त (मुनिनाम)

सुदल्लि-सुदल+इल्ल (मत्वर्थीयः)
 सुदीण-सु+दीन
 सुदुण्णिरिक्ख-सुदुर्निरीक्ष्य
 सुद्ध-शुद्ध
 सुद्धोयण-शुद्धौदन
 सुद्धभाअ-शुद्धभाव
 सुद्धमइ-शुद्धगति
 सुद्धसई-शुद्धसती
 सुपसण्ण-सुप्रसन्न
 सुपसत्थ-सुप्रसन्न
 सुपासिद्ध-सुप्रसिद्ध
 सुपहाण-सुप्रधान
 सुपहाय-सुप्रमात
 सुपास-सुपार्थ (सप्तमतीर्थकरनाम)
 सुपासगत्त-सुपार्थगात्र (शोभने पार्थ गत्र
 च यस्येति टिप्पणम्)
 सुपुज्ज-सुपूज्य
 सुपुसिय-सु+पुसिय (मार्जित इत्यर्थे देशी ।
 मराठी-पुसणे)
 सुप्पहाअ-सुप्रमात
 सुमइ-सुमति (पञ्चमतीर्थकरनाम)
 सुमइ-सुमति
 सुमण-सुमनस्
 सुमर-रम् (धातुः)
 सुमरण-स्मरण
 सुय-शुक
 सुय-श्रुत
 सुय-सुत
 सुयण-सुजन
 सुयपय-श्रुतपद
 सुया-सुता
 सुर-सुर
 सुरकामिणी-सुरकामिनी
 सुरगणिया-सुर+गणिका (अप्सरेत्यर्थः)
 सुरघणु-सुरघनुप्
 सुरपुराधि-सुरपुरन्धी

सुरय-सुरत
 सुरवड-सुरपति
 सुरवडिसि-सुरपतिदिग् (प्राचीत्यर्थ)
 सुरसरि-सुरमग्नि (गङ्गा)
 सुरसुअ-सुरसुत
 सुरहर-सु.गृह (देवालय)
 सुरहि-सुरभि
 सुरहिय-सुरभित
 सुरही-सुरभि (भेत्तुरित्यर्थ.)
 सुरहुत्तिय-सुरय+ऊर्वाकृत
 सुरावलि-सुरावालि (देवसमूह)
 सुरिंद-सुरेन्द्र
 सुरेसर-सुरेश्वर
 सुरेसरि-सुरेश्वरी (देवी)
 सुरलक्षण-सुरलक्षण
 सुरलिय-सुरलित
 सुरवण-सुवर्ण
 सुवत्त-सुवृत्त
 सुवाय-सुवाच्
 सुविडल-सुविपुल
 सुविरत्त-सुविरक्त
 सुविसम-सुविपम
 सुविसुद्ध-सुविशुद्ध
 सुविहाण-सु+वि+भान (सुप्रभात इत्यर्थ)
 सुवेल-सुवेल (पर्वतविशेष.)
 सुव्यय-सुव्रत (विंशतीर्थकरनाम)
 सुव्यय-सुव्रत
 सुसडच्च-सु+शौच
 सुसच्च-सुसत्य
 सुसमत्य-सुसमर्थ
 सुसाल-सु+शाला
 सुसिअ-सोपित
 सुसेव-सुसेव्य
 सुसीम-सुसीमन् (वृत्तियुक्तमित्यर्थ)
 सुह-सुल
 सुह-श्वन्

सुहकम्म-शुभकर्मन्
 सुहचरिय-शुभचरित
 सुहजोअ-शुभयोग (वानविशेष)
 सुहजोड-शुभज्योतिष्
 सुहड-सुभट
 सुहड-सुभट
 सुहधम्मोदअ-शुभधर्मोदय
 सुहस-सुधम
 सुहयत्तण-सुभगत्व
 सुहयर-सुवकर
 सुहरअ-शुभरत
 सुहकर-सुवकर
 सुहाड-सु+माति १ २० १२
 सुहावअ-सुखावह
 सुहावण-सुख+आपण (प्रापण)
 सुहासुह-शुभ+अशुभ
 सुहि-सुहृद्
 सुहिअ-सुसित
 सुधिअ-आघ्रात इत्यर्थ देशी
 सुंड-शुण्डा
 सुडीर-शौण्डीर
 सुंदर-सुन्दर
 सुसुयार-शिशुमार (मकर इत्यर्थ)
 सुसुवार-शिशुमार (मकर इत्यर्थ)
 सुसुवारिआ-शिशुमारिका
 सुअर-सूकर
 सुअरि-सूकरी
 सुआर-सूपकार
 सुणार-सूना (व्यवस्थान वधो वा) +कर्तृ
 सुयर-सूकर
 सुयारय-सूपकार (क)
 सुय-सूर्य
 सुल-शूल
 सुलच्छ-शूलाक्ष
 सुलभिण-शूलभिन्न
 सुळारूढ-शूळारूढ

सूवार-सूपकार
 सोट्टि-श्रेष्ठिन्
 सेट्टी-श्रेष्ठिन्
 सेदि-श्रेणि
 सेणी-श्रेणि
 सेण्ण-सैन्य
 सेय-श्रेयम् (एकादशतीर्थकरनाम)
 सेय-श्वेत
 सेय-स्वेद
 सेयमाणु-श्वेतभानु (चन्द्रः)
 सेयवह-स्वेद+पथिन्
 सेरिह-सैरिभ (महिप)
 सेल्ल-शैल
 सेव-सेव् (धातुः)
 सेवय-सेवक
 सेविअ-सेवित
 सेविज्जंत-सेव्यमान
 सेस-शेष
 सेहा-सेधा (प्राणिविशेषः)
 सोअ-शुच् (धातुः)
 सोअ-शोक
 सोइय-सोचित
 सोक्ख-सौख्य
 सोणइय-श्रपालक, सौनिक
 सोणिय-शोणित
 सोत्तिय-श्रोत्रिय
 सोत्तियवाअ-श्रोत्रियवाद
 सोदामणि-सौदामिनी
 सोम-सौम्य
 सोमभाअ-सौम्यभाव
 सोमभावा-सौम्यभावा
 सोमाल-सुटुमार
 सोयण-शोचन
 सोयरस-शोकरस
 सोयामणि-सौत्रामणि (यज्ञविशेषः)
 सोयार-श्रोतृ

सोयारवयण-सूपकार+वचन
 सोवहि-स+उ गधि
 सोसिय-शोषित
 सोह-शुम् (धातुः)
 सोह-शोभा
 सोहग्ग-सौभाग्य
 सोहग्गत्ति-सौभाग्यस्थान
 सोहण-शोभन
 सोहा-शोभा
 सोहिय-शोभित
 ह-अहम् (ह इत्यस्य स्थाने)
 हअ-हत
 हडाविय-दूरोत्सारित इत्यर्थे देशी (मराठी-
 हटविलेलें)
 हडि-अभ्यस्त इत्यर्थे देगी
 हड्ड-अस्थिशब्दार्थे देशी
 हड्डाल-अस्थियुक्त इत्यर्थे देगी
 हड्डावलि-हड्ड+आवलि
 हण-हन् (धातुः)
 हणण-हनन
 हणहण-हणहण इतिशब्दः
 हत्थ-हस्त
 हत्थगिब्झ-हस्तग्राह्य
 हत्थि-हस्तिन्
 हम्म-हर्म्य
 हम्म-हन्वातोः कर्मणि
 हय-हत
 हय-हय (अश्व)
 हयदइव-हत+दैव
 हयमोह-हतमोह
 हयसल्ल-हतशल्य
 हयारि-हय+अरि (महिर्प इति टिप्पणम्)
 हर-हृ (धातुः)
 हरण-हरण
 हरि-हरि (सिंह)

हरि-हरि
 हरि-हरि (विष्णोर्नामविशेषः)
 हरिकिडि-हरि+किटि (वराह)
 हरिण-हरिण
 हरिणोत्त-हरिणनेत्रा (स्त्री)
 हरिकाय-हरितकाय
 हरिवद्-हरिपति
 हरिस-हर्ष
 हरिदुल्लि-हरि+दुल्लि (बालकार्ये देशी, सिंह-
 बालक इत्यर्थः)
 हलहर-हलधर (बलदेव)
 हलि-हले (संशोधने)
 हल्ल-नृत् इत्यर्थे देशी (धातुः)
 हलिणि-हालिनी (कर्षकस्त्री)
 हल्लकल्ल-हल्ल+कल्ल
 हस्-हस् (धातुः)
 हसिअ-हसित
 हस-हंस
 हंसगड्-हंसगति
 हसी-हंसी
 हा-हा (खेदेऽव्ययम्)
 हाणि-हानि
 हाणी-हानि
 हार-हार
 हारावलि-हारावलि
 हावभाव-हावभाव
 हास-हास
 हासअ-हास्य
 हाहाकार-हाहाकार
 हाहारव-हाहारव
 हिमपडल-हिमपटल
 हिय-हित (निहित, दत्त)
 हियअ-हृदय
 हियल्ल-हृदय+ल्ल (स्वार्थे)
 हियय-हृदय

हिययहर-हृदयहर
 हियव-हृदय
 हिरी-ही
 हिलिहिलि-अश्वशब्दानुकरणे (धातुः)
 हिलिहिलिसर-हिलिहिलि इत्यश्वशब्दानुकारी
 स्वरः
 हिड-हिण्ड (धातुः)
 हिडोल-हिन्दोल (धातुः)
 हिंस-हिंस (धातुः)
 हिंस-हिंसा
 हिंसाहियय-हिंसाहृदय
 हिंसा-हिंसा
 हिंसाकम्म-हिंसाकर्मन्
 हिंसाजीव-हिंसा+आजीव
 हिंसायार-हिंसाचार
 हिंसारभ-हिंसारम्भ
 हिंसावासर-हिंसावासर
 हिंसाहिणंद-हिंसाभिनन्द
 हिंसाहिवत्तार-हिंसा+अभिवक्त्र
 हीणाहिअ-हीनाधिक
 हू-भू (धातुः)
 हु-हु होमे (धातुः)
 हुआसण-हुताशन
 हुण-हु (धातुः)
 हुयवह-हुतवह
 हुआसण-हुताशन
 हुकारकारि-हुकारकारिन्
 हू-भू (धातुः)
 हूलण-शूलाद्यारोपणे देशी
 हेउ-हेतु (दृष्टान्त)
 हेडि-अधस्
 हेमंत-हेमन्त
 हो-भू (धातुः)
 हो-हो (संशोधनेऽव्ययम्)
 होती-भवन्ती

NOTES

[A B—The Notes supplement the glossary Knowledge of technical terms of Jain philosophy is presumed in the Reader. The first figure indicates the kaṭāka and the second the line.

I

1 The poet, after saluting the Jina, says that he was staying in the house of his patron Nanna, the favourite of the Vallabha king, Kṛṣṇarāja III, and thought of writing upon a pious theme rather than a theme relating to wealth and women

1 7-8 It is only in the fifteen bhūmis, five Bharatas, five Airāvatas and five Vidarbhas that Dharma is born or proclaimed, and out of these fifteen bhūmis, it is constant or perpetual in five Vidarbhas only, while it has a fluctuating existence in the remaining ten bhūmis This Dharma was first proclaimed by Rṣabha in this Jambudvīpa, while the remaining Tirthamkaras repeated the same when occasion arose

3. Description of the Yaudheya country 3 17 The poet fancies that the flags and banners on the lofty palaces of the city of Rājapura were scratching the sky as if by their arms

4. Description of the city of Rājapura 4 6 The city was surrounded by a wall on which the weapons such as tomara, Jīsa etc of the enemies were baffled, *padikkahya*

5 Description of king Māridatta 5 10 The poet says wherever there is pride of youth and pride of wealth, there is naturally all darkness How can in such a place be found the right path (*suhamagga*), so long as there are no rays of light from wise men? 5 19 The king performed his duties according to his own whim (*chanda*), and could not find the right path in the absence of wise men

6 Description of Bhairavānanda 6 8 Bhairavānanda himself proclaimed his own greatness and even though nobody asked him (*anaumchiu*) he praised his own self 6 23 *Āsī* seems to be used in the sense of "was blessed", "was given blessings".

8 1 The word *camakku* is used in the sense of oṃatākāra, āśocārya 8 14 The poet says that those who live on himṣā fall into the saṃsāra, while abstinence from it forms the solid base of subha karmān 8 15. For this line see Introduction

9 Description of Candamārī, goddess Kālī of the town 9 1 *Tamṇayaru* stands for tat + nagara, and means 'of that town' 9 9 *Vyūrabhagga* are the decrepits by diseases, *vikāra*

10. List of pairs of different animals 10 9-10 The poet says that it is only a fool who desires to live by killing the lives of others

11 6-9 When Māridatta found that his servants did not procure a human pair, he got angry and asked Candakarman, one of his officers, to procure a good human pair

which he would kill first His servants accordingly searched the region in the neighbourhood of the city (*nayarabajjhāvuyāsa*)

12 A fine description of the pleasure garden of the king 12. 16 The Kolhapur MS reads "*aham mīte*" which is superior to the one in the text as *ahamam* in the sense of *aham* does not seem to be a recognised form of *asmad*

13 Description of the burning ground 13. 12-13 The pupils of Sudatta asked permission of their teacher in the usual terms if they could go out for begging alms, and then the teacher allowed them to do so.

14 4 *Gurūnā mukha* means permitted by their teacher, Sudatta 14 5. *Puravah dhuḥka*, proceeded towards the city 14 6 *Lariyam samalam*, they talked a wicked talk that this pair of Ksullakas is a good one to be offered as victims 14 11 *Sayanukānamālāphuru*, bright in the cluster of rays of their own body

15 9 *Jai na munī* etc The meaning of the passage seems to be that though the ksullakas may not reach a higher stage of asceticism in this life if they are killed, they will at least be born as gods possessing eight gunas 15 20 *Jamallakha*, frightening like the god of death

16 Description of the temple of goddess Candamāri

17. 16 The pair had on their persons auspicious signs, *samudda*, Sk *Sāmudra* as mentioned in the *Sāmudrikasāstra*, which indicated that they were fit to enjoy the kingdom of the whole earth

19 9 *Matthai sūlaho*, to one who bears on his forehead the mark of trident indicating his faith in the Kāpālika tenets

20 7 *Leppi vhuu*, as if made of plaster 20 12 *Suhū*, su + bhāti

21 Description of the Avanti country 21 12-14 The idea is that the elephant mistook the dark green rays of the emerald-pavements for green *dūrvā* grass and therefore was reluctant to leave it The conductor of the elephant drove it away with great difficulty The reading *duvāsā* Sk. *dūrvāsāyā*, of ST is to be preferred to the one in the text

22 3 The young woman of dark complexion was detected by her sparkling smiles in the Indranila houses of the city

23 2 Prince Jasoha is here described as ksatradharma in a human garb

24. 8 Abhayaruci says that in his former life as prince Jasahara he had his body in youth well-developed in flesh, bones, and limbs by good nourishment, *putthapalathayamga*

25 This kadavaka describes how the princess of Krathakaisika was offered to Jasahara in marriage A minister of Krathakaisika came to the court of Jasahara's father and said that his master proposed to offer his daughter Amayamahadevi, i e, Amrtamati to prince Jasahara The king agreed and the marriage was celebrated as described in the following Kadavakas Note roughness of language of the passage,

NOTES

28 Description of the effects of old age on the body 28 10 The ten constituent parts of the Jain dharma are kṣamī mārdaya etc

29 4 *Maṃ munu etc* I controlled myself by the first lora (ānviksiki) which is capable of conquering the senses *vyullha* of S1 is a better reading 29 5 *Cau-vaṇṇu*, the four castes 29 6 The seven dangers of kingship are gambling etc 29 7 The king enjoyed pleasures of senses, not out of attachment, but only as a diversion, *vinedanātra*

II

1 King Jasahara describes his attachment to Amritamati 1 18 There is a pun on the word *attha* which means the setting mountain as well as money

2 Description of the evening 2. 3 *Ahaṇṇam*, under the dome of the sky, i e, set 2 11-12 The sky is compared to a threshing ground of the field with twelve heaps of corn There is a dark spot on the moon which is kept there as a sign that prevents bad omens spoiling the harvest

3 The king proceeds to the palace of queen Amritamati on a moon-light night

4 Description of the eight quadrangles of the queen's palace

6 1-5 The king enjoys pleasures of the company of the queen 6 9 The queen went to a hump-back who never attempted, *anujjha*, any good deeds of the human life, i e, he was low 6 17 *Siyasene*, the queen who was adorned by beauty, *siya*, Sk. *Sri*

7 12-13 Amritamati says to her paramour "If Jasahara dies (goes to the house of Yama, I shall dance (with delight), and shall myself worship the goddess Kātyāvanī in the month of Caitra with an offering of cooked rice (*caruṇḍāsa*, Sk *caruṅgrāsa*)" An offering in the month of Caitra to the goddess is considered as especially auspicious

8 9-10 The king is pained to see that his queen in dallying with the hump-back did not pay any regard to her family, her status or even her royal husband 8 11-12 A creeper (*valli*) climbs up and then stands suspended from a mango tree which is a (fitting) supporting tree for it, but the same creeper (sometimes) kisses a wretched (*nihina*) and harsh thorny plant.

9 5 *Siddhūmā* is a heap of soot from the burning fire which gives a dark tinge to the whitewash of the house. 9 6 The king compares the crooked mind of a woman (*iyama*) to the course of the river which is always *nīcarata* (attached to a low-born person with the river, flowing on the slope) 9 8-19 This passage tells us two stories of wicked women, of these the first was named Gopavati, whose husband being disgusted with her want of chastity, married another lady Now one day Gopavati cut off the head of her rival and kept it at some secret place The husband returned home after having attended to the funeral of the headless trunk of his young wife, and while he sat for meals, Gopavati placed on his plate the head of her rival saying 'eat it' Horrified at this conduct of his wife, the husband began to run away when Gopavati stabbed him to death The second story tells us the wicked conduct of Viravati who was the wife of

Sudatta or Datta, but was in criminal intimacy with a thief called Angāraka. Now this Angāraka was one day found to be guilty by the king of the place and was ordered to be impaled in the burning ground. On learning this news Viravatī left her husband's bed at night and went to meet Angāraka who, before dying, kissed her and while kissing, cut off her lower lip. Now Viravatī returned home covering her face, and raised a cry that her husband cut off her lip. The king thereupon ordered him to be killed, but a traveller who had watched the conduct of Viravatī the previous night, saved him by revealing to the king and the people the wicked conduct of the woman, and convincing the people by showing to them the piece of the lower lip of the lady inside the mouth of the impaled thief. 9 17 *Sāhnūna*, Sk *Sābhyaṇāna*.

9 18 19 It appears that the thief cut off with his sword the fingers of the lady which were lying under the tree, while the lower lip remained in his mouth.

10 1-2 These two lines refer to the story of queen Raktā who, for the sake of her lame lover, threw her husband Devaratī, king of Ayodhyā, into the stream of the river. This queen Raktā, as the story goes, was attached to a lame gardener. Finding the king a nuisance, she got a garland woven by means of a fine iron thread, put this garland on the neck of Devaratī, strangled him and threw him into the river. 10 3 17 Abhayaruci lectures on the worthlessness of the pleasures of senses. 10 13 The *Ṭsāsihi* is the fire of jealousy.

11 A lecture on the nature of human body which is here said to be a bundle of misery and impurities and diseases. 11 11 *Pacchu* Sk *pathya* means wholesome food and drink. The line means that human body is subject to the attack of leprosy even if man takes wholesome food and drink.

12 Jasahara was disgusted with the conduct of his queen and also with the worldly life, and thinks he should become an ascetic, but in the morning he felt he should not do so immediately as his resolve to become an ascetic would be regarded by people as due to some disagreeable things in the harem, so he took to normal life for the time being.

13 The king declared his intention in the court to his mother to place his son Jasamai or Jasavai on the throne in order to respect, as he said, a bad dream which he saw the previous night.

14 Jasahara's mother proposes to him that the effects of an evil dream can be nullified by offering living beings as victims to the goddess, but he shows his disapproval of killing a living being.

17 10-11 The king says to his mother - "If by killing animals as victims merit is obtained, then one should salute a hunter or a butcher in preference to a monk."

19 4 The king dragged his sword in order to cut off his own head, as he thought he was not able to persuade his mother, but the mother, immediately came round and suggested that an inanimate victim should be offered to the goddess to which Jasahara gave his consent by silence. The mother thereupon asked the statue-maker to bring a cock made of flour.

22 9-10 Queen Amrtamati says to Jasahara that in case she does not accompany him to the forest, people will ridicule her by pointing their fingers to her youth and therefore she would like even death in his company

24 The king describes several articles of food prepared by the queen as suggesting an approaching death

25 and 26 These kadavakas describe the wailings of Jasahara's son and wives In the latter part of 26, it is mentioned that several obsequious rites were performed by his son in order that Jasahara might get good life after death But, as the fate would have it, Jasahara was born as a peacock in the forest

28 4 *Pakkhmi-pakkhaiū* is an uncertain expression, the line may mean that the young peacock could not at first walk and therefore sought the support of the wings of its mother (The marginal note in one of the MSS is 'pādacāritvāt pakṣapāte dbṛtah) 28 10 Note the word *lai* which means 'much' and is still preserved in the Marathi language of the lower class people of Mahārāstra in this sense, while Hemacandra explains it as '*lai iti lohoktau*'

29 The hunter brought the young peacock and its mother home, but offered the hen to the police-officer and kept only the young one for himself At this the hunter's wife got angry The hunter thereupon sold the young peacock to the police officer who brought it up in a cage.

30 The police-officer offers the peacock, when grown up, to Jasavai Candramati, Jasahara's mother, who was also poisoned by Amrtamati, was born in Ujjayini as a bitch and was presented to Jasavai

32 10-11 A fine fancy that the row of clouds is likened to a young maid, lightning as her kañcuki and the rainbow as her cloak, *uppariyana*, Sk *uparitana*, upper garment

33 The peacock saw here Amrtamati dallying with the hump-back and out of jealousy of the previous life attacked them both Amrtamati struck it with her girdle and thus broke its leg 33 9-10 The peacock remarks—When I was king, I did not strike the hump-back and the woman who were not my equal, but now as a young and low peacock, I caught the hand of the woman as this time it was not objectionable

34 Maids of Amrtamati soon arrived on the scene and attacked the peacock with whatever weapon they could catch hold of On hearing this din and cry of the maids, the bitch, the peacock's mother in the previous life, came there, and caught it in the neck.

35 Jasavai held the bitch fast with the chain, but when it could not let go the peacock, he struck the bitch with the iron end of the sped, so that both the peacock and the bitch died Jasavai bewailed the loss of both

36 In his next birth Jasahara was born as a mangoose, and as its mother could not efficiently feed it on her milk, the young mangoose began its career by devouring snakes Candramati also was born in her next life as a snake in the same forest One

day while the snake was entering into its hole, the mangoose caught its tail 36 9. *Līhī sūu* Sk, svādam labdhvā, forming taste (for the blood of the snake)

37 When the mangoose was eating the snake, it was itself caught from behind by a wild animal *taracchu*, Sk *taraksu* 37 11-12 Abhayaruci winds up the second pariccheda by appealing to Māridatta that if he understood the significance of the narrative, he should give up doing injury to creatures and should resort to the doctrine of Puspādanta, the ninth Tīrthamkara (or the words of the poet Puspādanta)

III

1 The first six kadavakas of this pariccheda describe the next birth of Candramatī who was born as a crocodile and of Jasahara who was born as a big fish in the river Śiprā near Ujjayinī The first kadavaka gives a fine description of the river in Duval metre rounded off by the usual Ghattā In fact the kadavakas in this pariccheda open with a Duval and close with a Ghattā 1 13 *manthurayantua* is a clean bank adjoining the river which was resorted to by ascetics

2 12 *Daivavyambhuyan* Sk *daivavyambhūta*, the wonderful working of destiny

3 3 Gominī etc, are the names of maids

4 The great fish was caught and was shown to king Jasavai who got it examined by Brahmins They said the fish belonged to that species from which the Matsyāvatāra of Viṣṇu came, 4 6 *Thotta* is either *sthūla* or *samartha* according to marginal notes, 4-9. *dhammaniddhāda*, from which dharma has disappeared

5 Jasavai took the fish to his mother Amrtamatī who cooked, fried and seasoned it

6 7-12 In the next birth Candramatī was born a she-goat Jasahara became her child, while in youth he began to enjoy sexual pleasures with the mother-she-goat when he was killed by his father-goat

7 Jasahara was again born into the womb of his mother she-goat King Jasavai caught the pregnant she-goat one day as he did not get any other chase, and when he cut the she-goat into two, he found the child alive and handed it over to the shepherd 7 10 Kusumāvalī, the name of Jasavai's queen

8 One day Jasavai made a promise to the goddess that he would offer as victim a buffalo if he would find good chase in the forest 8 14 *Paruññem* after having offered the flesh of the buffalo to the goddess in a particular way This act of *parivāraṇa* is usually expressed by *uttāraṇa* and consists of raising the offering from the ground, showing it to the deity and then again placing it on the ground

9 One day Jasavai performed the annual śrāddha of his father For this various articles of food were prepared, and were offered to Brahmins, friends and relatives Amrtamatī did not figure amongst these as she was suffering from leprosy and maids were openly talking of this 9 13 *Angu vū*, the body of Amrtamatī is giving out this bad smell

10. Condition of the body of Amrtamati is described here 10 12-14 Amrtamati did not like the flesh of buffalo and asked for some other kind of meal

11. Amrtamati asked the cook to have the meat of a deer or of a pork, but king Jasavai said that the meat of the goat would do well. He therefore asked the cook to cut the hinder leg of the goat for the queen-mother 11 10 *Vejadhammavehāvijamūnasu*, one whose mind is deluded (*vehāvija*) by the law proclaimed in the Veda. The soul of Candramati in the mean while was born as a buffalo in Sind,

12 This buffalo was used to carry goods for a merchant, and once came to Ujjayini. There the buffalo met, while enjoying the bath in the river Śiprā, the royal horse attended by its keepers. The buffalo attacked the horse and killed it. Immediately the keepers caught hold of the buffalo and brought it before the king. The king ordered it to be killed with all possible cruelty. The goat also was killed on the same day

13. 11 Candramati and Jasahara in their next birth were born as young ones of a hen and from this line onwards right upto the end of kadavaka 33, we get the happenings in their life as young ones of hen.

15 These young ones of hen were in due course presented to the king who wanted to see a cock-fight and asked the keeper to bring them up well

16-17 The next morning they were taken to a specially erected tent and were placed under the Āśoka tree. The king's officer saw a Jain monk seated under the tree in a meditating posture

18-33. Then follows a long conversation between the monk and the officer on the religious views of Jains and Cārvākas, and when the monk mentioned that the young ones of hen by his side were formerly king Jasahara and his mother Candramati, the officer accepted the vows of a Śrāvaka. The young ones of the hen also recollected their previous births, in mind decided to observe the vows, and in delight cried aloud. But Jasavai, who was in the company of his queen Kusumāvali, wanted to show his skill in archery by sound to his queen, discharged an arrow at them, and both the young ones were killed. They were born as twins into the womb of the queen

34 17 The king on seeing monk Sudatta thought it to be a bad omen and says.—"How can this monk (*lhavanau*) if he is other than the three gods, Brahmā, Viṣṇu and Mahēśa (*tauja*, Sk *trika*) go away (from here) without being killed by me?

35. 15 *Javva vayasahya*, a great monk observing the (five great) vows

36 The king gets angry when asked by the merchant to fall at the feet of the monk, and says that he would not do so as the monk was very dirty 36 17 *Nayaroghasarapasara*, like the stream of the dirty gutter-water of the town

37 2 The merchant says. Even the dirt of these monks is capable of curing diseases and therefore, O king (*iśa*), bow down to such monks. Why this hatred?

37 4 *Ahayamahūnasaddhi* is a doubtful expression. The marginal note gives its equivalent as *akṣinamahānassa*, in the light of this we can say that the monks possess the power of making the kitchen inexhaustible and prosperous. To me it appears that the correct reading might be *ahayamūnasaddhi*, Sk *ahatamānasardhi*, inexhaustible or

JASAHARACARIU

full possession of mental powers 37 17-18 The merchant tells Jasavai that the monk is no other than the king of the Kalinga Country and that he took to the life of an ascetic because, by having wrongly punished a person charged with theft, he got disgusted with his kingship

40 17 *Avarapakha* is the second and dark half of Bhādrapada during which a mahālaya śrāddha is offered to the manes 40. 18 *Khāu*, Sk khādītum

IV

1 5 *Kheri* is a deśī word meaning vaira or vairin, here it is used in the former sense

2 The king says to Sudatta that he would place his son Abhayaruci on the throne and like to be a monk

3 Ladies of the king's harem try to persuade him by saying that he would not get anything better in heaven by practising penance For, they say, they are as good as nymphs, the king Indra and the palaces heavenly abodes, thus the possession of (union with) what is good constitutes Svarga Is there on the head of Svarga (conceived as a being) a crooked horn? *Kim saggasire kudilam vīṣṇayam* has a corresponding phrase in the current Marathi language 3 8 *Saggi* is a word of uncertain meaning, does it mean nilavarna?

4 Both Abhayaruci and Abhayamati recollected their previous births on hearing this narrative from Sudatta and fainted Kusumāvali also fainted on seeing her children in that condition Other ladies of the harem came to her help and she and the children soon recovered 4 16. *Mahaevi* of course is queen Kusumāvali.

5 14-15 Abhayaruci, on recollecting that he was in one of his former life the father of Jasavai, says — 'He was formerly my dear son, so delightful to my eyes, and I myself placed him on the throne, but now I am (born) as his son with a moonlike face, destiny has taught me a fine (*cangau*) lesson!'

6 1 *Dimnalayai aravādi*, one, who by turn has given and taken the same position, one who was the father of Jasavai and placed him on the throne has become the son of the same Jasavai, who now thinks of placing him on the throne 6 2 *Muharadu*, mukhapatah, cover for the face

7 17 *Gunamanincinca*, decked (*cincaya*) by the gems of guna, the rows of Jain ascetics, *Pāvanya* is pravrajyā, taking to the life of an ascetic

8. 1 Abhayaruci handed over the kingdom to his step-brother, Naya 8 2 *Kuhnu*, the path

9 1 *Śvabhūbhūya*, erected on a good chariot The sense of the passage is that mere penance without right faith is like a banner on the top of the chariot, without soldiers 9 10 *Angacū*, Sk angatyāga, i e, kāyotsarga posture 9 15 *Anurekha*, the twelve anupreksās, impermanence (adhrura) etc

15 12 *Khullayattu*, the stage of ksullaka consists of complete renunciation of worldly things, wearing only one white garment and a loin-cloth, the gourd, the beg-

NOTES

ging bowl and tonsuring the head 15 16 *Purakantuṭā* is the nun *Kusumāvalī* who alongwith *Jasavai*, became a *Ganini*

17 15 *Saleuvvanāe*, by the supernatural power of creation (*vikurvaṇa*).

18 *Candamāri* requests the *ksullaka* to initiate her and teach her the rules of penance The *ksullaka* thereupon says that there is no penance for gods of sixty-two types

19-20 These two *kadavakas* give the list of persons who cannot practise penance

25 King *Māridatta* asks *Sudatta* to tell him the various previous births of the *Govardhana Merchant*, *Goddess Candamāri*, *Bhairavānanda* and of himself. It has been explained in the Introduction that the portion beginning with this *kadavaka* down to *kadavaka* 30, line 15 is added by *Gandharva*

28 3 *Dandacatta*, free from pairs (of pleasant and unpleasant things) 28 33 *Siddhauri* Sk *Siddhagiri*, name of a holy place.

29 9-10 For the interpretation of these lines and the following *kadavaka* see Introduction

31. 4 *Kannā Khandem*, *Puspadanta* was also known by this name *Khanda* as could be seen from some of the verses at the opening of *sandhis* in the *Mahāpurāṇa MSS*

मुग्धे श्रीमदनित्यखण्डसुकवेद्यन्दुर्युगैरुन्नतः

स्वप्नेऽप्येष पगङ्गना न भरतः शौचाम्बुधिर्वाञ्छति ॥

ADDENDA ET CORRIGENDA

Page,	Kadavaka,	Line	For	Read
२	१	१०	पुरुण्ड सामि	पुरुदेवसामि
४	२	१३	परिहवि	परिहि वि
५	४	४	चि कर्मति	चिक्कमति
५	४	१२	कहिमि	कहिं मि
६	५	८	तरुणसरत	तरुण सरत
६	५	१४	पउहर	पओहर
६	६	१	तीह	तहि
६	६	६	पाउडियजम्मु	पाउडियजुम्मु
७	६	९	जुयचयारि	जुय चयारि
८	८	४	पुरेहु	पूरेहु
१०	१०	७	गो या	गोहया
१०	११	९	णयरि बहावयासि	णयरिवज्झावयासि
११	१२	२	कहिमि	कहिं मि
११	१२	१६	अहमं तीए	अहमिंतीए
१२	१४	६	लवियंसमल	लविय समलं
१२	१४	११	सयणु किरण	सयणुकिरण
१३	१५	१	णिह्णण	णिह्णण
१३	१५	९	जहण	जह ण
१५	१८	७	कहिमि	कहिं मि
१५	१८	९	तिणाण	तिणा ण
१५	१८	११	सरज्जाय भट्टो	सरज्जा पभट्टो
१७	२१	१४	विणडिउ वासइ	विणडिउ दुब्बासए
१७	२१	note	कसिण	काणिस्
१८	२३	९	चंदमइदेवितह	चंदमइ देवि तह
२०	२५	२१	पइमि	पइं मि
२१	२६	१८	दोहिमि	दोहिं मि
२१	२७	६	ता सुपत्ति	तासु पत्ति

JASAHARACARIU

२१	२७	१०	णवयारि वि	णवयारिवि
२२	२८	६	चि क्रमति	चिक्रमति
२४	१	७	पुत्त	युत्त
२५	२	४	संज्ञावेष्टि वणीसरिय	संज्ञा वेष्टि वणीसरिय
२८	७	९	अवरहमि	अवरह मि
२९	८	१२	वेष्टिणिहीणु	वेष्टि णिहीणु
३०	१०	१७	सवह	सेवह
३१	१२	१८	विसुहिउ	वि सुहिउ
३४	१७	३	णिच्छाम	णित्याम
३४	१७	८	दणलाह	दणणाह
३४	१७	१०	हिसद	हिसद
४४	३३	४	पटिउ	पटिउ
४९	३	७	भीसावणे	भीसावणे
४९	४	९	धम्म णिद्धाट्ट	धम्मणिद्धाट्ट
५१	७	३	णिवसणेचली	णिवसण चेली
५१	७	१०	लहति	लहति
५३	९	१२	वाइ	वाइ
५३	९	१३	अंगुवाइ	अंगु वाइ
५४	१२	१	वणि भंडमारु	वणिभंडमारु
५५	१२	१७	पच्छिमहारि	पच्छिमदारि
६१	२२	५	अणुमणि	अणुमणि
७०	३७	२	मच्छरोकओ	मच्छरो कओ
७४	४१	१४	णायणइ	णायणइ
८२	११	७	विभिणु	वि भिणु
८५	१६	४	हट्टम्भडेहि	हट्टम्भडेहि
८९	२०	१५	सयराणियइ	सयराणियइ
९९	३०	१	पट्टणेच्छगे (!)	पट्टणे छगे
९९	३०	१	खेलागुणवतु	खेला गुणवतु
१००	३१	१३	णिसुभउ	णिसुंभउ
१००	३१	१६	सयेल	सयेल

